

କଳ୍ପଦ୍ରୁମ

ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ସମ୍ଭାବନା ।

ପୃ ୩୦ ବ ।
ପୃ ୪୫ ଖ୍ୟା

ପୃ ୩୦ ପର ପାଠେ ନବେମ୍ବର ସନ ୧୯୧୫ ମସିହା । ମୁ । ବି । ନି ମାର୍ଗଶିର ସନ ୧୯୦୯ ସଲ ପଦ୍ୟାଦ ।

ଅଶ୍ୱିନ ୫୭୯୯
ପଞ୍ଚାମାସ ୫୭୯୯

ମାନବର ବଞ୍ଚାୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠାଂଶ ସର ଉଲ୍ଲସ୍ତୁଟ ବାବାଦୁର ଗର ଗୁଧକାର ଦାରୁକଳିରୁ ଯାତ୍ରା-କର ଚିହ୍ନି ଅରବଳ ଗୁରୁକାର କଲିକତାରେ ସଦୃଶ ଅଛନ୍ତି । ଅର୍ଥ ଦୁଇସପ୍ତାହ ଉତ୍ତରୁ ସେ ବାର୍ଷିକ ବ୍ୟାପ କର ବନ୍ଧୁକ ଯାତ୍ରା କରନ୍ତେ ।

ଅବାପୀ ମାସ ଶେଷ ସପ୍ତାହରେ ଜାଗାୟ ମହାସମିତିର ଅଧିବେଶନ ଦେବ । ଦୈଠକର ସ୍ତ୍ରୀକ ସ୍ତ୍ରୀନଗର । ସେଠାରେ ମହା ଅଜମର ସହର ଅପୋକଳ ଦେଉଅଛନ୍ତି । କଲକତାର ମାନବର ବାବୁ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ବାନାର୍ଜ୍ୟ ଏହି ଅଧିବେଶନର ସଭାପତି ବ୍ୟାପ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ।

ମହୁମାଛ, ବଲୁର ପ୍ରଭୃତି ନିଃଶନର ଉତ୍କଳ ଔଷଧ ବହୁଅଛନ୍ତି । ମାଛ ବଜାଣା ସ୍ତ୍ରୀକରେ ବିକ୍ରୟଅପତ୍ତ ଲଗାଇଦେଲେ ଏକ ମିନିଟ ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଯଜଣା ଶାନ୍ତି ଦୋଇଯାଏ । ମାନବମାନଙ୍କ ମହୁମାଛ ବା ବଲୁର ବିକ୍ରୟେ ସେମାନେ ବିକ୍ରୟଅପତ୍ତପାଞ୍ଚକୁ ବୌଦ୍ଧପାଇ ଔଷଧ ଲଗାଇବାର ଦେଖି ଶିଠରପୁର ଦୁଇର ପ୍ରଗତି ମହାସୟ ପୃଷ୍ଠ ଔଷଧର ଗୁଣ ବିକ୍ରୟଅଛନ୍ତି ।

ଅନେମାନେ ଅନନର ସହର ଉତ୍ତୀୟା-କେଟରେ ପାଠ କଲୁ ଏ ମହାମାତ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର କେଳରର ବାବାଦୁର ବିଲକର ଶ୍ରେଷ୍ଠସେକେ-

ଟିକାକ ମହୁଗୁଣମେ ବଞ୍ଚାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେକ୍ ଅନୁମତି ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏ ଏବେଶାୟ ଲେ-କକ ମଧ୍ୟରେ ଯେ ଦେହ ପ୍ରଦେଶାୟ ସିଦ୍ଧି-ସର୍ବିସର ମେମ୍ବରସଭା ସଭକଳ ସରରେ ନିୟୁକ୍ତ ଆଇ ଯୋକ୍ୟଦାର ପରତପୁ ଦେବେ ବାବାକୁ ଅଶିଷ୍ଟା ସେସନ ଜଟ ନିୟୁକ୍ତ କରନ୍ତେ ।

ବାବୁଲର ଅମିର ପୁତ୍ର ସର୍ଦାର ନାସରଲ୍-ଖାନ ବଲକରୁ ଫେର ଅମି କାନାହାରରେ ଅଛନ୍ତି । ଏବ ଡାରସମାଦରେ ଲେଖା ଅଛନ୍ତି ଅମିର ବାବାକ ଉପରେ ବିଲକ୍ତ ଦୋଇ ଅବଧ ବାବୁଲରୁ ସିଦ୍ଧିର ଅନୁମତି ଦେଇ କାହାଣୀ । ବିଲକ୍ତ ଦେବାର କାରଣ ଏହିକ ସେ ବିଲକ-ରେ ବାବୁଲର ଜଣେ ପ୍ରଜନଧ୍ୟ ରହିବାର ବନୋବସ୍ତୁ ଜରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସରଦାର କାବୁଲଧ୍ୟପତିକର ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା ଶ୍ରୀମତୀ ମହା-ରାଣିଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲେ ମାତ୍ର ସେ ସେବେ ଅସ୍ତ୍ରା-ଦ୍ୟ କଲେ ତେବେ ସୁଖକର ଏ ଦୋଷ ଦେଲ ?

ସାମ୍ବାଳମାନେ ଏ ପ୍ରବେଶର ବନ୍ଧ ପ୍ରଭୃତି ବର୍ଣ୍ଣା ଲେକକ ପର ଅଧ୍ୟକ୍ତ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ସରଦାର ଯେତେ କଟକଣା କଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଦେଶ ମତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବାରୁ ଶାନ୍ତି

ଦେବା ଭେଣିତ ଆଇ ଗୋଟିଏ ମହତ୍ତ୍ୱପାଳ ଅବକା ସ୍ତ୍ରୀପଳ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଖଡ଼ାକୁ କେହି ଲେବ ଉପରେ ରେସମଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବା ଅସରାଧର ଅର୍ଥକଣ୍ଡ ଦେଲେ ସମସ୍ତ ଅଖଡ଼ାଧାରମାନେ ଦେବା କର ଅର୍ଥକଣ୍ଡ ଆବାସ କରନ୍ତି । ବଞ୍ଚାୟ ରେବନ୍ୟ ଦୋରଜ ଏନାକକ ଦମଳ ସକାଶେ ଅବକାଶ ଅଇଲ ହଣୋଧନ କରବା ଉଦ୍ଦେଶରେ ଗୋଟିଏ ଯାଗୁ-ଲିପି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛନ୍ତି । ବର୍ଣ୍ଣାମାନବର ଜାଗାୟ ବେକକୁ ଧନ୍ୟ ।

ଜାଗାୟ ମହାସମିତିର ଅଧିବେଶନ ଉତ୍ତରୁ ସେହି ମଗ୍ରପରେ କେଳେକ ବର୍ଷ ଦେଲ ଗୋଟିଏ ସାମାଜିକ ସମିତି ବସୁଥିଲା । ସାମାଜିକ ବ୍ୟାପାରରେ ଜାଗାୟ ସମିତିର କୌଣସି ସଂଯୋଗ ବା ସମ୍ପର୍କ ନ ଥିଲେଦେ ଏବ ମଗ୍ରପରେ ଦୁଇ ସମିତିର ଅଧିବେଶନ ଏକ ପରେ ଏକ ଦେ-ବାରୁ ଲେକକର ଭ୍ରମ ଦୋଇପାରେ ସେ ଉଦ୍ଦୟ ସମିତି ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପ୍ରବାରଯୋଗ ଅଛି ଏହି କାରଣରେ ଶୟକୁ ଉଲକ ସାଦେବ ଅପତ୍ତି କରବାରୁ ସୁଧା ନଗରରେ ରାଣ୍ଡ ଗଗ୍ରଗୋଳ ଲଗି ମହାସମିତିର ବାର୍ଷିକରେ ବ୍ୟାପାର ଉଦ୍ଦେଶରେ ରୟ ଦୋଇଥିଲା । ସୁଖର ବିଷୟ ସେ ସମସ୍ତ ଗୋଳମାଳ ଦୈନିକ

ମହାସମୟର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଗ୍ରସର ହେଉଅଛି ।
କାସ୍ତରରେ ସାମାଜିକ ସମତା ମହାସମୟରୁ ସ-
ମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ପୃଥକ୍ ଭାବେ ଉଦ୍ଭବ ହେଲା ।

ଉତ୍କଳମାସ ତା ୧୩ ଉତ୍କଳ ଓଡ଼ିଆ ଓ
ନବସମାଜରେ ଉତ୍କଳ ସମାଜ ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ଭୃଗୁ-
ଶିର୍ଷଳ ଗୋଷ୍ଠୀ ପ୍ରକଳ ପ୍ରକାର ହୋଇଅଛି ।
ଉତ୍କଳ ମର୍ମ ଏହିବ ଶ୍ରୀମତୀ ଭୃଗୁ ଓ ସେ ଜଣେ
କଳତା ରମଣୀ ଅଟନ୍ତି ସ୍ୱଦେଶର ସାମାଜିକ
ଅବସ୍ଥା ଉତ୍କଳରୂପେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ଅଲୋ-
ଚନା କରି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଓ ଜୀବନ
ସନ୍ତାନ ଦୃଷ୍ଟିର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ବସ୍ତୁ କିବାଦ
ଅଟେ ଏହା ଦାୟିତ୍ୱବାଦୀର ଜୀବନ ଜୀବ
ଏବଂ ଦେଶବାଦୀରୁ ସାମାଜିକ ଉତ୍ତରା ଓଡ଼ିଆ ।
ଅବସ୍ଥା ବାଲ୍ୟବିହାର ଅର୍ଥ ନୁହେଁ ଉତ୍କଳର
ବାଳକାର ବିବାହ ନ ହୋଇ ବିବାହର ଯୋଗ୍ୟ
ବା ଉତ୍କଳ କହନ୍ତୁ ପୁରୁ ବସ୍ତୁ ଉତ୍କଳକୁ
ହେବ । ନିର୍ଦ୍ଦାୟିତ୍ୱର ପ୍ରସାରମାନେ ଏ ବିଷ-
ୟ ମନୋଯୋଗପୂର୍ବକ ଭାବେ ପ୍ରାଚୀନ
ହିନ୍ଦୁସାହିତ୍ୟର ବିଧାନର ସବୁଦେଶ୍ୟ ରୁ-
ପାକରବେ ।

ତାମ ଅପଣାର ପୁଅ ଭୋଇବରେ ନିର୍ଦ୍ଦର
କରି ଏବେକାଳ ମନେ କରୁଥିଲେ ସେ ପୁଅ-
ନରେ କାହାଙ୍କ ସମାଜ କେହି ନାହିଁ । ଜାପାନ
ସ୍ୱଳରେ ବହୁତର ଅପମାନର ହୋଇ ତାମର
ସେ ଅବକାର ଭୁକି ଯାଇଅଛି ଏବଂ ଅପଣାର
ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର ପ୍ରତିଭାର କରିବାକୁ ଯତ୍ନବାନ
ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ତାମ ରବିଶ୍ରୀମେଘ କର୍ତ୍ତମାନ
ନାଭସୁବକମାନଙ୍କୁ ଯୁକ୍ତବ୍ୟା ସିଦ୍ଧାଦେବୀ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତା ୧୨୪ ଓ ଯେଉଁକ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ
ଇଉସେପକୁ ପଠାଉଅଛନ୍ତି ସେ ସେନାରେ
ଈକବର୍ତ୍ତବାଳ ରୁପେଅରୁ ସୈନ୍ୟବଳସଙ୍ଗେ
ରହି ରଣ କୋଶଳ ବିଶା କରିବେ । ଏପରି
ରୁପେଅର ସୈନ୍ୟବଳସମାଲପୁରେ ଯୁକ୍ତବ୍ୟା
ସିଦ୍ଧା କରିବା କାରଣ ଅପୁର ତ ୨୦ ଓ ତାମ
ସୈନ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ପଠାଉବାବ ବନୋବସ୍ତୁ
ହୋଇଅଛି । ରୁପେଅର ପ୍ରୋଟି ଏହି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ-
ସୁରେ ସମତା ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ରୁପେଅ
ସଙ୍ଗେ ତାମର ନୂତନ ଚକ୍ରଗାର ଏହି ଶୁଭଫଳ
ସମାପନ ନୁହେଁ ।

ସମ୍ବଲପୁର ହିନ୍ଦୋସିଶିରେ ପାଠକରୁ ଓ ମଧ୍ୟ
ପ୍ରଦେଶର ପିତୃତେଷଣ ରାଜ୍ୟ ସମ୍ପଦ ସମ୍ପା-
୧୪ ଶାଲର କାର୍ଯ୍ୟ ବିବରଣ ସମସ୍ତରେ ମହିମା
କର ଯିବ୍ କନିଷ୍ଠର ବାଦାଦୁରକର ସେଇ
ମନୁକ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ଉତ୍କଳେ ଲେଖା
ଅଛି ଓ "ପାଟଣା, କଳାହାଣ୍ଡି ସୈନ୍ୟତେ,
ବେତାଖୋଲ ଏବଂ କରଗାଁର ସଜାମାନେ
ଦେବାନମାକରର ସାଧାରଣ ଉପଦେଶାଧୀନ-
ରେ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କର ପାସର ଅଧିକ
ସରଳ ଏବଂ ବସ୍ତୁ ଦେବାକୁ ଉପଦେଶ ଓ
ଦ୍ରଷ୍ଟାନ୍ତର ଅବସ୍ୟକତା ଉତ୍ତରା ପଠକାର ଦେଖି
ଠିକ୍ କନିଷ୍ଠର ସାହେବ ଅବକଳ ଦେବାଇ-
ଛନ୍ତି । ସାହାଯ୍ୟ ଅଗ୍ରାପ୍ର ଦେଶୀୟ ବିଜ୍ଞାନୀକ
ମଧ୍ୟରେ ଭୂତକାର୍ଯ୍ୟର ବିଶେଷ ଉତ୍କଳ ପ୍ରକ
ବାମଣୀ ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ୟପି ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର
ପିତୃତେଷଣ ଚନ୍ଦ୍ରମାନେ ପାଇ ନ ଥିବା ବେ,
ସି, ଅଲ, ର, ଉପାଧରେ ବାମଣୀର ବିଷ୍ଣୁ
ଭୂଷିତ ହୋଇ ସମାସନର ଅବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକ ହୋଇ-
ଅଛନ୍ତି ।"

ଏବର୍ଷ ଏମଗରରେ କାର୍ତ୍ତିକପୂର୍ବାର ସମା-
ଶେଫ ଦେଖା । ସବୁକା ସାତମେଟୁ ମଧ୍ୟରେ
ଶାନ୍ତନୀ ହିନ୍ଦୋସିଶି ପଶ୍ଚିମ ପୂର୍ବ ବାଦାଦୁରକ
ମେଟର ପାଠ ସମା ଓ ପ୍ରକମାନ ଅଛନ୍ତି
ଉତ୍କଳ ହୋଇଥିଲା । ପୁରା ସତରେ ସେଠା-
ରେ ନାମ ମକଲସର୍ତ୍ତ କାନାପ୍ରକାଶିତଅବସ୍ଥା
ଯୋଡ଼ା ଦେବାର ଦେଖି ଦର୍ପଣ ମସ୍ତକା ଅନ-
ନ ଉପଭୋଗ କରିଥିଲେ ।

ଶାନ୍ତନୀ ବାବୁ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ପତ୍ରର ପୁର-
ନକା କର୍ମାଚାର ବନନଦୁଷ୍ଟତା ଯୋଗେ ଭରକ
ହୋଇ ନିଜେ ସାବସ ପୁସକ ବୁକ୍ସବାବୁ କାର୍ତ୍ତି-
କେବୁ ଓ ସରସ୍ୱତୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରଭୃତି ୮୮ନୋଟ
ପ୍ରକାଶ ପୁସ୍ତକରେ ନିଜ ସେବେଦୁର ଭୂତକାର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇଥିଲେ ତାହା ଅଧ୍ୟର୍ଷ୍ୟ ମଣିକାକୁ ଦେବ ।
ପ୍ରଥମ ଉଦ୍ୟମରେ ଏବେଦୁର କାର୍ଯ୍ୟ ଭରବା
ସମାଜ୍ୟ ବଅ ନୁହଇ ଏହିଶାଳ ସେ ବିଶେଷ
ପ୍ରଶଂସାର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।

କନୋବ ବଦା ରର ପ୍ରକାଶ ଓ ମେଟ ସମ-
ର ହୋଇଥିଲା । ବସନ୍ତର ଉତ୍କଳେ ସୁତା ମ-
ହୋଦସୁବର ପ୍ରକାଶ ମେଟ ସତର ବିଶେଷ
ସେବକାର ପୁରା ଏବଂ ବର୍ଣ୍ଣକରର ଉତ୍କ ଅଧ୍ୟ-
ନ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ଉତ୍କଳ ମନ୍ତ୍ରୀର ପ୍ରକୃତ ବଦଦାରଣା
ଅନନ ସଂଯୋଧକ ସମକାରୀ ପାଣ୍ଡୁଲେ ବିସାଦୀ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳରୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନପ୍ରାରେ ଉତ୍କ-
ଶ୍ରୀ ଅଛି ଏବଂ ଯହିଁର ଅନୋଲତ ବଜରା-
ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଜଳରେ ହୋଇଅଛି ଉତ୍କଳ
ବେତ ପ୍ରକାଶ କରିବା କାରଣ ରତ ନ
ଶକିବ ର କରକଳା ଟାଉନ ଦଲ ଅଛୁଳକାରେ
ଏବଂ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶସତା ହୋଇଥିଲା । ବନଦେଶର
ଅଧୀନ ୪୪ ଭଲ ମଧ୍ୟରୁ ୩୩ ଭଲ ଏହି
ସତ୍ତାରେ ଯେଣ ଦେଇ ପ୍ରକାଶିତମାନ ପଠାଉ-
ଥିଲେ । ମୋପଥଲ ଏବଂ କରକଳାର ଭଗ୍ନ
ଅଦାଲତରୁ ସବୁକା ତା ୧୨୫ ଓ ପ୍ରକାଶି
ଉପଗର ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଏଥି ଉପରେ
ଅତୁର ବେତେ ପତ ପ୍ରାମାୟ ଲେକ ଉପସ୍ଥିତ
ଥିଲେ । ମାକ୍ୟତର ବସ୍ତୁ ଉତ୍କଳକରୁ ମିଶି ସତ୍ତା-
ପତର ଅଧିକ ପ୍ରକାଶପୂର୍ବକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ବଲରୁ
ପ୍ରସାଦମାନ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲ ସେ
ପ୍ରସାଦିତ ପାଣ୍ଡୁଲେର ମୋକଦମା ଦଲର କଦା-
ରଣ କରିବାକୁ ପାଇ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ ପ୍ରାଧିକାର
ଦରଣ କରୁଅଛି ଏବଂ ପ୍ରମାଣର ଗୁରୁ ନିକାନ୍ତ
ଅକ୍ୟାପୁରୁପେ ଉତ୍କଳର ଉପରେ ପକାଳ
ହେଉଅଛି । ଅଧିକ ଏ ବିଷୟର ଉପେ
ଅଦେବକପତ ସତ୍ତାପତ ମହାସୟ ଅପଣା
ସାମରରେ ମହାମାନ୍ୟ ବିକଶ୍ଟିର କେନରରକ
ସମାପରେ ଉପସ୍ଥିତ କରିବେ । ଅଦେମାନେ ଅପା
କରୁ ଓ ବିକଶ୍ଟିମେତ ସତ୍ତାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁତ୍ରିମାନ
ଅପତ୍ତିର ସବୁକର କରିବେ ।

ଓଡ଼ିଆ ସ୍ୱୟଂସାଧକର ସମ୍ମାନକ୍ତ ଗୋଷ୍ଠୀ
ଦେଇଅଛନ୍ତି ଓ ସତ ୧୮୯୩୧୨ ସାଲର
ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଗଷ୍ଟ ସତ ୧୮୯୨ ସାଲ
ହେଉଏକମାସରେ ବଚିବ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଗାଳପୁର
ଚେକାନାଳ ବେନୁମାନଙ୍କରେ ପୁସ୍ତକ ଦେବ ।
ସେହିମାସ ତା ୩୩ ଉତ୍କଳେ ସମସ୍ତା ଅଧିକ ହୋଇ
ଦୁଇ ସତରେ ଶେଷ ହେବ । ତୋଲର ଶିକ୍ଷକ
ମାନେ ଯେଉଁ ପ୍ରକମାନକୁ ପ୍ରକାଶକୁ ପଠାଇବେ
ସେମାନଙ୍କର ନାମ ଧାମ ଉତ୍କଳର କର୍ମସ୍ତ୍ରୀ ପା-
ନରେ ଲେଖି ଅନାମା ନିସମ୍ଭବମାସ ତା ୧ ଉତ୍କ
କଥା ଉତ୍କ ପକ ସମିତିର ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ନିକଟକୁ
ପଠାଇବେ । ସମ୍ପାଦକ କଥା ସଦକାର ସମ୍ମା-
ଦକ ସେହି ପାଉମ ପାଇ ଅନୁମତପତ୍ର ପ୍ରକଳକ
କବଚକୁ ପଠାଇଲେ ସେହି ଅନୁମତପତ୍ର ଦେ-

ଶାର ପଦ୍ମଶାଠୀମାନେ ପଦ୍ମଶା ଚେନ୍ଦୁରେ
ଦୁର୍ଯ୍ୟୁତ ଦୋର ପାରିବେ ।

ନମ୍ବରଶିବ ହୃଦୟକ୍ରିମାନେ ସେମାନଙ୍କ
କାମର ପାର୍ଥଲିଖିତ ବିଷୟମାନଙ୍କର ପଦ୍ମଶବ୍ଦ
ନିଶ୍ଚଳ ହେଲେ । ଯଥା;—

ପ୍ରଥମ ପଦ୍ମଶା ।

ପଦ୍ମଶବ୍ଦମାନଙ୍କ ନାମ ପଦ୍ମଶାବ୍ଦ ବିଷୟ ।
ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ କୃତ୍ତିବାସ ଶତପଥୀ ସାହିତ୍ୟ ୧ମ ବିବସ

- ” ବିଦ୍ୟନାଥ ଶତପଥୀ ବ୍ୟାକରଣ ”
- ” ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଚର୍ଚ୍ଚାଳକାର ନ୍ୟାୟ ”
- ” ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର ସାହିତ୍ୟ ୨ୟ ବିବସ ”
- ” ବିଦ୍ୟନାଥ ଶତପଥୀ ବ୍ୟାକରଣ ”
- ” ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଚର୍ଚ୍ଚାଳକାର ନ୍ୟାୟ ”

ଦ୍ୱିତୀୟ ପଦ୍ମଶା ।

ପଦ୍ମଶବ୍ଦମାନଙ୍କ ନାମ ପଦ୍ମଶାବ୍ଦ ବିଷୟ ।
ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ କୃତ୍ତିବାସ ଶତପଥୀ ସାହିତ୍ୟ ୧ମ ବିବସ

- ” ବିଦ୍ୟନାଥ ଶତପଥୀ ବ୍ୟାକରଣ ”
- ” ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଚର୍ଚ୍ଚାଳକାର ନ୍ୟାୟ ”
- ” ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର ସାହିତ୍ୟ ୨ୟ ବିବସ ”
- ” ବିଦ୍ୟନାଥ ଶତପଥୀ ବ୍ୟାକରଣ ”
- ” ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଚର୍ଚ୍ଚାଳକାର ନ୍ୟାୟ ”

ପଦ୍ମଶାଠୀମାନେ ବାଟଶରତ ଦୁଇଟିଙ୍କା
ଲେଖିବ ଶାରବେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଏକ ସେମା-
ନଙ୍କ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ଦିଆଯିବା ବିଷୟ
ପଦ୍ମଶାବ୍ଦ ଫଳ ଦେଖି ପଞ୍ଚାବ୍ଦ ବିବେଚନା ଦେବ ।
ମାଟି ଯେଉଁ ଶୁଦ୍ର ସେଇଁ ଯୋଲରୁ ପଦ୍ମଶା
ଦେବ ସେହି ଟୋଲରେ ପଦ୍ମଶା ପୂର୍ବ ଅବସ୍ଥିତ
ରୂପେ ମା ୧୨ ସ ପତ୍ରି ନ ଥିଲେ ସ୍ୱୟଂ ପୁର-
ସ୍କାର ପାଇପାରିବେ ମାତ୍ର ତାହାଙ୍କ ଶିକ୍ଷକ
ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ ନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଗତ ବାର୍ଷିକ ବବରଣ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଶିଳ୍ପ ଓ ଖଣିଜାତଦ୍ରବ୍ୟସମ୍ବନ୍ଧରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାଦେବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି
ଏ ବର୍ଷରେ ଲୋକସିଖି ନାହିଁ । ଶିଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ
ମଧ୍ୟରେ କଟକନଗରର ରୂପାକ ଭାରତସି-
କାର୍ଯ୍ୟ ଭଲ ଅଛି କିଛି ନାହିଁ ବୋଲିବା ଅଭି-
ମତ ନୁହେଁ କାରଣ ଦିନା ନୁଆ କଂପା ପିତ୍ତଳ
ବାସନ, କାଗଜ, ତମ୍ବାଖୁ ଇତ୍ୟାଦି ସାହା ହୁଏ
ତାହା କେବଳ ପ୍ରାୟଶ୍ଚୟ ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ଦ-
ଲଗ ଓ କଲକତା ଦ୍ରବ୍ୟର ପ୍ରତିଯୋଗିତାରୁ କି-
ମତା ଉଣା ହେଉଅଛି, ଲବଣ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଗୋଟି-

ଏ ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟବସାୟ ଥିଲ ଏକ ଚତୁର୍ଥ ଅନେକ
ଶ୍ରମକାର ପ୍ରତିଶ୍ରାବିତ ହେଉଥିଲେ । ସେ ବ୍ୟବ-
ସାୟ ରକ୍ଷା କରିବାର ସମ୍ଭବତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ
ହେବାରୁ ବିଲଗ ଓ ମାନ୍ଦ୍ରାଜା ଲୁଣ ପ୍ରାୟଶ୍ଚ
ଲୁଣର ପ୍ରାୟ ଅଧିକାର କରିଅଛି । ସାଦେବ
ମହୋଦୟ ଗୋଟିଏ ଦେସାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି
ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି କି ଏ ବର୍ଷରେ ଲବଣ ମହ-
କୁମା କଳା ଅଧିକ ଥିବା ସମୟରେ ଯେତେ
ଲବଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ସ୍ୱଳ୍ପ ଅଦାୟ ହେଉଥିଲ
ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଅଧିକାରୀ ସିକାରୁ ବିଶେଷ ଉଣା ଦୋର
ଅଛି ଏବଂ ତହିଁର ଏହିକାରଣ ଦର୍ଶାଇଅଛନ୍ତି କି
ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଦାକିନୀମାନେ ଭ୍ରମରେ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ।
ସେମାନେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାବସିତର
ପ୍ରାକୃତିକ ଅବସ୍ଥାର ବିଷୟ ନ କର କହୁଥିଲେ
କି ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଲୋକ ଜଣପ୍ରତି ବର୍ତ୍ତୁଣି ସା ୧୫-
୧୬ ଲୁଣ ଖାଉଥିବା ପ୍ରଦ୍ୟକ୍ଷେ ଓଡ଼ିଶାର
ଲୋକେ ସେହିପରିମାଣ ଖାଇବେ । କେବଳ
ଓଡ଼ିଶାରେ ଚୋରାକାରକାର ବିପ୍ରସ୍ତ ଥିବାରୁ ଲୁଣ
ଖରତ ଅଧିକ ହେଉ ନାହିଁ । ଏଥିକୁ
ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ନିମିତ୍ତ ବର୍ମଗୁରମାନେ ପ୍ରାୟ ଦଶ-
ବର୍ଷକାଳ ବହୁସଂଖ୍ୟକ ପୁଲିସ ରଖି ଲୋକଙ୍କୁ
ନାନାମତେ ଦରବର କରି ସୁଦ୍ଧା ବିଶେଷ
ପରିମାଣରେ ଚୋର ଲୁଣ ଧରପାରିଲେ ନାହିଁ
କି ଲୁଣର ଗରତ ବଦ୍ଧାର ପାରିଲେ ନାହିଁ ।
ସୁତରାଂ ଲୁଣ ଗରତ ଜଣପ୍ରତି ପୂର୍ବେ ପା ୧୦-୧୫
ଉଣ୍ଡ ଥିବାପ୍ରକାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସା ୧୦-୧୨ ଉଣ୍ଡ
ହୋଇଅଛି । ଶତକ୍ରମେ ଓଡ଼ିଶା ଲବଣମହକୁ-
ମା ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଅଧିକରେ ରହିବାଦ୍ୱାରା ଏହି ଫଳ
ହୋଇଅଛି ଲବଣ ଗୋଲାମ ବିଶେଷ ଉଣା
ପଡ଼ିଅଛି । କାଳକ୍ରମେ ଚୋର ଧରବା ତେଣୁରେ
ଲୋକଙ୍କପ୍ରତି ସାମାନ୍ୟ ଅଭିଭାବ ହେଉଅଛି
ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ସ୍ୱଳ୍ପ ଦାନ ହୋଇଅଛି ।
ଅତଏବ ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଓଡ଼ିଶାର ଲ-
ବଣ ମହକୁମାରୁ ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଅଧିକାର ଲୋକ-
ଟାର ଅଣି ପୂର୍ବପ୍ରାୟ ବର୍ଜନା ଅଧିକମ୍ବେ
ରଖିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି । ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ
ଯେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏଥିରେ ନିରୁକ୍ତି ନାହିଁ
ଏବଂ ଅନୁମାନେ ପୁନଃ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁ-
ଥିବା ପ୍ରଦ୍ୟକ୍ଷେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିକ ବଡ଼ ତହିଁବା
ଅନାବଶ୍ୟକ । ସୁତରାଂ ବିଷୟ ଯେ ବ୍ୟାୟ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଗତ ଦୁଇବର୍ଷରୁ ମାନ୍ଦ୍ରାଜପ୍ରଧାନ
ସମାଲୋଚନା କରି ଏବଂ କମାଗର ଲବଣରୁକ୍ତ

କରି ହେବାର ଦେଖି ଓଡ଼ିଶାର ଲବଣମହକୁମା
ବ୍ୟବସ୍ଥାଦେୟ ଶାସନାଧିକାରୀ ସେଗୁଣାଧିକାରୀ
କାରଣ ଲୁଣର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଅନୁରୋଧ
କରିବାର ପ୍ରିୟ କରିଅଛନ୍ତି । କେବଳ ଓଲ-
ଦାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିବା ଯେଉଁ ସରକାରୀ
ଲବଣ ଏଲନା ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଅଧିକରେ ରଖିବାର
ସେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି । ସମ୍ଭବତଃ ଓଲନା
ଶୁଦ୍ର ହେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଲଗାକରି ନିମନ୍ତେ
ଅଟେ ଏବଂ ତାହା ହେଲେ ତାହାର ଅପତ୍ତି
ହୋଇ ନ ପାରେ ।

ପାଉଁର ନୁହଇ ପାରମ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ବ୍ୟାୟ ପ୍ରକାଶରୁ ବିଷୟକ
ସନ ୧୮୮୩ ସାଲର ୮ ଅକ୍ଟୋବର କରୁଦଂଶ
ଜନ ଚୋର ବର୍ଷହେଲ ପ୍ରକଳ ହୋଇଥିବାର
ପାଠକମାନେ ଜାଣନ୍ତି । ଯେଉଁ ଧାରରେ ଖଳଣା
ପାଉଁର ଓ ହୁସାର ଫାର୍ମ କର୍ମିଷ୍ଟ ହୋଇ
ଅଛି ଓ ଯେଉଁ ଧାରରେ ଭୂମଧ୍ୟକାରୀ ପ୍ରକାକୁ
ସେହି ଫାରମରେ ପାଉଁର ଲିଖ୍ୟାବ ଦେବା ଓ
ନ ହେଲେ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡର ଦାୟା ହେବାର ବିଧାନ
ହୋଇଅଛି ସେ ଧାରମାନ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେ-
ଶରେ ପ୍ରଚାର ହୋଇଅଛି କିନ୍ତୁ କର୍ମିଷ୍ଟ ଫାରମ
ବର୍ଜଦେଶ ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ହୋଇଥିବା ଓ
ମହା ଓଡ଼ିଶାରେ ତଳ ନ ପାରିବା ବିଷୟରେ
ହୁଏ ସିରପ୍ରାଦାର ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥନାଥ
ରାଧୋଟ ଦେଇ ସଂଗୋଷ୍ଠ ଫାରମ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ
କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କଠାରେ ଅଗତ କରିବାରୁ
ଏଥିର ମାମାଂସା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରୁକୁ ବିଧାନ ପ୍ରକୃତ
ରହିଥିଲା । ସିରପ୍ରାଦାର ଫାରମ ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-
ଣ୍ଟରେ ପ୍ରବେଶ ଦେବାରୁ ଅନେକ ଡାକମତର
ମତ ନିଅସାର କିଛି ପ୍ରକାର୍ତ୍ତ ହୋଇ ଗବର୍ଣ୍ଣ
ଶେଷରେ ପ୍ରିୟ ହେଲା ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ଫାରମ
ରୂପାକ ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ବିବଦାର ଅଦେଶ
ଅର୍ଥେନ । ପ୍ରାୟ ଶାର ଅଠମାସ ହେବ ଓଡ଼ିଆ
ଫାର୍ମ ପଦ୍ଧତି କଲେକ୍ଟର ନଦେଇରେ ଓ ସବୁ-
ତଦକମମାନଙ୍କରେ ପ୍ରତିଶ୍ରବଣ ଶୁଣି ରୁଷୀ
ମୂଲ୍ୟରେ ବିଷୟ ହେଉଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏ ବିଷୟର
ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ କିମ୍ବା କାନ୍ଦୁଗୋଲ-
ମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ଅବଗତ କର-
ଇ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ “ସୁତରାଂ ଅନେକ ଭୂମଧ୍ୟ-
ଧାରୀ ଏହା ଜାଣି ନ ପାରି ନୁହଇ ଫାରମ
ବ୍ୟବହାର କରୁ ନାହାନ୍ତି ଅନୁମାନେ ଶୁଣିଲୁ”

ସେ ସାଧୁର ସବିଧାକଳରେ କେବେ ନିମ୍ନ ମନ୍ଦିରମାରେ ଭାଲପତ୍ର ଓ ଫୁଲ ଦେବତାଙ୍କୁ ଦାନ କଲେହିଁ ସେଠା ତପୋଧୀ ନଲେବୁର ଦୁର୍ଦ୍ଦିଦାଙ୍କ ଉପରେ ନୁହଇ ପାରମ୍ପ ଅନୁଷ୍ଠାରେ ପାଉଛୁ ଅଥବା ନ ଥିବା ଦୋଷରେ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଭରସାକରି । ସମସ୍ତେ ଅଭିନ ଓ ନିୟମମାନ ଜାଣିବାକୁ ବାଧ୍ୟକୋଇ ତପୋଧୀଙ୍କ ବଣ୍ଠି ଅଭିନ ବନ୍ଧୁକ ଛାଡ଼ାଯାଇ ନ ପାରେ ମାତ୍ର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପାଟି ବନେଚଳାରେ ସନ୍ଧ୍ୟାଧାରଣଙ୍କ ଲୀଳାର୍ଥେ ଥରେ ଉଲ୍ଲୀପନ ଦେବା ଅକା ବାନବୋଇମାତ୍ରକ ଦ୍ଵାରା ତୁମ୍ଭାଧିକାରମା କଲୁ ଜଣାଇ ଦେବାର ଉପିତ ଥିଲ । ଅଭାବ ଅନୁମୋଦେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ଯେ ତଳେବୁର ସାହେବ ଓ ସବିଧାକଳର ଦାସମାନେ ଏଥୁର ବିହତ ନ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ ।—

ଦେବଳ ସରକାରୀ ଶ୍ରୀମାତାଙ୍କର ଯେ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି ତେବ ଏମନ୍ତ ନୁହେ । ତୁମ୍ଭାଧିକାରମାନେ କୌଣସି ଶ୍ରୀମାତାମାନେ ପାରମ ଉପାଦାନ କରୁ ପାରିବୁ ବ୍ୟତୀ ବାକରେ ନେଣିଦେଇ ପାରିବୁ କିନ୍ତୁ ସରକାରୀ ମାନ ଅନୁଷ୍ଠାରେ ଠିକ ଦେମାର ଅବସ୍ଥା । ଅର୍ଥାତ୍ ପାଇଁ ଉପରେ ଯେଉଁ ଯେଉଁ ବ୍ୟୟମାନ ନେଣା ଦେବାର ଅଭାବରେ ବିଧିବଦ୍ଧ କୋଇଅଛୁ ସେ କଥାମାନ ଯେପରି ନେଣାଯୁକ । ଏପରି ଅନେକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଦୋଷଅଛୁ । ସରକାରୀ ପାରମ୍ପର ଅବିଧା ବନ୍ଧୁର ବନ୍ଧୁ ବ୍ୟବହାର ପକ୍ଷରେ ଅଧିକା କମର ତିନିପାରମାନେ ରହିଲେ ଶେଷ କରାଯାଇଛି ଓ ଯେଉଁରେ ସରକାରୀ ମଧ୍ୟ ରଖା ପଡ଼ିବ ।

ଅନୁମୋଦକେଣିକୁ ସେ ପାରମ୍ପରୀକ୍ରମେ ଅନୁଷ୍ଠାଦ କେବେକ ସୁଲେ ସଦକରେ ଗୁଣି ପାଉଁ ନାହିଁ । ଯଥା—ଟକା ନାଶର କପସିର ନକଥା କ ସାବା ପାରମ୍ପର ନିମ୍ନ ଶ୍ରୀଗରେ ଅଛୁ ଚଢ଼ିତ ଭୁକ୍ତ କରେ ନେଣା ଅଛୁ କ “ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ବସ୍ତ୍ର ବାକରେ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ସଦ ଉପାକରେ ତାଣୀ” ଏଥୁର ଅର୍ଥ “ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ସଦ ଓ ବସ୍ତ୍ର ବାକର ବକଅ ଶରଣୀ”—ଏହାଛଡ଼ା ଅଛି ଦୁଇ ଏକ ସୁଲେ ମଧ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାଦ ଭଲ ହୋଇ ନାହିଁ । ଶୁଣିଲେ ଯେ ସୁଧାକାର ଯେଉଁ ପାଉଁ ପାରମ ଓ ତି ଅଭେ ପ୍ରସ୍ତର ବସ ଦେଇଥିଲେ ସାବା

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ନ ଯିବାରୁ ଏ ବୁଝାଟି ସଞ୍ଜିତ ଭରଣା କରୁଁ ଏ ତୁମ୍ଭମାନ ସନ୍ତୋଷକ ହେବ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

କଲିକତା-ଗେଜେଟ ।

କେଣି ମାଗଣେ ଓ ତେ ବଲେକେ ନି ଅନ୍ତ ବ୍ୟାସ୍ତ୍ର ବୁଦ୍ଧ ଅବସର ଉପାକାର ଶରୀରୀକ ବାଧ୍ୟତା ନୁହଇ ବଲେ । ବଲେକେ ଚିକିତ୍ସକ ସ୍ଵର ସଞ୍ଜିତ ବ୍ୟାସ୍ତ୍ର ପ୍ରେସ୍ରେ ଦେବେ ।

ମା ଏବୁ, କ, ବୁ ବଦ ଅନୁକର ମାସ ୦ ୧୯ ସଙ୍ଗରେ ରବର ପଦଦାସ ବଲେ ।

ବାଲେକେ ଗୋ ମାଗଣେ ମା ଅନ୍ତବ୍ୟସ୍ତ୍ର ୧ ନ ଶେଣୀର ମାଗଣେ ଶରଣା ଶାସ୍ତ୍ର ଦେଲେ ।

ମହାନଦ ପ୍ରସବର ମା ଉଲ୍ଲୀପନ ମା କ, ଶେ, ସେବ, ପୁଁ ସେଇ ଦେବମାସର ଶ୍ରୀ ଶାସ୍ତ୍ର ଦୋଇଅଛୁ ।

ନମ୍ଭରୁଟିର ସିଦ୍ଧିର ଚିପିଟିର ପ୍ରତିଷ୍ଠାକମାରେ ବଦ୍ୟାସ୍ତ୍ର ନି-ରେଣ ଓ ବ୍ୟବସ୍ତ୍ର ପଦକାରେ ରବୀର୍ତ୍ତି ଦଇ ଦସ ଅଛୁ ଯଥା—

୧୯୧୫		
ମାର୍ଚ୍ଚ	ଦେଖାଯାଏ ଯିଏ	୧୯୮୯
ଅପ୍ରେଲ	ଦିଖାଯାଏ ନିମ୍ନ	"
ମେ	ଶାକାପ୍ରସାଦ ସେବ	"
ଜାନୁଆରୀରେ		
ମାର୍ଚ୍ଚ	ନବମ୍ଭରୁଟିର ବଦ	କଲେକେ ନିଶେଷିତ ବାଲେକେ
ଅପ୍ରେଲ	ପ୍ରସବ ପକ୍ଷୀ	ବାଦି ୧୯୮୯
ମେ	ଦେଖାଯାଏ ଯିଏ	୧୯୮୯

କେ ବନ୍ଧୁର ଯାତ ବନ୍ଧୁ ବଦିବାବ କଥା ଧାରଣ । ଅସମାବଦର ଦମନ ଓ ଉତ୍ତରୀତ ସୁପ୍ରସକ୍ତ ଶ୍ରୀକ୍ରମ ଭରୁ ସାହେବ ଆଗାମୀ ମାସ ଯା ଅବସରେ ଉତ୍ତରୀତ ପ୍ରସକ୍ତମନ୍ତ୍ର ବାହାଦୁରୀ ସୁଧାଶ୍ରୀ ।

ଏଠା ସର୍ବକେଣିକା କାର୍ତ୍ତ ବାଜିକରୁ ବସ୍ତ୍ର କୌଣସି ବସ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀଗା ଲେଇବା ଯମ୍ଭେ ସରକାରର ପକ୍ଷରୁ ନିମ୍ନ ବସ୍ତ୍ରବଦା ନାକରେ ଶୁଣୁ ହୋଇଅଛୁ । ଗୋବର୍ଦ୍ଧା ଠାରେ ବହାନର ସବରମାନ ଦେବ ।

ଅଠମସିକର ମହାଦାସ ରତ ସପ୍ତାଦରେ ଏ ମନମ୍ଭୁ ଅସିଥିଲେ । ଉତ୍ତରୀତ ସରକାରୀ ଶ୍ରୀଗା କଲେ ।

ନିଶେଷିତ ମହାଦାସର ଦହାସାଧକମାନ ସବୁ ପଦ ବ୍ୟାସିକାର ସ୍ଵରକାତ ମହାସମାଦେବୁ ସବୁ ସମ୍ଭର ଦେବ ।

ଶ୍ରୀମାତାମାତ୍ରମାତ୍ର ଅବସର ହେଣି ଯେ ବାଲେକେବର ମନା-କ୍ଷେପ ଓ ପରତା ଦେଣା ନାହିଁ ଅଛ ।

ନିଶେଷିତ ରବ ମାଗଣକ ବଲେ ନେଣି ହୋଇଅଛ । ସୁଧା ବୁଦ୍ଧ ଅସ ବା ମାଲ ବାଦାର ବଲେକା ନାହିଁ । ଶ୍ରୀମତାମାନ ଯେଉଁ ଅଧିକ ଦେଇ ଦେଲେ ସୁଧା ବ୍ୟବସାୟକ ହେଣାଦ ଅଛ ।

ବଲେକେବରେ ବ୍ୟାଧୀର ବର ଚିତ୍ର ବୁଦ୍ଧ ହୋଇଅଛ । ବଲେକେବରେ ଓ ଶ୍ରୀଗାରେ ଏଥର ରଇ ଚିତ୍ର ବୁଦ୍ଧ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ମାନବର ବଲେକେ ସ ୨୩ ହୋଇପର ସୁଧାବଦ ଅଛୁ । ସୁଧାବଦୁ କେଣି ହୋଇ ଯେଉଁ ଦେଶରେ ଦେହ ହୋଇପର ହୋଇପାରେ ସେ ଦେଶ ଦେବେ ନିଗତି ଏଥୁର ଗଠକମାନେ ଅନୁମାନ କରନ୍ତୁ । ଅନ୍ତଦେଶରେ ସୁଧାବଦୁର ସମ୍ଭାବନ ନେଇ ବ୍ୟାଧୀ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।

କଲିକତାର ଜେଜେ ଯେତ ଚାହାନ୍ତି ଶ୍ରୀ ସମେବଦାନ ଉପାଦେଇ ରନ୍ତୁ ତାହା ବଦବୁ ଦେଇ ନ ଶିକାବୁ ଥାଉ ନାହିଁ କାହିଁ ନେଇଅବା ଅବସ୍ଥାରେ ଏକମାସ ହିଁସ ପଦମମ ସବୁ ବାବଦୀସର ପଦେଶ ଗାଠଅଛ ।

ମାଗ୍ନାଲ ଏକ ସହାବଦାତା ହେଣିସୁମାନ ପକ୍ଷୀ ବାଦ କେଣିଅଛୁ ଯେ ଯେଠାରେ ବ୍ୟାଧିକେ ଜେଜେ ନୁହେ ଓ ତେଣେ ସୁତ୍ର ପଲେକେବ ମନ କଲେ । ଗ୍ରୀଷ୍ମଣର ଯଥାଦୟ ଅକ୍ଷିତସାଧ୍ୟ ବଦକେ ମାତ୍ର ଯୁଦ୍ଧ ଅତ୍ୟାସ୍ତ୍ର ପ୍ରସକ୍ତ ଅସି-ବାକୁ ବଦବୁ ହେବାକୁ ସେ ଯେଠାରେ ଉପକାସ ପଡ଼ି ରହେ । ଉପକାସରେ ଶୁଦ୍ଧ ଶ୍ରୀଗର ପୁରୀକୁ ଅସ୍ତ୍ର ହେଇ । ତୁମ୍ଭ ଚାହାନ୍ତି ନେଣା ହେବାକୁ ସେ ଉଡ଼ି ବସିଲ । ତୁମ୍ଭ ମୁଦକସର ଉଡ଼ି କରୁଇ ମନ ମାତ୍ର ତାହା ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀଗୁଣର ଅତ୍ୟାସ୍ତ୍ର ବଦବଦାର ଦୋଷଦେ । ସେ ଅନୁ ଅପଣା ଗାତରେ ନିଶିବାକୁ ନ କରୁ ଶ୍ରୀଗୁଣସଂଗେ ନିଶିବାକୁ ଯାଇ ଶ୍ରୀଗୁଣର ସମ୍ଭାସ୍ୟା ଯେକେ ଅପଣାର ଦୋଲ ବାକ ବଦ ମାତ୍ର ଶ୍ରୀଗୁଣମାନେ ଦେହ ଚାହାନ୍ତି ଗାଠ ଦୁଇଲେ ନାହିଁ । ମୁତ ପ୍ରକ୍ଷମାନରେ ସେ ଅପଣାକୁ ସହରୁ ପ୍ରଦାନ ବଦ ଏକ ଶୁଦ୍ଧ ଭାବରେ ସେ ମର୍ତ୍ତ ପଲେ । ତେଣେ ବେ ନେଣାପଡ଼ି ଏକ ମସିହାକାଳର ଦସ ଗାତ ଅଛ । ଦିଶାପତ୍ରୀ ମନୁଗାର ନାହିଁ ।

କଲିକତାର ଦାମ୍ଭ ଅପଣାସଂଗେ ସମୁଦ୍ର ସାସନମର୍ଦ୍ଦା-ମାବଦ ପ୍ରତ ବନୀ ସୁଧାବଦରେ ରହିବା ମନରେ ଅଦେଶ-ପଦ ପଦାପଅଛୁ । ମାନ ବସ୍ତ୍ର ଦୁର ଯେ ସେଦି ସଦାରେ ବସେକ ମୁଣ୍ଡ ଅଧକା ସେଣା ନାହିଁ ।

ଉତ୍ତରୀତ ସୁଧା ବାଦାନ ରକାକ ଉପନାଶରୁ ହେଇବ ହୋଇ ଅଛ । ତୁମ୍ଭ ସକେ ଉଡ଼ିବା ଏଥର କେତେଶା ରୁଧ ଅନୁ ହେବ । ଉତ୍ତରୀତ ଉତ୍ତରୀତ ସହରରେ ବ ନିମ୍ନ ମିତ୍ତି ବାଜି କରତେ ।

ବଦକେ କାଳହୁଣିର ବୋଧବ ବନ ଶ୍ରୀମ ମ ହୋଇ ଅଛ । ଏହୁକଳ ଏମନ୍ତ କୌଣସିକେ ଶୁଣୁ ହୋଇ ଅଛ ଯେ ଦକାବେକେ ୧୯୧୬ ବୋଇବ ଦୁଅ ଦୁଆ ଦୁଅଦ ଏକ କର ଦୁଷ୍ଟମାନେ ସୁଖା ଦୁଅ ଦୁଆବେଲେ ଅନ୍ତଦେଶ-ବାସ ବାହାସାବ । ଏହୁ କଳକାତ ବୋଧୁ ଦୁଅ ଦୁଆବଦନ-କଥା ଦୁର୍ଭବା ବ୍ୟାଧିକ ହାତ ନାହିଁ ମାନ ବାଟ ବଦ ହୋଇ ଅଛ ।

ପାରୀରହୁଣିର ସରକାର କଳିକତାରେ ମନେହୀର ଉଲ୍ଲୀ ଫିଲୁ ଏକ ବାଦାର ଅଛ ଏହୁକାଳେ ସୁନିଷ୍ଠ ପକ୍ଷର ପଦନାସକେ ଉତ୍ତରୀତ ଉତ୍ତରୀତ ଅଦିଅ ହୋଇ ଅଛ ।

ଏକା ମହାବ ଉତ୍ତରୀତ ଉତ୍ତରୀତ ପଦନାସ ମଗ୍ଗର ଶ୍ରୀମକ ତେଣେ ବୁକ ହୁଣେକେ ସୁକାଅକ୍ଷତ୍ର ବାସ ବାନ୍ତ କେଣେ ଶ୍ରୀସୁଧା ଅନୁଶୟରେ ଉତ୍ତରୀତ ବଦୁ ଓ ଯଦୋ ଖ ଉଲ୍ଲୀକେ ହୋଇ ବଦବୁ ବାଟ ଅସାତରେ ହୃଦ ବଦା ଅହୋଧେରେ ପଦକାସ ସୁପର୍ତ୍ତ ହୋଇଅଛ । କୋକିଲେ କ ଅର୍ପଣ ଦେବ ।

ପ୍ରେମଭୟ ।

ପଦପ୍ରେମକଳ ମତାମତ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ-
ମାନେ ଦାୟୀ ନୋହୁଁ ।

ମାନବର ଶ୍ରେୟକୁ ଉତ୍କଳଜାତିକା ସମ୍ପାଦକ
ମହାଶୟ ସମାପେଷୁ ।
ମହାଶୟ !

ଅପଣଙ୍କର ଉପଦେଶଧାରୀ ପତ୍ରିକାକ ବୋ-
ଣରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଲେଖନୀଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଦାନ
କରି ଦାୟତା ଭରଣା ଦେବେ ।

ଗତ ଶତାବ୍ଦୀର ସମୟ ସମୟରେ ଡୋମ୍ବର
ଅଭିମତକୁ ଗୋପାଳକର ବ୍ୟାପୀକ୍ଷା ଚର୍ଚ୍ଚି-
ରେ ବାଣିଜ୍ୟ ପଦ୍ୟପଲକ୍ଷେ ଏକ ସମ୍ଭା ଦୋଳ-
ଥିଲା । ରେହରେଣ୍ଡି, କର ସାହେବ ସଭା-
ସଭାରେ ଅସନ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ । ରେହରେଣ୍ଡି
ଜେ, ଭଦ୍ର ସାହେବ, ରେହରେଣ୍ଡି ଟଙ୍କା ସାଧା
ଓ ମୌଲିକ ସମୟର ଦୁଇ ମଥାକମେ ଇଂରାଜୀ
ଓ ଡିଏ ଓ ଉତ୍କଳପ୍ରାନ୍ତରେ "Temperance"
ଅର୍ଥାତ୍ "ପରମିତାଶୂର" (ମଦ୍ୟପେତା ନିଷେ-
ଧ) ଲେଖନୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ ।
ରେହରେଣ୍ଡି କର ସାହେବ ଓ ମୌଲିକ ଯେ
ଲେଖନୀଙ୍କୁ ନିହିଲେ, ତାହା ଉତ୍କଳପ୍ରାନ୍ତ ଓ
ନିଆସୁପଲକ୍ଷ ଅଟେ । ମୌଲିକ ମହାଶୟ
ଜଣେ ସୁଶୋଭ୍ୟ ସଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତି ଅଟନ୍ତି । ଅମ୍ଭେ-
ମାନେ ଏହାଙ୍କର ଗୋପନୀୟତା ସହିତ ସୁଲ
ଶିକ୍ଷାରେ ପାଲଟୁଛୁ । ଅନନ୍ଦର କଥା ଏହି ଯେ
ସଭା ଉପରେ ଦେବା ସମୟରେ ଯେତେବେଳେ
ଅମ୍ଭେ ଗୀର୍ଜା ଗୃହର ବାହାରକୁ ଅସିଲୁଁ ଗୋ-
ଟିଏ ଅଳ୍ପଦୃଶ୍ୟ ବାଳକକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲୁ, "ତୁମ୍ଭେ
ଏଥିରୁ କି ଶିକ୍ଷା କଲ ?" ସେ ବାଳକ ଉତ୍ତର
ଦେବାକୁ ଲାଗିଲା "ବାପରେ ବାପ ମଦ୍ୟ ବଡ଼
ଅନୁଭବୀର ଲକ୍ଷଣ, ଏହା ଖାଇଲେ ଲୋକମା-
ନକୁ ଏପରି କଷ୍ଟରେ ପଡ଼ିବାକୁ ହୁଏ ! ଏହା
ନାହିଁକି ଯେତେ ଲୋକମାନେ ବସ ବୋଲି
ଜ୍ଞାନ କରୁ ନାହାନ୍ତି ।" ବାଳକର ମନରେ
ଏପରି ଭାବ ଉଦ୍‌ଭବ ହେବାର ଦେଖି ଅମ୍ଭେ
କଳ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲୁଁ । ସାନ୍ତାଳକର ବକ୍ତୃତା
ବୋଧ ହୁଏ ବାଳକର ମନକୁ ଅସିଥିଲା ।
ଅମ୍ଭେମାନେ ଏହି ଗୋପାଳକଙ୍କୁ ବାଣିଜ୍ୟ ପ-
ଦ୍ୟୋପଲକ୍ଷେ 'Temperance' ଲେଖନୀଙ୍କୁ
ବକ୍ତୃତା ନିମନ୍ତେ ଅନୁକରଣ ସହିତ ଶ୍ରଦ୍ଧା
ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ । ଆଶା କରୁଁ ଏ ବକ୍ତୃତା
ଶ୍ରବଣ କରି ମଦ୍ୟପ୍ରିୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସେ
କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବରଦ ହେବେ । ଏହିପରି ଅତି ମଧ୍ୟ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନର ସମ୍ମାନେ ଉପସ୍ଥାପନରେ
ବକ୍ତୃତା ପ୍ରଦାନ କରି ବାଳକମାନଙ୍କ ଭିତରୁ
ସମ୍ଭାରଣରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନବା ଅମ୍ଭର ଏହି ଗୋପା-
ଳକଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ରହିଲା ।

୧୭-୧୧-୧୫ }
କଟକ } M. C. MISRA

ମହାଶୟ !

ଉତ୍କଳ-ସାହିତ୍ୟ-ବିପଣୀରେ ଅଜବାଳ ଦୁର-
ଶକ୍ତି ନିକଳପ୍ରସ୍ତର ଅମଦାମା ଦୋଳଅଛି—
ଶ୍ରୀଏ "କବିତାମଞ୍ଜରୀ", ଅନ୍ୟଟି "ସମାଜ
କେଶରୀ" । ଉତ୍କଳର ଅନ୍ୟକଣ୍ଠି "ସ୍ଵା",
ସ୍ଵରାଜ୍ୟ ପ୍ରଜ୍ଞଦୟର ନାମ ସ୍ଵରାଜ୍ୟ ଲିଖିତା ପଞ୍ଚ-
ରେ ଲିଖିତ ସୁବଧା । ସେହି ଗ୍ରନ୍ଥରେ ପୁସ୍ତକ
ପ୍ରକାଶିତ ହେଲେ ମୁଦ୍ରାକଳ ବ୍ୟୟ ସ୍ଵତା
ଉପିଦା କଠନ, ସମାଲୋଚ୍ୟ ପ୍ରଜ୍ଞଦୟ ସେହି
ଗ୍ରନ୍ଥରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଳଅଛି—ପ୍ରଜ୍ଞକାର ଓ
ପ୍ରକାଶକମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏହା କିଛି ଅଳ୍ପ
ପ୍ରସଂସାର କଥା ନୁହେଁ । ଉତ୍କଳ ପ୍ରଜ୍ଞକାର ଗୁଣୀ
ଓ ଶ୍ରମତାପାଳୀ—ସୌଭାଗ୍ୟର ଲେଖନୀ କହି-
ବାକୁ ହେବ ଯେ, ସେହିମାନଙ୍କର ଗୌରବା-
ନ୍ତର ନାମରେ ପୁସ୍ତକ ଉତ୍କଳ ଦୋଳଅଛି,
ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଗୁଣୀ ଓ ଶ୍ରମତାପାଳୀ । ଏପରି,
ମଣି-କାଷ୍ଠନର ସଂଯୋଗ ଦର୍ଶନରେ କିଏ ସୁଖ
ନ ହେବ ? ପ୍ରଜ୍ଞଦୟର ଉତ୍କଳ-ପଦ୍ମରୁ ଅମ୍ଭେ
ମାନେ ଜାଣି ପାରିଲୁଁ ଯେ, ଅପରିମେୟ ସ୍ଵଦେ-
ଶାଳିଭାବ "କବିତାମଞ୍ଜରୀ" କବିଙ୍କ ଦୃଶ୍ୟରେ
ଏବଂ ଅଭିରକ୍ତ ବାମସ୍ତ୍ରୀ ଦର୍ଶନାନ୍ତର "ସମାଜ-
କେଶରୀ" କବିଙ୍କ ଦୃଶ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ-
ଅଛି । ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟର ଏହି ଦୁଃଖ ଓ ଦୁର୍ଦ୍ଦ-
ନରେ ପ୍ରକାଶିତା କବିତାମଞ୍ଜରୀର ଦୁରଗୋଷ୍ଠୀ
ମାନସପ୍ରସୂତ ସୁଖ ଜନ୍ମି ଅଛି—ସାହିତ୍ୟାନୁଗତି
ପାଠକମାନେ ସେଥିସବୁରେ ଥରେ ଜୟଧ୍ଵଜ
କରନ୍ତୁ ।

"କବିତା ମଞ୍ଜରୀ" ଏବଂ "ସମାଜକେଶରୀ"
ଉତ୍କଳ ପୁସ୍ତକମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମୋକ୍ତି ଶ୍ରୀ-କବିତା
ଓ ସେଶୋକ୍ତି ବାସ୍ୟପ୍ରଜ୍ଞ । "କବିତାମଞ୍ଜରୀ"
ଅଦରସକଳିତ, ସ୍ଵରୂପ ଅନୁମୋଦିତ—ସ୍ଵରାଜ୍ୟ
ତାହା ଶିକ୍ଷକ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧାମଧ୍ୟରେ, ପିତା ଓ ପୁତ୍ର-
ମଧ୍ୟରେ, ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀମଧ୍ୟରେ ପଠନୋପ-
ଯୋଗୀ ହୋଇଅଛି । ଭବ ଓ ଗୁଣାର ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ
ଗୁଣରୁ "କବିତା ମଞ୍ଜରୀ" ଅଧିକାଂଶ କବିତା
ମନୋହାରୀ ହୋଇଅଛି, ଏକଥା ଅମ୍ଭେମାନେ
ନିଃସନ୍ଦେହଭାବରେ କହିପାରୁଁ । "ସମାଜ
କେଶରୀରେ" ଗୁଣାର ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ, ଉନ୍ନୋଦକର

ବାଦାଦୁଷ୍ଟ, ଏବଂ କଳ୍ପନାର ଗୁରୁତ୍ଵ ଯଥେଷ୍ଟ
ପରମାଣରେ ଅଛି ସତ୍ୟ—କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖର
ବିଷୟ, ଆଦରସକଳିତ ଦୋଳଅଛି ବାହା
ଅବାଳ-ବୁଦ୍ଧ-ବନିତାର ପଠନୋପଯୋଗୀ
ହୋଇ ନାହିଁ । ଅକାଶର ନିର୍ମଳକଳ ପୁସ୍ତକର
ଅପରିକ୍ଷେପରେ ପଢ଼ି ଯେପରି ବକ୍ତୃତା ଦୋ-
ଲଥାଏ, ସେହିପରି ସମାଜକେଶରୀର
ଅନନ୍ୟ ଦେବତାକଳି ସମାଲୋଚ୍ୟ "ସମାଜ-
କେଶରୀରେ" ଅଳ୍ପଦୃଶ୍ୟ ଲେଖନୀ ପ୍ରକାଶିତା
କରିଅଛି ଦେଖି ଅମ୍ଭେମାନେ ଦୁଃଖିତ ହେଲୁଁ
ସାଧୁବାକ୍ୟ ଅଛି, "ନ କେବଳ" ଯୋ ମଦ୍‌ବୋ-
ପଞ୍ଜାଗରେ, ଶୁଣୋଲି ତତ୍ପ୍ରାଦତ୍ତେ ମଃ ସଃ ପାପ-
ଭାବ"—ମହତ୍ତ୍ଵ କରଣ ଯେହି ପ୍ରଜ୍ଞରେ
ନିନିମାଣୁରେ ପିଣିତ ଦୋଳଥାଏ, ତାହା
ପାଠ ଅଥବା ଶ୍ରବଣ କଲେ ମଧ୍ୟ ପାପଭାଗୀ
ହେବାକୁ ହୁଏ । ସ୍ଵରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ଓ ପରଶ୍ରମର
ବିନିମୟରେ ଉତ୍କଳ ସମାଜକେଶରୀର କଳିକା
କାହାଣୀ ପାଠକାଗ୍ର ଲେଖନୀ ବସନ୍ତମାନଙ୍କର
ଯେ କେହି ହିତ ସାଧନ ହେବ, ତାହା ଅମ୍ଭେ-
ମାନେ ଧାରଣା କରି ପାରିଲୁଁ ନାହିଁ ।

"କବିତାମଞ୍ଜରୀ" ପ୍ରଜ୍ଞକାରଙ୍କ ଦର୍ଶିତ ପ୍ରକା-
ଶିତ । ପ୍ରଜ୍ଞକାର ଯେତେବେଳେ ସ୍ଵୟଂ ପ୍ରଜ୍ଞ-
ପ୍ରକାଶକ, ତେତେବେଳେ "ଏମ, ଏକଦାସ-
ପ୍ରକାଶିତ" ନ ଲେଖିଥିଲେ ଦୋଷହୁଏ ଭଲ
ହୋଇଥାନ୍ତା । "ସମାଜକେଶରୀ" ଶ୍ରେୟକୁ
ଲଳମଣି ବିଦ୍ୟାରତ୍ନଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ପ୍ରକାଶିତ ।
ପ୍ରକାଶକ ସ୍ଵପ୍ନକର ଭୂମିକାରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି,
ଅଦରସକଳିତ ବିରୂପେ ଉଚିତ ସାମାଜିକ ଅବକ
ରଣା ସାଧ୍ୟରେ, ତାହା "ସମାଜକେଶ-
ରୀରେ" ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରକାଶକଙ୍କର
ଏକାଦୃଶ ପ୍ରକାଶକର ମୋହିନୀମାୟାରେ ଭଲ
"ସମାଜକେଶରୀ" ପଢ଼ିବାକୁ ସାଧ୍ୟ ଅମ୍ଭେ-
ମାନେ ପ୍ରକାଶକ ଦୋଳଅଛି—ଏବଂ ସେହି-
ମାନେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଜ୍ଞ ପାଠ କରିବେ, ସେମାନେ
ଅଦରସକଳିତ ବିପର ଉଚିତ ସାମାଜିକ ଅବକ
ରଣାସାଧ୍ୟ ଅଛି, ତାହା ବୁଝିପାରବେ । ଶ୍ରଦ୍ଧା
ସମନାଗ୍ରସୁଖ ବାବୁ ଓ ମଧୁବାବୁ (ମଧୁବାବୁ
ଅପଣାର ନାମ ଅପ୍ରକାଶିତ ରଖିଲେହେଁ ବିଷୟ
ହୁଏ ଅମ୍ଭେମାନେ ତାଙ୍କ ନାମ ଅବଗତ
ହୋଇଅଛୁ) ଲେଖନୀ "ସମାଜକେଶରୀ"
ସମ୍ପର୍କରେ "ହିରିଶିଖାରେ" ସେହି ଅ-
ପ୍ରାୟ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି, ତାହା ପାଠ କଲେ
"ସମାଜକେଶରୀ" ଉପାଦେୟତା ସମ୍ପର୍କରେ
ପାଠକମାନଙ୍କର ଅତି ସନ୍ଦେହ ରହିବ ନାହିଁ ।

“କବି ମଞ୍ଜୁରୀ” କବି—ନଗନ, ସମାଜ-
 କେଶରୀ କବି ପ୍ରମାଣ—ନଗନ ଓ ପ୍ରମାଣ
 କବିଙ୍କର ଦୁଇଖଣ୍ଡି ନୁହଇ ପୁସ୍ତକ ଯାଇ
 ଅତି ଅମ୍ବେମାନେ ଭକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୃଦୟରେ
 ଉଦୟକୁ ଅଭିବାଦନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଉଦୟଙ୍କ
 ହୃଦୟରେ ନୈବିର୍ଣ୍ଣକ ପ୍ରଭା ଥିଲା—ଉଦୟ
 କବି ମଧ୍ୟ ଭାଗଦେଖାଇ ସେବାରେ ଭାଷା
 କଳାଗୋଷ୍ଠୀ କରୁଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟସ୍ତ
 ଥାଇ, ବହୁତର ପ୍ରକଳ୍ପ ଅବସ୍ଥାର ସହଚ
 ସମାପନ କରି ଉକ୍ତ କବିହୃଦୟରେ ଉତ୍କଳ
 ଶାସ୍ତ୍ରର ଉନ୍ନତ ସାଧକରେ ଯେପରି ଅନୁଭବ
 ଓ ଅଧ୍ୟବସାୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଅଛନ୍ତି, ତାହା
 କହୁ ଉଣା ପ୍ରଶଂସା କରାଯାଇବେ । “ଭାରତ-
 ସହାରର” ଦାସ କବି ଓ “ମଦ୍ୟାସାର”

କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦନ ମହାଳ	କଳକା	୫ ୦୯
ମହାପୁର ମନ୍ତ୍ର	ପାଦଦେବ	୫ ୦୯
ପାମୋଦନ ମହାପାତ୍ର	ବେଦାନ୍ତସର	୫ ୧୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଓଡ଼ିଶା କମିଶ୍ନର ମାନନୀୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରମେ-
 ସୁନ୍ଦର ଦତ୍ତଙ୍କ ପ୍ରଣୀତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସ୍ୱଳ୍ପକଳ
 ପ୍ରଶଂସିତ ପୁସ୍ତକମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କ
 ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ଓ
 ଭାରତ ଅନ୍ୟ କେତେକ ପୁସ୍ତକ ଶାସ୍ତ୍ର ଅଧି
 ପକ୍ଷରେ ।
 ଶ୍ରୀକବି ବଙ୍ଗଳା ଉପନ୍ୟାସ ୫ ୦୯
 ସଂସାର ୫ ୧୧

NOTICE.

Jogeswar Das, Madak, in thank-
 ing the Europeans, Rajahs, Zemindars
 Pleaders, Government officers, mer-
 chants, School and College students
 and nobility and gentry of the
 town and Moffasil, for the patronage
 already offered to him, begs now
 to announce that he has extended
 his business in native confectionary
 to a very large extent so as to be
 in a position to offer first class sweets
 at very moderate rates which will
 defy competition by any other shop
 in the town. He trusts that his
 customers will continue the favorable
 opinion they have hitherto entertained
 in his business, but he begs to note
 as a precaution that some rival worth-
 less shops having been set up in
 opposition, his customers will be
 kind enough, in sending orders, to
 direct servants not to mistake his
 shop and fetch goods from unknown
 ones which cannot attain in excellence
 the manufacture of his shop. Cus-
 tomers are kindly requested to guard
 against this. It may be also noted
 that one K. C. Das once in his
 service, having been removed has
 set up a separate shop which is
 quite distinct from that of the under-
 signed's.
 There are so many varieties of
 sweets which are prepared in his
 hop, that he does not consider it

worth while to publish a detailed list
 of them, as they are always available
 at a short notice.

CUTTACK, } Jogeswar Das
 Balubazar Chuk, } Madak,
 Near Bonode Behary. } Proprietor.

ସାହିତ୍ୟୋପାଳକ
 ସତ୍ୟବାଦୀ ଗୋଷ୍ଠୀକାଠୀ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବସ୍ତୁକୁ ପାଞ୍ଚପଇସା ମାତ୍ର ।
 ଏଥରେ ପୁଣି ସତ୍ୟବାଦୀ ଗୋଷ୍ଠୀକାଠୀ-
 ଜିଲ୍ଲାର ବିଷୟମାନ ଅତି ପ୍ରାକ୍ତଳ ଭାଷାରେ
 ମଦ୍ୟ ଛନ୍ଦରେ ବହିତ ହୋଇଅଛି । ଏହା
 ସରମର୍ଥୀମାନଙ୍କର ଏକ ଅତି ଅଦର ବିକ୍ରୟ ।
 ଥରେ ମାତ୍ର ଅମୂଳ ପାଠ କଲେ ଭକ୍ତିରସରେ
 ଏହାଦେବକେ ପ୍ରାଣ ମତ୍ତ ବିଗଳିବ ବୋଲି
 କହୁଛନ୍ତି କବିଦାକତାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କ ପୁସ୍ତକ-
 ଲିସ୍ତରେ ଏହା ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।

NOTICE.

Wanted for the District Board's
 Temporary work's establishment for
 employment under the Kendrapara
 Local Board, an experienced Sirkar
 on a salary of Rs. 20 per month. A
 good man would find permanent em-
 ployment. None need apply who does
 not possess a thorough knowledge
 of Surveying, levelling, and road-
 making with English qualifications.

Selected candidates will be exam-
 ined and preference will be given to
 the candidate who obtains the highest
 mark.

Applications with copies of testimo-
 nials will be received by the under-
 signed on or before the 30 instant.

This notice cancels the one adver-
 tised in this paper of the 16th instant.
 T. P. ACHARYE.

Kendrapara Local Bd. Office. } Chairman.
 The 17th November 1895 } Local Board

KEY TO LETHBRIDGE'S
 EASY SELECTIONS
 (Minor course for 1896)
 IS OUT
 Price Re. 1.

To be had of the Secretary
 Printing Company Cuttack.

ଉତ୍କଳଗାଥକ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ।
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ବିକ୍ରୟ
 ହେଉଅଛି ।

ମୁଦ୍ରକ, ଉଦୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷଦେବତା ଏବଂ
 ଉଦୟର ମାତୃସବ ଗଣ ଏକାଠି ପ୍ରଧା-
 ବଦ, ଉଦୟର ପ୍ରଭା ମଧ୍ୟ ଏକାଠି କରୁଛନ୍ତି—
 ପ୍ରକୃତ ଏହି ବାସନା ଓ ବଜ୍ର, ନଗନ ଓ
 ପ୍ରମାଣ, ବଙ୍ଗଳା ଓ ଓଡ଼ିଆ । ଭକ୍ତି ଅପର-
 ଦାର୍ଯ୍ୟ ହର୍ଷବ୍ୟାଜରୋଧର ଅମ୍ବେମାନେ
 ଏକଥା ନ କହୁ ଅତି ରହସ୍ୟରୁ ନାହିଁ ଯେ,
 ଉଦୟଙ୍କଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷା ଗାଇଥିଲେ ହେଁ
 ତୁମ୍ଭର ଅନୁଗାମୀ ନ ହୋଇ “କବିକାମେ-
 ଶ୍ୱରୀ” ଦାସଙ୍କର ସେପରି ମାତୃସବ ରୁଚିତ
 ପରମ୍ପରା ଦେଇଅଛନ୍ତି—ସୁଖାଳ ଓ ସୁରତର
 ସମ୍ପାଦକ ହେଲେ ହେଁ “ସମାଜ ଦେଶରୀ”
 ରାସ୍ତା ବଦ ସେପରି ମାର୍ଜିତ ରୁଚିତ ପଢ଼ିବୁ
 ଦେଖିବୁ ନାହାନ୍ତି । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କବିଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା
 ଓ ଶକ୍ତି “ସମାଜଦେଶରୀ” ଅପରଦ-
 କୃତ ନ ହୋଇ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସଦ-ପୁସ୍ତକରେ
 ପର୍ଯ୍ୟବସିତ ହୋଇଥିଲେ ଅନୁମାନକର ବଦେ-
 ତନାରେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । ନାହିଁ,
 ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ରଚକ, ସେ ସେବେ ଉତ୍କଳ
 ଦେବ—କରବ ସେବେ ମତ୍ତ ହେବ—ତେବେ
 ଅନ୍ୟେ ପରେ କା କଥା । । ।

ବା ୧୧୧୩, କବି- } କବ୍ୟପଦ ଛନ୍ଦପେଷ-
 ମୂଲ୍ୟ ୧୮୯୫ } ବାସନା
 ବଟକ

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।

କାବ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀର ମହାପ୍ର	ମହାସଂହାର	୫ ୧୧
କାବ୍ୟ ଗାଥ		୫ ୧୧
କୋଟି କେତେକ	କଳକା	୫ ୧୯
କାବ୍ୟମାନ ଗାଥ	କାବ୍ୟମାନ	୫ ୧୯
କୋଷାଳୀୟ ନବ-ପ୍ର	କାବ୍ୟମାନ	୫ ୧୯

Wanted a Sub-Overseer for the Puri Municipality on a salary of Rs. 25 and Rs. 12 as pony allowance per month. None need apply who has not passed the examination of a Sub-Overseer of the P. W. Department or is not a passed student of the Government Survey School. A knowledge of the Oryah language is necessary. A security of Rs. 200 in cash is required.

Application will be received by the undersigned up to 7th December 1895.

Puri Municipal office } Jagabandhu Patnaik
The 15th November } Vice-Chairman
Puri Municipality.

NOTICE

A thatched house consists of 8 rooms belonging to the Kanika Raj and situated on the banks of the Kathajori river near the Gonesh Ghat and close to the Collector's office is at present fetching Rs. 5 per mensem. The house can be let out to any one desirous of renting it should higher rent be offered. Application should be made to the undersigned stating rate of rent which applicants may desire to offer within the 15th of December next,

Cuttack } Sd. Sri Rani Krustopyra
Kanika Rajbati } Patmahadne Mother and
22-11-95. } Guardian of the minor
Rajah of Kanika.

କଟକସହର ଅନ୍ତର୍ଗତ ନାଶିକାବାଦିକାଳୀ-
ରେ ଥିବା ଛାଠୋଡ଼ିଆଗଳୁଣ୍ଡ ଗଣେଶପୀଠ
ଓ କଳିଙ୍ଗ କଚେରୀର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ କନିକା
ରାଜାଙ୍କ ବାଟର ପ୍ରାୟ ୫୦ ଗଜ ଦୂରରେ ଅଛି । ବର୍ତ୍ତ-
ମାନ ଚାହିଁଥିବା ମାଧ୍ୟମ ୫ ଶହ ଟଙ୍କା ହିସାବରେ
ଭଡ଼ା ଅଦାୟ ଦେଇଅଛି । ଯଦ୍ୟପି କେହି
ଚାହୁଁ ଉଚ୍ଚରେ ଉଚ୍ଚ ଉପରକୁ ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛା
କରନ୍ତି ତେବେ ସେତେ ଭଡ଼ା ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା
କରନ୍ତି ତାହା ଅନେକଦିନରେ ଲେଖି ଅଗତ
କରାଯିବ ମାତ୍ର ଯା ୧୫ ଲକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ
ସ୍ଵାଧୀନ କାରଖାନା ନିକଟରେ ପଠାଇ ପାରିବେ ।
କଟକ } ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରଞ୍ଜିତସିଂହାଚାର୍ଯ୍ୟ
କନିକା ରାଜାଙ୍କ } ଦାଦେଇ ମାତା ମହାସିଂହ
୨୨/୧୧/୯୫ } କାବିଲିଗ ରାଜା । କ ।
କନିକା ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କେ, ସି, ଦାସ କମ୍ପାନୀ କଲିକତାରୁ ଅସି
କଟକ ବାଲୁକାର ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀ ବନୋଦ ଦତ୍ତାତ୍ରି
ଠାକୁରଙ୍କ ମନ୍ଦିର ନିକଟରେ ମିଠାଇର ଦୋ-
କାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଦୋକାନ ଉପରେ ଭାଦ୍ରବ
କାମର ପତା ହେଉଅଛି । ସେମାନେ ଭଲ ଜନସ
ଓ ସହକା ଦେଖି ଯେଉଁ ଅତି ଉତ୍କଳୁ ମିଶ୍ରାଣ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି ସାହାକ ଏ ଜଗତରେ ଅତି
କୌଣସି ମିଠାଇ ଦୋକାନରେ ଦୋର ପାରିବ
ନାହିଁ । ଉଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ସେ ଥରେ
ଫରମାସ ଦେଇ ଏ କମ୍ପାନୀର ମିଶ୍ରାଣର ଶୁଣ
ପଞ୍ଚାୟା କରନ୍ତୁ । ନିମ୍ନଲିଖିତ ମିଶ୍ରାଣ ପ୍ରାୟ
ସହକା ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ ଯଥା;—
ସନେଗ, ଖେଳୁଣ୍ଡୁଳ ସନେଗ, ସର-
ଗୁଡ଼ା, ସରପୁଡ଼ା, ସିକାଭୋଗ, ନିଖୁଡ଼ି, ରସ-
ଗୋଲ, ମିଶ୍ରାଣା ମିଠାଇ, ମନୋହର, ଚନ୍ଦ୍ର-
ପୁଲ, ଶରମୋହନ, ସିଙ୍ଗଡ଼ା, କରୁଣା, ନିମକ,
ଲେଉଟାନ୍ କାଲିସାହି, ଗଜା ରତ୍ନାଦ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମାଲକର, ବସ୍ତ୍ରାଭ୍ୟାସ, ଅପରପ୍ରାୟମେଣି
ଓ ନିମ୍ନ ପ୍ରାୟମେଣିକର ଇଂରାଜୀ, ଓଡ଼ିଆ
ଆଠପୁସ୍ତକ ଓ ଇଂରାଜୀ ବ୍ୟାକରାମ, ଓ ଆଟଲସ,
ଓପାଲମେଣ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ଵଳ୍ପମୂଲ୍ୟରେ କଟକ
ଦିଲ୍‌ଦାସଜୀର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଦୋକା-
ନରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛନ୍ତି ସ୍ଵଳ୍ପର ଶୁଣ ଓ
ଶିକ୍ଷକମାନେ ଅଳ୍ପପରେ ପାଇପାରିବେ ।

ସଙ୍ଗୀତସର୍ବସାର !

ନୁହନ ! ନୁହନ ! ନୁହନ !
ଓଡ଼ିଆସଙ୍ଗୀତରେ ଏକମାତ୍ର ଅଦ୍ଵିତୀୟ
ସଙ୍ଗୀତପୁସ୍ତକ ।
ସଙ୍ଗୀତ ସଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ଦେଖିବେ ।
ଅତି ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୩ ମାତ୍ର ।
ଏଥିରେ ଦକ୍ଷିଣୀ, ହିଲ, ଖେମଟା, ଟପା,
ଫୁଲପ୍ରଭୃତ ସମୟର-ସ୍ଵରର ଅତିଉତ୍କଳ ଓଡ଼ିଆ,
ହୁନ, ବଦଳା ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଗୀତମାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଦୋର ଅଛି ଏପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଙ୍ଗୀ-
ତପ୍ରିୟ ଲୋକ ନିକଟରେ ଅଦରଶ୍ୟାୟ ।
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ ଯତ୍ନାକ୍ରମରେ ବନ୍ଦା
ରୁଦ୍‌ସଂକଳେ ବାଣୀ ସମପ୍ରସବ ମୁଖ୍ୟତଃ ନିକ-
ଟରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

NOTICE THE DWIBHASI.

SECOND EDITION IS OUT AND AVAILABLE FOR SALE. To be had of the Printing Company Cuttack. Price four annas.

ଦତ୍ତାତ୍ରି ।

ଏହି ସ୍ଵପ୍ନର ଶ୍ରୀଯାତ୍ରୀଙ୍କ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ
ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।
ମୂଲ୍ୟ ଚାରିଅଣା ।

ଶୁଭସଂବାଦ ।

ଆତ୍ମବୋଧକ ମେଡ଼ିସିନ୍ ମ୍ୟାଜିଷ୍ଟ୍ରିଏଟ୍‌ର
କୋମ୍ପାନୀ ଅବ ଇଣ୍ଡିଆ, ଲିମିଟେଡ଼ ।
କାଲିକା, ବେଙ୍ଗଲ ।
ଶ୍ରୀକ୍ଷତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ଶତକର ୫ ୨୫ ଟଙ୍କା ଉପ
ଦେଲ ।

କୋମ୍ପାନୀର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଆତ୍ମବୋଧକ ଗୋଟିଏ
କିମ୍ବଦନ୍ତୀର ସମସ୍ତ ଗୋଟିଏ ଶୁଭ ବଦ ଗର୍ଭ୍ୟାଦି ଓ
ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ ଯେଉଁ ଅତି କୌଣସିଠାରେ
ପ୍ରାୟ ୫୦ ମାତ୍ର । ଉପର ଦସ୍ତଖତର ନିମ୍ନ କୋମ୍ପାନୀ
ଦାୟ । ଏହି ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ଆହାର କରୁଣ ଉପର
ପ୍ରୟୋଗ କୋମ୍ପାନୀ ନିକଟରେ କେବେ ଠକାବୁ କିମ୍ପ
ନାହିଁ । ସେମାନେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ବିକ୍ରୟ ଠାଉରେ ବ୍ୟସ୍ତ
ଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀକ୍ଷତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ଅଗ୍ରେ ଦେଖି—
ଆହାର କେନ୍ଦ୍ରରେ କେବେ ଉପର ସମସ୍ତ ଗୋଟିଏ
କାଳୀ ଅଗ୍ରେ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଅଗ୍ରେ ଠାଉରେ
କେବେ ନିକଟରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତରେ ଉପର ଦେବ
ନାହିଁ ।

ବୈଦ୍ୟନାଥ ବଠି—ନିକଟରେ ବ୍ୟବହାର କଲେ
ବିଷୟା ପ୍ରମେଦ ଦେବ ମଧ୍ୟ ଉପକ୍ରମ ହୁଏ । ଅନୁପ୍ରାଣ
କେନ୍ଦ୍ରରେ ଦେବର କଲେ ଶୁଣ ଭାବଲି ସଂପ୍ରଦାୟ
ସୁଖସ୍ଵ ପ୍ରତିପଦ ବ୍ୟାକେକେ ପ୍ରମେଦ ହୁଏ । ବ୍ୟାଧି
ପଦ ଅପାର୍ଥ ।

୨ ବଟ ୧୫ ଟଙ୍କା ଭାଦ୍ରବରାଜ୍ୟ ୧୮ ୫୩ ।
ମହାଧିକାରୀ—ଅନୁପ୍ରାଣିତ ଦୋକାନୀମାନଙ୍କ ଅପାର୍ଥ
ମହାଧିକାରୀ । ଶ୍ରୀମହାଧିକାରୀ କାଳୀୟର କୁଳରେ ଏହା
ପ୍ରୟୋଗ । ଏହାର ଶୁଣ ଅନୁପ୍ରାଣିତ, ଅନୁପ୍ରାଣିତ
ଏହା ସବୁ କେନ୍ଦ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ହୁଏ ।

(ମେ ଶ୍ରେଣୀ) ୨ ମାମା ବା ୨ ଗ୍ରୋଟ ୫ ୧୫ ବା
(୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ) ୨ ଅଣା
କୁଲିକାଲିକା ବଠି—ସେକ୍ସରେ ସମସ୍ତକାର ଗୋଟିଏ
କୂଳ, ବ୍ୟବହାର, ମ୍ୟାଜିଷ୍ଟ୍ରିଏଟ୍ କୂଳ ପ୍ରତିପଦ ଅଦାୟ ସାଧ
ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାକେକେ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ । ଏଥିରେ ପ୍ରାୟ

ପ୍ରକାଶକ: ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ

ପ୍ରକାଶକ
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ପାଠ୍ୟ ଦୂର ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଭା. ୧୦୦ ବ ।	ପ୍ରକାଶକ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ।	ଅଗ୍ରମ	୫୦୯
ପ୍ର. ୫୦ ଟଙ୍କା	ପ୍ରକାଶକ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ।	ପଞ୍ଚମସ୍କନ୍ଧ	୫୭୯

ଶ୍ରୀର ବଦଳ ହେଉ ଅଛନ୍ତୁ କେମି ସବୁ
 ଘର ସୋମବାରରୁ ନିପତ୍ତି ହୋଇଅଛି ।
 ବିଭିନ୍ନ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସାୟ ଏବଂ ସୌଜନ୍ୟ
 ଓ ସମାଜିକତା ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ଅନ୍ତର ହେଲା ।
 ଅତୁ ସମ୍ଭବ ନେବକର—ସମ୍ଭବତଃ ହେଉ,
 ବର୍ତ୍ତମାନ ବୋଧ ହେଉଛି ଲିଭିବା ବଢ଼ିଲା ।

କେହି ଦାବୀକର ସ୍ତ୍ରୀ ଗର୍ଭ ଭ୍ରମଣ
 ଭବେପରେ ଚିତ୍ତରୁ ଯାହା କହି ଏ ନିଗଦବାଟେ
 ଘର ସୋମବାର କଲିକାକୁ ରମଣ ନଲେ ।
 ଭବିଷ୍ୟତରେ ବ୍ୟାଧିଗର୍ଭକୁ ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣରେ
 ସେତୁବନ୍ଧ ସ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭ୍ରମଣ କରିବା
 ସଜା ମହୋଦୟର ସଦୃଶ ।

ବାବୁ ହିଲେକ୍ୟକାଥ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ନରସିଂହ
 ସୁରର ନାବାଲକ ସୁତ କର ଅଭିଭାବକ ଶିକ୍ଷା
 ନ ଚିତ୍ତକୁ ହେଲିଥିଲେ । ବାବାଲକ ବାଧ୍ୟ
 ସଂକ୍ରମଣ କଲିକ ଦେଲ ନାହିଁ । କେଣୁ ସେ
 ଉପସ୍ଥା ଦେଲ ଅଛନ୍ତି । ବାବାଲକ ଚିତ୍ତୋଗ ସମ-
 ସ୍ୱରେ ଅନୁମୋଦନ ସମେତ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।
 ପରେ ତାହାର ଦେଖାଗଲା ହରଷା କରୁ
 ବର୍ତ୍ତମାନର ଚିତ୍ତୋଗ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ କଲକ ହେବ ।

ବଙ୍ଗାଳୀମାନଙ୍କୁ ରେଭିନ୍ଦ୍ରାଚାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧ ମେଦନୀ-
 ପୁର ଶାସ୍ତ୍ରୀ ବାଧ୍ୟ, ଅଭିଳାଷେ, ଅନୁଭବ

ର ପ୍ରିୟ ଦୋଇଅଛି । ଶ୍ରୀମତୀ ସପ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟାଦେବ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚକ୍ରାବଳୀ ସପ୍ତଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀମୟ ହେବୁ
 ବୋଲି ଅଛି । ଏହି ଭେଦ ଗାଡ଼େଲିଭିତ୍ତୀରେ
 ବଳ କରାବରେ ଗଙ୍ଗା ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ସେଅନକା
 ଯୋଗୁ ଅଧିକ । ଏ ର ଦକ୍ଷିଣାମ ରଚନା—
 ମେଦନୀପୁର ସମ୍ଭବରେ ଅତୁ କିଛି ଶୁଣା
 ଯାଇ ନାହିଁ ।

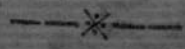
କାଗଜ ମହାପତ୍ରିକର ବାସିଦ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
 ଅଗାମୀ ମସ ମେସ ସମ୍ପାଦ ଅଧାର ବଜ୍ରକଳ
 ସମୟରେ ଏଥର ପ୍ରକାଶରେ ହେବ । ସେଠା-
 ରେ ଏହି ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନଙ୍କ କଳେବ୍ର ଓ ଅସ୍ତ୍ର
 ଲବ ସେତର ଉଦ୍ଘାଟ ସହଜ ହେଉଛି ଲକ୍ଷ୍ମୀ
 ଜଗାପାଏ ସେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବସାଏ ଏବଂ ଚଳି
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନଙ୍କ ସମାବେଶ ବୋ ସିମ୍ଭରେ ଉପା
 ହେବ ନାହିଁ । ଉଦ୍ଘାଟକର ନାମା ପ୍ରାକରେ
 ପ୍ରକାଶ ନିବାଚନର ଧର୍ମ ଲାଗିଅଛି । ଓଡ଼ିଶା
 ମତ ଦେବେଦ ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନଙ୍କେ ଯୋଗ ଦେଇ
 ନାହିଁ । ଏଥର କାଗଜ ହେବ କ ?

ସମସ୍ତଙ୍କ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚଳଇ ସୁଲି ଉ-
 ନେଶ୍ୱର ସରକାରୀ ଚାଷା ଭରଅଛନ୍ତି କ ହେ-
 ଣୁ ଏହି ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଲିରେ ଅନ୍ତତଃ ଏକକଣ ଏମ-
 ଏ, ଅଧିକା ବ, ଏ, ଦୁଇକଣ ଏମ, ଏ, ଏବଂ
 ଦୁଇକଣ ଏକାଧିକ ସମ୍ପାଦକାଣ୍ଡି ଶିକ୍ଷକ ନ ଥି-

ବେ ସେ ସୁଲି ଦେଖିବ୍ୟାଦୟର ଅନୁଭୂତ ହେ-
 ବା ନିମ. କୁ. ସେ ସାହିତ୍ୟିକ ଦେବେ ନାହିଁ
 ଶିକ୍ଷା ଲୋକର ଜିଭରେ ଦୁର ଏଥିରେ ସମ୍ଭବ
 ପ୍ରକାଶକ ବାଲୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବଅଛି ସେ ଏ ନିୟମ
 ବଙ୍ଗ ବଦଳ ଓଡ଼ିଶା ସମାଜରେ ପ୍ରକାଶକ
 ହୋଇପାରେ । ପ୍ରକାଶକର ସମ୍ପାଦ ଅଧିକ
 ଏବେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନାହିଁ ସେ ଏହି ନିୟମ
 ଅଲୋପରେ ସମକ ପ୍ରକାଶକ ହୋଇ
 ପାରିବ । ଶିକ୍ଷକ ଚା. ଦେ. ଭବେଚରା
 ବଳବା ଯଥେଷ୍ଟ । ଦୁଇ ଭ୍ରମଣାଲ ଏବେ
 ବ. ପ୍ର. କାହିଁକ ?

ଓଡ଼ିଆ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀକାବ୍ୟ ଅଦମର ଦେଲୁ
 ସେ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଧା. କଟା ମାମଲ କମାଗର
 ଦୁଇ ଦେଉଳି ଏକ ସେଲୁମାନେ ଫରୁକ-
 ଦାସରେ ନାଲିକ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ତାର ନୂତନ
 ମାଳତ୍ୟୁକ ସେମାନଙ୍କୁ ବିଦବାନା ଅପାଳଭକୁ
 ପଠାଉଅଛନ୍ତି । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେବେ ମାଳତ୍ୟୁକ
 ଏପରି କରୁଥିବେ ତେବେ ମମଲ ଦୁଇ ଦେବା
 ବିପତ୍ତି ନୁହେଁ । ଅନେକ ଦୁଷ୍ଟ ଓ ସମାପତ୍ୟ
 ଲେକା କାହାରକୁ କରବ ଅଥବା ଦକ୍ଷିଣ
 ସନ ସହକରେ ସ୍ୱାର୍ଥ କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ
 ବଳପୁରକତାବ ରଧାବ କାଠି ନିଅନ୍ତି ଓ ଅଗାମୀ
 ବନୋବସୁରେ ଯତୁ ଜଗାଲକା ଅଗାରେ ଯାଲ-

କିଛି ଅଭ୍ୟାସର ବାଧ୍ୟତାରେ ଦୂର ଦେବା
 ଦ୍ଵାରମାନଙ୍କୁ ଅବଦେ ନାହିଁ । ମ'ଜିଷ୍ଟିଟ
 ଯେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଶାସନ ନ କରେ ଦୁର୍ବଳ
 ସମ୍ଭବ ଦେବ.ମାନଙ୍କର କଷ୍ଟ ଓ ବ.ସ୍ତ ସହ
 ବାକୁ ଦାୟ କରବେତେବେ ଛାଡ଼ା ଅଭାବ.ର
 ଭବି ବ ବୋଲିବିକ ?

ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତାପର ଆଇନ ଅନୁସାରେ
 ମାଲ୍ୟବର ବର୍ତ୍ତମାନ ଶେଷ ଓ ତଳର ମାସ
 ତା ୨୦ ରଖିବେ କଲିକତା ରାଜ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ପ୍ରଭୁର ଦର ଅଛି କି ସୁବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁର୍ଗର
 ଖୋରା ଖାସନ.କଲର ସମସ୍ତ ଜରୁରୀ
 ଯୋଗରେ ସୁଦା ଜମି ଜରବ ଦେବ ଏବ
 ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ସୁଦର ରିପ୍ଟିପ୍ରସୁର ଦେବ ।
 ଅନୁପ ଏବ ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ପ୍ରତାପ ସେ ବରାବର,
 ଖାସନାକ ନରେ ସୁଦା ସ.ସ୍ତ ଜମି କରବ ଦେବ
 ଏବ ମାଦଲ ଯିକମ ମାଦଲ ମୌଜା ଓ ଶେଷ
 ମାନଙ୍କର ଚୌକିର ଚିତ୍ରର ଦେବ । ଏହି
 ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ନିମନ୍ତେ କରବମେଘ
 ଶାସନକୁ ଅର, ସି, କରବେ ବହେବ ସଂରେ ସମସ୍ତ
 ଶୁଦ୍ଧ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସେଟଲମେଘ ଅଧିକର ମେନ୍ତୁ
 କର ଅଛି କି ଏବ ତାଙ୍କୁ କେବଳୁ ଅଧିକର
 କରବ ବୋଲିଅଛି ।

କଲିକତା ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ମରଦାସ ପା
 ୦୫ ସର୍ବତ୍ର ମି: କମେପକଳୁ ବରୁବ ଇତ୍ୟାଦି
 ବଦଳରେ ଯେଉଁ ଦରପ୍ରସାର ଶାନ୍ତିର ଇତିହାସ
 ଏକେନସ ପଦକାର ୨୦୫ ପୁସ୍ତକ ଧାର୍ଯ୍ୟ କର
 ଅଛି । ଶାନ୍ତି ମହାଶୟ ଏହି ଇତିହାସର
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଛପା ଏବେ ଅଗ୍ରକ ସେ ପ୍ରଥମେ
 କରେଇ ସାଦେବ ଏବ ୨୫ ସହକାରରେ
 ଶେ, ପାଦପିକଲ ଏବ ପ୍ରଥେବେ ମାଦେବମାନେ
 ବହୁ ପରୁ ସହକାରକ କରବେକେ ମଧ୍ୟ ଅ
 ବଧ ଅନେକ ଶ୍ରମ ରିହତ । ତଥାପି ଏହି
 ପୁସ୍ତକ ସମିତି ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଏବ ଅଧିକ ଅଧି
 ଧାର୍ଯ୍ୟର ବହୁ ଏହି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟେ ସ.ମାତ୍ର
 ବହୁଅଛି ଯେପ୍ରମାନେ ସିକଲ ସବ୍ୟ ମସ୍ତକ
 ରେ ମୋକ ଏବସ୍ତ ମାତ୍ରା କଲେ । କଲ
 ଶାନ୍ତିର ଅନେକ ସମାବେଶ ଏହି ପ୍ରକାର
 କେବଳ ସମାବେଶର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ସମିତିର
 ପ୍ରସାର ପ୍ରକାଶ୍ୟ କରବାକୁ ଅନୁରୋଧ କର

ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ମହା ଶ୍ରେଣୀମାନେ
 ସାଧାରଣରୁ ବୃଦ୍ଧୀ ଶୁଣିବେତ ?

ଅଧିକାରରୁ ସମାପ ପାଦ ହିଁ ସେ ସେତାର
 କୁଟି ଓ ଶିଳପ୍ରଦର୍ଶନ କଳା ମତ ବା ୧୭ ର
 ଶର ଅଧିକରରେ ପୁରୁା ଦୈବତା
 ନଦୀର ଅପରପର୍ବ ମୋଟକମାମଲ ମାନର
 ଦୁର୍ବ ଅଧିକର ପ୍ରଦର୍ଶନର ପ୍ରାୟ ନରୁପଣ
 କର ଗୁର ନିର୍ମଣ ଓ ପ୍ରାଚୀନ କଳାମେ ୪ ୫୦୦
 ମହୁର କର ଅଛି ଏବ ନିର୍ମାଣର କର କଲ
 ଦାକନୋଇ ଶେତ ମୋଟର ପ୍ରଭୁ କୁଦେବ
 ଅଛି । ମେଫିଲରୁ କେବା କୁଲ ନମନ୍ତେ
 କେବେ ପଦସି ନିମ୍ନରୁ ଦୋଅଅ । ଏସର୍ଯ୍ୟକୁ
 ୪ ୨୫୦୦୦ କା ଦେବା ସୁଖର ଦୋଇ କହି
 ମଧ୍ୟ ୪ ୨୦୦୦ ଅଧାସୁ ଦୋଇଅଛି । ଅଧାମା
 ତାନୁଷ୍ଠା ମାସ ତା ୨୦ ପଦରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ
 ପିଠିକାର ପୁର ଦୋଇ କମିଶନର ସାଦେବ
 କେଟଲ ସକପର ଦେବା କରବ ପର ଅଧି
 ଶାରେ ସେ ସଦକରକ ଅଧିକର ଏବ ନି
 ସମକ ଅଧ୍ୟକାବ ଦେଇ ସୁଦା କାକୁଷ୍ଠାସ
 ତା ୧୦ ରଖିବେ ମାଦପ୍ରଭୁ ଶାନ୍ତ ଏବ ସକ
 କର ଏ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲେକର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେବା
 କେର ଦେଇ ଅଛି । ପ୍ରମାପ ପ୍ରଧାନ ଦାମ
 ମାନକ କେଷ୍ଟାଦେ ଅଧ୍ୟକାସୁ ଦେବା କିଠିବା
 ଶେଷ କରେ । କରବା ବର୍ତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମା
 ଦେବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକାଶକାରୀ ଶ୍ରୀମତୀ
 କାର୍ଯ୍ୟ ନମନ୍ତେ ଅବଶ୍ୟକୀୟ କର ଅର୍ଥାତ୍ ଦୁଇଅ
 ପ୍ରାପ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନେ ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀମତୀ
 କୁଦାସ କେବା ଦାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ମାଲ୍ୟବର ଶେଷର ବାଦାଦର ନିକଟରେ
 ଅବେଦନ କରମନେ । ମାଲ୍ୟବର ମଦୋକସ
 ଅବେଦନକରବ କାହା ପୁଣି କରବା କୁଦେବ
 ରେ ଶୋଷିବ କୁଲ କିପକ ବସାକାର ଅ
 ଦେସ ଦେଇ ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନର କମିଶନର
 ଶାସନ କୁଲ୍ୟୁମସ ସାଦେବ ଏହି ବର୍ତ୍ତମାନ
 ବରାବର ଏବ କେ କେଲ ସମସ୍ତ ଲିମ୍ଫୋର
 କେକଲ ଏବ କରବ ସକ୍ଷମରୁ ଜିଣେ ସ
 ଦେବ ଏବ କମେ ଏବେକାରୁ କୁଦେବ
 ଏପରି କରକର ସବ୍ୟ ଦେବେ । ବ କାରଣକୁ
 ଶ୍ରୀକାର୍ଯ୍ୟ କମନ୍ତେ କୁଲ ଅପ୍ରସ, କୁଲମାନେ
 କେବେ ମୁ ଏବ ଅଧି କ କ କ କ କ କ କ

କର, ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଚୀନ କଲକାସୁ ମେନ୍ତୁ, କେଉଁ
 ଶେଖାର କେମେଧୁ କୁଲ ଗୁଣର ଦେବେ ଏବ
 କ ନିମ୍ନରେ ପତା ପିବେ କରବାକ ବର୍ତ୍ତମାନ
 କମିଶନ ଅଧିକାର କର ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ର
 ଯୋଗ ଦେବେ । ଏପରି ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରୋକ
 ଦେଉଥିବା କୁ ବର୍ତ୍ତମାନେ ଅନେକ
 ଅଧିକାର ଓ ଅଧ୍ୟାୟର ଦେଇ ସୁଦାକୁ
 କୁଲକାରୀଶେ ସମସ୍ତ କୁଦା କେଲର ମାଲକ
 ମାନେ ଏବ ଯୋଗରେ କୁଲ ସତର କରକାର
 ସୁଦା ଦେବ କ କାହି କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ବ
 ସୁ ମଧ୍ୟ ରୁ ଶି ଶି ଶି କରବେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତ କମିଶନରକର ଓଲକା
 କରାବର ଅ କୁପ ପଦକାର ରିଶିକାର କୁମା
 ବଳୀ ଏଠା ମିଶୁରସିକାଶିର ଅନୁଷ୍ଠାନ କମେ
 ସକାଶ୍ୟ କରବ କୋକର କମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶି
 ଦେଇ ଯଥା ;

ପ୍ରକାଶକ କେଶୁମାସରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁସ୍ତକ
 କୁମାର ଏବର କମନ୍ତେ କର ଓଲକା
 ଓ କରବ ଶିକ୍ଷକ କରବାକ କୁଲ ଦେବ । କେଉଁ
 କୁ ଅଧିକାରୀ କୁମାଶି ଅଧ୍ୟକାର ବା ସ
 ମୁବ କ ଦେବ କୁଲ କ କୁଲକିର ଦେସ କରେ
 କିକା କଲକର ମିଶାକର ଯଥା ।

କୌଣସି କୁମରେ ୧୫ ୫ ୨ ୪ ଓ କାହାର
 କେ ପରମାଣ ୫ ୫ ୫ ଦେବେ ୨ କୁ ୨
 ଦୁବ ବରଲେ ୫ ୫ ୫ ଏବ ଏହି ୫ ୫ ୫
 ଦୁଇ ବରଲେ ୫ ୫ ୫ ଦେବ । ଏହି ୫ ୫ ୫
 ୫ କୁ ଦରରେ କର କଲେ ୫ ୫ ୫ ଦେବ ।
 ଅଧିକର କୁମକରେ ୫ ୫ ୫ ଅର୍ଥାତ୍
 କରକର ସେ ୫ ୫ ୫ ମିଶାକର କୁ ଦେବ
 କୁଦାଦେବେ ୫ ୫ ୫ ୫ ୫ କର କର ଶା
 ରେ କୁଲ କୁଲକର ଦେଉଅଛି ।

କୁମରେ କେଳ ଥିଲେ କଲକର ମିଶାକର
 କୁଲୁ ସେମାନଙ୍କ ବାଦାଦର ଦେବ । କାରଣ
 ମଲକେଳ ଶାନ୍ତିରେ କୁଲକର ଶାନ୍ତି ସକ୍ଷମ
 ଦେବା ଦୁରେ ଆର ଅଧିକ ଦୁକିର ଦେବ ।

ଯେପ୍ରଲେ ଶାନ୍ତି ଅଧ୍ୟାୟ ଦୁକିର କୋଲ
 ଦୋଅଧିକ ସେପ୍ରକେ କୁଲ କୁପକରେ ସକ
 ମେକକେଳ ଶୋଷିକର ମିଶାକର କୁ ଦେବ
 ଏହି କୁପକରେ ଏବ ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ୍ ଏବ
 କୁଶଳ ମିଶାକରେ ଅଧିକ କୁଲ ଶାନ୍ତି କୁ
 ଶାନ୍ତିକେ କୁଲକରୁ ସେ ମିଶାକର କୁ ଦେବ ।

ଅନେକ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ଅନୁବାଚ ନମନ୍ତେ
 ଉତ୍କଳ ବା ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍କଳବର୍ଷକୁ
 ଅଧିକ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଅଧିକ ବ୍ୟବହାର ଓ ଜାତି
 ପ୍ରଥାକୁ ସ୍ୱଳ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଲୁପ୍ତପାତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବା ଅର୍ଥ-
 ଶୂନ୍ୟ ମନେ କରନ୍ତି ଏହା ବଦଳୁ ନୂତନ ଅନେ-
 କ ଇଂରାଜ-ଶିକ୍ଷିତ ଦେଶୀୟ ଲୋକ ଏକ ସେ-
 ମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ବଢ଼ିବା ଅପର ଲୋକମାନଙ୍କର
 ଏପରି ଧାରଣା ହେବା ଅବଶ୍ୟକ ବଚନ ଅଟେ ।
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଷୟ ଯେ ଏହିକାଳୀନ ବିପ୍ଳବ ଦେଉ
 ଯେମନ୍ତ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କର ଉନ୍ନତ ନମେ
 ବିପ୍ଳବ ଦେଉଅଛି ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ମଧ୍ୟରେ
 ଯେଉଁମାନେ ଏଦେଶରେ ଥାଇ ବିଜ୍ଞାନ ଓ
 ନୂତନ ବିଶେଷ ଶ୍ରମ କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର
 ଉନ୍ନତ ମଧ୍ୟ ସେମନ୍ତ ସମୋକ୍ଷ ଦେଉଅଛି । ଉ-
 ତ୍କଳ ଅଧିକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସ୍ୱାଧୀନତା ପଦ୍ଧତି
 ଅଧ୍ୟାପକ ବାଳିକାସାହେବ ଜଣେ ସେପଦଲୋକ
 ଅଟନ୍ତି । ସେ ଦକ୍ଷିଣକ ଯାତାର ଉତ୍କଳ ଓ ସ-
 ଶାର ଶ୍ରୀର କରବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଉତ୍କଳ ପଦେ-
 ଶର ଗ୍ରାମୀ ନୂତନ ନାନାକ୍ରମିକ ପଦ୍ଧତି କରୁ
 ଅଛନ୍ତି ଯେଦେବୁ ଯାନାୟ ଜନର ବିଶ୍ୱାସ୍ୟ
 ଉପରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟରେ ନିର୍ଭର କରେ ।
 ସେ କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଜନର ବିଶ୍ୱାସ୍ୟ ରକ୍ଷା
 କରବା ବିଷୟରେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଅଧିକ ବ୍ୟବ-
 ହାର ଅବଶ୍ୟକ ଉପଯୋଗୀ । ଗୋଟିଏ ଲୋକ
 ନିର୍ମଳ ପରିଷ୍କାର ପାଠରେ ନୂତନ ଲୋକାଦି
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଠରେ ଉତ୍କଳ ଅନୁର ରଖି ଜନ
 ସାଧକେବା କୁଅର ସ୍ୱାମି ସୁଦା ସେପାତ୍ରର ଅନ୍ୟ
 ବ୍ୟବହାର ନ କରବା, ଅପର ସ୍ଥାନର ଲୋକ
 ଅଥବା ଅନ୍ତରାଳର ବ୍ୟବସାୟ କରବା ସ୍ୱାକ୍ଷୟ
 ଲୋକଙ୍କୁ ସେହି ନୂତନ ବା ଗାନ୍ଧି କୁର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ନ
 ଦେବା ବର ସୁନ୍ଦର ଶ୍ରୀ ଅଟଇ । ବିଜ୍ଞାନ-
 ମାନେ ଏସବୁ ସାବଧାନତା ସୁନ୍ଦର ଜାଣନ୍ତି ।
 ଏଥିରୁ ସମ୍ପ୍ରା ଜଗାପାତ୍ର ଅଛି ଯେ ଶାନ୍ତ ଓ
 ଜନ ଶର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟରେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର କପୋର
 ଅଧିକ ଓ ଜାତିରେ ବିଶ୍ୱାସ ନିଜାନ୍ତ ଅର୍ଥଶୁ-
 ନ୍ୟ ଲୁପ୍ତପାତ୍ର ନୁହେ । ଏହାର ମୂଳରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ
 ରକ୍ଷାର ବିଜ୍ଞାନକ ଉଦ୍ଦ ଅଛି ।

ସରକାରୀ ।

କର୍ମାଣୁ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ଗତ ବାର୍ଷିକ
 ରିପୋର୍ଟରେ ସରକାରୀ ସ୍ୱଳମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ଲେଖା ଅଛି ଯେ ଯାତା ଯାତନା ଏବଂ କଟକ

ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସରକାରୀ ସରକାରୀ
 ମୋଟରେ ଶ୍ରୀ ୧୯୧୫ ଓ ନମନ୍ତେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ
 ଟ ୧୨୧୧୨୯ କା ସରକାର ପଠିଅଛି ଏବଂ
 ଟ ୧୦୧୨୨୯୩ ଯିଏ ଓ ଜଗମାଣୀ ଅଦାୟ
 ଦୋଲପୁଲ । ସରକାରୀ ପଠିଅଛି ବ୍ୟୟ ହେବା
 ଟ ୨୧୯୯୩ ମଧ୍ୟରୁ ସରକାର କଟକରୁ
 ଟ ୧୧୯୯୩ ଲେଖାଏ ପଠିଅଛି । ଯାକା ସୁନ୍ଦର
 ଯାକା ବାର୍ଷିକ ଶ୍ରେଣୀର ଶ୍ରମମାନେ ୧୦ ବର୍ଷ
 ମାଲିକ କରବ କରି ବଅର ଚିତ୍ତି ନ କରବା
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯାକା କେତେଦୂର
 ଠିକ ଦୋଲଅଛି ତହିଁର ପଦ୍ଧତି ଶ୍ରେଣୀ ଅଛି ।
 ସରକାରୀ ଉତ୍କଳ ନମନ୍ତେ ନମନ୍ତେ
 ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଅଗତ ଦୋଲ ଅଛି ଯଥା ୧—
 ସୁନ୍ଦର ବ୍ୟୟ ନିର୍ବାହାର୍ଥେ ଶ୍ରମ ଦେବତା
 ଦୁକି କରବା, ୨—ଶ୍ରମମାନଙ୍କର ଲାଭରେ
 ଅଧିକ ଏବଂ ଯାତନା ଓ କଟକରେ ଅନ୍ୟ ଇଂ-
 ଳା ଜାଣିବା ଅବଶ୍ୟକ, ୩—ପ୍ରଥମ ବର୍ଷର
 ପାଠ୍ୟ ଏପରି ହେବ ଯେ ଉତ୍କଳରେ ଉତ୍କଳୀ
 ଦେବା ଶ୍ରମମାନେ ଅମାନ ସୁନ୍ଦର ସରକାରୀ
 କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରବାର ଯୋଗ୍ୟ ହେବେ;
 ୪—ପାଠ୍ୟ ବିଷୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଅଥବା
 ଉତ୍କଳରେ ଏପରି ବିପ୍ଳବ ଦେବତା କାଠ ଏବଂ
 ନୂତନ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଜ୍ଞ ଦାତରେ କରପାରିବେ,
 ୫—ସରକାରୀ ସରକାରୀ କରେଷ
 ସଙ୍ଗରେ ଅଧିକ ନୈବିଷ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମୋକ୍ଷ
 ଓ ଦେବ, ୬—ସମସ୍ତ ସୁନ୍ଦ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଗୋଟି-
 ଏ ଲେଖାଏ ଦେବାଦେବୀ ସରକାର ଅର୍ଥାତ୍
 ଶ୍ରେଣୀ ଚିତ୍ତି ନ କରବ କରବେ । ଉପର ଲିଖି-
 ତ ପ୍ରସ୍ତାବମାନଙ୍କରେ ସରକାରୀ ସୁନ୍ଦମାନଙ୍କୁ
 ସରକାରୀ କରେଷ ସଙ୍ଗେ ଅଧିକର ସାକ୍ଷାତ
 ଉପେ ଯୋଗ କରବାର ଅବଶ୍ୟକ ଏଥିମଧ୍ୟରେ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି ଯେ ଉତ୍କଳ
 ସରକାରୀ ଶିକ୍ଷିତ ଶ୍ରମମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରମ ଅଧିକାର
 ଲୋକଙ୍କୁ କଲେକ୍ଟରମାନେ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ନିୟୁତ କରବାର ନିର୍ବାହ ଅଛି ହେବ ନାହିଁ ।
 ସମସ୍ତ ବିଷୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ତାଲି-
 କରେକ୍ଟର ସର ଅଲଫ୍ରେଡ଼ ବର୍ଷ ଏବଂ ବଜ୍ର
 ସରକାର ବିଭାଗର ସୁନ୍ଦ ଡାଇରେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର
 ସାଗ୍ରିମାନଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ୍ୟମାନେ ଅଛି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର
 ଶ୍ରେଣୀ ନିଶ୍ଚିତ ନମନ୍ତେ ଶାନ୍ତ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବ ।
 ଉପର ଲିଖିତ ବିବରଣୀ ପାଠ କର ଅନୁମାନେ
 ଅନୁମାନ ଦୋଲ ଅଛି । ଏବଂ ସମସ୍ତରେ ସର-

କେ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନ ଉତ୍କଳର ବିଦ୍ୟାଳୟ
 ସୁନ୍ଦ । ସମ୍ପ୍ରାଣ ଉତ୍କଳର ବିଦ୍ୟାଳୟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରକାର ଦୋଲଅଛି ଏଥିରୁ
 ଅଧିକ ସୁନ୍ଦ କଥା ଦ ଦୋଲପାରେ । ଶ୍ରମ
 ଦେବତା ଦୁକି ପ୍ରସ୍ତାବକା ଓତଶ ସର ଗରବ
 ସକ୍ୟ ସକାଶେ ଉତ୍କଳର ବିଷୟ ଦେଲେଦେ
 ଅନୁମାନେ ଅନୁମାନ କରୁଅଛି ସ୍ୱାକ୍ଷୟ ଅଧିକ
 ଦୃଷ୍ଟିରେ ଯିଏସ ପରମାଣ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ଏବଂ
 ଯେ ସୁଲେ ଉତ୍କଳୀ ଶ୍ରମମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ
 ସାଧକାର ବାଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାର କଥା ଏବଂ ଏବଂ
 ବର୍ଷ ପରି ସୁଦା ଅମାନ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇ ପାରିବେ
 ସେ ସୁଲେ ଉତ୍କଳ ଦୁଃଖ ଦ୍ୱାରା ଯିଏ ସମ୍ପ୍ରାଣ କର
 କେରେ ଶ୍ରମ ଅବଶ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଲାଭରେ ପ୍ରକାର
 ଦେବେ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇବାର ଅଧିକ ସୁଯୋଗ
 ଦେଉ ଶ୍ରମ ସକ୍ଷ୍ୟା ଦୁକି ଦୋଲ ଅରବ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଗତ ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ ।

ଶ୍ରମକୁ କି ସାହେବ କନିଷ୍ଠକରକର
 ଯୋଡ଼ି ଏ ପ୍ରସ୍ତାବର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏଥିପ୍ରକାରେ କର-
 ଅଛି । ଯାକାକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଧିକ ଯୋଡ଼ି ଏ
 ପ୍ରଥମ ପ୍ରସ୍ତାବର ଅବତାରଣା ଦୋଲଅଛି ।
 ଯଥା ଗୋଟିଏ ବାଳିକା ଓ ଅନ୍ୟ ଶିକ୍ଷା-
 ସମ୍ପର୍କରେ ଅଟେ । ବାଳି ବର୍ତ୍ତମାନ କଟକର-
 ଶାର ଗୋଟିଏ ସହ ଉତ୍କଳ ଦୋଲଅଛି ।
 ସାହେବ ମହୋଦୟ କହନ୍ତି ଯେ ଏହାର ଚୈ-
 ଗଳକପ୍ତାନ ଦେଖିଲେ ଖୋଲିଧାର ଅଂଶ
 ଦୋଲକାରେ କାହାର ଦୁଧା ଦେବ ନାହିଁ ।
 ପ୍ରକାରରେ ବାଳି ନିଗଳକରମଧ୍ୟରେ ଅଧିକା
 ସମୟରେ ପ୍ରଥମେ ଖୋଲିଧାରେ ସମ୍ପ୍ରାଣ ଦେ-
 ବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦୋଲଅଛି । ଦେବତା ବାଳି-
 ଠାରୁ ଓ ଖୋଲିଧା ଓ ସୁନ୍ଦର ବାଟର ଅଧିକା
 ଦିଶି ଅପରି ଦେଉ ସେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଗ୍ରାଧ୍ୟ
 ଦୋଲ ବାଳି କଟକର ସାମିଲ ଦେଲ । ସମ୍ପ୍ରାଣ
 ଲୋକବାଟ ଓଡ଼ିଶାର ଅଧିକ ଦେବାକୁ ସେ
 ଅପରି ଅଧିକ ରହିବ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳ ଗୋଟିଏ
 ଅଧିକ ଦୁହରୁ କଥା ଏବଂ ସୁନ୍ଦ ଗୋଟିଏ ଅଧି
 ସୁନ୍ଦ ଜଣା । କଟକର କେତେକ ଅଂଶ ସୁନ୍ଦରେ
 ଉତ୍କଳ କର ଏହି ଅଧିକା ଲାଭିବା ନିଜାନ୍ତ
 ବାହ୍ୟାୟ ଏବଂ ଏହାସ୍ୱାସ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ
 ଅନେକ ସୁକ୍ଷ୍ମ ଦେବ । ଅଧିକ ଏବଂ କନିଷ୍ଠକର
 ସାହେବ ବହୁଅଛନ୍ତି ଯେ ସେମନ୍ତ ବିବରଣୀ
 ନ୍ୟ କଟକ ଓ ବାଲିକା କଥାର ସାମି

ହୋଇଥିବାର ସେହିପରି କାଠିଆଦି ନଦୀ ଓ
 କଳ୍ପିତ ଗୋଟିଏ ଶାଖା କଟକ ଓ ପୁରୀଜିଲ୍ଲାର
 ସୀମା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟର
 ଅନେକ ଉପକାର ହେବ ଏବଂ ଉତ୍କଳଜାତିର
 ଧାର୍ଯ୍ୟରେ ଅସମତା ରହିବ ନାହିଁ । ମାନ୍ୟବର
 ଶ୍ରେଣୀକଟ ବାହାଦୁର ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉତ୍କଳ
 ବିବେଚନା କରି ପୃଥକପୃଥକ ଉପାଦାନ କର-
 ନାହିଁ ଅବେଶ ହେଇଅଛନ୍ତି । ପୃଥକ ଉପା-
 ନୀର ଶୁଭ ଶୁଭୁକ୍ତି ଦର୍ଶି ସାଦେବକ ଶୁଭରେ
 ସଜ୍ଜିତ ଏବଂ ସେ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଯତ୍ୟତ୍ୟ
 ହେବେ କି ନାହିଁ ସମୟରେ ଜଣାଯିବ । ଅମ୍ଭ-
 ମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ କୁହୁ ସାଦେବ ଲୋକଙ୍କ
 ସୁଖା ଅପେକ୍ଷା ସର୍ବଦା ଦର୍ମରାଜ୍ୟକୁ ସୁଖା
 ପ୍ରଥମ ଅନ୍ତରାଳ ଦୃଷ୍ଟି କରିଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀମାନ
 ସତ୍ୟାବମୂଳ ସମାଜ ଅନୁଚିନ୍ତକ ହେଲେ
 ଅବଶ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟର ଅସମତା ଅନେକ ପରମାଣୁରେ
 ବହୁତ ହୋଇଥାରେ । ମାତ୍ର କଟକ ଓ ପୁରୀ
 ସର ସେହି ଜିଲ୍ଲାର ସର୍ବରାଜ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରାନ୍ତ-
 ରେ ପ୍ରଥମ ସେହି ଜିଲ୍ଲାର ଏକାକୀ ବାଣିଜ୍ୟରେ
 କିମ୍ପେସ ବିବେଚନାର ଅବଶ୍ୟକ ସମ୍ବେଦ
 ନାହିଁ । କଟକ ଓ ପୁରୀର ସୀମା କାଠିଆଦି
 ଦ୍ଵାରା ହେଲେ ସେହି କଦାଳ ଦକ୍ଷିଣପାର୍ଶ୍ଵର
 ଲୋକେ କଟକ ଶୁଦ୍ଧି ଶୋଭା ଓ ପୁରୀକୁ
 ମାମଲ କରି ନିବାକୁ ବାଧା ହେଲେ ସେମାନ-
 କର ବି ସାମାଜ୍ୟ ତତ୍ତ୍ଵ ହେବ ? କଟକରୁ
 ଶୋଭା ଓ ପୁରୀକୁ ଭେଲବାଟ ଯିବେ ସୁଦ୍ଧା
 ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାକିସଙ୍ଗେ ଯୋଗ ହୋଇ ନାହିଁ
 ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ଅପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଦାନି କଟକ
 ସମ୍ପର୍କିତ ହୋଇଅଛି ତାହା ଅଦୃଶ୍ୟ ହେବ କି ?
 ଶ୍ରୀମାତୃମୂଳରେ ସାଦେବ ମତୋକ୍ତ୍ୟୁ ଲେ-
 ଶିଅଛନ୍ତି ଓ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାରେ ପଞ୍ଚାହୁପଦ
 ହେଲେବେ ଏହି ବିଷୟରେ ରେବକଣ୍ଠା ବଲେ-
 ଜନାମରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ଗୋଟିଏ କଲେଜରୁ
 ଅଧିକ ନାହିଁ । ଏହି କଲେଜର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀପ୍ରସନ୍ନ
 ଦଳବାର୍ଡ଼ି ସାଦେବ ଯୋଗ୍ୟଲୋକ ହେଲେବେ
 ବହାବରଣ କି, ଏ, ଏବଂ ଏହି କି, ପଞ୍ଚାହୁର
 ଫଳ ସନ୍ତୋଷଜନକ ହେଉ ନାହିଁ ଅନୁସନ୍ଧାନ
 କରି ନିଜ ପ୍ରତିକାର ଶୀଘ୍ର କରିବାର ଉଚ୍ଚତ ।
 ଓଡ଼ିଆମାନେ ସୁବେଗରେ ସରକାରୀ ଦାୟିତ୍ୟ
 ଭରଣା କମଳେ ଗୋପନୀୟା ଲାଭ କରିବାକୁ
 ଲାଗି ଦରଶି ଏବଂ ସେ କାବନା ପ୍ରସଙ୍ଗମୟ
 ଅଟେ ହୋଇ କହିଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହାୟତା କରିବା

ଉଚ୍ଚତ । ସାଦେବ ମତୋକ୍ତ୍ୟୁ ଅନୁର ଲେଶି-
 ଅଛନ୍ତି କି ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ପ୍ରାନ୍ତୀୟ ଉଦ୍ଵାଦ୍ୟ-
 ରଣ ବାହାଜ ବାବରେ ସୁଲେପେ ସେହି
 ବିଭାଗର କର୍ମଚାରୀମାନେ ଯଥାସମୟରେ ବେ-
 ଶ୍ୟ ବିଷୟ ବାହାଜ ନ ଜଣାଇ ବାଣିଜ୍ୟ
 ଉପାଦାନ ସଦାସେ ସକଳବିଷୟ ରଖିଦଅଛନ୍ତି ।
 ଦର୍ଶି ଶେଷ ହେବାର ଅନେକସାଧ ରହିବୁ
 ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ତାଲିକେକରକଦାସ ଲକ୍ଷ୍ମଣ-
 କରଙ୍କ ବାଣିଜ୍ୟ ଉପାଦାନ ବାହାଜ ଦୁସ୍ଵରତ
 ହୁଅଇ । ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନରେ ମଦ୍ୟମେଦ୍ୟକ
 ଅବେଶ ଏବଂ ଅଭିପ୍ରାୟମରେ କି ଦାୟିତ୍ୟ ହେଲ
 ବା କ ହେଲ ବାହା ଜଣାଯାଏ ନାହିଁ । ଯେ
 ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଯେଉଁ ସମୟରେ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର
 ଶ୍ରୀକର୍ମରେ ଅସେ ସେହି ସମୟରେ କିମ୍ପେ-
 ଜଣ ସାଦେବକୁ ଜଣାଇ ହେଲେ ହଲ ଦୃଷ୍ଟି
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷା ଓ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗୀୟ
 କର୍ମଚାରୀମାନେ ମିଶି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ
 ସନ ୧୮୭୨ ସାଲର ମାର୍ଚ୍ଚ ପୁର ହୋଇ ଲକ୍ଷ୍ମଣ
 କାସି ଲକ୍ଷ୍ମଣକୁ ଓଡ଼ିଶା ସଦାଶେ ଶସ୍ତ୍ର
 ହେଲେ । ସେ ମାର୍ଚ୍ଚର ପରବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ
 ନାହିଁ ମାତ୍ର ଦାୟିତ୍ୟର ବାହା ଅଧ୍ୟାୟୀ ହୋଇ-
 ଅଛନ୍ତି । ଏତଦ୍ଵା ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଣୀକଟ ବାହାଦୁର
 ଏହି ମନୁଦ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି କି ଏକାକୀ
 ଶିକ୍ଷାବିଭାଗ ସଙ୍ଗେ କମିଶ୍ନର ସାଦେବକ ସମ୍ପର୍କ
 କରାଯିବ ହେବ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

କଲକତା-ଗେଜେଟ ।

ମିତ୍ର ଉପରଦ ଓ, ଡକ୍ଟର କଟକର ମାତୃସ୍ତ୍ର ଓ ବଲେ-
 ନୁର ବାହାଜ ମୁସ୍ତାବ ସଲେ ପଥମ ପ୍ରେମି ଉପକାମା-
 ସ୍ତ୍ର ଓ କେମ୍ପି ବଲେକ୍ଷୁର ପଦରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗର୍ଭାନ୍ତ
 ଶମ୍ଭୁ ହେବେ ।
 ଗୋର୍ଖାଲ ସର୍ବୋଦ୍ଧାରଣ ସ୍ଵପ୍ନର ପଦରେ ମିତ୍ର ଧନ
 ଶି, ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ମିତ୍ର ଏହି ମାତୃପଦ୍ୟ ମୁଖ ଚକ୍ରରେ ଅଧିକାର
 ବଦୋକ୍ତ୍ୟୁ କର୍ମଚାରୀ ପଦରେ ଶମ୍ଭୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 କଟକ ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁର ପଦାଧିକାର
 କରାଯିବ ଲାଭ ଅଟେ ।
 ମ ଶ୍ରେଣୀ ।
 ଉପର ମଦ୍ୟା
 କଲେକ୍ଷୁ ବ୍ୟା

୨ ଶ୍ରେଣୀ ।
 ପ୍ରମଦସମାପ ଦସ୍ୟା
 ଅବଦମୋଦର ସହକ
 ଉପରମାତ୍ର ବର
 ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁ
 ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁ
 ମହେନ୍ଦ୍ରମାଲ ସେନ
 ୩ ଶ୍ରେଣୀ ।
 ଦୌରାମ ପାମାୟ
 ଓକେଦନା ମିତ୍ର
 ଶରଦ୍ଵମାଲ ବର
 ସେନ୍ଦ୍ର ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁ
 ଶ୍ରୀଧର ମହାପାତ୍ର
 ସେନାବର ଶାସ
 ଶ୍ରୀଠ ପଦକା ସମ୍ପର୍କ କୁଦର ପ୍ରସ୍ତ ଏ ମନରେ କଟ
 କୁକି ହେବାର ଜଣାଯାଏ ।
 ପୁଣି ମିତ୍ର ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁ ଓ ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁ ବାବୁ ସମାଜମିତ୍ର
 ମନୁଦକ୍ଷ୍ମଣ ପିତାମହେ ଏତ ଉପକାର ଏ ମନରେ
 ପୁଣି ସମସ୍ତ କୁଳ ହେବ ସେ ମନରେ କଟ ଏବଂ ସେ
 ମହେନ୍ଦ୍ରମାଲ ।
 ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁ ସଦାଶେ ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁର ପ୍ରସ୍ତ
 ବାଠର ବିଭଗର ପଥର ହେଉଥିବାର ଅନେକ ଦରଦ
 ଏ ଅଭିପ୍ରାୟ ସେଠାକୁ ଯାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏ ମନରେ କର୍ମଚାର
 କରତ ମିତ୍ରା କଟ ହୋଇଅଛି ।
 ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁ ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁ ଓ ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁ ପ୍ରସ୍ତ
 ହୋଇ ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁ ହୋଇଅଛି । କେବଳ ସାମାଜ୍ୟକ
 ମନରେ ଶିକ୍ଷା ।
 ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁ ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁର ପ୍ରସ୍ତ ଏବଂ ଉପରଦ
 ଶମ୍ଭୁର ଅଧ୍ୟାୟୀ ମତୋକ୍ତ୍ୟୁର ମତରେ କଟକର ବାହାଜ
 ହେବେ । ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁର ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁର ପ୍ରସ୍ତ
 ସାଦେବ ମତୋକ୍ତ୍ୟୁର ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁର ପ୍ରସ୍ତ ଶମ୍ଭୁର ପ୍ରସ୍ତ ।
 ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁ ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁର ପ୍ରସ୍ତ ଏବଂ ଉପରଦ
 ଶମ୍ଭୁର ଅଧ୍ୟାୟୀ ମତୋକ୍ତ୍ୟୁର ମତରେ କଟକର ବାହାଜ
 ହେବେ । ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁର ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁର ପ୍ରସ୍ତ
 ସାଦେବ ମତୋକ୍ତ୍ୟୁର ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁର ପ୍ରସ୍ତ ଶମ୍ଭୁର ପ୍ରସ୍ତ ।
 ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁ ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁର ପ୍ରସ୍ତ ଏବଂ ଉପରଦ
 ଶମ୍ଭୁର ଅଧ୍ୟାୟୀ ମତୋକ୍ତ୍ୟୁର ମତରେ କଟକର ବାହାଜ
 ହେବେ । ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁର ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁର ପ୍ରସ୍ତ
 ସାଦେବ ମତୋକ୍ତ୍ୟୁର ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁର ପ୍ରସ୍ତ ଶମ୍ଭୁର ପ୍ରସ୍ତ ।
 ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁ ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁର ପ୍ରସ୍ତ ଏବଂ ଉପରଦ
 ଶମ୍ଭୁର ଅଧ୍ୟାୟୀ ମତୋକ୍ତ୍ୟୁର ମତରେ କଟକର ବାହାଜ
 ହେବେ । ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁର ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁର ପ୍ରସ୍ତ
 ସାଦେବ ମତୋକ୍ତ୍ୟୁର ଉପରଦ ଶମ୍ଭୁର ପ୍ରସ୍ତ ଶମ୍ଭୁର ପ୍ରସ୍ତ ।

ତୈସାସ୍ୟ ଦେଖାଇ ଦେଲେ କାଳ ହୋଇଗଲା; ଅମ୍ଭେମାନେ କହୁଁ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରସାଗ୍ର ମନ୍ଦିରକୁ ଦାନ ପତ୍ରିକା କି ନାହିଁ ସମ୍ଭବ; ଅପର ପକ୍ଷର ଏକଜଣ ଦାନରେ ଚାହିଁଟା ଗୋଟି ମନ୍ଦିରୀ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ; ଅମ୍ଭ ସଙ୍ଗୀ ଦାନରେ ଅପର ପକ୍ଷର ଅନ୍ୟ ଜଣର ସାର ମାତ୍ର ଶାରି ପାରେ । ଏପରିପୁଲେ ଅମ୍ଭେ ଅପର ପକ୍ଷର ଗୋଟି ନ ମାରି ତୈସାସ୍ୟ ଦେଖାଇବାକୁ ଚାହିଁବୁ ? ସମ୍ପାଦକ ଓ ପାଠକମାନେ ଏହାର ମୀମାଂସା କରି ଦେଲେ ଓଡ଼ିଆ ପୁସ୍ତକର ଯେ ଦେହେ ଉପକାର ଦେବ ତାହା ମାତୃଶ ଜଳ ହାରି ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇ ନ ପାରେ । କିନ୍ତୁ ଅମ୍ଭର ଯେ ଧନୀ ବନ ହୋଇଯିବ ତାହା ସର ।

ଅଳ ତାଲ ଅଗ୍ରଣ ବସନ ଭୃଷଣ ଉପଶମ ଚାହିଁ ଚନ୍ଦ୍ରସାଗ୍ରରେ ଶାସ୍ତ୍ରାଦି ଶାସ୍ତ୍ରାଦି । ଅନ୍ୟ ସରଣ କରିବାକୁ ସମସ୍ତେ ଚଳୁଅଛନ୍ତି; ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଯଦିକାରେ ଶେଷ ବସୟର ସମାପଣ । ଉପର କାହାର ଥାଏ । ଏହା ଦେଖି ଶୁଣି ଉପସେକ୍ତ ହସ୍ତମୂଳେ ଅପଣକ ଚାହିଁବାର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଚଳୁ । ଦେଖାଯାଇ ଏଥିପାଇଁ ଏକ ଓଡ଼ିଆ ବକସ ଛାଗତ ଉପରେ ତୈସାସ୍ୟ ପଢ଼ିଲାୟତ ଗମ୍ଭୀର ସାନ୍ତମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼େ । ଅନୁମତି ବସ୍ତୁରେଣ ।

ମୁ । ପୋଅଡ଼ା ଓ ଅପଣକର ବସୟତ ୨୦୧୯ । ଶେଷଭାଗ ।

ମହାଶୟ !

ଗତ ମାତ୍ର ମାସରେ ଶେଷଦେଖି ଏକ ଅଠ ଗଜ ସଙ୍ଗୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ କରକର ମର୍ଯ୍ୟଦାଦେବ ମଧୁରଭଜ କଲର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମହାଶୟୀ ଶ୍ରୀ ସମ୍ପାଦକ ଦେବଦତ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ପେପର ସମାପତକ ଓ ଅଡ଼ମ୍ଭରେ କବାଦ ପରିପୁଲେ ତାହା କା ଦାଉତ ଅବଦତ ନାହିଁ । ପ୍ରାୟ ଶୁଭମାସ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରୁ ପାଠ ମନାଦେଇକର ଦଠାହ କୃର ଓ ଚର୍ଚ୍ଚର ଅନୁକମପରେ କ୍ଳେଶମାୟୁର ଶେଷଦିନି ଅସମ୍ଭବ ଦେବାକୁ ଚାହିଁବ ପଦ୍ୟା ଦେବାକୁ ଲାଗିଲା ମାତ୍ର ଦୁର୍ଦ୍ଦିବ ଦେହୁ ସେଗର ଚନ୍ଦ୍ରମାତ୍ର ଉପ ପନ ନ ଦୋଇ ଜମରେ ବୁକି ଦେଇ ଏକା ଦେଖି ସଜା ତାରିତାକଦାସ ଦୁଇଜଣ ପୁଣିଶ୍ରୀ ତାଲୁର ଅଗାରି ଶାହାକଦାସ ଚନ୍ଦ୍ରା କରସରେ । ଏଣିକାବଂ ଲଳନପରେ

ଏକ ଦାଉପଦା ଗଜରେ ଜାଲବଧ ବରବ ବର୍ମୋଳକର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେଲା ଚଳ ଗଜରେ ଦେଖ ପକ୍ଷରେକୁ ନାନାବଧ ଅଡ଼ମ୍ଭର ସହର ସଜାକର ଉଷ୍ଣ ଦେବାକର ପୂଜା ହୋମ ଓ ବହୁ- ଚର ବଳଦାନ ଏବଂ ମହାନୟୀ ଅନାବସ୍ୟା ବଦ- ପଠାକୁ ଦଶଦଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖା ନୁହନ ତାହାର ରଥୋପର ପ୍ରତ ସ୍ତରରେ ନୃତ୍ୟ ଗୀତାଦ ସହର ଅଳ ସମାବେଷରେ ବସୁଜମାନ କରି ନାନା ବଧ ବାଦ୍ୟ ଓ ଅଲେକ ସହକାରେ ରଥ ଟଣା- ଦେଲ ସଜା ମଧ୍ୟ ଅପଣା ପାରିଷଦ ମାନକ ସଙ୍ଗେ ଚେଇ ରଥ ତଳାଇବା କର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କଲେ ଅଳ ତୈସାସ୍ୟ ଗଜରେ ଦେଖା ପକ୍ଷରେ ରଥ ନିର୍ମଣ ହେବାର ଶୁଣା ନାହିଁ । କାଣି ଶେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ରାତ୍ରାକସେଚ ଅରମ୍ଭ ଦେଲା । ଗଜଠାରେ ପ୍ରଭାବନ ବ୍ରାହ୍ମିଣମାନଙ୍କୁ ଲୋକନ ଓ ଦାନ ଦେଇ ମହାନୟୀ ବନ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ନୂତଳ ପଞ୍ଚବଦ୍ଧ ପରଧାନ କରି ଚନ୍ଦନ, ଅବର ଓ ପୁଷ୍ପମାଳାରେ ଭୃଷିତ ଦୋଇ ସଜାକ ଦୁସ୍ତରୁ ଉତ୍ପର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇ ଥିବା ଦାନର ମୂଲ୍ୟଦାନ ଦାନପ୍ରଦ୍ୟମାନ ଦୁସ୍ତ- ରେ ଥର ସଜାକବନର କର୍ଯ୍ୟମକଳ ଦୁଅର ଅର୍ଥାକ୍ତ ହିଁ ଦୁଅର ପାର ଦୋଇ ଯାକ୍ତୁଥବା ଦେଲେ ଏକ ପ୍ରକାର ଅଲନବ ମାତ୍ର ରାୟାନିକ ଦୁଷ୍ୟ ଦେଖାଗଲ ଏକ ଜଣ ଦୁଅର ଅଳକ ଦୁର ଗଲପଣି ଦୁଅରପୁତ୍ର ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଦବପ୍ର ତମକ ରଠିବା କାରଣ ତାହାକ ସରେ ଏକ ବଜ୍ରକର ଶବ୍ଦ କରୁଥିଲେ, କାରଣ ତମକ ରଠି- ଠିଲେ ସେଗର ଅଲେକ ନିରୁତ ହୁଅଇ, ଗତ- ଜାତ ମାନକରେ ଏପରି ଧାରଣା ଅଛି । ଅପଣା ଶୁଣିକୁ ମୁଖରୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ ଓ ସ୍ୱୟଂ ଶାସ୍ତ୍ରରକ କ୍ଳେଶ ଲୋଗ କରିବାକୁ ଅନ୍ୟ ତୈସାସ୍ୟ ନରପଦକି ଦେଖି ନାହୁଁ । ମାତ୍ର ସବୁ କଥାକ ଦେଲ ଦୁର୍ଦ୍ଦା- ବ୍ୟ ବଶତଃ ପାଠମହାଶୟୀ ଗତ ସିତାମୂର ମାସ ତା ୧୫ ରସ ଅର୍ଥାକ୍ତ ସପ୍ତମୀ ପୂଜାବନ ସ୍ତର ନଅକଟିକା ଦେଲେ ମାନକ ଜାକା ସମ୍ଭରଣ କ- ନେ ପ୍ରିୟବତୀ, ଶୁଧିକା ଓ ଶୁଣିବତୀ ସଙ୍ଗୀତ ବସନ୍ତ ସଜାକର ଅକଥମାୟ କଳାପ ଅରମ୍ଭ ଦେଲ ଏକ ସମସ୍ତ ସଙ୍ଗେଗୋବୁ ଭୃଷଣକ କରି ବଳପ୍ରାସାଦ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସ୍ତର ଯାଣ କର ଦେ- ଠାରେ ଅପଣାର ଏକ ବଜ୍ରକାରେ ମହା ଶୋ- ବରେ ରହିଲେ ଯୋରେ ମଧ୍ୟ ଅପଣୟ ଶୋକାକୂଳ ଦେବା ଦେହୁ ଅର୍ଥାକ୍ତ ନିପ୍ରାବ

ତୈସାସ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରମ ନ ରହିବାରୁ ବହୁଦଳ ପରେ ସ୍ୱୟଂ ଶାସ୍ତ୍ର ଦୋଇପଡ଼ିଲେ ମାତ୍ର ଦୟାଳୁ ପରମେଶ୍ୱରକ ଭୃଗୁରୁ ଏବଂ ସୁଶିଖିତ ତାଲୁର ସାଦେବାନ ମାନକ ଉପସାଦାସ ଅଲେଖ୍ୟ ଲବ୍ଧ କରି ବହୁ କଳାଧାର ପରେ ସଜାକାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅପଣା ଲଲକାର ଦୋଇସ୍ତ- ଶି ନାମକ ସ୍ତାନର ସଜାକବନରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍ପସ୍ତୁ ଶୁକର ସାଲଅକା ବନୋବସ୍ତ ଜମାବନ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ଗଜବନ୍ଦିମା- ନେ ତୁଳାକୁ ଦେଖିବାକୁ ଶକ୍ତିକୁ ଅପ୍ରଦ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଉକ୍ତ ଦୋଇସଜିଠାକୁ ଅପଣା ଉପସ୍ତର ମାସ ପ୍ରଥମ ଚାହିଁଗରେ ଏ ଗଜକୁ ପ୍ରଦାନମତ କରବେ ଇଚ୍ଛା । ୨୦୧୯

ଲେ: ଶ୍ରୀ ସମଲଲ ମୁଖ୍ୟର୍ଯ୍ୟା
ମୁ: ଶ୍ରୀ କୋଟା ଗଜ ।

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

କାହିଁ ମହମମି ମକ	ଚର୍ଚ୍ଚିତ	୪ ୧୯
କାହୁଁଦେବ ମହାତ୍ମ	କୌତ	୪ ୨୯
ଗୋବିନ୍ଦାସ ପୋମାୟକ ଦେଶପୁର		୪ ୧୯
ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଶାଳାୟକ ଧନପୁର		୪ ୧୯
ସମାପକ ଦାସ		୪ ୨୯
ଶ୍ରୀତରଣ ପାଠାୟକ ମହମ		୪ ୧୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଓଡ଼ିଶା କମିଟିରେ ମନମାୟ ଶୟରୁ ରମେ- ହନୁ ବର୍ଦ୍ଧକ ପ୍ରକାଶ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ସ୍ୱଧନକ ପ୍ରସାଦିତ ପୁସ୍ତକମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବନ୍ଧୁଗୁଣେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ଓ ଲାଭର ଅନ୍ୟ କେତେକ ପୁସ୍ତକ ଶୀଘ୍ର ଥିବି ପଡ଼ୁଥିବ ।

ଶତବର୍ଣ୍ଣ ବଙ୍ଗଳା ଉପନ୍ୟାସ	ଟ ୩୯
ସଂସାର	ଟ ୧୧
ସମାଜ	ଟ ୧୧

KEY TO LETHBRIDGE'S
EASY SELECTIONS
(Minor course for 1896)
IS OUT
Price Re. 1.
To be had of the Secretary
Printing Company Cuttack.

ଚନ୍ଦ୍ରପଦି ଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟ ।
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ।
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ମହାନୟରେ ବନ୍ଧୁ ଦେଉଅଛୁ ।

NOTICE.

Wanted for the District Board's Temporary work's establishment for employment under the Kendrapara Local Board, an experienced Sirkar on a salary of Rs. 20 per month. A good man would find permanent employment. None need apply who does not possess a thorough knowledge of Surveying, levelling, and road-making with English qualifications.

Selected candidates will be examined and preference will be given to the candidate who obtains the highest mark.

Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned on or before the 30 instant.

This notice cancels the one advertised in this paper of the 16th instant.

T. P. ACHARYE.

Kendrapara Local Bd. Office. } *Chairman.*
The 17th November 1895 } *Local Board.*

କିଞ୍ଚାପନ ।

ନୀଳକର, ବର୍ଣ୍ଣାକ୍ୟାବଳୀ, ଅପରପ୍ରାୟମେଷ ଓ ନିମ୍ନ ପ୍ରାୟମେଷସ୍ଥଳର ଇଂରାଜୀ, ଓଡ଼ିଆ ଶାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ କାବ୍ୟ, ଓ ଅଟଳସ, ଓଦାଲମେସ ପ୍ରଭୃତି ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କରେ କଟକ ବହିପାଠକାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଶୁଣ ଓ ଶିକ୍ଷକମାନେ ଅଦେଶରେ ପାଇପାରିବେ ।

ସଙ୍ଗୀତସର୍ବସାର !

ନୂତନ ! ନୂତନ ! ନୂତନ !
ଓଡ଼ିଆସଙ୍ଗୀତରେ ଏକମାତ୍ର ଅଦ୍ୱିତୀୟ ସଙ୍ଗୀତପୁସ୍ତକ ।

ସଙ୍ଗୀତ ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରାୟ ଦେଉଅଛି ।

ଅ ତ ମୂ ଲ ଚ ମୂ ଲ୍ୟ ୫ ୦ / ମା ଡ ।

ଏପ୍ରକାର ବସିଣା, ହିଲ, ଗେମଟା, ଟପା, ମୁନିପ୍ରଭୃତି ସମୟର-ସ୍ଥଳର ଅଭିଭାବକ ଓଡ଼ିଆ, ହିଲ, ବଜନା ଓ ସମ୍ପ୍ରଦାୟମାନ ସହିତଦେଶର ଦୋକାନୀ ଏପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶକ ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀରେ ଅବଲମ୍ବିତ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସହାୟତାରେ କମ୍ପାନୀର ବକ୍ତୃତା କାନ୍ତ ସମସ୍ତସ୍ଥଳ ମୁଖ୍ୟତଃ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

କିଞ୍ଚାପନ ।

କଟକ ପୁସ୍ତକ ।

କିଞ୍ଚାପନ ।

(ଉପକ୍ରମ)

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସହାୟତାରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକଟଙ୍କା ମୋଟାମଟା ତାଙ୍କମାନଙ୍କ ଏକପ୍ରକାର ମାତ୍ର ।

କିଞ୍ଚାପନ ।

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ
କବି କବି କବି ରଚିତ

ସତ୍ୟବାଦୀ ପୁସ୍ତକ ମୂଲ୍ୟ ୫୦ / ଏକପ୍ରକାର	
ପଦ୍ମଲେନନ ପାଠ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ /	
ମର୍ଦ୍ଦିନୀ କାବ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ /	
ଦରଶନ ଯତ୍ନ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ /	
ଉପକ୍ରମ ପାଠ " ୫ ୦ /	
ଉପକ୍ରମ " " ୫ ୦ /	
ମର୍ଦ୍ଦିନୀକାବ୍ୟ ପାଠ " ୫ ୦ /	
ମନୋହର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପାଠ " ୫ ୦ /	

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସହାୟତାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଛି ।

CHEAP I CHEAP I CHEAP I SCHOOL BOOKS.

Prescribed for the Collegiate school and H. E. schools.

JUST TO HAND.
To be had of the Printing Company, Cuttack.

କଲେଜସ୍ତର ମୂଲ୍ୟ ଓ ଇଂରାଜୀ ଭାଷାସ୍ଥଳର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକମାନ ନୂତନ ଅମକାଳ ହୋଇ ଅଛି ।

ପୁଲ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । କଟକ ବହିପାଠକାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ।

କିଞ୍ଚାପନ ।

ନୂତନ ! ନୂତନ ! ! ନୂତନ ! ! !

ଦାଣ୍ଡିଆରାଜ ରସାମୃତ ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ୫୨ ଅଧ୍ୟାୟ

ବହିପାଠକାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସହାୟତାରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ / ମୋଟାମଟା ତାଙ୍କମାନଙ୍କ ଦାକମାନଙ୍କ ୫ ୦ /

NOTICE THE DWIBHASI.

SECOND EDITION IS OUT AND AVAILABLE FOR SALE. To be had of the Printing Company Cuttack. Price four annas.

ଦ୍ୱିଭାଷା ।

ଏହି ପୁସ୍ତକର ପ୍ରକାଶକ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସହାୟତାରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଚାରାଣ୍ଣା ।

ଶୁଭସଂବାଦ ।

ଅପୂର୍ବଦେଶ ମେଡ଼ିକାଲ ମ୍ୟାନୁଆଲର କୋମ୍ପାନୀ ଅଫ ଇଣ୍ଡିଆ, କଲକତ୍ତା । କାଲକା, ବେଙ୍ଗାଲ । ଶିକ୍ଷକ ମୂଲ୍ୟ ଶତକ ୫ ୨୫ ମା ଡିଏ ହେଲେ ।

କୋମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ ଅପୂର୍ବଦେଶ ମେଡ଼ିକାଲ କବ ଶିକ୍ଷକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଶର ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଏହାର ମୂଲ୍ୟରେ ଚାରାଣ୍ଣା ହେଉଅଛି । କୋମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି । ଏହାର ମୂଲ୍ୟରେ ଚାରାଣ୍ଣା ହେଉଅଛି । କୋମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି । ଏହାର ମୂଲ୍ୟରେ ଚାରାଣ୍ଣା ହେଉଅଛି ।

ଶିକ୍ଷକ ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ହେଉଅଛି — କୋମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି । ଏହାର ମୂଲ୍ୟରେ ଚାରାଣ୍ଣା ହେଉଅଛି । କୋମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି । ଏହାର ମୂଲ୍ୟରେ ଚାରାଣ୍ଣା ହେଉଅଛି ।

ବୈଦ୍ୟନାଥ ବହି — ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଏହାର ମୂଲ୍ୟରେ ଚାରାଣ୍ଣା ହେଉଅଛି । କୋମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି । ଏହାର ମୂଲ୍ୟରେ ଚାରାଣ୍ଣା ହେଉଅଛି ।

୨ ୫୫ ୧୪ ୪୩ । କାବ୍ୟମାନଙ୍କ ମାତ୍ର ।

ମିଳିତପୁସ୍ତକ — ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଏହାର ମୂଲ୍ୟରେ ଚାରାଣ୍ଣା ହେଉଅଛି । କୋମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି । ଏହାର ମୂଲ୍ୟରେ ଚାରାଣ୍ଣା ହେଉଅଛି ।

(୧ମ ପ୍ରକାର) — ମାତ୍ର ୩ ୦ ହେଲେ ୫ ୦ ହେଲେ । (୨ୟ ପ୍ରକାର) — ମାତ୍ର ୩ ୦ ହେଲେ ୫ ୦ ହେଲେ ।

କିଞ୍ଚାପନ କଟକ — ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଏହାର ମୂଲ୍ୟରେ ଚାରାଣ୍ଣା ହେଉଅଛି । କୋମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି । ଏହାର ମୂଲ୍ୟରେ ଚାରାଣ୍ଣା ହେଉଅଛି ।

ସବୁର ଉପକ୍ରମ ସମ୍ପାଦନ ପ୍ରସାରରେ ଦମନ ଏବଂ ଶସ୍ତ୍ର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପୁସ୍ତକ ପୁସ୍ତକ ଉପକ୍ରମ ସମ୍ପାଦନ କରି ଏକ ବାକ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବ ।

୧. କ୍ରମ (୧୦ ଟଙ୍କା) ୧ ଟଙ୍କା ମାସମାନଙ୍କୁ ୫୫ ଟଙ୍କା

ଅପୋକାଳିତରୁ—ଦେଶରେ ପ୍ରସାରଣ ପଦ-ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବୀ ଦେବୀ ଏବଂ ବାନ୍ଧବମାନଙ୍କୁ ହୁଏ ।

୧ ଦେବୀ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଦୋମାଣ୍ଡର ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ ୨୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ୨୦୦

ଅନୁମୋଦିତ ହେଉଛି । ପ୍ରକାଶନରେ ମୂଲ୍ୟ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ।

ଅନୁଗ୍ରହ ବର୍ତ୍ତମାନ ୫୫୫ ଟଙ୍କା ଦେଖ । ତାହା ୧୦୦୦୦

ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ଦେଖି ଦୋମ ୧୦୦୦୦ ଅନୁମୋଦିତ

ଦେଖ ଏକ ପ୍ରକାଶନରେ ମୂଲ୍ୟ ୧୦ ଟଙ୍କା ଦେଖ ଏକ

ଅନୁମୋଦିତ ୨୫ ଟଙ୍କା ଦେଖାଯାଇ ଚଳେ । ଦେଖାଯାଉ ଟଙ୍କା

ଅନୁଗ୍ରହ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରର ଜ୍ଞାନ-ଅନୁମୋଦିତ

ପ୍ରଦାନ କରିବ ।

ପ୍ରକାଶନ ପାଇଁ ଟଙ୍କା ମାସମାନଙ୍କୁ ହୁଏ ।

୧ ଦେଖାଯାଉ ଟଙ୍କା ମାସମାନଙ୍କୁ ହୁଏ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ ବାଦ୍ୟୋପାଧିକାରୀ ।

ସେବାରେ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରରେ ଉପାଦାନ ।

ଦକ୍ଷିଣପଟ୍ଟ ।

ନୂତନପତ୍ରକ ।

ନୂତନପତ୍ରକ ପ୍ରକାଶନ	କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରତିକ୍ଷାପାଳକ
ପ୍ରକାଶନରେ ଉପଯୁକ୍ତ ବସ୍ତୁ ଯାଚାଅଛି ।	
ଉତ୍କଳପତ୍ରକ (ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ପାଦନ) ୫ ୦ /	
ପ୍ରକାଶନପତ୍ରକ (୫ମ ସମ୍ପାଦନ) ୫ ୦ /	
ମାଆ (ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ପାଦନ) ୫ ୦ /	
ଦେଖିବା ଦେଖା ୨ୟ ସମ୍ପାଦନ ୫ ୦ /	
କମଳାସୁନ୍ଦର ଦେଖା ୧ମ ସମ୍ପାଦନ ୫ ୦ ୧୫	
ଶ୍ରୀ ପତ୍ରକ ୧ମ ସମ୍ପାଦନ ୫ ୦ /	
କିଶକିଶ (ପଦ୍ୟପ୍ରକାଶନରେ ମିଳିବ) ୫ ୦ /	
ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଅର୍ଥପତ୍ରକ ('ସୁଖ') ୫ ୦ ୨୫	
ନାଗପତ୍ରକ ଦକ୍ଷିଣପଟ୍ଟ ୫ ୦ /	
କୂର୍ମାଦି (ନାଗ) ୫ ୦ /	
ପଦ୍ୟପତ୍ରକ ୫ ୦ । ପ୍ରକାଶ ୫ ୦ /	
ଖାଲମାଆ ('ସମ୍ପାଦନ') ୫ ୦ ୧୫	

ଦକ୍ଷିଣପଟ୍ଟ ।

ପଦ୍ୟ ପ୍ରକାଶନ ।

(ଦେଖାଯାଉ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଖଣ୍ଡପଦ୍ୟ-ଅନୁ-ର୍ଥପତ୍ରକ) ପ୍ରକାଶନରେ ଉପଯୁକ୍ତ ବସ୍ତୁ । ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୫ ୦ । ଉପଯୁକ୍ତ ୫ ୦ ୫ ୦

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ ।

ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କୁ ଦେଖାଇ ପଦ୍ୟ-କୋଷାଦି ଉପାଧି ପାପ୍ର ବାଦ୍ୟୋପାଧି

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଭଦ୍ରାଧାରଣୀଙ୍କୁ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଭଦ୍ରାଧାରଣୀଙ୍କୁ ଧର୍ମପତ୍ର ପ୍ରଦାନରୁ ଉପାଧିକାରୀ ଓ ଉପାଧ୍ୟାୟ

ନ ୩୮ ମୂଲ୍ୟ ଦେଖାଇ ବୋଧକାର ବାଦ୍ୟୋପାଧି ।

ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କୁ ଦେଖାଇ ପଦ୍ୟ-କୋଷାଦି ଉପାଧି ପାପ୍ର ବାଦ୍ୟୋପାଧି ଧର୍ମପତ୍ର ପ୍ରଦାନରୁ ଉପାଧିକାରୀ ଓ ଉପାଧ୍ୟାୟ ଧର୍ମପତ୍ର ପ୍ରଦାନରୁ ଉପାଧିକାରୀ ଓ ଉପାଧ୍ୟାୟ

ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବୀ ଦେବୀ ଏବଂ ବାନ୍ଧବମାନଙ୍କୁ ହୁଏ । ଦେଖାଯାଉ ଟଙ୍କା ମାସମାନଙ୍କୁ ହୁଏ । ଦେଖାଯାଉ ଟଙ୍କା ମାସମାନଙ୍କୁ ହୁଏ ।

ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶନ

ମହୋପାଧ୍ୟାୟ ।

- ୧। ବୃତ୍ତ ଉପକ୍ରମ ଅନୁକ୍ରମରେ ପ୍ରକାଶନ ହେଉଛି ।
- ୨। ବୃତ୍ତ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶନ—ପ୍ରକାଶନରେ ପ୍ରକାଶନ ହେଉଛି ଏବଂ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶନ ହେଉଛି ।
- ୩। ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶନ ଓ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶନ ହେଉଛି ଏବଂ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶନ ହେଉଛି ।
- ୪। ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶନ—ପ୍ରକାଶନରେ ପ୍ରକାଶନ ହେଉଛି ଏବଂ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶନ ହେଉଛି ।
- ୫। ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶନ—ପ୍ରକାଶନରେ ପ୍ରକାଶନ ହେଉଛି ଏବଂ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶନ ହେଉଛି ।
- ୬। ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶନ—ପ୍ରକାଶନରେ ପ୍ରକାଶନ ହେଉଛି ଏବଂ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶନ ହେଉଛି ।

Wanted a Sub-Overseer for the Puri Municipality on a salary of Rs. 25 and Rs. 12 as pouy allowance per month. None need apply who has not passed the examination of a Sub-Overseer of the P. W. Department or is not a passed student of the Government Survey School. A knowledge of the Oryah language is necessary. A security of Rs- 200 in cash is required.

Application will be received by the undersigned up to 7th December 1895

Puri Municipal office } Jagabandhu Patnaik
The 16th November } Vice-Chairman
Puri Municipality.

ଦକ୍ଷିଣପଟ୍ଟ ।

ଉପକ୍ରମ ।

ଫୁଲ ପ୍ରକାଶନ ।

ଦେଖାଇ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶନ ହେଉଛି ଏବଂ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶନ ହେଉଛି । ଦେଖାଇ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶନ ହେଉଛି ଏବଂ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶନ ହେଉଛି ।

ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶନ ।

ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶନ ହେଉଛି ଏବଂ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶନ ହେଉଛି । ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶନ ହେଉଛି ଏବଂ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶନ ହେଉଛି ।

ଉତ୍କଳ ପାତକ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ପାଦପତ୍ରିକା ।

ଭା ୩୦ ର
ସ ୪୭ ଖ୍ୟା ।

ଓ ୨ ରୁମ୍ ମାତେ ଦ୍ରବ୍ୟର ସହ ୧୯୧୫ ମସିହା । ମୁ । ଚ ୨୦ ନ ମାର୍ଗଶିର ସହ ୧୯୦୦ ଗାଲ ପତକାର ।

ଅଗ୍ରମ ୩୭ ୯
ପଞ୍ଚାଦଶ ୫ ୭୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସନ ୧୯୧୬ ମସିହାର
ନୂନର ପତ୍ରିକା

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସହାୟତାରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନ୍ୟକର୍ଷଣ ପ୍ରାୟ ଶୁଣା ହୋଇ ଚଳୁଥିବା ମୂଲ୍ୟରେ ନିଜସ୍ୱ ହେଉଅଛି ।

କଟକପାଠି ୫୦ ।
ସାଲପାଠି ୫୦ ୯୭

କଟକପାଠିର ତାହାମାସୁଲ ୫୦ । ଓ ସାଲ ପାଠିର ତାହାମାସୁଲ ୫୦ ୯୭ ହେବ । ମାନଙ୍କୁ ସର୍ବତ୍ର କର ଦୟାଯାଉଅଛି କି କମ୍ପାନୀର ମୁଦ୍ରିତ ପାଠିର ଅଦର ଦେଖି ଏକର୍ଷଣ ଏ ଜଗତର ଅନ୍ୟତମ ସହାୟତାରେ ଅଛି ଶୁଣିବ ନୂନର ଉତ୍କଳ ପାଠି ଦ୍ୱାରା ଗୃହଣ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । କ.ହା କମ୍ପାନୀର ପାଠିଠାରୁ ଅନେକ ସାଧନ ଅର୍ଥାତ୍ ଅର୍ବପାଠି ଅଟେ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ଅବେଶ୍ୟାକୃତ ଅଧିକ ଅଧିକ ରହିବ ଶୁଣନା ଶୁଣକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତାଗୁଣରେ ନୁହେ । ତାହାକୁ ସେମାନେ କେହି ନୁହେ କମ୍ପାନୀର ପାଠି କୋର କ୍ରୟ କରନ୍ତେ ନାହିଁ । କମ୍ପାନୀର ପାଠିର ପ୍ରଶୋଭା ଉତ୍କଳର ବିଖ୍ୟାତ କୋରଣ ମହା-ମହୋପାଧ୍ୟାୟ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ସିଂହ ସାମନ୍ତ ଅଟନ୍ତି । ପାଠି ଉପରେ ତାହାଙ୍କ ନାମ ଯଦି ପାଠି କ୍ରୟ କଲେ ନୁହେ ପଢ଼ିବେ ନାହିଁ ।

ଗୋଅରୁ ଅଧିକ୍ଷକା ତାରସମ୍ପାଦକ ଛାଣା-ଯାଏ ଯେ ସେଠାର ଗୁଳକଦ୍ରୋଣ ଶାନ୍ତି ହୋଇଅଛି । ବିଦ୍ରୋହୀ ସିଦ୍ଧାନ୍ତମାନେ ବିନିତ୍ୟ ଅସ୍ତମାନ ପରିଚାଳଣ ଏବଂ ବିନାମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରି ଜଙ୍ଗଲକୁ ସକାଶ ଯାଇଅଛନ୍ତି ।

ମହାମାନିଆ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଅନୁ-ମୋଦନପୂର୍ବକ ଗୁରୁତରବର୍ଷର ମହାମାନଙ୍କୁ ଶୁଣି ଲେନରୁଲ ବାହାଦୁରଙ୍କଦ୍ୱାରା ମାନ୍ୟତା ସହ ଅଲେକ୍ସାଣ୍ଡର ମାକେଡ଼ି ହେ, ସି, ଏସ୍, ଅଇ, ଦଙ୍ଗବେଶର ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସହରେ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଦେବାର ବିଜ୍ଞାପନ ସହାୟକ ବିଜ୍ଞା-ଟରେ ଦାବୀର ଅଛି ।

ଗୁରୁତରବର୍ଷର ଅପ୍ତ ବ୍ୟୟ ପଞ୍ଚାଶା ନିମନ୍ତେ ବିଲତରେ ସେହି ରାମୁଲ୍ କମିଶନ ଅର୍ଥାତ୍ ଗୁଳକଦ୍ରୋଣ ସମିତି ଦସିଅଛି ଉତ୍କଳ ଅଧିକେଶନ ଗତମାସ ଜା. ୫ ଶୁଣୁ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ଉତ୍କଳ ଅଧିକେଶ ଅର୍ଥପ୍ରସଙ୍ଗ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେବେକ ସହାୟକ କର୍ମସମ୍ପାଦନ ସାଧ ଗୁଣ୍ଡର ହୋଇଅଛି । ଦେସରକାସୀ ସାମ୍ପା ଗୁଣ୍ଡର ଦେବ ବି କାହିଁ ଅବଧି ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଏକଗରର ପୁଲ୍ୟ ବାବୁ କରୁରଗତ ଓ ଅଧିକେଶନ ନାମରେ ସେହି ପତ୍ରିକାଦ୍ୱାରା

ମୋକଦମା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସହିରେ ଅଭି-ଯୋଗ ହୋଇଥିଲେ ଗତ ଶକାବଦ ତାହା ନିଶ୍ଚିତ ହେଲା । ସହାୟସାମ୍ପା ଗ୍ରହଣ କର ମାତ୍ର ଷ୍ଟେଟଙ୍କ ମନରେ ସନ୍ଦେହ ହେବାରୁ ଆସାମି-ମାନଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହର ଫଳ ପ୍ରକାଶ ହୁଏକ ଶୁଣି ସ ଦେଲେ । ଏକଗରରେ ସହାୟସାମ୍ପା ସମୁଦ୍ଧା ଦେବାର ଜଣାଯାଏ ।

ଜାଗସୁ ମହାସମିତିର ମନ୍ତ୍ରପତ୍ରେ ସାମାଜିକ ସମିତିର ଅଧିକେଶନ ଦେବା ସମ୍ପର୍କରେ ସେହି ଗୋରମାଳ ଉତ୍କଳର ତାହା ଗୁଳକଦ୍ରୋଣ । ସାମାଜିକ ସମିତିର ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ସନାଡ଼େ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଜାଗସୁ ମହାସମିତିର ମନ୍ତ୍ରପତ୍ରେ ସାମାଜିକ ସମିତିର ଅଧିକେଶନ ସହାୟକ ସେ ଅନୁମତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାବେ କାହିଁ । ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ସନାଡ଼େ ବମ୍ବେର ଦାଲକୋଟର ଜଣେ ବିଶ୍ୱାସୀ । ସେ ଏ ବିଷୟରେ ପ୍ରକୃତ ବିଶ୍ୱା-କର ଦାର୍ଯ୍ୟ କରି ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରୀତିଗୁଳକ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସୁନାର ହୁନୁମାନେ ମଧ୍ୟ ଉତ୍କଳ ଅପରି ଉତ୍କଳର ବିରକାହାର ଅପଣା ମହୁରୁ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳରେ ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରକାଶ ହୋ-ଇଅଛି କି ମାନ୍ୟତା ସହ ଗୁରୁତର ଉତ୍କଳ ବିଜ୍ଞାପନ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସହ ସନ ୧୯୧୫

ମସିହା ଦଶମସ୍କନ୍ଧମାସ କା ୧୭ ରଖରେ ପର-
 ଚ୍ୟାଣ କରବା ନିମନ୍ତେ ମହମାଦର ନବର୍ଣ୍ଣିତ
 କେଳିକର କାହାଦୁରକଠାରୁ ଅନୁମତ ପାଇ-
 ଅଛନ୍ତି । ତାହାକରି ପ୍ରଶଂସନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟର
 ସମ୍ମାନ ନିମନ୍ତେ ମହମାଦର ମହୋଦୟ ଅଦେଶ
 ବସୁଅଛନ୍ତି ବେ ଲେଖକଙ୍କୁ ମକର୍ଣ୍ଣିତ ପଦ
 ଉପଲକ୍ଷରେ ଯେ ସମସ୍ତ ସମ୍ମାନ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ପାଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପାଉବାର ଅଧିକାର କା ୧୭ ରଖ
 ଦଶମସ୍କନ୍ଧଠାରୁ ଉଦ୍ଧୃତ୍ୟୁକ୍ତ ଯିବା ନିମନ୍ତେ
 ତାହାକରେ ଚିନ୍ତିତା ବନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି ସମସ୍ତ
 ସମ୍ମାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ ।

ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକ ଗୋଟିଏ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପାଧିମେତ
 ଅର୍ଥାତ୍ ପଦ୍ମାଶ୍ରମ ମହାଜ୍ଞାନୀ ସପ୍ତାଧିକ ନିମନ୍ତେ
 ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ସେକେଟ-
 ଶ୍ୟାମଳାମାତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏହି ମହମାଦର
 ସଦର ପୂଜାର୍ପଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଏତରେ ବାଲେଶ୍ଵର-
 ଠାରେ ବସିବ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଲେଖି
 ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନ ସରକାରୀ ଶୁଭଦ ହେବ । ତୋପ
 ଓ ଗୁଳି ଉଦ୍ଧାରର ବଳାବଳ ଓ ହୈତୁ
 ପଶ୍ୟା ବରଦା ଏ ମହମାଦର କାର୍ଯ୍ୟ ଅପାରତଃ
 ଏକଲକ୍ଷ ଶକାର କୋପ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ର
 ବିଭକ୍ତିରୁ ଅସିବ ଏବଂ ଏଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ଏ-
 ସକାଳରେ ୮୪ ଦଳାର ଶକା ବ୍ୟୟ ହେବ ।
 ମସିହା ୪ ଶକ ଶକା ବେଳରେ ଜଣେ
 ପରାକ୍ରମ ନିପୁଣ ହେବେ ଏବଂ ତାହାକ ଅଧି-
 ନରେ କେଳିକର ଉଦ୍ଧୃତ୍ୟୁକ୍ତ ଏବଂ ହେ-
 ଶାସୁ କର୍ମଗୁଣ ଉଦ୍ଧୃତ । ମହମାଦାଟି ସରକାରୀ
 ଗୁଳି ବାଉଁଶ ଏକକାର ଲନପୋଷ୍ଟର କେଳି-
 ରକ୍ଷକ ଅଧିକରେ ରହିବ ।

ଗର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶକବାର ବଙ୍ଗାସୁ ଲକ୍ଷବାଦା-
 ଦୁରକ୍ତ ବେଲବେତସୁର ନାମକ ଶତପ୍ରାସା-
 ଦରେ ଉପାଧି ବରଦାଶ୍ରମ ଦରଦାର ଦୋଇ-
 ଥିଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ବଙ୍ଗବେଶ ନିବାସିତ ମଧ୍ୟରୁ
 ସେହି ମାନେ ମହମାଦା ନବର୍ଣ୍ଣିତକେଳିକରକ-
 ଠାରୁ ଜମିନ ଉଦ୍ଧୃତ୍ୟୁକ୍ତ କରଦନ ଉପ-
 ଲକ୍ଷରେ ତାହା ଉପାଧି ପାଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ
 ବହିର ସକଳ ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ଏହି ବରଦାଶ୍ରମରେ
 ବସିଗଲା । ଦରଦାର ଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାସୁ ଓ
 ଉଦ୍ଧୃତ୍ୟୁକ୍ତ ସମ୍ପାଦକ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵର ପରମୁଖି
 ଦୋଇଥିଲା ଏବଂ ସରକାର କର୍ମରୁ ସଦାବିଧ

ସମାଲୋଚନା ସହଜ ପ୍ରତିପାଦିତ ଦୋଇଥିଲା ।
 ପ୍ରଥମେ ଗିଧୋରର ମହାଶକା ମାଲ୍ୟବର ସର-
 ସ୍ଵରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରସାଦ ଶିଂଠ ନାଲକଟିମାତ୍ରର
 ଉତ୍କଳୀୟ ଏଂସାସାର୍ ହୁଏତ ଏବଂ ବହି-
 ଉତ୍କଳ ସେନାସକ ପ୍ରାପ୍ତ ମାଲ୍ୟବେଟ ଶାନବାଦା-
 ଦୁର ମୌଲ୍ୟା ଅର୍ଦ୍ଧଦଳ କରକ 'କମ୍ପାନୀୟନ
 ଉତ୍କଳୀୟ ଏଂସାସାର୍ ହୁଏତ ପାଇଲେ ।
 ବଲିଦଳାର ଗଜା ବନସୁକ୍ତ ଦେବ ଓ ଦେ-
 ବଗାସୁରର ସୁତା କରେନୁଲଲ ଶାନ ବଳା
 ଉପାଧିରେ ହୁଏତ ବେଳେ । ବହିଃଋଗୁ
 ଏକକକ୍ତ ସମସ୍ତକରମା ଏବଂ କେତେ
 ଜଣଙ୍କୁ ସୁପ୍ତବାଦୁର ଏବଂ ଶାନବାଦୁର
 ପଦମାନଙ୍କର ସନକ ଦିଅ ଗଲା । ଏହି ଦର-
 ଦାର ସର ଉଲ୍ଲସୁକ୍ତ ବାହାଦୁରର ଶେଷ
 ଦରଦାର ଅଟେ ଏବଂ ଦରଦାର ଶେଷରେ
 ସେ କେହି ନନ୍ଦୁତା କରଥିଲେ ତାହା ବଡ଼
 ସୁନ୍ଦର ଦୋଇଥିଲା । ଦରଦାର ଉତ୍କଳ ଏବଂ
 ଉଦ୍ଧାରନିମେଳ ଦୋଇଥିଲା ଏବଂ ମାଲ୍ୟବର
 ଶେଷଲକ୍ଷ ବାହାଦୁର ଏବଂ ବାହାକ ସଦ୍ୟର୍ପଣ
 ଅମରକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଯଥୋଚିତ ସମାଦର କର
 ଥିଲେ ।

ଏଠା କେଳିକରସାବଧେନର ୮୪ ବର୍ଷୀୟ
 ଶେଖାର ଏକକକ୍ତ ଶକ୍ର ୮୪ ବର୍ଷୀୟ ଶେଖାର
 ଦୁଇଜଣ ଏବଂ ପୁଣ୍ୟ ବର୍ଷୀୟ ଶେଖାର ଏକକକ୍ତ
 ଏକକ୍ତ ଶକ୍ର ଶକ୍ରମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ଓ ଦେଶୋକ୍ତ
 ଶେଖାର ଶକ୍ରମାନେ ଦୁଇମାସ ଓ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ
 ଏକମାସ ନିମନ୍ତେ ତାହାତତ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଓ
 ଶେଷ ଦୁଇଜଣ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ୪୫୫ ଟା କ.
 ରମାଜା ପାଣ୍ଡି ଲଭିଅଛନ୍ତି । ଏଥିର ଦାରଣ
 ଏହି ସେ ଏହି ଶକ୍ରମାନ ପ୍ରତି ଓ କରଦତ
 କଲେକର ଦୁଇଜଣ ଶକ୍ର କଲିକତାକୁ ଅଧିକ
 ଥିବା ଦୁଇଜଣ ଶକ୍ର ସକେ ଏକକକ୍ତ ସକ୍ତ୍ୟ
 ସମସ୍ତରେ ତାଠପୋଡ଼ି ନିଘାତକରେ ଗାଠ-
 ଗାଳଦାସୁ ଅମୋଦ କରୁଥିଲେ । କେବେ-
 କସା କଲେକର ଦେବପାଣ୍ଡୁର ବାପୁ ସକେ-
 ନୁଲଲ କାନୁର୍ଯ୍ୟା ସେହି କାଳରେ ସେମାନଙ୍କର
 କରଦତ୍ର ହେବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି
 ଦେବପାଣ୍ଡୁର ଅସୁଅବାକ ସରକାର କର ଅଧିକ
 ସମର କେହି ସକେଳ ମାତ୍ରର ଓ କମଳନ
 ମାତ୍ରର ଅସୁଅବା କରୁଥିଲେ । କେଳିକ ଦାଧୁ
 ଶକ୍ରମାନଙ୍କର ଏଗୁଣ କଥା ଗୁଣା ଶୁଣି ସେମା-

କରର ଅବରଣ ନିମନ୍ତେ କଲେକର ପ୍ରମ-
 ସମାଲକ୍ତ ଜଗାଲକାରେ ସେ କହିଲେ ଅନୁ-
 ଶାନ କଲେ ଏବଂ ପ୍ରମାଣକର କବାଦ ଉ-
 ନା ଦେବାରେ ଦୁଇଜଣ ନିମନ୍ତେ ଶୁଣିକଣ
 ଉପକଳିକିତ ମତେ ଦତ୍ର କେଶିଲେ ଶକ୍ରମା-
 ନକ ଅବରଣ ସମୋଧନ ନିମନ୍ତେ ଶାସ୍ତ୍ରୀ
 ପ୍ରସ୍ତୋତନ । ଏବଂ ଉପସ୍ଥିତ ପ୍ରମେ ଶକ୍ରମାନେ
 ଦତ୍ରର ଯୋଗ୍ୟ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ସକେତ ହାହି
 ମାତ୍ର ଅନୁମାନଙ୍କ ବକେତକାରେ କବାତତ
 ସୁନ୍ଦରର ଦାରଣ କହିରେ ପରିବାର ବ୍ୟାପା-
 ଶ ଶକ୍ତେ । ପ୍ରଥମେ ଶରମାଜା ଅବ୍ୟାଂଶିକାଳ
 ନିମନ୍ତେ ବୁଦ୍ଧି ଦନ କର ସୁନ୍ଦର ଦୋଷ ଦେ-
 ନକୁ ବଳାତତ ଦତ୍ରସ୍ଵଧାଳ ହେବା ଉଚିତ ।

TELEGRAM.
 Parlakemedi 5th Decr, 1895.

A public meeting held here
 on the fourth instant elected
 13 Deligates to POONA CONGRESS
 and 14 to conference recommend-
 ed lending congress pavilion for
 the conference as usual the impor-
 tant feature of the meeting was
 its being presided over by the
 second prince and his election as
 one of the delegates both to the
 congress and the conference half
 of the deligates are Uriyas.

ଉପକଳିକିତ ତାରସମାଦର ମର୍ମ ଏହି କ
 ପାରଦାଶେନଶ୍ରୀବାସିମାନେ ଗଜ ଦୁଧବାର
 ଏବଂ ସାଧାରଣ ସର କର ଜାଗାସୁ ମହାସମି-
 ତର ସୁକାରେ ସେହି ଅଧିବେଷନ ହେବ
 କହିନିମନ୍ତେ କ ୧୭ ଶ ପ୍ରତିକ୍ରମ ଏବଂ ସାମ-
 କର ସିଦ୍ଧାନିମନ୍ତେ କ ୧୪ ଶ ପ୍ରତିକ୍ରମ ଉଦ୍ଧା-
 ତନ କଲେ ଏବଂ ମହାସମିତର ମଗ୍ରପରେ
 ସାମାଜିକ ସମିତ କହିବା ସପକରେ ମତ
 ଦେଲେ । ସେଠାର ୮୪ ସକ୍ରମାନ ଏହି
 ସରକାର ସରକାର ଦୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଉଦ୍ଧୃତ
 ସମିତର କେଶେ ପ୍ରତିକ୍ରମ ମତୋଗତ ଦୋଇ
 ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରତିକ୍ରମମାନଙ୍କ ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ ଓଡ଼ିଆ
 ଥିଲେ ।
 ପାଲିକାଶ୍ରମିଣ୍ଡର ଉତ୍କଳ ହିନ୍ଦିଶିକା ସମା-
 କର ଉଦ୍ଧ୍ୟମରେ ଏ ସର ଦର୍ଶିବାର ଜଣା-

ସାଧ୍ୟ ଏବଂ ଯୁକ୍ତ ବକ୍ତୃତାମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ବୃତ୍ତାନ୍ତରେ ଏକାଦୃଶ ଉତ୍ସାହ ବଡ଼ ପ୍ରସଂସାର ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଅଟେ ।

ସର୍ବ ଗୁରୁଲକ୍ଷ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟଟି ।

ବଙ୍ଗଳାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଲେଖକଙ୍କୁ ଗବର୍ଦ୍ଧିତ ସର୍ବ ଗୁରୁଲକ୍ଷ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟଟି ବାହାଦୁରୀ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ପ୍ରାୟ ସେମାନେ ବେଳ । ଅର୍ଥ ଏକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଉତ୍ସାହ ସେ ବଳତ ଯାତ୍ରା କରନ୍ତେ । ସେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଠ୍ୟ ବର୍ଷକାଳ ଅଧ୍ୟୟନ ତେଜ ଓ ଉତ୍ସାହ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଳଦେଶ ଶାସନ କଲେ ମାତ୍ର ସେମାନେ ଲୋକଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ଓ ହିତ ଉକ୍ତ ହୋଇ ପାରନ୍ତେ କିମ୍ପାକାନ୍ତ ନାହିଁ । ଯାହା ହେଉ ସେ ବଡ଼ ଚତୁର ଲୋକ । କାଲେ ଲୋକେ ତାହା ଲବ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ପାଶୋରସାର କାହାକ ପ୍ରଶଂସା ନାହିଁବାରୁ ବରଦ ଦେବେ ଏଥିପାଇଁ ସେ ବଳପ୍ରଦେଶର ଚଳଣ ବର୍ଷର ବଞ୍ଚେଟି ସକାନ୍ତ ଅଧ୍ୟ ବ୍ୟୟର ସମାଲୋଚନା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ଅପସୀ ଶାସକତାଳ ପାଠ୍ୟବର୍ଷର ଅର୍ଥର ଅବସ୍ଥା ଓ ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ବସ୍ତୁତର ରୂପେ ପ୍ରକାଶ କରାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସେ ବେଳାର ଅନୁକ୍ରମେ ସନ ୧୮୫୫୧୨ ଅବସ୍ଥାରେ ଉଦ୍‌ବଳ ଦାମା ୨୪ ଲକ୍ଷ ୨୭ ହଜାର ଥିଲା ଏବଂ ସେ ବର୍ଷର ଅଧ୍ୟୁ ଶତୋଟି ୭୮ ଲକ୍ଷ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ଶତୋଟି ୭୯ ଲକ୍ଷ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ସନ ୧୮୫୫୧୩ ସାଲର ଅଧ୍ୟୁ ଶଲକ୍ଷ ୪୯ ହଜାର ଓ ବ୍ୟୟ ଶଲକ୍ଷ ୫୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷ୍ୟଟି ହୋଇ ପୁଣି ପୁଣି ଉଦ୍‌ବଳ ଦାମା ମଧ୍ୟ ୪୮ ଲକ୍ଷ ୨୩ ହଜାର ଟଙ୍କା ଚଳେଇରେ ଉଦ୍‌ବଳର ଅପ ଅଛି । ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ଚଳେଇବେଳେ ରେଭିନ୍‌ବାଟର ଅଧ୍ୟ ବ୍ୟୟ ବଙ୍ଗଳାର ଖାତାରେ ଲେଖା ହୋଇ ଥିଲା । ଉଦ୍‌ବଳରୁ ସେ ସମସ୍ତ ଉଦ୍‌ବଳ ଖାତାକୁ ଉଠିଯିବାରୁ ଅଧ୍ୟ ବ୍ୟୟର ପରବର୍ତ୍ତନ ହେଲା । ନୋହଲେ ସକଳପ୍ରକାର ଉଦ୍‌ବଳର ଅଧ୍ୟ ନେ-ରତ କରିଅଛି ଏବଂ ବ୍ୟୟ ଉଦ୍‌ବଳ ନିମାମୟରେ ରୁଦ୍ଧ ଅଛି । ବଳତ ସରକାର ବର୍ଷରୁ ମାଳକ୍ ବେତନ ଉପରେ ବର୍ଷର ସରକାରୀ ବ୍ୟୟ ଯାଉ ନଥିଲେ ଅଧ୍ୟ ବ୍ୟୟ ଉଦ୍‌ବଳ ହୋଇ ଥାନ୍ତା । ଗତ ପାଠ୍ୟବର୍ଷରେ ଉଦ୍‌ବଳ ଗବର୍ଦ୍ଧିତମୋକ୍ତ ପ୍ରାୟ ଉଦ୍‌ବଳର ଅନୁଭବ ୨୭୯୯ ଟଙ୍କା ବେଳ ପୁଣି ମାଳ୍ୟବର ମହୋଦୟ ଶାସକକାର୍ଯ୍ୟର ବସେଷ ଉଦ୍‌ବଳମାନ ସାଧନ ହେବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ

ଅନୁକ୍ରମେ ଯଥା— ଉଦ୍‌ବଳ ନୂତନ ଜଳ ପ୍ରାପ୍ତି ଓ ସର ଜଳ ମୁକତ୍ୟ ଓ ସର୍ବ ରେଭିନ୍‌ବାଟ ବର୍ଷା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଅଛି । ବର୍ଷର ପାଠ୍ୟ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ପୁଣ୍ୟର ସମ୍ଭାର ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଉଦ୍‌ବଳର ବକ୍ତାବ ପ୍ରଭୁକ ଲେଖକାଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଏବଂ ସାମାୟ ଜଳର ଉଦ୍‌ବଳ ହୋଇ ଅଛି । ମେଡିକାଲ କଲେଜ ଓ ବାମ୍ବିଲ ଉଦ୍‌ବଳ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ନୂତନ ଉଦ୍‌ବଳ ଯୋଗ ହୋଇଅଛି । ଉଦ୍‌ବଳର ଦକ୍ଷିଣରେ ଗୋଟାଏ ନୂତନ ଉଦ୍‌ବଳ ଯାକନ୍ତ ନିର୍ମାଣ ହେଉଅଛି ଏବଂ ଶିକା ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକାରେ ହୋଇ ଅଛି । ଗରବ ଲୋ-ବକ ନମନ୍ତେ ଜାହାଜର ମାଳ୍ୟବରେ ଲୁକ୍ତା-ଲକ୍ଷ୍ୟ ବକ୍ତାବ ବକ୍ତାବ ହୋଇ ଅଛି । ଏବଂ ବାଉଜିଲ ନିକଟରେ ଅଛି ଗୋଟିଏ ଲୁକ୍ତା-ଲକ୍ଷ୍ୟ ବକ୍ତାବ ବକ୍ତାବ ହୋଇ ଅଛି । ସରକାରୀ ଅନେକ ୨ ବକ୍ତାବ ଉଦ୍‌ବଳମାନ ବକ୍ତା ବ୍ୟୟରେ ଉଦ୍‌ବଳ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅନେକ ରେଭିନ୍‌ବାଟ-କୁ ସକ୍ତାବମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶା ତାଳ ବକ୍ତାବ, ଉଦ୍‌ବଳମାନ ପ୍ରକାରେ ଏବଂ ବାଉଜିଲକୁ ସିକା ବାଉଜି ଗୋଟିଏ ଜଳପଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ଶିକାବକ୍ତାବରେ ଶିକପୁର ବକ୍ତାବର ଅନେକ ବ୍ୟୟ ସାଧ୍ୟ ହେଉ ଗୋ-ଇଅଛି, ଶିକାବାରେ ଗୋଟିଏ ଶିକ୍ତ ବକ୍ତାବ ଶିକ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଅଛି, ସାହେବ ପିଲକ ନମନ୍ତେ କେରସୋଲଠାରେ ଗୋଟିଏ ନୂଆପୁଲ ନିର୍ମାଣ ହେଉଅଛି ଏବଂ ପ୍ରେସିଡେନ୍‌ସି କଲେଜରେ ଉଦ୍‌ବଳ ଶିକାର ବକ୍ତାବ ହୋଇଅଛି, କଲ-କରା ଶିକ୍ତ ବକ୍ତାବ ନମନ୍ତେ ଉଦ୍‌ବଳର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଉଦ୍‌ବଳ ଓ ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କ ନମନ୍ତେ ଶକ୍ତାବାସମାନ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଅଛି । ଏକକରେ ବଙ୍ଗଳାର ଅଭାବମାନ ଉଦ୍‌ବଳରୁ ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ । ମାତ୍ର ସର୍ବ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବାହାଦୁରୀ ଏବେବା-ର୍ଷ ନିବନ୍ଧନର ପୁଣି ବଙ୍ଗଳାର ଅର୍ଥ ବକ୍ତାବକୁ ବକ୍ତାବ ସୌଭାଗ୍ୟଶାଳୀ ଅବସ୍ଥାରେ ରଖି ଯାଉ-ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ ଅପା କଲେଜି କାହାକର ପ୍ରକାରେ ଶାସକକାର୍ଯ୍ୟ ସେ ପ୍ରତି ସିକା ବକ୍ତାବ ଉଦ୍‌ବଳ କାଳ ସାହାଯ୍ୟରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦ୍‌ବଳ କାର୍ଯ୍ୟମାନ କରାବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏକକ ଦୁଃଖ ଯେ ବଙ୍ଗଳାର ଅର୍ଥର ଅବସ୍ଥା ଏତେ ଭଲ ଥିବା ପ୍ରକାରେ ସର୍ବ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବାହାଦୁରୀ ପ୍ରକାରେ କରାବା ଉଦ୍‌ବଳ କରାବା ଭେଦିକ ଆଉ ସମ୍ଭାବନା ପ୍ରଭୁକ

ପର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷାର ସନେକକକ ଉଦ୍‌ବଳ ନମନ୍ତେ ନିକଟରେ ବକ୍ତାବକୁ ଶିକ୍ତ ବକ୍ତାବ କଲେ ନାହିଁ ।

— ୦ * ୦ —

ଓଡ଼ିଶାର ଗତ ବର୍ଷର ବକ୍ତାବ ୪ ବକ୍ତାବୀ ବକ୍ତାବର ଏବଂ ପ୍ରକାରେ ଉଦ୍‌ବଳ ଓ ମଦକ୍ତାବର ଉଦ୍‌ବଳ ବକ୍ତାବର ସନ ୧୮୫୫୧୮ ସାଲରେ ଉଦ୍‌ବଳର ଉଦ୍‌ବଳ ମୋଟସଲ ବକ୍ତାବ କରାଥିଲେ । କେବଳ କଟକ କଲେଜରେ ଗୋଟିଏ ଗପ୍ତ ବକ୍ତାବ ଉଦ୍‌ବଳ ପଢ଼ା ଉଦ୍‌ବଳ । ଏହି ଗପ୍ତ ବକ୍ତାବ ଶାଳ ସର୍ବ ଉଦ୍‌ବଳ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସରକାର ଓ ସାଧ-ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରେ ଉଦ୍‌ବଳ ହୋ-ଇଥିଲା ଏବଂ ସାହାଜି ଏକାକରେ ବସେଷ କରାବଣି ହେଉ ହୋଇଥିଲା ସେ ଉଦ୍‌ବଳ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଅବସ୍ଥାକମଳେ ପ୍ରକାଶ ସାହା-ଯ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ କରାଥିଲେ । ବକ୍ତାବମାନ-କ ମଧ୍ୟରେ ଏକା ଗୋଟିଏ ମଦକ୍ତାବ ହାକମ ଶିକ୍ତ ମାଳ୍ୟବକାଳରେ ବକ୍ତାବ ବସେଷ ପ୍ରକା-ରୁ ଶିକ୍ତ ବକ୍ତାବର ସାହେବ ପ୍ରକାଶ କରା ଉଦ୍‌ବଳ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ହାକମକମଳେ ସେ କେବଳ ବକ୍ତାବ, ଆକା, ପାଣ୍ଡି, ବାଉଜିଲ, ସୁଲ ଶାଳ ବାଟ ଉଦ୍‌ବଳ ହେଉବାରେ ଉଦ୍‌ବଳ ହୋଇ ଲୋକଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାବାରେ ମନୋଯୋଗୀ ଥିଲେ ଏବଂ ଉଦ୍‌ବଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉଦ୍‌ବଳ ଲୋକଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଉଦ୍‌ବଳ ବକ୍ତାବ ପ୍ରକାଶ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ହାକମମାନେ ସେ-ହିପର ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇଥିଲେ ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ସାହାଯ୍ୟ ଅବସ୍ଥା ଉଦ୍‌ବଳମୋକ୍ତ ଶା-ସାରେ ଅଧି ସାହାଜି । ଲୋକଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଅବସ୍ଥା ବର୍ଷର ଉଦ୍‌ବଳ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ ଅଟେ । ସମାଲୋଚନ ଉଦ୍‌ବଳରେ ସେ ସମକରେ ଲୋକାପ୍ରକାଶ କ ଫସଲ ଅଧ୍ୟ ସମୟରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ତ ଅବସ୍ଥା ବକ୍ତାବ ହୋଇଥିଲେ ବୈ ସୁଖାକରଣର ପ୍ରକାଶ ଫସଲ ଉଦ୍‌ବଳ ଏବଂ ଠାବେ ୨ ନିଆବକ୍ତାବୋଗ ଧୋଇ ହୋଇ କ ଥିଲେ ପ୍ରକାଶ ଫସଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । ତଥାଚ ବର୍ଷରୁ ବକ୍ତାବର ଉଦ୍‌ବଳ ଅର୍ଥାତ୍ ଉଦ୍‌ବଳ ମାସରେ ଟଙ୍କାକୁ ସେ ୯ ଲ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକାରେ ବର୍ଷରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଚଳେଇବାରେ ସେ ୧୨ ଲ ବକ୍ତାବ ହେଲା । ଏଥିରେ ବକ୍ତା-

ଶିକ୍ଷକର ବିଶେଷ ସ୍ୱଭାବ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
 ଶୁଣିମାନେ ମହାଜନର ଦେଖାଅବାସ୍ତୁ ନିମନ୍ତେ
 ଅନପସନ୍ନରେ ବହୁଳ ଶିକ୍ଷା ବିଳମ୍ବ କରିବାକୁ
 ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅପରାଧ ପ୍ରୟୋଜ-
 ନୀୟ ଦୁର୍ବ୍ୟମାନ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ କଣିକାକୁ
 ସମ୍ପଦ ହୋଇଥିଲେ । କଟକର କଲେଜଟିର
 ଅପରାଧ ଉପୋକ୍ତରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଶୁଣିମା-
 ନେ ଜମିଦାର ଓ ମହାଜନର ପାଠଶାଳା ଅବାସ୍ତୁ
 ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ସମ୍ପଦ ବିଳମ୍ବ କରନ୍ତି ।
 ଅଥଚ ସେହି ଉପୋକ୍ତର ଅର୍ଥ ଏକପ୍ରାନ୍ତରେ
 ଲେଖାଅଛନ୍ତି କି ଦୈନିକମାସର ପ୍ରବଳ ହୃଦୟତା
 ସତର ଶ୍ରୀରେ ପାଣିପାଣି ଅନେକ ଧାନ ନଷ୍ଟ-
 ହେଲା । ଏଥକୁ ବିମିଶନର ସାହେବ କହନ୍ତି କି
 ସଦ୍ୟପି ଶୁଣିକ ଦାବରେ ଧାନ ନ ଥିଲା ତେ-
 ବେ ନଷ୍ଟ ହେଲା କିପରି ? ସାହେବ ମହୋଦୟ
 ଯେବେ ମନୋରୋଗ ସୁଦ୍ଧା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି-
 ଆନ୍ତେ ବେବେ ଜାଣିଥାନ୍ତେ ସେ ଅଧିକାଂଶ
 ଧାନଖଣ୍ଡର ମାଲିକ ଜମିଦାର ବା ଅନ୍ୟ ମହା-
 ଜନ ଅଟନ୍ତି । ଏକବର୍ଷର ନିର୍ବାହର ଯୋଗ୍ୟ
 ଧାନ ଦାବରେ ଉତ୍ତରୀ ସତ ଅଧିକ ଶୁଣିକ
 ରେ ଯାଚେ । ସାହେବ ମୋଦୟ ଶୁଣିଅଛନ୍ତି
 ସେ ଶୁଣିକର ଅର୍ଦ୍ଧଭାଗ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ଦେଖି-
 ନେଇ ନିର୍ବାହ ହୁଅନ୍ତି । ମାତ୍ର ତାହାର ବିଶ୍ୱାସ
 ସେ ଏପରି ଶୁଣିକ ସଂଖ୍ୟା ବିସ୍ତର ହେଲେ
 ମଧ୍ୟ ମୋଟସଂଖ୍ୟାର ଅଧରୁ ଉଣା ଦେବ ।
 ଏ ବିଷୟଟି ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତର ଅଟେ ଏବଂ ସାହେବ
 ମହୋଦୟ କେବଳ ଶୁଣି କଥା ଅଥବା ଅପରା
 ବିଶ୍ୱାସ ଉପରେ ନିର୍ଭର ନ କରି ସ୍ୱତଃ ଅଧିକ
 ତିଲି ଦାବମତ୍ତ ଦାବି ଅନୁସନ୍ଧାନ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରକୃତ
 କଥା ଜାଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ ଥିବ ।
 ସାହେବ ମହୋଦୟ ଦେଖି ପୁଥାର ଅନୁକୂଳ
 ନୁହନ୍ତି । ସେ କହୁଅଛନ୍ତି କି ଏହା ଶୁଣିକର
 ଦରଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧିର କାରଣ ଅଟେ । କାରଣ
 ଗୁରୁ ସମ୍ପର୍କ ଅଧିକ ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ୍ ଶୁଣିକର
 ମଧ୍ୟ ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକମାନେ ଶୁଣି କର-
 ବାକୁ ଉତ୍ତରୀ ହୁଅନ୍ତି । ଏପ୍ରକାରେ ମଧ୍ୟ ସା-
 ହେବ ମହୋଦୟଙ୍କର ଭ୍ରମ ଦେଖାଯାଏ ।
 ଯେଉଁ ସମୟରେ ଧାନର ଦର ଉଚ୍ଚ ସେହି ସ-
 ମୟରେ ଶୁଣିମାନେ ଶୁଣି କରନ୍ତି ଏବଂ ଯେଉଁ
 ସମୟରେ କରମ ସେହି ସମୟରେ ପରିଶୋଧ
 କରନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଜରତ ହୁଣା ଶୁଣି କଲେ
 ସେହେପୁଅ ପହୁନ୍ତା ଧାନଖଣ୍ଡର ବର୍ଦ୍ଧିକୁ ଅଧିକ
 ନ ହୋଇ ବରଂ ଉଣା ପଡ଼େ । ଏବଂ ତାହା ସମ-
 ସ୍ତରେ ଧାନଦେଖି ନେଇ ସଦାକ ସମୟରେ

ଅବାସ୍ତୁ କରବା ସୁଧାଧାରକ ହୁଅନ୍ତ । ଏପରି
 ଏହି ଦେଖିପ୍ରଥା ଦେଖି ଜମିଦାର ଓ ମହାଜ-
 ନମାନେ ଅନେକ ଧାନ ସମ୍ପାଦି ରଖନ୍ତି କି
 ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅସମୟରେ ପ୍ରକାଶକର ଉପକାର ହୁଏ ।
 ଶୋରଧାର ଶ୍ରୀପ୍ରାପ୍ତ ବିମିଶନ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି
 ମାତଙ୍ଗରସନସାହେବ ଗରବର୍ଷର ଏଥର
 ଉପୋକ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ମହାଜନ
 ଓ ଶୁଣିମାନେ ସଂଖ୍ୟେ ଅଛନ୍ତି ଓ ଶିକ୍ଷକର
 ମୂଲ୍ୟ ବଦ୍ଧିଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ନିଜ ମୂଲ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ବଦ୍ଧି-
 କାର ଦେଖିବ ଧାର ବରଂ ଲୋକସଂଖ୍ୟା
 ଦୃଷ୍ଟି ଏବଂ ସାମାନ୍ୟ ଶୁଣିକର ଜମି ବିଳମ୍ବ ହେ-
 ରୁ ମୂଲ୍ୟର ସଂଖ୍ୟା ବିମାଗର ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖୁଅଛନ୍ତି ।
 ପୁଣି ମାନସ୍ତେଷ୍ଟ ସେନସାହେବ ମଧ୍ୟ ଏହିମତ
 ସମର୍ଥନ କର କହୁଅଛନ୍ତି କି ମହାଜନମାନେ
 ସାମାନ୍ୟ ଯୋଗମାନ ଲାଭନ କରୁନାନ୍ତୁ ମୂଲ୍ୟ
 ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟା ଦୃଷ୍ଟି ହେଉଅଛି । ବିମିଶନର ସା-
 ହେବ ଏମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯିବ୍ୟଦୋଇ ବିବେ-
 ଚନା କରନ୍ତି କି ଶ୍ରୀମାୟୁ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଯେ-
 ଠେ ମୂଲ୍ୟର ପ୍ରୟୋଜନ ମୂଲ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀର
 ଲୋକ ବହୁ ଅଧିକ ଦୃଷ୍ଟିଦେବା ବିଷୟରେ
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ବିଷୟ ଏକତ୍ର ଯେ
 ରେଲିକାଟରେ ଏବଂ କଲିକତା ଓ ଉତ୍ତର
 ଅସମାପ୍ତରେ ମୁକ୍ତିର ଅଭାବ ନାହିଁ । ଏକ
 କଲିକତା ଲକ୍ଷ୍ୟର ଉଚିତ ଯୋଗୁଅଛି । ଗଜ-
 କାବର ବସ୍ତୀର୍ଷି ସତର ଭୂମି ମଧ୍ୟ ଅନେକଙ୍କୁ
 ପ୍ରାକ ଯୋଗାଇ ଅଛି ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବଦ୍ଧର
 ଜଙ୍ଗଲଟି ଅଧିକରେ ମଧ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟି ଯୋଗ୍ୟ ଭୂମି
 ଅବଧି ନିଶେଷ ହୋଇ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଏ ସମସ୍ତ
 ପଦର ଜମିର ଅବାଦ ନିମନ୍ତେ ଜଙ୍ଗଲର ସାରି
 ଅସୁବିଧ ସଙ୍କୋଚ କରାଯାଉଅବଶ୍ୟକ । ତାରଣ
 ସାହେବ ପ୍ରସଂସିତକର ବିବେଚନାରେ ଜଙ୍ଗଲ
 ଲାଭର କୌଣସି ବିଶ୍ୱାସ ମୂଲ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀର ଅବ-
 ଥା ବା ସାଦା ଅବକଳ ଦେବାର ସ୍ୱୀକାର କରି-
 ବାକୁ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି ତାହା ସମୋକ୍ତ ପ୍ରକା ବାଧା-
 କର ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେ । ସାହେବ
 ମହୋଦୟଙ୍କର ଏହି ସହାୟତାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣବୀର୍ୟରେ
 ଉତ୍ତର କାରିମାନେ ପ୍ରୀତିହେବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

କଲିକତା-ଗେଜେଟ ।
 ବୃହତ୍ ଗୋସପ ଅବଶ୍ୟକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମି ୧୦,୦
 ସେକ୍ ଲୋକର ବାଲେଶ୍ୱର ଗୋସପ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱମୁଖ ସୁସଜ୍ଜ
 ପଦରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସର୍ବାନ୍ତ ଚୟୁ ଦେଲେ ।

କଲିକତା ବିଶ୍ୱାସ ଅର୍ଥସର ମା ୩୯୯୯, କି ମେମ୍ବର
 ଲାଭକ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକା ସୁବୁଦ୍ଧ ମୁକାଲିର ଯୋଗ୍ୟ ଅର୍ଥସର
 ପଦରେ ଚୟୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ମାଟ୍ୟର ସର ଗୁରୁର ଅଭିପ୍ରେତ ଉପସ୍ଥାନ ଉପସ୍ଥାନ
 ମହୁର ହୋଇଅଛି ଓ ମହାବୀରୀକ ସହର କ୍ରମେ ମାଟ୍ୟର
 ସର ଅଭେଦପଦରେ ମେସେଜି ଦେ, ଶି, ଏବଂ ଅଇ,
 କଲିକତା ଗେଜେଟ ପଦରେ ଚୟୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଏସପାଦରେ ଶ୍ରୀର ଯାମାଣ୍ୟ ଦିଅଛି । ଦେଶ ଶାସ
 ଅଧିକ ହୋଇ ନାହିଁ ।
 କଟକ ମେମ୍ବରପୁର ଦେଲକାଟର ଦୁଇବର୍ଷ ଉଚ୍ଚିତସ୍ତର
 ଏହାରରୁ ଅଧିକ ଜମି ଉଚ୍ଚିତ ଓ କରକମଳାରେ କଲେଜୁ-
 ଉପାଦେବକର ଦୁ ବାଜାଗୋଇ ଓ ପଞ୍ଚମମାନଙ୍କ ଉପରେ
 ପରୁମନା କରଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
 ଏହାରରୁକର ମାତଙ୍ଗେଟ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ଏଟ, ଇ, ଗୋସ ସଂ-
 କରରେ ପଞ୍ଚମ ଗର ଅନେକାର ବାର୍ଦ୍ଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ହେଲେ ।
 ଏମହାବସ୍ତୁ ଶାନ୍ତ ଗୁରୁତର ଦେବଦୟ ନିଶାଗାଏ ।
 କଲିକତା ପରମାତା ବି ମଧ୍ୟରୁ ବିଷୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣାଦେବଦ
 କରକାର ସମ୍ପାଦ ପୁରୁତ ସିଦ୍ଧତ ଅବଗତ ହେବୁଁ ।
 ଉତ୍ତର ଓ ଉପସମାପ୍ତରୁ ଅବଗତ ହେବୁଁ ସେ କରକାରର
 ପୁରୁତର କରକତା ସାହୁରାସରର କ୍ରମେ ସର । ସେହି
 ସର ଏବଂ ଅଧିକେତରେ ସୁବଦ୍ଧ ଗୋସଦେଇ ଗୁର
 ସୁବୁଦ୍ଧରେ ଏବଂ ବହୁତା କରି ସେଠାରୁ ବାଲେଶ୍ୱରକୁ ଅଧି-
 ବୁଲେ କାଲେଶ୍ୱରରୁ ମୟୁକତକର ଗାୟତେ ।
 ନାଲେଶ୍ୱର ସମାବଦାହୁଣୀରେ ପ୍ରକାଶ ସେ ସେ ଉପରେ
 ଅବଶ୍ୟକମାନଙ୍କରେ ଓର ଇଠା ଦେଲେ କି ଧ୍ୟ ଏବଂ
 ମୁହାଁ ହୋଇଅଛି ।
 କଲେଜର କ୍ରମେ ଧନ ମୁରୁମମାର ଅଟାଏ ମୁରୁମମାର
 ପିତାଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଏକ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରୀପତ୍ର ହୋଇବ ଦୁଇବର୍ଷ ଲୋ-
 ଚାର କରକାର ଉଚ୍ଚା କରାଅଛି । ଅପର ସଦ୍ୟକତା
 ବିଷୟର ସମ୍ପର୍କରେ ଜାଣନ୍ତି ।
 ତଳେ ମୁରୁମମାର ଅଧିକା ଲାଭ୍ୟ ଅଧିକ ଏକ ଲୋକ
 ଉପରେ ଅପରାଧ ପଦର ଏକ ଶାହେବ ଲୋକ ପଦ-
 କର ଦେଇ ତାହାଠାରୁ ଅନେକାର ଓ କରକାର । ତଳ
 ନେଇ ଗାୟତା ଅବଶ୍ୟକେ ମୁକାଲିର ଦେଖେ ମେସେ-
 ଶ୍ୱରକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମା ୪୯୯୯ ପରମେ ସହର ଦାବିକାର
 ଦେବ ଦେବାର ପ୍ରକାଶ ପାପୁ ହୋଇଅଛି ।—ପରସକ
 ତଳ ଗାୟତା ପଦମାନ ଏହପଦ ।
 ଉତ୍ତରୀର ପ୍ରକାଶରେ ସେଠାରେ ବିଷୟର ଓର-
 ଇଠା ଦେବ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୋଇଅଛିର ସମ୍ପାଦ ନିଜର
 ତଳକର ମଧ୍ୟରେ କି ୧୯୯୯ ଏ ଦେବ ଅନେକ
 ଦର କି ୯୯୯୯ ବାଦକରରେ ପଦା ଅଛି ।
 ସେଠାରୁ କରକା ଅଧିକ ଅଧିକା କି ୧୯୯୯ ଏ ଦେଲ
 ଶାନ୍ତା କରକାର ସହର ନିଜର ।
 ଦୁଇବର୍ଷ ଗୋରମାନ ଅବଶ୍ୟକମାନ ଗାୟ ଶାହିଁ । ମାସସ
 ଏବଂ ଅନେକତାରେ ମୁରୁମମାରମାନେ ଅନେକ ଶିକ୍ଷା-
 ନିୟୁ ବଦ୍ୟା ବିସ୍ତର । ଅନେକତାରେ କି ୧୯୯୯ ଏବଂ
 ନବମତାରେ କି ୧୯୯୯ କି ମଧ୍ୟ ପ୍ରକୃତସ୍ତର । ଦୁଇବ
 ଶ୍ରୀ ଅପରାଧ ପଦର ଶାସକ ବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ଏକ କରମ
 ଦୁସେ ଗାୟତାରେ ରହିବା କାରଣ ଗାୟତ ସୁଅପ୍ରକୃ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସକ ମାସକ ନିମିତ୍ତ ପୁରୁ ମିତ୍ରଗୋଷ୍ଠି
 ଏକମଣି ହୁଣା ପ୍ରକାଶ ଦେହଦବାର ସମ୍ପାଦ ନିଜର ।
 ମାସକ ମାୟତାପଦ ଦେବ ।

ଯାଜପୁର ସମ୍ପାଦ ।

ଅନନ୍ତ ଓ ପୁତ୍ରପାତ୍ରଙ୍କ ଦେଇ ଦେବାନାଗର ଜଗେ
ଠାଣିକି ମାତୃତଃ କବ ଲୁଗାବିକାଳ କେବା ଅଭିଶୋଷରେ
ଦେବଧୀରେ ଅଲକ୍ଷ୍ୟ ସକଳବିଜନ ମାତୃତଃ ସେ ପ୍ରତ୍ୟୋ-
କିନ୍ଦୁ ସୁମନାସ ବାଦକାସ ପତ୍ର ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ରୁଲେଇ ସବୁଦେଇବାର ବାବୁ ଗୋଟାବହର ସମ୍ପଦାଗ୍ର
ପିତୃପତ୍ନୀ ସୁଖା କୁଟି ନ ଚେତ ଦେହେନ ଅଳ୍ପକ୍ଷଣ
କେତେଦିରେ ଓ ଚହୁଁ ଉତ୍ତର ଅପରାଧରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରକାରେ
ହିଠକମର ଦାଖଲ ଦଲଲ ସେବନ କେଳିରେ ହୋଇ ନ
ପାରିବା ଦେବୁ ଦେବେ ଦୁଇ ବରଦନ ପଦମସ୍ତ କରଦକ
ପାଲରେ ଏକ ପଦକାନ୍ତି ତଣ୍ଡେ ସମର୍ପଣ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରି
ଦୁଇଦିନ ପତ୍ରକୁ ମନେଇ । ଏହର ଦାସୀ ତପ ? ଯାହା
ଦେଇ ସବ ଲେଖକୀର ତାଙ୍କର କୁଟି କେବାକୁ ମନସପକ୍
ଲେଖକୀର ଦରବାର ପରିଚ ହୋଇଅଛି ।

ଉପମାସ ତା ୨୫ ସକଳେ ସମସ୍ତକଳନ ପାବନ ଉପ
ଉପଲକ୍ଷେ କଳତଣ୍ଡକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅନନ୍ତ ମୁଦ୍ରାକମାଗେ ବାରି-
କୋଟରେ ସେଠାକୁ ଶିବା ନମସ୍ତେ ଶ୍ରୀମତୀ ବାଦକମାସୁର
କେତେଦିରେ ବରଦଣ୍ଡର ଛକଟ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ମାତ୍ର
କରଦଣ୍ଡର ଛକଟ ଅପିସରେ କ ସୁବାକୁ କେଉଳପୁର,
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଛକଟ ଚେଇ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି କୋଟରେ ଏକ
ସରକାରୀ କରଦଣ୍ଡା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଛକଟ ମାରିବାରେ ସେ
ପଦସାହେଇ ଛକଟ କ ଦେବା ଓ ଛକଟ ମାରିବାରେ ବାତ-
ବେକାର ଶୁଣାପବ କୋଟ ସରକାରର ନାମରେ ଏହର
ସୁଦାସ ଅର ବେତେଅର ଶୁଣାଗାଧଅଛି । ଅର୍ଥରୁର ବସତ୍ତ
ସେ ଅନନ୍ତ ଓ ମୁଦ୍ରାକମାଗେ ଶବ୍ଦକର ଅପମାନକ ହୋଇ-
ପଲେ ଯାକପୁରର ଉଚ୍ଚିତେଅ ସାହେବକୁ କର୍ଣାର ପ୍ରତ
କାର ଦେହରେ ନାହିଁ । ଏହେତାଦିନାରେ ସେବେ ଲକଟ
କହୁବେ ବେବେ ଅନ୍ୟାୟ ନକାରୀର ଦେବ କାବାବାସ ?

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ ମନାମକ ନିମନ୍ତେ ଆମ୍ଭେ
ମାନେ ଦାସୀ କୋହୁଁ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦକ ମହୋଦୟ
ସମୀପେଷୁ—

ମହାଶୟ ?
ବାଲକୀର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅଠମଣିର ମହାଶୟ
ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସୁଲ ସରଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଶୁଣି-
ଗମନ କରିଥିଲେ ଏକ ସୁଲ ଦେଖି ଅଭ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରୀତ ହୋଇ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଉତ୍ସାହ ବର୍ଦ୍ଧନାର୍ଥ
ତପ୍ତଃ ୧୦ ନା ପ୍ରକାଶ କରିଥିବାରୁ ସଜା ବାଦ-
ଦୁଇକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ନ ଦେଇ ରହି ଯାଉନୁଁ ନାହିଁ ।
୧୯୮୯୯୫ } କରମ୍ପଦ
କଟକ } ଓଡ଼ିଶା ମେଡିକଲ ସ୍କୁଲର
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ।

ମହାଶୟ !
ନିମ୍ନଲିଖିତ ବାଦ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅପରାଧକ ଜଣନ୍ତୁ-
ବନ୍ଧ୍ୟାତ ପଶି କାରକରେ ବସନ୍ତ ପ୍ରାଣ ପ୍ରକାଶ-
ଦ୍ୱାରା ଚିତ୍ତବାଳ ବାଧ୍ୟତ କରିବା ହେବେ ।

ତଳକମାସ ତା ୧୦ ରଖିଲେ ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା
ଅଠଗଡ଼ ସୁକ୍ୟାନ୍ତରୀର ବୋଇସୁଶିଶ୍ରୀମ
ବାଲକୀ ପାଠଶାଳାରେ ଖଲିକୋଟ ଓ ଅଠଗଡ଼
ସୁକ୍ୟାନ୍ତରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଦରଦର ମର୍ଦ୍ଦିର ଦେବ
ସଜା ବାଦ୍ୟକୁ ମହୋଦୟ ପ୍ରକାଶ କରିଥିବା
ଜିହାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଶଂସା କରମ୍ପଦେ କରମ୍ପଦ ପ୍ରସ୍ତାବ
କମାଦବା ବାବୁ ଏକତ୍ର ପାଠଶାଳାର କମପଃ
ଅଭିଭୂତି କର ସିବ ବୋଲି ମଧ୍ୟ ଲେଖିଥିଲୁଁ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଧୀରେକାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରୀ ସଜା ବାଦ୍ୟକୁ
ସୁଗୁଣ ସୌଖୀନ୍ୟ ବିଦ୍ୟା କବେକରଦ୍ୱାରା ବୁଝିତ
ଥିବା ମନୁରଞ୍ଜନ ମହାଶୟଙ୍କର ଭଗିନୀ ପେମାବର
ପାର୍ଶ୍ୱପ୍ରସ୍ତର ହେଥିଲେ ଉକ୍ତ ପଠକମହିଷୀ ଶ୍ରୀଗୁ-
ରାଳରେ ଉଦ୍‌ହଳିଲା ଭ୍ୟାଗ କଲେ । ଏହି
ଯୁବକଲକରଞ୍ଜନ ନାମ ଚିତ୍ତବାଳ ପ୍ରାଧିବ୍ୟ
ହେଲ ପର ଖଲିକୋଟ ଅଣ୍ଡ ଅଠଗଡ଼ ସୁକ୍ୟର
ସୁଖୀୟ ଶ୍ରୀ ମହାଶୟଙ୍କ ବାଲକୀ ପାଠଶାଳ
କାମ ପ୍ରସିଦ୍ଧ କରୁଁ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ବେତନ ଏକ
ବାଦକମାନଙ୍କୁ ସ୍କୁଲରେ ଉପସ୍ଥିତ କରାଇବା
ସକାଶେ ମୋଟିଏ ସ୍ତ୍ରୀ କୋଳରୁ ମଧ୍ୟ ଆତ୍ମାନ
ମାସ ପ୍ରଥମ ଚାଉଣିଠାକୁ ବେତନ ଶ୍ରୀ ମହାଶୟ
ଜାଣି ରାଗାରୁ ବିଅ ସିବାକୁ ଅଦେଶ ପ୍ରହାନ
କରିଲେ ।

ବୈବାହିକ କାନ୍ଦାରୁ ହିଁ ଖିନ୍ତି କଲେହେଁ
ସେହି ବିଧବ୍ୟାପିନୀ ଜଳ ମନୋହର୍ଷପର୍ଷିଣୀ
ଗାର୍ଭି କାନ୍ଦାରୁ ଏହି ପ୍ରକାଶାଳକ ମହାଶୟଙ୍କ
କର୍ଣାରୁ ଅରବଦ କାନ୍ଦାରୁ ଅନଗ୍ରାମ ବାଳକ
ପାଠଶାଳା ବାଳକାଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଭିଷୟ ପ୍ରେମାନୁ-
କର କୌଶଳଦାର ଅହର୍ଣ୍ଣବରେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ
ହେବା ଅର୍ଥରୁ ମୁଁ ହେ ।

ଅରବଦ ଏହି ସୁକଲୁକ ମଣ୍ଡଳ କରୁଥିବା
ଅନୁମାନସୁକ୍ତ ପୁର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଶାଳାରେ ସଜାଙ୍କ
ପ୍ରତି ଜଗଦାଶୟ ପ୍ରକାଶ ହେଉନୁ । ରର
୧୯୮୯୯୫ } କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କର
ମସିହା } ନାସୟଣ ସାମା
ମୁକାମ ବୋଇସୁଶି } ବାଲକୀ ପାଠଶାଳା
ମାନେକର

ମହାଶୟ !
ଏହିକ ସେ ତଳକ ମାସ ଗର ତା ୧୮ ରର
ଦଳ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ମନମାୟା ସଜ ସେମା
ମହୋଦୟଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧପରଶୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନରାଗକ
ସଜା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥର ଦ ମାନସାକା
ସହକ ଶକା ହୋଇ ଯାଇଅଛି, ସଜା ମହୋ-
ଦୟ ଯାନ, ବାବାଜ, ଶିବି ସକାଶନ, ସମକ-

ଦ୍ୟାଦାରରେ ଅସି ଗତସ୍ତ ସର୍ବିଟ ଦାୟସରେ
ବସୁକମାନ କଲେ, ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କାବାଲଗ
ସଜା ଶ୍ରୀ କରମ୍ପଦ ଗରବର ମଙ୍ଗରକ ସଜ
ମହାଶୟ ଓ ମାନେକର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ମଦନ-
ମୋଦନ ପଠକମାସୁର ମହାଶୟ ଯଥା ବିଧି
ଶିକ୍ଷାପତ୍ରର ଏକ ପୁଲସ ଦଲଦଲ ସହକ
ଅର୍ଦ୍ଧପତ୍ର ପାଶେଟି ଅକ୍ଷୟକ କରିଥିଲେ ଓ
ଉତ୍ତୟ ସଜାଙ୍କର ସାକ୍ଷୀ ହେବା ସମୟରେ
ଏକ ଗରୁଡୋପ ସଲମ ଦଅ ଦୋଇଥିଲ,
ସଜା ମହୋଦୟଙ୍କ ସହକ ଦାକା ଗୋ ୨ ଟ
ଓ ଦୋଡ଼ା ଗୋ ୧୫ଟା, ସର୍ବିଦାସ ୩ ୧୦ ଶ୍ର
ପାଲକ ୩ ୨ ଶ୍ର ଥିଲ ଏକ ମନୁଷ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଭନ-
ହଜାର ହିଲେ, ସେସକାଲ ଓ ବାଗଦ୍ୱାର ସଦର
ସକ୍ତକ ପରପୁରତ ହୋଇ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କର
ପ୍ରମୋଦନାୟକ ହୋଇ ଥିଲ, ପ୍ରାୟ ସକର
ହଜାର ଲେକ ସମବେଦ ହୋଇ ଏଠାକାର
ପୁଲସ କର୍ମରୁଷ ଓ ମାନେକର ବାବୁଙ୍କ ଯତ୍ନ
ପୁସାରେ ବର୍ଣ୍ଣନାର କରିଥିଲେ, ସଜା
ତା ୧୯ ରକଦନ ଅପସ୍ଥିତ କରି ନାଗଶାଳାରେ
ଅନୋକପ୍ରମୋଦ କରୁ ହୋଇଥିଲ, ନାଟ୍ୟ ମନର
ଏହର ସର୍ବିଦାସ ହୋଇଥିଲ ସେ ବର୍ଣ୍ଣକମଣ୍ଡଳ
ଦେଖି ମୋହର ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ, ଓ ଏହି-
ଦନ ପ୍ରଭୁର ସମ୍ପାଗରେ ନିଶ୍ଚାୟ ଅଦ୍ ଶାଦ୍ୟ
ବରଫାନ୍ତିମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦତ୍ତ କର ହୋଇଥିଲ
ତା ୨୦ ରଖ ବଦା ଅପସ୍ଥିତ ଯ ୪ ଶା ସମପୂ-
ରେ ସଜା ମହୋଦୟ ସଜକେମାନଙ୍କ ସହକ
ଶକ ବଶାଉମୁଖ ହେଲେ, କୋଳକ ପ୍ରଥାନ୍-
ସାରେ ସୌଭାବ ପଦତ୍ତ ହୋଇଥିଲ ।

ଏହୁକାର୍ଯ୍ୟ ସେସର ସୁଖେନା ସହକ ଅମ୍ଭମା
ନକ ମେନେକର ମହୋଦୟଙ୍କଦ୍ୱାରା ହୋଇଯାଇ
ଅଛି ସେଥିନମନ୍ତେ ସେ ମହାଶୟଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ
ଦେଇ ଅଛ ଗେଗରେ ଜଗରୁପିତା ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ
ଠାରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଦୁକ୍ତବସରେ ପ୍ରାର୍ଥନାକରୁ
ଅହି ସେ ମାନେକର ବାବୁଙ୍କର ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଦ୍ଦିକର
ବର କନ୍ୟା ଉତ୍ତୟଙ୍କୁ ପାଣ୍ଡୁସଖପ୍ରକାଶ କ-
ରନ୍ତୁ ଓ ସୁଖ ଯୌସାବରେ ପୁଣିକନ ଅନୁବ-
କରନ୍ତୁ, ରର ।

କରମ୍ପଦ
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀମ ଶ୍ରୀମ ସୁକ୍ତନାୟକ
ମହାଶୟମାନେକର ଅଧିକ ବନ୍ଦାନୁ
ମହାଶୟ !
ଉତ୍କଳର ଯୋଗାସୁକ୍ତ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଗୋପା-
ନକରକ ଦାସଙ୍କୁ ବିଭବିକ ଉପହାର ସୁକ୍ତରେ

ପ୍ରାପ୍ତ "କବିତାମଞ୍ଜରୀ" ଓ କବିତା ଚିତ୍ରରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ
 କର ଅନୁର ପାଠ କରିବାକୁ ମୋଡ଼ି ମନରେ
 ଯେଉଁ ଭାବ ଉଦୟ ହେଲ ବାଦାହିଁ ଅପଣଙ୍କ
 ପଠିବାର ପାଠକମାନଙ୍କ ସମକ୍ଷରେ ଉପସ୍ଥିତ
 କରୁଅଛୁ । କବି ମହୋଦୟ ଜାଗୟ ଉଦ୍ଭବ
 ଓ ସୁଦେଶ ହିତବାମନାରେ ଅପଣାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ
 କରି ଲେଖନୀ ଧାରଣ କରିଅଛନ୍ତି । ମଞ୍ଜରୀର
 "ଉଷା" ପାଠକାଠି ଅନୁକ୍ରମେ ହୋଇଅଛି ।
 ଏହା ଦେଶ, ବାଳ, ପାଠର ଅପୂର୍ବ ମିଳନ
 ସମୂହ ଏଥିରେ ହୃଦୟୋଦ୍ଧାବକାସ୍ୟ ସମକାଳି
 ବହୁଳ ପରମାଣବେ ଅଛି । "କାରୁଣ୍ୟାଦିଶୋଭା"
 ବର୍ଣ୍ଣନାଟି ପଢ଼ି ଲବେଲେ ପ୍ରକୃତରେ "ନିଜକୁ
 ପାଶାଣ ବୋଲି ହୁଏ ଜ୍ଞାନ" । ବୋଧହୁଏ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ଉଦ୍‌ବେଗରେ ଓ ପୁଣ୍ୟ ମନରର ଚିନ୍ତାପଥ
 ସମ୍ମୁଖରେ ରାଜା ହୋଇଅଛୁ । ଉତ୍କଳର ପୁସ୍ତକ
 ଗୌରବ ନାଦାଣୀ ପଢ଼ି ଲବେଲେ ହୃଦୟ
 ଦାରିଦ୍ର୍ୟାନ୍ତର ହୁଏ । ମୋଦର ପୁସ୍ତିକ ବିକାସ
 କର ମହୋଦୟଙ୍କର ଧାରଣା "ସାମରକ
 ଗୌରବ" ପ୍ରକୃତ ଗୌରବ" ।

କବି ଉତ୍କଳର ପୁସ୍ତକ ଗୌରବ ପୁରଣ
 କରି ଯେପରି ଅନଳରେ ନାତି ଉଠିଛନ୍ତି ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ପୁସ୍ତକଗ୍ରା ଦେଖି ସେହୁରେ ପ୍ରିୟମାନ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅପାର ଅଧିକ ସୁଖ । ଏହା
 ନ ପୁଲେ ସପାର ବଗ୍ରେ ଚଳନ୍ତା ନାହିଁ ।
 "କୃଷିମ ଓଡ଼ିଶା" ହୁଏତ ଶୁଭକଳ ଦେଖି
 ପାରେ ଏହି ଅପାରେ ବିଅଧିକ ଶୋକ ସଦରଣ
 କରିଅଛନ୍ତି । ମଞ୍ଜରୀର ଦେଖିଲେ ଉପେକ୍ଷା
 ରେଖୁ ମୁଁ ଅପଣଙ୍କ ପଠିବାର ପାଠକମାନଙ୍କ
 କରକମଳରେ ଅର୍ପଣ କରୁଅଛୁ ଅପା ତରେ
 କବି ମହୋଦୟ ମୋଦର ଏ ଅଧିକାର ଚର୍ଚ୍ଚା
 ଦୋଷ ମାର୍ଦ୍ଦିନୀ କରିବେ ।

"ଅଭିମାନ କର ମନୁ ଦୁର ଚର
 ଅମ୍ଭ ଏହି ବିଶାସୀୟ
 ଗୁଣ ମଉବର ନୁହେଁ କବାଚର
 ଗାଧାଣି ଅଧିକ ପ୍ରାଣୀ"
 "ସାବାଜୀର ଦୟାମୟ ଦେଲେ ସେହି ନିରଦୟ
 ଦୟାକୁ ନଦର ସେହି ବେଦେବେଁ ବସୁତି
 ନିଶ୍ଚୟ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଯାକ କରେ ଅଦେବ"
 "କବି ମୋହିଁ ଭାର୍ଯ୍ୟ ତରେ ସଦାଜେ
 ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଧରେ
 ରବ ରୋକ ବଥା ଚହଁ ଅତି ବର୍ତ୍ତମାନ
 ମନରେ ମାରଦା ରକ ମନକ ଦେବତା"

"ଯାହା ଲବେ ଯେତେ ଦୁଃଖ ବଢ଼ଇ
 ତାହା ଲବେ ତେତେ ମନ ବଳଇ
 ଏଣୁଦର ଦୁଃଖ ନ ହୁଅ ଦୁଃଖୀ
 ତୁମ୍ଭକଳା ଦେହ ନୁହଇ ସୁଖୀ
 ତୁମ୍ଭକୁ ଯେ ଜଳ ସୁଖ ମନଇ
 ଅନନ୍ତ ସୁଖର ଭାଣୀ ହୁଅଇ"
 "ସ୍ଵାର୍ଥପର ଜଗତରେ ଆଦୃତ ସେ ଜଳ
 ଚିତ ସ୍ଵାର୍ଥ କରଅଛୁ ଯେହୁ ବସର୍ତ୍ତନ"
 ବଟକ } ଅପଣଙ୍କର ବରମଦ
 ୨୫/୧୧/୯୫ }

ଦୁଇପ୍ରାପ୍ତି ।

ଦତ୍ତା ବସେ ଅଭବତ	୫ ୫
କାବୁ ପ୍ରମାଣକ ଫୋମାସୁବ	୫ ୫
ନିଦାନବରଦ ସମାସୁବ ବଦାହର	୫ ୫

ବିଜ୍ଞାପନ ।
 ଓଡ଼ିଶା କମିଶ୍ନର ମାନମାୟ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ରମେ-
 ଶୁନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତଙ୍କ ପ୍ରଣୀତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ପାଦନ
 ପ୍ରଣୟିତ ପୁସ୍ତକମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ
 ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବନ୍ଧୁପୂର୍ଣ୍ଣେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ ଓ
 ଭାରତ ଅନ୍ୟ ଦେଶେକ ପୁସ୍ତକ ଶାସ୍ତ୍ର ଅଧି
 ସହୁସକ ।
 ଗ୍ରନ୍ଥକର୍ତ୍ତା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉପନ୍ୟାସ ୫ ୫
 ସଂସ୍କୃତ " ୫ ୫
 ସମାଜ " ୫ ୫

**KEY TO LETHBRIDGE'S
 EASY SELECTIONS**
 (Minor course for 1896)
IS OUT
 Price Rs. 1.
 To be had of the Secretary
 Printing Company Cuttack.

ଚଉପଦି ଚଳୋଦୟ ।
 ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ।
 ବଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ବନ୍ଧୁ
 ଦେଉଅଛୁ ।

WANTED
 A Head Clerk and Treasurer on
 salary Rs. 60 per mensem. Security
 Rs. 500. Applications will be received
 by the undersigned up to the 15th
 proximo.
 Kanika Manager's office
 Ganja,
 The 25th November 1895 } S. Hossain
 Manager.

NOTICE
 It is hereby notified that the Ins-
 pection Bungalow of Patamundai
 under the Cuttack District Board will
 remain closed for the month of De-
 cember 1895 for repairs which will
 render it uninhabitable. Inspecting
 officers and travellers are informed
 accordingly.
 Cuttack } J. C. Chunder
 The 27th November } Vice-Chairman
 1895

ଉତ୍କଳ ଚିନ୍ତା ।
 ନୂତନ ମୁଦ୍ରଣ ହୋଇ ବଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ
 ନଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବନ୍ଧୁ ହେଉଅଛୁ ।
 ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ।

କବିତାମଞ୍ଜରୀ ।
 ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳବଲ୍ଲଭ ଦାସ ଏମ୍
 ଏଚ୍ କୃତ ।
 ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ।
 ବଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ପ୍ରାପ୍ତ

ବିଜ୍ଞାପନ ।
 ଏତଦ୍‌ବାସ ସମସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅ
 ଯାଉଅଛୁ ଯେ ବଟକ ଉଷ୍ଣି କଟକ ମୋର୍ଡ଼ର
 ଅଧିକାରୀ ଯାକପୁର ସରକାରକ ନିରଦା 'ଗୁରା'
 କଦବାଟ ଅନାଟୀ ଉପନ୍ୟାସର ବା ୧୨ ବଦ
 । ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ ଗୌରବର ବ ୫ ୫ ଧୋମଦାର
 ବେଳ ବା ୧୨ ବା ସମୟେ ଅତି ଉଷ୍ଣି ବୃଦ୍ଧୋର୍ଡ଼ି
 ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ସାଜ ନିଲମ କରୁଥିବ, ଯେଉଁ-
 ମାନେ ଉପରେଲି ଗାଟ ନିକାସ ନେବାକୁ
 ଉଚ୍ଚା କରୁଥିବେ ସେମାନେ ଉଚ୍ଚା ଜାରିଣେ
 ବାଜର ଦୋଇ ନିଲମ ଜାତ ଯାଉବେ ।
 ଯଦ୍‌ବାକ ତାକ ସମସ୍ତକଠାରୁ ଉଚ୍ଚ ଦେବ ଗା-
 ଦାର ଜାକ ଅନ୍ୟ ବୌଦ୍ଧି ଅପତ୍ତିକ ପୁଲେ
 ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଚରୁଯାଇ ଯାବେ । ଗାଟ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ସମ-
 କାୟ ଅନ୍ୟ ବୌଦ୍ଧି କରୁ ଉଷ୍ଣି କଟକୋର୍ଡ଼ି
 ଅଧିକରେ କରୁ ବେଳେ ଶାଜ ଯାବବ । ନିଲମ
 ପରେ ନିଲମି ଜରୁସମକର ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ ଅର୍ଥାତ୍
 ୫ ଅଂଶ ପିଆଇଟି, ଓ ୨ ଅଂଶ ବରଣା ଦାଖଲ
 କରବାକୁ ଦେବ ।
 ବଟକ ଉଷ୍ଣି କଟକୋର୍ଡ଼ି } J. C. Chunder
 ଅଧିକାରୀ } Vice-Chairman
 ଗା ୨୭ ଉତ୍କଳଦୀପକରେ
 ସନ ୧୮୯୫ ଶାଲ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଦେ, ସି, ଦାସ କମ୍ପାନୀ କରକରାଣୀ ଅଧିକ
 କଟକ ବାଲୁକାଳ ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରୀ ବିନୋଦ ବିଦ୍ୟାଳୟ
 ଠାକୁରଙ୍କ ମନ୍ଦିର ନିକଟରେ ମିଠାଇର ଦୋକାନ
 କରୁଅଛନ୍ତି । ଦୋକାନ ଉପରେ ତାହାଙ୍କ
 ନାମର ପତ୍ର ଥିବୁ । ସେମାନେ ଭଲ ଲିଖିତ
 ଓ ସବୁଦିନ ଦେଖି ଯିବେ ଅତି ଉତ୍କଳୀୟ ମିଶ୍ରାଣ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି ଯାହାକି ଏ କରକରରେ ଅତି
 କୌଣସି ମିଠାଇ ଦୋକାନରେ ଦୋର ପାଇବ
 ନାହିଁ । ବହୁବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ଥରେ
 ଫରମାସ ଦେଲେ ଏ କମ୍ପାନୀର ମିଶ୍ରାଣର ଶୁଣ
 ପଞ୍ଚାକ୍ଷୀ କରନ୍ତୁ । ନିମ୍ନଲିଖିତ ମିଶ୍ରାଣ ପ୍ରାୟ
 ସବୁଦିନ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ ଯଥା:—
 ସନ୍ଦେଶ, ଶେକ୍ସପିୟାର ସନ୍ଦେଶ, ସର-
 ଶ୍ରୀକା, ସରପୁତ୍ରୀ, ସିଦ୍ଧାଚାର୍ଯ୍ୟ, ନିଖିଳ, ରସ-
 ଗୋଳ, ମହାବାଳା ମିଠାଇ, ମନୋହର, ଚନ୍ଦ୍ର-
 ପୁଲ, ସିରମୋହନ, ସିଦ୍ଧାଚାର୍ଯ୍ୟ, ନିଖିଳ, ନିଖିଳ,
 ଲେଖନୀଂ ବାଲୁପାତ୍ର, ଗଦା-ଲେଖନୀ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମାଲକର, ବର୍ଣ୍ଣାଳୟର, ଅପରପ୍ରାୟମେଣ
 ଓ ନିମ୍ନ ପ୍ରାୟମେଣସ୍ତୁର ଇଂରାଜୀ, ଓଡ଼ିଆ
 ସାଂସ୍କୃତିକ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା, ଓ ଅଟଳସ,
 ଓଧାଲମେମ ପ୍ରଭୃତି ସୁଲଭମୂଲ୍ୟରେ କଟକ
 ଦରଦାକରାଣୀ-ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ
 ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ସୁଲଭ ଶୁଣ ଓ
 ବିକ୍ରୟମାନେ ଅନୁକ୍ରମେ ପାଇପାରିବେ ।

ସଙ୍ଗୀତସର୍ବସାର !

ନୂତନ ! ନୂତନ ! ନୂତନ !
 ଓଡ଼ିଆସଙ୍ଗୀତରେ ଏକମାତ୍ର ଅଦ୍ଭୁତସ୍ୱ
 ସଙ୍ଗୀତପୁସ୍ତକ ।
 ସଙ୍ଗୀତ ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରାୟ ଦେଉଖତ ।
 ଅତି ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟ ୫୦ / ମାତ୍ର ।
 ଏସ୍ତରେ ଦକ୍ଷିଣୀ, ଶୁଣ, ଶେମଟା, ଟପା,
 ଓମରପ୍ରଭୃତି ସମଧୁର-ସ୍ୱରର ଅତିଉତ୍କଳୀୟ ଓଡ଼ିଆ,
 ହିନ୍ଦି, ବଙ୍ଗଳା ଓ ସମ୍ବନ୍ଧଗାଳମାଳ ସମ୍ପର୍କରେ
 ଦୋର ଅଛି ଏପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶନ ସଙ୍ଗୀ-
 ତପୁସ୍ତକ ଲେଖକ ନିକଟରେ ଥିବୁ ।
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ଯତ୍ନାଳୟରେ ଦମା
 ବୁଦ୍ଧବେଳେ ବାବୁ ସମପ୍ରସନ୍ନ ମୁଖର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ନିକଟରେ
 ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

ବିକାଶିନୀ ।

(ଉପନ୍ୟାସ)

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ଯତ୍ନାଳୟରେ ବି-
 କ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକଟଙ୍କା ।
 ମୋଟସଲନମନ୍ତେ ଡାକମାସୁଲ ଏକଅଣା ମାତ୍ର ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ

କବି କର୍ମ ବିରଚିତ

ସତ୍ୟନାଥପୁର ଜନ୍ମସାଲ ମୂଲ୍ୟ ୫୦ / ଏକଅଣା
ପଦ୍ମଲେଖନୀ ପାଲ ମୂଲ୍ୟ ୫୦ /
ମର୍ଦ୍ଦିନୀ ଜନ୍ମସାଲ ମୂଲ୍ୟ ୫୦ /
ଦୁରଥକୂଳ ପାଲ ମୂଲ୍ୟ ୫୦ /
ଉତ୍କଳୀୟ ପାଲ " ୫୦ /
ହୁମରବର " " ୫୦ / ୨
ମର୍ଦ୍ଦିନୀକବି ପାଲ " ୫୦ /
ମହୋଦର ଫାଟିଆର ପାଲ " ୫୦ /

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ଯତ୍ନାଳୟରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋର ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟସାଲମାନ ସମସ୍ତ ଅଛି ।

**CHEAP ! CHEAP ! CHEAP !
SCHOOL BOOKS.**

Prescribed for the Collegiate school and H. E. schools.

JUST TO HAND.

To be had of the Printing Company, Cuttack.

କଲେଜିଏଟ ସ୍କୁଲ ଓ ଇଂରାଜୀ ଦ୍ୱାରସୁଲର
 ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକମାନ ନୂତନ ଆମଦାନୀ ଦୋର
 ଅସିଅଛି ।

ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି
 କଟକ ଦରଦାକରାଣୀ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ-
 ଦୋକାନରେ ପ୍ରାୟଦିନ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ! ନୂତନ !! ନୂତନ !!!

ଦାହିଁତାଉଳି ରସାମୃତ ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ * ଅଧ୍ୟାୟ

ଦରଦାକରାଣୀ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକାଳ-
 ଯରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ମୂଲ୍ୟ ୫୦ / କା
 ମୋଟସଲନମନ୍ତେ ଡାକମାସୁଲ ୫୦ /

**NOTICE
THE
DWIBHASI.**

SECOD EDITION IS OUT
 AND AVAILABLE FOR SALE.
 To be had of the Printing
 Company Cuttack.
 Price four annas.

ଦତ୍ତାତ୍ତା ।

୨ୟ ସମ୍ପରଣ ଶପାଦନା କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର
 ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
 ମୂଲ୍ୟ ଚାରିଅଣା ।

ଶୁଭସଂବାଦ ।

ଅଧିକୃତ ମେଡ଼ିସନ୍ ମ୍ୟାନୁଆଲ୍-ର
 କୋମ୍ପାନୀ ଅର୍ଦ୍ଧ ଇଣ୍ଡିଆ, ଲିମିଟେଡ୍ ।
 କାଲକା, ବେଙ୍ଗାଲ ।
 ଉପସ୍ଥଳ ମୂଲ୍ୟ ଶତକରୁ ୫୨୫ ଟଙ୍କା ଉପ
 ଦେଲ ।

କୋମ୍ପାନୀର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଧିକୃତ ମେଡ଼ିସନ୍ ମୋଡ
 କିଏ ଉପସ୍ଥଳ ସମସ୍ତ ଉପସ୍ଥଳ ବିକ୍ରୟ ଏକ ବାର୍ଷିକୀ ଓ
 ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ ଏପରି ଅତି ଦୌରାରେ
 ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ । ଉପସ୍ଥଳ ବିକ୍ରୟର ଉପରେ କୋମ୍ପାନୀ
 ଦାୟୀ । ଯେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ଯାହାର ବିକ୍ରୟ ଉପସ୍ଥଳ
 ପ୍ରକାଶନ କୋମ୍ପାନୀ ନିକଟରେ ହେବେ ତାହାର ବିକ୍ରୟ
 ନାହିଁ । ଯେଉଁଠି ଅଧିକୃତ ବିକ୍ରୟ ଗଠାଉଲେ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ନୟ ହେବ ।

ଉପସ୍ଥଳ ମୂଲ୍ୟ ଅତିମ ଦେଖି—
 ଯାହାର ଦେଲିପେକରେ ଉପସ୍ଥଳ ନିକଟ ପ୍ରକାଶନ
 ଦାୟୀ ଅପରାଧ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଅତିମ ଗଠାଉଲେ
 ଦେବ, ନିକଟ ଅବେଶ୍ୟାରେ ଉପସ୍ଥଳ ପ୍ରକାଶନ ଦେବ
 ନାହିଁ ।

ବିଦ୍ୟନୀଅ କଟି—ଉପସ୍ଥଳ ବିକ୍ରୟର ଦେଲ
 ବିକ୍ରୟ ପ୍ରକାଶନ ଦେଲ ନୟ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ବିକ୍ରୟରେ ସେକଟ ଦେଲ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟ ସୁପରୋଷ
 ଉପସ୍ଥଳ ପ୍ରକାଶନ ବିକ୍ରୟରେ ପ୍ରକାଶନ ହୁଏ । ସହାୟ
 ଯତ୍ନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ।

୨୫୫ ୧୨ ଟଙ୍କା ଡାକସଲମନ୍ତେ ୧୪ ଅଣା ।

ମତ୍ତଦୟିକା—ଅଧିକୃତ ଦୌରାରେ ଉପସ୍ଥଳ
 ମତ୍ତଦୟିକା । ଉପସ୍ଥଳରେ ବିକ୍ରୟରେ ସହା
 ପ୍ରକାଶନ । ସହାୟ ଉପସ୍ଥଳ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିକ୍ରୟରେ
 ସହା ସକ୍ଷମରେ ନୟ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ ।

(୧ମ ସେଣା) ୨ ମାତ୍ର ବା ୨ ସେଣା ୫୦ / କା
 (୨ୟ ସେଣା) " " " " ୨ ଅଣା

କୃଷିକୃଷିକା କଟି—ସେକଟରେ ସମସ୍ତକାଳ ଯାତ
 ନୂତନ, ବିକ୍ରୟରେ, ମ୍ୟାନୁଆଲ୍ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ
 ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେବେ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ । ସହାୟ ପ୍ରାପ୍ତ

ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରକାଶ ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରକାଶରେ ସମସ୍ତ ଏକ ସମୟ
ସ୍ତ୍ରୀ ସମୟ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ କାନ୍ଥସୂତ୍ର କରେ ଏବଂ କୋଷ ପରିଷ୍କାର
କରେ ।

୧ ବାଦ (୨୦ ବର୍ଷ) ୧ ଟଙ୍କା ଭାବମାତ୍ର ୧୪ ଟଙ୍କା

ଅଶୋକପୁର—ସେବନରେ ସବୁଜୀବିତ ଦୁର୍ଗ
ପ୍ରଦୀପ ପ୍ରଦାନ ଦେବା ବଦଳରେ ଦୋର ଶିଳ୍ପକର ସ୍ତ୍ରୀ କେଣା
ଏବଂ କାନ୍ଥସୂତ୍ରା ହୁଏ ।

୧ ଦେବ ୧ ଟଙ୍କା ।

ବୋମାମର କର୍ତ୍ତାମତ ମୂଲ୍ୟ ୨୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ୨୦୦
ଅଂଶରେ ବରଜି । ପ୍ରତିଅଂଶର ମୂଲ୍ୟ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ।
ଅଂଶପ୍ରତି କର୍ତ୍ତାମତ ୫୫ ଟଙ୍କା ଦେବ । ଶାସ୍ତ୍ର ୧୦୦୦୦୦
ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ବର୍ଷ ଦୋର ୧୦୦୦୦ ଅଂଶରେ କରନ୍ତୁ
ହେବ ଏବଂ ପ୍ରତିଅଂଶର ମୂଲ୍ୟ ୧୦ ଟଙ୍କା ଦେବ ଏବଂ
ଅଂଶପ୍ରତି ୨୫ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ହେବ । ଦେବମାନେ ଟଙ୍କାର
ଅଂଶ ହସ୍ତ ବଦଳାଇ ଦେବ ମନେ ମାନ ଧ୍ୟାନ ରେଖି
ପଠାଇବେ ।

୧ ସବୁଜୀବିତ ପ୍ରଦୋଳନ—ଏହେତୁ
କୃଷକମାନଙ୍କୁ ୨୦ ଟଙ୍କା ବସତିର କାଦ ମୂଲ୍ୟ ଅର୍ଥମ ଦେ-
ବାକୁ ହେବ ।

ଅଂଶମାନ ଦେବ ଏକସ୍ତ୍ରୀ ଲେଖା ।

ଶ୍ରୀ ଶଶିଭୂଷଣ ବନୋପାଧ୍ୟାୟ ।

ସେନେକା ଓ ଶେଷଭାଗ ।

ଉଲ୍ଲେଖନ ।

ନୂତନପୁସ୍ତକ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ରେ

- ସାଧନସ୍ତ୍ରୀରେ ବିଭିନ୍ନ କବି ଶାସ୍ତ୍ରାଦି ।
- ଭୁଲଣୀପୁସ୍ତକ (ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ବନ୍ଧ) ଟ ୦ /
- ସମ୍ବନ୍ଧିତମାନଙ୍କା (୫ମ ସମ୍ବନ୍ଧ) ଟ ୦ /
- ମାତା (ସମ୍ବନ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧ କାବ୍ୟ) ଟ ୦ /
- କୃଷକରା ଚିନ୍ତା ୨ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ ଟ ୦ /
- କୃଷକରା ଚିନ୍ତା ୧ମ ସମ୍ବନ୍ଧ ଟ ୦ /
- ଗୋ ଚିନ୍ତା ୧ମ ସମ୍ବନ୍ଧ ଟ ୦ /
- କୃଷକରା (ସମ୍ବନ୍ଧିତମାନଙ୍କରେ ଲିଖିତ) ଟ ୦ /
- ଶ୍ରମମାନଙ୍କ ଅର୍ଥପୁସ୍ତକ (୨ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ) ଟ ୦ /
- ନୀଳସେନା କର୍ମଶିଳ୍ପୀ ଟ ୦ /
- ଦୁର୍ଗାବତୀ (କାବ୍ୟ) ଟ ୦ /
- ସଦ୍‌ଗୁଣ ଟ ୦ । ପୁଲେ ଟ ୦ /
- ଧାର୍ମିକମାନ (ସମ୍ବନ୍ଧ) ଟ ୦ /

ଉଲ୍ଲେଖନ ।

ପଦ୍ୟ ଭାଗବତଗୀତା ।

(ବୃହତ୍ ମହାଭାରତ ଶ୍ଳୋକମାନଙ୍କୁ
ଶିଖର ସମ୍ବନ୍ଧ) ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ କଟକସ୍ତ୍ରୀରେ ପ୍ରକାଶ
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ ଟ ୦ । ଭାବମାତ୍ର ଟ ୦ /

ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଚିକିତ୍ସା ।

କର୍ତ୍ତୃମେଧା କୁଲକୁ ବନେଇର ପତ୍ନୀ-
ଶୋଭାପ୍ତି ଭୃତ୍ୟ ଗ୍ରାମ୍ଭ ଭାଜନେକ୍ୟ

ଶ୍ରୀ କନକଲଳ ବିଦ୍ୟାରତ୍ନ କ-
ନକଟକ ଚକ୍ରଭାଜକର
ଅଧିକୃତ୍ୟାୟ ବିଦ୍ୟାରତ୍ନ
ଓ ଉପଧ୍ୟାୟ

କ ୩୮ ମସ କେନ୍ଦ୍ରଭଲ ବୌଦ୍ଧକାର
କଲିକତା ।

କେନ୍ଦ୍ରଭଲ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକୃତ୍ୟାୟ ଏହି ଉପଧ୍ୟାୟରେ ମଧ୍ୟ
ଶକ୍ତିର ଦୂରୀ ପରି ଅଧିକୃତ୍ୟାୟ ଶକ୍ତି ସମ୍ପନ୍ନ, ଉତ୍କଳ ପଦ-
ସଦ୍‌ଗୁଣାଦି ଦେବତା ଅମୋଗ ଯତ୍ନୋପାୟ ସଦକ ମୂଲ୍ୟ
ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ।

କେନ୍ଦ୍ରଭଲ କେନ୍ଦ୍ରଭଲ ଦେବୀ ଅପମାନଦଦୀର ପଦ
ଶିଳ୍ପ ଦେବାକୁ ଯଦି ବରଜି, ଦେବମାନେ ଶକ୍ତି ଶକ୍ତି ସେ
କର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଯେଉଁ ଅଧିକୃତ୍ୟାୟ ପଦ ଦେଖି-
ଲେ ବ୍ୟାଧିମାନଙ୍କୁ କାଳୀ ଏବଂ ସୁଲଭମାନଙ୍କୁ ଉପଧ୍ୟାୟ
ଓ ଉପଧ୍ୟାୟ ପଠାଇ ଥାନ୍ତି । ଦେବମାନେ ପୁସ୍ତକ
ହୁଏ ମାତ୍ର ଯଦି ଗ୍ରାମ୍ୟରେ ଅଧିକୃତ୍ୟାୟ ଉପଧ୍ୟାୟରେ
ପଠାଇବେ ।

ଚମକାର୍ତ୍ତନମନ

ମହୋପଧ୍ୟାୟ ।

- ଏକସ୍ତ୍ରୀ ଉପଧ୍ୟାୟ ଅଧିକୃତ୍ୟାୟ ଓ ଦୋର କାହିଁ ।
- ୧ । ବୌଦ୍ଧିକ ଶାଳିଣୀ—୧୨୫୦୦୦୦ ଶେଷରେ
ଏବଂ ଶରୀର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ବଦନୀର ଦେବତା ଅଧିକୃତ୍ୟାୟ
ଉପଧ୍ୟାୟ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ପିଟି ୧୫ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ୫୪
- ୨ । ମହାଭାରତର ଶ୍ଳୋକମାନଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ
ପଦା ଥିବୁ ବୌଦ୍ଧିକ୍ୟ ଗ୍ରାମ୍ୟଦେବତା, ଧାରଣା ଓ
ଦ୍ଵିତୀୟତା, ଦେବତା ପ୍ରକାର ମେଘ, ବସୁଧୂତ,
ମୁକ୍ତହସ୍ତି, ଦେବତା ଦେବତା ଅଧିକୃତ୍ୟାୟ ଏବଂ
ଦେବତା ମୂଲ୍ୟ ୨୫ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ୫୫
- ୩ । ପ୍ରମୋଦ ଶକ୍ତିକେଶରୀ—ଏହା ଉପଧ୍ୟାୟର ମେ-
ଦର (କେନ୍ଦ୍ରଭଲର) ମହୋପଧ୍ୟାୟ ୫ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ
ଅପେକ୍ଷା ହେବ ।
- ୪ । ଶାଶ୍ଵତକେ—ଅଧ୍ୟାୟକାର, ପ୍ରେମକା, ମୁକ୍ତହସ୍ତିର
ଅଧିକୃତ୍ୟାୟ ଉପଧ୍ୟାୟ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ପିଟି ୧୫ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ୫୪
- ୫ । ସକାଶକାନ୍ତିକ ପୁସ୍ତକ—ଏହା କର୍ମର ବା, ଶକ୍ତି,
ବା, ଶାଳି ବା, ଦେବତା କେନ୍ଦ୍ରଭଲ ବା, ଶାଳି
ବା, ପ୍ରଭୃତ ସର୍ବଗୁଣର ଶକ୍ତି ଅଧିକୃତ୍ୟାୟ ଉପଧ୍ୟାୟ
୨ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ୫୫ ଦେବତା କେନ୍ଦ୍ର ଅପେକ୍ଷା ହେବ ।
- ୬ । ମୁକ୍ତହସ୍ତିପୋର—ଏହା ଦେବତା କେନ୍ଦ୍ର ଭଲ
କେ, ଦେବତା ଶକ୍ତି ପଦ୍ମକା, କାଶ, କେ, ଅନାୟ,
କେନ୍ଦ୍ରପାଦ ଦେବତା, ୫ ଦେବତା ମଧ୍ୟରେ ଅପେକ୍ଷା
ହୁଏ ମୂଲ୍ୟ ୨ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ୫୪

Wanted a Sub-Overseer for the
Puri Municipality on a salary of Rs. 25
and Rs. 12 as pony allowance per
month. None need apply who has
not passed the examination of a Sub-
Overseer of the P. W. Department or
is not a passed student of the Govern-
ment Survey School. A knowledge
of the Oryah language is necessary.
A security of Rs. 200 in cash is re-
quired.

Application will be received by the
undersigned up to 7th December 1895

Puri
Municipal office } Jagabandhu Patnaik
The 15th November } Vice-Chairman
Puri Municipality.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା ।

ବିଜୟ ସଂସରଣ ।

କଟକର ଶ୍ରୀ ଭୃତ୍ୟାଧ୍ୟାୟ ସମ୍ପଦ ପ୍ରଦାନ
କାବ୍ୟଗୁଣିକ ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟର ଗ୍ରାମ୍ୟର, ଗୋଟିଏ
ଗୋଟିଏ ମହାମୂଲ୍ୟ ବିକ୍ରୟକର୍ତ୍ତା । ସେହି ଉପଧ୍ୟାୟ-
କର ମଧ୍ୟରେ "ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା" ପୁସ୍ତିକା ହୋଇଥିବୁ ସଦ୍-
ସା । କଳ୍ପ ଭାବାର ପ୍ରକାଶକର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ / ;
ସେହିମାନଙ୍କର ଏ ଅଧିକୃତ୍ୟାୟ ମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟବ-
ହାର କରିବାର ଲଜ୍ଜା ଥାଏ, ସେମାନେ କଟକ
ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ରେ କମ୍ପା ବାବୁ ଉପସମ୍ପଦ ମୁଦ୍ରିକା
ଦୋକାନରୁ ଅଧିକୃତ୍ୟାୟ ମୁଦ୍ରିକା ହେବୁ । ଯଦି
ଶ୍ରୀ ଅଧିକୃତ୍ୟାୟ ଏକପତ୍ରୀ
କଟକ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ଉଲ୍ଲେଖନ ପ୍ରକାଶକର ଉପ-
କରଣରେ ଉପେକ୍ଷା ଥାଏ ଦୋର ଅଧିକୃତ୍ୟାୟ, ଗଣା—

ପ୍ରଥମଅଂଶ ସଂକଳନ

ଧାରଣାପତ୍ର ଟ ୦ /

ଅଧିକୃତ୍ୟାୟ ଟ ୫ /

ଶ୍ଳୋକ ଏବଂ ପୁସ୍ତକ ଟ ୫ /

ମାତ୍ର ଦୋର ଉପଧ୍ୟାୟ କେନ୍ଦ୍ର ଭଲ ଦେବତା
କର୍ତ୍ତୃକର ଗଣା ଟ ୦ / ରୁ ଲଜ୍ଜା ଦେବ କାହିଁ ।
ଦୁର୍ଗାୟ ଓ ଉପଧ୍ୟାୟର ସଦାକର ଗଣା ପ୍ରଥମ
ଅଂଶର ଦେବତା ଓ ଦୁର୍ଗାୟର ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ ।
ଅଧିକୃତ୍ୟାୟ ସଦାକର ପ୍ରକାଶ ହେବୁ କେନ୍ଦ୍ର
ଦୋର ଗଣା ।
ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ମୂଲ୍ୟ ଉପଧ୍ୟାୟରେ ପଠାଇ-
ବାକୁ ଦେବ

ଏହି ପ୍ରକାଶକର ଉପଧ୍ୟାୟ କେନ୍ଦ୍ର ଭଲ ଦେବତା କଟକ
ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ପ୍ରକାଶ ହେବୁ

ପୁସ୍ତକ
ସାଲେପୁର

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ସଂ ୩୦

ପା ୧୧ ରତ ମାସେ ଉପସର ସନ ୧୯୧୩ ମସିହା । ମୁ ୩୦୦୦ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟା ପାଲ ପତ୍ରିକାର ।

ଅଗ୍ରମ

ଟ ୩୯

ସଂ ୩୦

ପଞ୍ଚାଦଶମ

ଟ ୨୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସନ ୧୯୧୩ ମସିହାର

ନୂନତ ପତ୍ରିକା

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ମାଲିକପଣରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରାୟ ଶହ ହୋଇ ଉତ୍କଳରେ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ବଡ଼ପାଠି ଟ ୦ ।

ସାନପାଠି ଟ ୦ ୯ ୨

କଟକପାଠିର ତାଙ୍କମାସଲ ଟ ୦ । ଓ ସାନ ପାଠିର ତାଙ୍କମାସଲ ଟ ୦ ୯ ୨ ଦେଖାମାନଙ୍କୁ ସରକାରୀ ବ୍ୟାପାରପତ୍ରିକା କମ୍ପାନୀର ମୁଦ୍ରିତ ପାଠିର ଅବଲ ଚେଷ୍ଟି ଏକର୍ଷ ଏ ନଗରର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସହକାରୀରୁ ଅଧିକ ଶ୍ରେଣୀ ଦୁଇନ ଉତ୍କଳ ପାଠି ବାହାର ଶୁଭାଶୀ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ତାହା କମ୍ପାନୀର ପାଠିଠାରୁ ଅଧିକ ସାନ ଅର୍ଥାତ୍ ଅକ୍ଷୟ ଅଟେ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଧିକ ଅଥଚ ଉତ୍କଳ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଶ୍ରେଣୀର ପାଠିରେ ନିବେ । ତାହାକୁ ସେମନ୍ତ ବେଳେ କମ୍ପାନୀର ପାଠି ବୋଲି କଥା ହେବେ ନାହିଁ । କମ୍ପାନୀର ପାଠିର ପ୍ରକାଶନା ଉତ୍କଳର ବିଶାଳ ବିକାଶର ମହା-ମହୋପାୟୀ ଶକ୍ତିର ସେବକ ସିଦ୍ଧି ସାମନ୍ତ ଅଟନ୍ତି । ପାଠି ଉପରେ ତାହାଙ୍କ ନାମ ପତ୍ରିକା ପାଠି କିମ୍ବ ବନ୍ଦେ ଭ୍ରମରେ ପଡ଼ିବେ ନାହିଁ ।

ଏଠା ଉତ୍କଳ ବୋଲି ଶବ୍ଦ ଅଧିକାଂଶ-ନରେ ଜଣେ ପାଠି ଓ ଫେର ଉତ୍କଳରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଉତ୍କଳରୁ ଓ ପାଠିରୁ ମାନବର ପରଦର୍ଶକ କିମ୍ବଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି । ଏହି ପଦର ବେତନ ମାସଲ ଟ ୩୫ ଓ ଗସ୍ତରୁ ଟ ୫୦, ପ୍ରତି ଦୁଇବର୍ଷରେ ଟ ୫ କା ଲେଖାଏଁ ବିକ୍ରୟ ବାହାର ବେତନର ଉତ୍କଳ ମାତ୍ର ଟ ୫୦ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।

ଏକ ଧୂଆଁ କର ଚୌକାର ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ ଚେଷ୍ଟା ମାତ୍ର ଅପରାଧରେ ବିକାଶର କ୍ରମ ଦେଖାଏଁ ଶୁଭ ଅଭିପ୍ରାୟ ଅଟେ । ଜଣ ମାତ୍ର ଶ୍ରେଣୀର ବିକାଶରେ ଉତ୍କଳର ଶାନ୍ତି ସାଧନେ ଅବଶ୍ୟକ କିମ୍ବଦ୍ଧି ଏବଂ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦର୍ଶକ ବିକାଶ ଅଭିଯୋଗରେ ଚୋଷୀ ସାଧ୍ୟତା ଦେବାକୁ ଜଣପ୍ରତି ବିକାଶ ପରମ୍ପରାରେ ଏକଦିନ ନାମକାସ ଏବଂ ଟ ୫୦୦ କା ଲେଖାଏଁ ଅର୍ଥ ଦେବାକୁ । ଏହି ବିକାଶ ହଲ ହୋଇଅଛି ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକାର ଶ୍ରୀମୁଖ ଉତ୍କଳର ସାହିତ୍ୟ ଉତ୍କଳର ଶାନ୍ତି-ଶରେ ଦୋଷ ସେବକର ପଦର ଉତ୍କଳ ନେବେ ଏବଂ ଉତ୍କଳର ଅର୍ଥାତ୍ ଉତ୍କଳର ପ୍ରାୟ ଟା ୧୫ ଶରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀମୁଖ

ଲବଲ ସାହିତ୍ୟକୁ ଦେବେ । ଶ୍ରୀମୁଖ କଟକ ସାହିତ୍ୟ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ବୋଲି ସାହା ଶୁଣା ଚାହୁଁଥିଲ ତାହା ଠିକ୍ ଦେଲ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳମାନଙ୍କୁ ଏକଦିନ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ବି ସେଠା ଏକଦିନ ସୁଲଭ ଦେଖି ମାତ୍ର ନାହିଁ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ସରକାର କରାଯିବୁର ସଜା-କର ଶିକ୍ଷକ କିମ୍ବଦ୍ଧି ଦୋର ଶାନ୍ତି ଏକଦିନରୁ ଅପିକାର ବେତନରୁ କରାଯାଇଛି । ବାବୁ ମହାଶୟର ସଦ୍‌ଗୁଣରେ ସେଠା ଲେଖି ବଡ଼ ପ୍ରୀତି ଦୋରଥିଲେ ଓ ତାହାକୁ ସମ୍ମାନ ପଦକ ବିଦାୟ ଦେବା ପାଇଁ ଉତ୍କଳରୁ ମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ନିମନ୍ତଣ କରୁଅଛନ୍ତି ।

କାଗଜୁ ମହାଶୟର ପୁନା ଅଧିକାଂଶ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିଦିନ ବିକାଶର ବିକାଶ ଗତ-ପୂର୍ବ ଶୁଭକାର ଉତ୍କଳ ସଭାର ଏକ ଅଧିକାଂଶ ବିକାଶ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଉତ୍କଳର ସଭାର ମଧ୍ୟରେ କେହି ସିଦ୍ଧି ସମ୍ପତ ଦେଲେ ନାହିଁ । ପାଠିରୁ ମାନେ ଉତ୍କଳ ଟ ୧୦ ଶ ପ୍ରତିଦିନ ବିକାଶର ପ୍ରତିଦିନ ଉତ୍କଳ ସଭାରୁ ଜଣେ ଅଗ୍ରସର ନ ଦେବା ଅଧିକାଂଶ ବିକ୍ରୟ ଅଟେ । ଏଥିରୁ ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟର ସେ ମହାଶୟର ପ୍ରତି

ଏଠା ଲୋକଙ୍କର ଆନୁରୂପ ଅନୁରାଗ ନାହିଁ ।

ଏକ କୃଷିକାରୀ ଲୋକାଂଶୁ ପ୍ରଭୃତି ଉପର ସାହେବ ଦକ୍ଷିଣର ନୀଳଗିରି ପ୍ରଦେଶର ଗରୁଡ଼ ନଦୀ କୂଳ ପ୍ରସ୍ତର କର ସାଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିପ୍ରକାରେ ଲୋକେ ବୃକ୍ଷମାନେ ଯେ କୃଷିର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଦେବତା ଭଜନ କରନ୍ତି ତାହାକୁ କାହାକୁ ଥିଲା । କୃଷିର ଲାଭକୁ ଅନୁରାଗ ହୁଏ । ମାତ୍ର ଗରୁଡ଼ ଯୁଦ୍ଧ ଦେବତା ଗୀତ କୃଷିର ମୂଲ୍ୟ ଅନେକ ବୃଦ୍ଧି ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅତଏବ ଏସମୟରେ ଉପର ସାହେବଙ୍କର ଆଶ୍ରୟର ବଡ଼ ମୂଲ୍ୟବାନ ଅଟେ କାରଣ ଗରୁଡ଼ର ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ କୃଷିର ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ଦେଖାଯାଏ ।

କଳିଙ୍ଗର ଅର୍ଥାତ୍ ଲୋକଗଣର ମହାତ୍ମ୍ୟା ସର ଗୁରୁତ୍ଵ ଲାଭପୂର୍ବକ ସୁରକ୍ଷାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତର ମୂର୍ତ୍ତି ନିମନ୍ତେ ୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେବା ସ୍ଵାଗତ କରାଅଛନ୍ତି । ମହାତ୍ମ୍ୟାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଯଦ୍ଵାରା ଟଙ୍କା ଦାନ କରବା ବଡ଼କଥା ନୁହେଁ । ମାତ୍ର ସେ ମାତ୍ରାଜ ପ୍ରଦେଶାନ୍ତର୍ଗତ ଏକ ସୂକ୍ଷ୍ମର ଅଧିକାରୀ ହୋଇ ଲୋକମାନଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କ ନ ଥିବା ବ୍ୟତୀତ କୌଣସି ସାଧାରଣ କର୍ମକାରୀ ପ୍ରସ୍ତର ଦୋଳ ଅଛନ୍ତି ଏଥିରୁ ଜଣା ଯାଉଅଛି ଯେ ସର ଲାଭପୂର୍ବକ ବାହାଦୁରୀ ପ୍ରତି ଚାହାନ୍ତି କିମ୍ପା ଶେଷ ସଦା ଓ ବକ୍ତି ଅଛନ୍ତି । ଦେହୀ କୃଷିର ବଳ ଦେଶର ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ସେ ଦେବା ସ୍ଵାଗତ କରାଅଛନ୍ତି । କଙ୍ଗେଶ୍ଵର ମୂଲ୍ୟମାନଙ୍କର ହିତସାଧନା ସାଧ୍ୟ ହେବାପରେ କିମ୍ପା କୃଷକମାନଙ୍କର ଲାଭ ଦୋଳଅଛନ୍ତି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ତାହା ଦେଖାଇବା ନିମନ୍ତେ ମାତ୍ରାଜ ପ୍ରଦେଶର ମହାତ୍ମ୍ୟାଙ୍କଠାରୁ ଦେବା ମୁଗାଣି ଅଣିବା ଭଲ ବଣ ନାହିଁ ।

ସାହେବଙ୍କର ବୃକ୍ଷ ଓ ଶିଳା ପ୍ରଦର୍ଶନର ଦାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଅଗ୍ରସର ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଲୋକଙ୍କ ମନେ ଗରୁଡ଼ ନିମନ୍ତେ ବଲିଦାନ କୁମ୍ଭାବସ୍ଥାରେ ଗରୁଡ଼ଙ୍କ ଦାଉସର ଅର୍ପଣ ନାହିଁ । ଦେବ ଦେବତା ମାନଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତିମାନ ଗରୁଡ଼ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟର ଦେବତା ମଧ୍ୟକୁ ଟ ୫୫୯ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଦୁଇଜଣ ସଦ୍‌ବାପକ ଦେବତା ଟ ୩୦୯ ଟଙ୍କା ଲୋକାଂଶୁ ଅଟେ । ଏସମୟକୁ ଟ ୩୦୦୯ ଟଙ୍କା

ଦେବା ସ୍ଵାଗତ ଏବଂ ଉତ୍କଳର ଗ୍ରାମ୍ୟ ଟ ୨୦୦୯ ଟଙ୍କା ଉପର ଦୋଳଅଛନ୍ତି । ଉପରୁ ବୃକ୍ଷମାନଙ୍କ ସାହେବ ଆଗାମୀ ମରୁତପାସ ପଥମ ସପ୍ତାହରେ ସା-ପୁରକୁ ବିସ୍ତରମାନ ଦୋଳ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଫିଟାଇବାର ସମୟ ପୁର କର ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ଯେଉଁ କୁମ୍ଭାମାନ ଯେଉଁ ନିୟମରେ ଉପସ୍ଥିତ କରାଗଲା ଦେବ ଉତ୍କଳର କୃଷିକର ଉତ୍ସାହ ଶାନ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ କର୍ମକାରୀ ଯଦୁ ବାନ୍ ଦେଉଳୁ ଯେ ଲୋକେ ପ୍ରସ୍ତର ଦେବେ, କଲବର ଦାଉଗରୁକପରି ଓଡ଼ିଶାର ଦାର-ଗରୁକ ଉତ୍ସାହ ନିମନ୍ତେ କର୍ମକାରୀ କରୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ ବଡ଼ ସୁଖର ବସ୍ତୁ ଦେବ ।

ଶିଳାଖଣ୍ଡର ବସ୍ତୁର ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଏ ଲୋକ ଉତ୍କଳକୁ ବୋରଡ଼ି ଏଠା ଯୋଗକୁ କଲବରେ ଶିଳାଖଣ୍ଡ ନିମନ୍ତେ କଳିଙ୍ଗର ଗୁରୁତ୍ଵ ବୃଦ୍ଧି ଦେଇଅଛନ୍ତି । ବୃକ୍ଷର ସମୟ ଉତ୍କଳର ଶେଷ ଦେଲ ଏବଂ ଉତ୍କଳର ଗୁରୁ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇ-ତ୍ରୟ ପକ୍ଷରେ ଉତ୍କଳୀ ଦେଲେ ମାତ୍ର ସେ ମାନେ ଯାହା ବୃକ୍ଷ ଯାଉଥିଲେ ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ଦାର୍ଯ୍ୟ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ଦେଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ଲାଜିମାନଙ୍କର ସାହେବ ଉପୋକ୍ତ କଲେ କି ଅଧିକ ଦୁଇବର୍ଷ ଦାର୍ଯ୍ୟ ନ ଶିଳାରେ ଶିଳା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବ ନାହିଁ । ଏସମୟରେ ଦୋଳର ଲାଭ କୃଷିରେ ଅଧିକ ଟ ୫୫୯ ଟଙ୍କା ଯୋଗକୁ କଲବରଠାରେ ଶିଳା ଦେବାର ଲାଭ କର ଉତ୍କଳର କଳିଙ୍ଗର ଦେଲଅଛନ୍ତି । ସେହି ବଳ-ପ୍ରତି ସ୍ଵାକାନ୍ତରେ ଲାଭରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଳଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳ ମର୍ମ ଏହି ଓ ଦେଲ ଶୁକ୍ରମାନେ ଯୋଗକୁ କଲବରଠାରେ ଶିଳାଦାର୍ଯ୍ୟ ଶିଳା କରବାକୁ ଲାଭ କରବେ ସେମାନେ ଜଳ ଦୋଳରୁ ତେଅଧିକମାନେ ଅଦେବ-କରବେ । ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ଶିଳାଖଣ୍ଡର ଦାର୍ଯ୍ୟ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ଦେବ । ଶୁକ୍ରମାନେ ପ୍ରଥମ ଦୁଇବର୍ଷ ମଧ୍ୟରୁ ଉତ୍କଳ ଲୋକାଂଶୁ ଏବଂ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଟ ୩୦୯ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦର୍ଶନ ଏବଂ ଟଙ୍କା ଲୋକାଂଶୁ ଅଧିକା ବୃକ୍ଷ ପାଇବେ ।

କଲବର ଶିଳାଖଣ୍ଡର ସତ୍ତ୍ଵରେ ବଳ ବଦାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଦେଶ ପ୍ରଦର୍ଶନମାନଙ୍କର ବଳବତ୍ତା ନିମନ୍ତେ ଏକ ବୃକ୍ଷର ସର ଦୋଳଅଛନ୍ତି ଏବଂ ମହାନଦୋଗାଧାୟ ମଦେଶର ଲାଭପୂର୍ବକ ସୁରକ୍ଷାର ଅଧିକ

ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ । ବଳଦେଶର ଲୋକାଂଶୁ ଉତ୍କଳର ସର ଲାଭପୂର୍ବକ ବାହାଦୁର ବଳ ବଦାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣପ୍ରକାର ଏବଂ ଉପାଧି ଲାଭ ପ୍ରଦାନରୁ ଯଦି ଯୋଗ୍ୟ ପଦସାର ନିୟମ କରାଯାଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶିଳା ଉପର ଏବଂ ଉତ୍କଳର ଉପାଧି ଉପସ୍ଥିତରୁ ତାହାକୁ ନିୟମିତ ଅଭିନବପଦ ସେହି ଅଭିନବପଦ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ପ୍ରାଚୀନକାଳର ଉପାଧି ଯଦି ପର ରୂପାଧିରେ ଶୋକତ ଦୋଳ ପ୍ରଦାନ କରବା ଏବଂ ଏଥିର ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ଚଳା ସର ସୌଭେଦ, ମୋଦନ ଠାକୁର ଦେ, ସି, ଆଇ, ଇ ପ୍ରୋଡ଼ୁକ୍ଟର ଯାକ କରବାକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଦେବାରୁ ସର ତାହା ପ୍ରଦେ କର ତାହାକୁ ବିଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ-ମାନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାନଙ୍କର ଦେବେଶ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଏବଂ ବଳଦେଶର ଦେ-ବେଶ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଏତଦିଏ ଦୋଳ ସେହି ଅଭିନବପଦ ମାନଙ୍କର ମଦୋଦୟକୁ ଅର୍ପଣ କରବେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ନିମନ୍ତେ ମାନ୍ୟବର ମଦୋଦୟ ସାଦା କରାଅଛନ୍ତି ତହିଁ-ପାଇଁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତର କୃତଜ୍ଞତା ପ୍ରକାଶ କରବା ସୁକ୍ଷିପ୍ତ ଦୋଳଅଛନ୍ତି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏଥିର ବ୍ୟୟ ନିୟମର ଉପାଧି ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାମାନଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟ ଦୋଳଅଛନ୍ତି ।

ଦର୍ମାଦାନବସ୍ତୁପଦସର ସଦସ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ ।

ମାନଙ୍କର ନାଟୋର ମହାତ୍ମ୍ୟା ଉପରଦେ-ଦୁଦାଧିକାରୀ ଉପାଧିକାରୀ ମିଳିତପାଠକମାନଙ୍କର ଅନୁରୋଧରେ ଦର୍ମାଦାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନର ଲାଭ ଚଳେ ସଦସ୍ୟ କିମ୍ପା ଦୋଳଅଛନ୍ତି । ଉ-ପରା ତା-ପୁର ମାସ ତା-୩୫ରେ ତାହାକୁ ଦାର୍ଯ୍ୟକାଳ ସେଷ ଦେବ । ମଦର୍ମାଦାନରୁ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଅନୁରୋଧ ଓଡ଼ିଶା ଓ ଶେଷକାଳରୁ ମିଳିତପାଠକମାନେ ଏକତ୍ର ସଦସ୍ୟ ନିର୍ବା-ଚନ କରବାର ଅଧିକାର ପାଇଅଛନ୍ତି । ଅତଏବ ଦର୍ମାଦାନବସ୍ତୁପଦସର ଦେଲଅଛନ୍ତି ଓ ଓଡ଼ିଶା ଉତ୍କଳର ଚଳ, ଦେଲୋଡ଼ା, ଦାଲେଶ୍ଵର ଓ ପୁର ମିଳିତପାଠକମାନେ ଏବଂ ଶେଷକା-ଳରୁ ଉତ୍କଳର ଦାନଦାନ, ଶୁକ୍ର, ସୁକ୍ର ଏବଂ ପୁରୁଷ ମିଳିତପାଠକମାନେ ମିଳି-ଏକତ୍ର ଯୋଗ୍ୟଦାନ ପ୍ରଦାନ କର ତାହାକୁ ଦର୍ମାଦାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନର ସଦସ୍ୟ କିମ୍ପା

କହିବାବାରଣ ଅନୁସ୍ତେଷ କରିବେ । ବିଭାଗୀୟ କର୍ମକ୍ଷମତାମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅବେଶ ହୋଇଅଛି ଓ ସେମାନେ ଅପଣାଏ ଏଲକାର ମିତ୍ରନିଷିପାଲିତୀ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁ ସମ୍ପଦ ଅଧିକାର ଦେଖି ଗଲ ସେମାନେ ତେଣୁରମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଏକସମ୍ପଦ ସମ୍ପାଦ ଦେବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମିତ୍ରନିଷିପାଲିତୀର ତେଣୁରମାନ ସମ୍ପାଦ ପାଇବାର ଅବକାଶ, କିମିତ୍ରନିଷିପାଲିତୀର ବଦଳେ ସମ୍ପାଦ ଅଧିକାର କରି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏକଜଣ ପ୍ରତିନିଧି ନିଯୁକ୍ତ କରିବେ ଓ ଯେଉଁ ଲୋକ ସତୀକ୍ଷେ ସେ ମତ ଦେବେ ତାହାକୁ ଗ୍ରହଣ ଦେବେ ଓ ପ୍ରତିନିଧିର ନାମ ବିଭାଗୀୟ କର୍ମକ୍ଷମତାଙ୍କୁ ଜଣାଇବେ । କିମିତ୍ରନିଷିପାଲିତୀ ସମସ୍ତ ମିତ୍ରନିଷିପାଲିତୀର ପ୍ରତିନିଧି ନାମ ପାଇ ଗୋଟିଏ ଦଳ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ଯେ ସେହିଦଳ ସେମାନେ କଲିକତା ସରକାର ବାଲିକା ବଙ୍ଗାଳୀ ବକଶିମେଷର ସେକ୍ସନରୁ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ସଦସ୍ୟ ମନୋମାତ କରିବେ । ଏକ ସେଠାକୁ ଯିବାର କସ୍ତୁରୀ ପାଇବେ । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ସପକ୍ଷରେ ମତ ଅଧିକ ଦେବ ତାହାର ନାମ ନିଯୋଗ ନିମନ୍ତେ ଗଦର୍ପିମେଷ ବଙ୍ଗାଳୀର ଉତ୍ତ ସେକ୍ସନର ନିକଟକୁ ପ୍ରେସିଡ ଦେବ । ବିଭାଗୀୟ କର୍ମକ୍ଷମତାମାନେ ଯେଉଁ ଭାବରେ ମିତ୍ରନିଷିପାଲିତୀ ତେଣୁରମାନଙ୍କୁ ଉପରକ୍ଷିତ ମନେ ସମାଦ ଦେବେ ସେହିଦଳଠାରୁ ତୁରମାସ ମଧ୍ୟରେ ସରକାରୀୟ ସେକ୍ସ କରବାକୁ ଦେବ ସେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ମନୋମାତ ଦେବ ତାହାଙ୍କ ସୋଗାଦା ଉପସ୍ଥରେ ଏକକ ଅବସ୍ଥାରେ ଯେ ଯେଉଁ ମିତ୍ରନିଷିପାଲିତୀମାନଙ୍କର ସେ ମନୋମାତ ଦେବେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଚୌଦସି ମିତ୍ରନିଷିପାଲିତୀ କମ୍ପା ସେହି ମିତ୍ରନିଷିପାଲିତୀମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ନିବାରୀ ଦେବେ । କର୍ମକ୍ଷମତାମାନେ ସୋଗାଦାର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସାମାଜିକୀରତ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ସଦସ୍ୟମତ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ କେହିଠାରେ କେବେ ଅବେଦନ କରିବେ ଗଦର୍ପିମେଷର ଅବେଦନରେ ତାହା ଟିପ୍ପା ଲେଖା ନ ଥିଲେହେଁ ଶୁକରୁ ଜଣାଯାଉଅଛି ଓ ସେମାନେ ନିବାରଣ ଅଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତ ସମସ୍ତ ମିତ୍ରନିଷିପାଲିତୀ ଅବଳମ୍ବେ ଅପଣାଏ ଅଭିପ୍ରାୟ ଜଣାଇବେ ଅଧିକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମିତ୍ରନିଷିପାଲିତୀ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥଳ କରେତନା କରିବେ ସେମାନଙ୍କ ମତୁ ନେଇ

ଅଧିକାରୀ କର୍ମକ୍ଷମତାଙ୍କ ମତରେ ଏକଜଣ ବାହୁ ନେବେ । ତାହା ଦେଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମିତ୍ରନିଷିପାଲିତୀ ଯାହାକୁ ସମନ କରିବେ ତାହା ସବାସେ ମତ ଦେବାବାରଣ ଅପଣା ପ୍ରତିନିଧିର ଉପଦେଶ ଦେଇ ପାରିବେ । ସଦସ୍ୟ ସକ ଦେବଲ ଗୌରବର ସମ ନୁହେ, ତହିଁର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅଧି ଗଢ଼ଣ । ଅନୁମୋଦେ ଏକାନ୍ତ ଅପା କରୁଁ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ମିତ୍ରନିଷିପାଲିତୀମାନେ ଅପଣାଏ ଅଧିକାର ପ୍ରକୃତ କରୁଛୁ ଅନୁଭବ କରି କରପେକ୍ଷକରେ ସଙ୍ଗାସେଷ ସୋଗାଦାଙ୍କୁ ପସନ୍ଦ କରିବାକୁ ସହଜାନୁ ଦେବେ । ପ୍ରାର୍ଥନାକର ନାମ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦେବ ପ୍ରକୃତ ଏବ ଅଧିକ ସୋଗାଦା ବୋଲି ଯାଇ ନି ପାରେ । ମାତ୍ର ଅନୁମୋଦେ କିବେତନ କରୁଁ ଓ ସଦସ୍ୟେ ବାନ୍ତୁମଧୁସୂଦନକାସ ଉଲ୍ଲୀଳ ଜଣେ ପ୍ରାର୍ଥୀ କୁଅଛି ଲେବେ ସେ ମନୋମାତ ଦେଲେ ସଙ୍ଗାସେଷା ଉତ୍ତମ ଦେବ ।

ମୋଫସଲର ଘାଟ ଅଧିକାର ।

କର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ମୋଫସଲର ଘାଟମାନ ସରକାରୀ ହୋଇ ବୋର୍ଡ଼ର ଅଧୀନରେ ଅସିଅଛି ତନ୍ତୁ ପୁଣ୍ୟାସେଷା ଜଳସାଧାରଣକର ବହୁ ଉପକାର ଦେଖା ନ ଯାଏ । ପ୍ରକୃତ ସେପରି କରକାମାନ ଥିଲେ ଓ ପାର ଉତ୍ତର କର୍ମ ସେପରି ଦେଖୁଅଛି କର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି କରକାରେ ପାର ଉତ୍ତର କର୍ମ ତତୁଅଛି ଫଳମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତ ଲେବେ କେବେ ମାସୁଲ ନ ଦେଇ ଓ ସଦା ସନ୍ତୁମାସୁଲ ଦେଇ ଏପ ପାର ଦେଖୁଅଛେ କର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିକ ମାସୁଲପତ୍ର ଅଛି । ଏକେ ସରକାରୀ ମାସୁଲ ଦୁଃଖିଲେକ ପ୍ରକାସକ ତହିଁରେ ତୁରମାସୁଲଦେବାକୁ ପଡ଼ିଲେ ଯେ କେହେ ସାଧକ ଏହା ସଦକରେ ଅନୁମାନ ହୋଇ ପାରେ । ମୋଫସଲର ଏକ ଘାଟରେ ତୁରମାସୁଲର ଉତ୍ତ ଦେଖୁଅବାକ ଅନୁମାନକ ଶ୍ରୀକମାରର ଅସିଅଛି ତହିଁର ବୃତ୍ତନ୍ତ ନିମ୍ନ ଲେଖୁଅଛି ଯଥା:—

ସତ ଦୁର୍ଗାପୁରୀ ସମସ୍ତରେ କର୍ମକ୍ଷମ ମାନକର ଉତ୍ତରରୁ ମାହାଜୀ ଯିବା ସମସ୍ତେ କସ୍ତୁର ନିକଟ ବେଙ୍ଗାଳୀକାସର ଜଗନ୍ନାଥପୁର ଘାଟ ପାର ହୋଇ ଲଜସଦାର ନ ଥିବାରୁ ଗରକର୍ଷ ଅନୁସାରେ ପାଲଟି ବସମ୍ପ ୫୦ ୯୮ ଓ ବରସେ ମାହିଲ ଦେଇ ପ୍ରସ୍ତାବ ନରେ

ଫେରାସମସ୍ତେ ଲଜସଦାର ଗୁମାସ୍ତା ଉପସ୍ଥିତ ଥାଇ ମାନକରକୁ ବହୁଲ ଓ ଅପଣା ଯିବା ସମସ୍ତେ ମୁଁ ନ ଥିବାରୁ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ମାସୁଲ ମାହିଲୁ ଦେଇ ୦୧ ବେଲ ଏଥର ତାଇ ଗୋଟୁ ୫୮ କୁ ୫୦ ୫୮ ଦେବାକୁ ଦେବ । ତହିଁ ବାକୁ ବହୁଲେକ ଏ ଚୁକାସ୍ତେଶୀ ଘାଟଥିବାରୁ ୦୧ ବେଲଅଛି ୦୧ ଦେଇ ନାହିଁ । ତହିଁ ଗୁମାସ୍ତା ନିକଟ ଚକ୍ରା ଦେଖାଇବାରେ ସେଥିରେ ପାଲଟିକ ମାସୁଲ ୫୦ ୯୮ ଓଡ଼ିଆ ଓ ବଙ୍ଗାଳୀରେ ଲେଖାଥିବାର ବାକୁ ଦେଖି ଲଜିକ ହୋଇ ୫୦ ୫୮ ଦେଲେ ମାସ ପାରଶିରେ ୫୦ ୯୮ ଲେଖା ଥିବାରୁ ଛାଡ଼ା ରୁଲ ମନେ କଲେହେଁ ସନେକ୍ତ ତାର ଦେଲ ଏଣୁକର ସେ କଟକ ଅସିଥିବା ସମସ୍ତେ କରମର ତା ୧୨ ରିଖରେ ବୋର୍ଡ଼ କରେରେ ତଦନ୍ତ କରବାରେ ଉକ୍ତ ଘାଟ ଚୁକାସ୍ତେଶୀ ଥିବାରୁ ନିସ୍ତୁ କାଶିଲେ । ତହିଁ ଅରପକ କଟକରୁ ଯାଇ ତା ୧୨ ରିଖରେ ଉକ୍ତଘାଟ ବାଟେ ଯିବାର ଥିବାରୁ ଉତ୍ତମସ୍ତେ ନିକଟ ଚକ୍ରା ଦେଖି ତଦନ୍ତ କରି ବୋର୍ଡ଼କୁ ଜଣାଇବାର ବରୁରଲେ । ସେ ଉକ୍ତ ଭାଗରେ ଘାଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଦେଖିଲେ ସେ ଚକ୍ରା ର ଚୁକାସ୍ତେଶୀଙ୍କ ସଦନ ନିକଟମାନ ଓଡ଼ିଆ ଓ ବଙ୍ଗାଳୀରେ ଓ ଚୁକାସ୍ତେଶୀର ସଦନ ନିକଟ ପାରସିରେ ଲେଖା ଅଛି । ଲଜସଦାରର କରୁଲସ୍ତେଶୀଙ୍କ ନିକଟମାନ ସେପରି ଲେଖାଯାଏ ସେହିପରି ତାକୁ ଦସିନିବା ପଠା କମ୍ପା ପର ଓଧାନାରେ କରକମାନ ଲେଖାଯିବାର ବସ୍ତ ଥିବାରୁ ମନେକରି ବାକୁ ଚକ୍ରା ରୁ ଥିବାର ତାଶି ପଠା କମ୍ପା ପର ଓଧାନା ଦେଖିବାକୁ ଗୁହୁରୁ ଗୁମାସ୍ତା ବହୁଲ ଓ ପଠା କମ୍ପା ପର ଓଧାନା ତହିଁ ନିକ କାହିଁ ଏହି ଚକ୍ରା ସରକାରରୁ ନିକସ୍ତୁର ଓ ପାରସି ତାକୁ ଜଣା ନ ଥିବାରୁ ଓଡ଼ିଆ ଲେଖା ନୁହାରେ ସେ ମାସୁଲ ନେଉଅଛି । ଏଥକୁ ଚୁକାସ୍ତେଶୀ ଘାଟରେ ବୋର୍ଡ଼ାକାଠିର ମାସୁଲ ୫୦ ୯୮ ଓ ପାଲଟିର ମାସୁଲ ୫୦ ୯୮ ଓ ଖାଲିକାଠି ଓ ପାଲଟିର ମାସୁଲ ଯଥାକ୍ରମେ ୫୦ ୯୮ ଓ ୫୦ ୯୮ ପଡ଼େ ମାତ୍ର ଚୁକାସ୍ତେଶୀ ଘାଟରେ ବୋର୍ଡ଼ାକାଠିର ମାସୁଲ ୫୦ ୯୮ ଓ ପାଲଟିର ୫୦ ୯୮ ଖାଲିକାଠି ଓ ପାଲଟିର ମାସୁଲ ଯଥାକ୍ରମେ ୫୦ ୯୮ ଓ ୫୦ ୯୮ ଅଛି । ଏ ଦୁଇ ବାବକୁର ମାସୁଲ

କିମ୍ବା ବାକିମହୋଦୟ ଗୁମାସ୍ତାକୁ ବନ୍ଧନପ୍ରଦାନ
 ପ୍ରଶ୍ନରଦାରେ ସେ ଗୁମ୍ଫା କହିଲେ ଓ କୋଣ୍ଠୀର
 ଗାଡ଼ିର ମାଗଣା ୫୦ ୯୮ ଓ ପାଲକିର ୫୦ ୯୮
 ଗାଈମାଡ଼ି ଓ ପାଲକିର ୫୦ ୯୮ ଓ ୫୦ ୯୮
 ଯଥାକ୍ରମେ ବସନ୍ତର ନେଇ ଆସୁଅଛି । ଉକ୍ତ
 ବାବୁ ଗାଡ଼ି କୋଡ଼ି କଡ଼େସାରେ ଗାଈ ଉଡ଼ନ୍ତୁ
 କିମ୍ବା ବନ୍ଧନରେ ସେ କହିଲେ ନିମ୍ନ ସରକାରର
 ନିମ୍ନସ୍ତମା ଭକ୍ତାଂଶୁରେ କେଉଁ ଅଛି ଏଥିରେ
 ମୋହର କି ଦୋଷ କର୍ତ୍ତମାନ ଅର୍ଥ ୫୦ ୯୮
 ଦେଉଛି ନିମ୍ନ କେଉଁ ବୁଝିବ ଭକ୍ତା ଭୁବସ୍ତବାର
 ଜାଣିଲେ ଯୁଦ୍ଧ ଓ ଦାଲର ଅଧିକାମାଗଣା ଫେର
 ଦେବ । ଉକ୍ତ ବାବୁ ଗାଡ଼ି ୫୦ ୯୮ ଦେଲେ ।
 ଜା ୧୪ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତମ ମୁଦରେ ଫେରଦା ସମୟରେ
 ଗୁମାସ୍ତା କହିଲେ ଓ କୋଡ଼ି ବାସୁକର ଭୁବସ୍ତବାର
 ବୁଝିଲେ ସଂକ୍ଷେପ ଭକ୍ତା କଟକରୁ ଅଗାଧର
 ଅର୍ଥ ଦେଇପ୍ରଦାନ କରିଥାଇ ଅଧିକା ମାଗଣା
 ୫୦ ୯୮ କର୍ତ୍ତମାନ ମାଗଣା ନ ଦେଲେ ୫୦ ୯୮
 ଦୁଃଖ ସିଦ୍ଧି ବାଣୀ ୫୦ ୯୮ ଉତ୍ତର ଏଠାକୁ
 ଚଳନ୍ତ ପ୍ରବାସୁ ସେଠାକୁ ଫେରି ଯିବାର ଦେବ ।
 ଉକ୍ତ ସମୟରେ ଫେର ଦେଇ ରାହି ।

ମାନେକର ବାବୁ ଏସକର୍ମକ୍ରମେ ଅଦେ-
 ଦନ ବୋଧକୁ ନିକଟରେ ପଠାଇ ଭଦନନୁର
 ପ୍ରାପନା କରୁଅଛନ୍ତି । କରକେନ୍ଦ୍ରୀ ଏଠାକୁ
 ଭୁବ ସମ୍ପର ଦେଲେ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କରୁ ନିକଟ
 କେନ୍ଦ୍ରୀ ପଠା ଦେବାଇ କ୍ଷମଣା ପ୍ରଦାନରେ
 ଭାବୁ ଦାହି ଦି ପଠା ଦେବା ଓ ବନ୍ଧ-
 ଯାଉଥିଲେ ଜାଣି ଶୁଣି ଦେଖ ଅଧିକା ମାଗଣା
 ଦେଖିଲେ ନେଇ ଏସକ୍ତ ବସନ୍ତ ବୁଝି କୋଣ୍ଠୀ-
 ଦାନ୍ତକୁ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତମ ମୁଦର ଅଧିକା ଥର
 ଦେବ । ମାନେକର ମହୋଦୟ କୋଣ୍ଠୀପ୍ରଦାନ
 ଅର୍ଥର ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଓ ଓକିଅମଣୀ ଗାଈ
 କର୍ତ୍ତମାନରେ ବୁଝିବୁ ଓ ବୁଝିବୁ ଭୁବସ୍ତ-
 ଶ୍ରୀର ନିକଟମାନ କେଣା ଅଛି ଏ କର୍ତ୍ତମାନ
 ଗାଈ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କରମାନେ ପାଇଅଛନ୍ତି ଏଥିରୁ
 ବୁଝିପାଲକାରି ଉପଦାନ ବାମ ବୁଝିପ୍ରଣେଶୀ
 ଅଟେ ଏଥିପ୍ରଦାନ ଅ ଉଦେବ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବା
 ଗୁମାସ୍ତା ଭୁବସ୍ତମାନଙ୍କ ଦେଖାଇ ଓ ଦେଖାଠି
 ଦୁଃଖପ୍ରଣେଶୀର ଦୁଃଖ ଗାଈଠାରୁ ପାଲକିର
 ରମଣ ୫୦ ୯୮ ଓ କେଉଁସ୍ତମ ପଠାକୁ କୋଣ୍ଠୀ-
 ଶ୍ରୀକରୁ ଉତ୍ତରବାର ସମାଧା କର ୫୦ ୯୮
 ଫେରି ଦେଲ । ଏ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମୋହସୁର ଗାଈମାନ
 ପ୍ରାପୁ ସବୁ ବୁଝିପ୍ରଣେଶୀ ଅଛନ୍ତି । ଦେଖିଲେ

ମାନେକର ବାବୁଙ୍କ ଅଧିକ ଲୋକକୁ ଗାଈ ଲକ୍ଷ୍ମଣ-
 ଦାବି ମାନେକ ଦେବ ଅଧିକ ସେଷୁଲେ
 ଅନୁମାନକୁ ସେ କେବେ ଠକୁଥିବେ ଅନା-
 ସ୍ତାସେ କୋଷକମ୍ୟ ଦୋଳ ପାଲେ । ମହାନଘା ଓ
 ବାଠପୋଡ଼ ଗାଈମାନ ଓ ମୋହସୁରରେ ଗୋ-
 ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ବାଠପ ମଉଜା ଗାଈ ବୁଝିପ୍ରଣେ-
 ଶ୍ରୀ ଅଛନ୍ତି । ଲୋକେ ଏସକ୍ତ ଗାଈରେ ଦୁ-
 କାଳରୁ ସୁ ଶ୍ରୀମାନ ମାଗଣା ଦେଇ ଅସୁଅଛନ୍ତି
 ଏକ ମାଗଣା ଓ ଅଧିକ ଉଦୟ ଶ୍ରୀମାନେ ମନୁଷ୍ୟ
 ଓ ଦେଖିବ ଏକ ମାଗଣା ଅର୍ଥରୁ ଏକଦୟା
 ଅଛନ୍ତି ସୁଦର୍ଶନ "ସୁ ଶ୍ରୀମାନ ଗାଈରେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ-
 ଦାବିମାନେ ନାହିଁ ପାଲକିର ମାଗଣା ମାଗଣା
 ନିକଟ ଅନୁସାରେ ଭଲଭଲେ ଲୋକେ କଳା
 ଆଦିରେ ଦେବାଇ ସମ୍ପଦ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।
 ପାଲକିଠାରୁ କର୍ତ୍ତମାନେ ବୁଝିଲ ଅଧିକା ଅଛନ୍ତି
 ମତ୍ତ ଗରବ ଗାଈଦାନମାନଠାରୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ
 ମାଗଣା କେବା ବଡ଼ କଷ୍ଟକର । ଅଧିକ ସକଳ
 ଦୁଃଖାହୁଣେ ଗାଈରେ ଦେଖ ନିକଟ ଭକ୍ତା-
 ମାନ ଅଛି ଓ ଉତ୍ତର ମାଗଣା ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପ୍ରାପୁ
 ଓ ଦେଖ କରିବାରେ ପାଲ ଉଦାର କର୍ମ
 ଦେଖ ଭକ୍ତା ଅଧିକ ଦେଖ ଦେବା ଓ ଏସ
 ପ୍ରକାର ସର୍ବଦା ଦୁଃଖ ଭୟବାର ଅଦୟନକ ।
 କାନିଗୋଇ ଓ ସୁଲକ୍ଷ କର୍ମକ୍ରମେ ଉପୁରେ
 ଏସକ୍ତ ଦୁଃଖ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣ କର ସମୟେ
 ଉଦୟ ଭକ୍ତା ଅଧିକେ କରକାୟୁଦ ଦୋଳ ଶାରେ
 ଅନୁମାନେ ଅଗା ଭରୁ ସେ ଦୁଃଖ ଦୁଃଖ
 ଏଥିର ପ୍ରଶ୍ନରୁ ଓ ସୁଦନୋକସୁ କରବେ ।

ପାଠ୍ୟାଦିକ ସମାଧ ।

ବନ୍ଧନଦା-ମନେକଟ ।

ଅନୁକର ଦେଖା କର୍ମକ୍ରମେ ବସନ୍ତର ଶ୍ରୀମାନ ମୋହ-
 ଦନା ସମୟରେ ଅଧିକା ଏସକ୍ତମାନେ ମନୋ ଗାଈ ଦେଲେ ।
 ପ୍ରାପୁ ଶ୍ରୀମାନେ ଭଦନର ଅର୍ଦ୍ଧେକଦି ମା ଉଦ୍ଧ-
 ରଣ ନିମ୍ନ ଏକ୍ତ. ବିଷୟ ମହାନଘା ବନ୍ଧନକୁ ବନ୍ଧନ
 ଦେଲେ ।
 ଦେଲେନା କେଉଁସ୍ତମ ଅଧାପଦ ବାବୁ ମୁଦସକର
 ବାଦ୍ଧନା ବନ ବନ୍ଧନମାଗ ବା ମୁଦସକର ଦାନ୍ତରେ
 କର୍ତ୍ତମାନ ଦେବାକୁ ନମ୍ନମାଗ ବା ମୁଦ ସାଦେଶ୍ୟରୀ
 ଦୁଃଖ ଅଧିକାଂଶ ଉଦ୍ଧ ବନ୍ଧନ ।
 ମୁଦ କାରୁ ବନ୍ଧନମାଗ ଦୋଷର ଉଦ୍ଧେଷରେ ଗାଈ
 ଦୁଃଖର ଗୋଷ କାରୁ ନିକଟପଠାରେ ବନ୍ଧନକୁ
 ଦେଲେ ଉଦ୍ଧ ମୋହସୁର ।

କିମ୍ବା ଦେବାଇ ଠାରୁ ବଦନର ବାଠ ଅଗାଧ ମୋହ-
 ସୁର ବନ ବନ୍ଧନ ବାବୁ କହୁବା କାରୁ ଦୋଳିବି ଶ୍ରୀମାନେ
 କୋଷକ ଦେଖାଣ ବନ୍ଧନେ ଅଦୟ ଦେବ । ଏଠାରେ ବୁଝି
 ଦୋଳ ଜାଣି ମାଗ ସେହି ସମୟକୁ ଶ୍ରୀମାନେ ବୁଝିବ
 ଦୋଳ ଅଛି ।

ଅସମାପନ ଅଧିକ ବଦନରୁ ସାଦେବ ବୁଝିବ ଦୋଳ
 ଫଳ ବୁଝିବ ପାଇ ଅଧିକ ଉଦ୍ଧ ମାଗ ବା ମୁଦ ସକର
 ଫେର ଅଧିକେ ।

ଏ ସମୟର ସାଦେଶ୍ୟରେ ଗୋଷକ ସମାଧାନ କରବା
 ସମୟର ଅନୁକର ପ୍ରାପୁ ବଡ଼ ବନ୍ଧନ ଗୋଷ ଗାଈ
 ଅଛି ।

ମହାନଘା ବଦନର ଦେଖଇ ବାଠାଦୁର ମାଗଣା
 ଦୋଳ ଉଦ୍ଧମାନ କର ବନ ବାଈ ବନ୍ଧନଦା ବନ୍ଧନରେ
 ଗୋଷ ଦୋଳ ଅଧିକ ।

ଉଦ୍ଧର ସୁଦାହନର ସୁଦେଶ୍ୟର ଉଦ୍ଧ କ
 ଦୋଳ କର ବଦନର ଉଦ୍ଧାଣ । ଉଦ୍ଧେଷୀ ସୁଦ-
 ମାନ ଏକ ଦେଖରେ ସଂସାର ବାର୍ତ୍ତା ଶ୍ରୀମାନ ବଦନ
 ଦାଠିର ଗାଈକୁ ବୁଝି କର ଅଧିକ । ମତ୍ତ ସେ ଦେଖ
 କରବାରେ ଗାଈର ଗୁଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକ ଉଦ୍ଧେଷ ।

କୋଣ୍ଠୀ ସୁଦେଶ୍ୟ ଗାଈର ଗାଈର ଉଦ୍ଧେଷ
 ଉଦ୍ଧେଷେ ଦୋଳିଗାଈରୁ ବୁଝିବ ଦିଲେ । ଏସକ୍ତ
 ଗାଈର ଗାଈକୁ ବୁଝି କର ଅଧିକ । ମତ୍ତ ସେ ଦେଖ
 କରବାରେ ଗାଈର ଗୁଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକ ଉଦ୍ଧେଷ ।
 କୋଣ୍ଠୀ ସୁଦେଶ୍ୟ ଗାଈର ଗାଈର ଉଦ୍ଧେଷ
 ଉଦ୍ଧେଷେ ଦୋଳିଗାଈରୁ ବୁଝିବ ଦିଲେ । ଏସକ୍ତ
 ଗାଈର ଗାଈକୁ ବୁଝି କର ଅଧିକ । ମତ୍ତ ସେ ଦେଖ
 କରବାରେ ଗାଈର ଗୁଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକ ଉଦ୍ଧେଷ ।

କୋଣ୍ଠୀ ସୁଦେଶ୍ୟ ଗାଈର ଗାଈର ଉଦ୍ଧେଷ
 ଉଦ୍ଧେଷେ ଦୋଳିଗାଈରୁ ବୁଝିବ ଦିଲେ । ଏସକ୍ତ
 ଗାଈର ଗାଈକୁ ବୁଝି କର ଅଧିକ । ମତ୍ତ ସେ ଦେଖ
 କରବାରେ ଗାଈର ଗୁଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକ ଉଦ୍ଧେଷ ।

କୋଣ୍ଠୀ ସୁଦେଶ୍ୟ ଗାଈର ଗାଈର ଉଦ୍ଧେଷ
 ଉଦ୍ଧେଷେ ଦୋଳିଗାଈରୁ ବୁଝିବ ଦିଲେ । ଏସକ୍ତ
 ଗାଈର ଗାଈକୁ ବୁଝି କର ଅଧିକ । ମତ୍ତ ସେ ଦେଖ
 କରବାରେ ଗାଈର ଗୁଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକ ଉଦ୍ଧେଷ ।

କୋଣ୍ଠୀ ସୁଦେଶ୍ୟ ଗାଈର ଗାଈର ଉଦ୍ଧେଷ
 ଉଦ୍ଧେଷେ ଦୋଳିଗାଈରୁ ବୁଝିବ ଦିଲେ । ଏସକ୍ତ
 ଗାଈର ଗାଈକୁ ବୁଝି କର ଅଧିକ । ମତ୍ତ ସେ ଦେଖ
 କରବାରେ ଗାଈର ଗୁଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକ ଉଦ୍ଧେଷ ।

ଦର୍ପଣ ସମାଧ ।

ଅନୁକର ବଦନର ଉଦ୍ଧେଷ ଶ୍ରୀମାନ ସମୟରେ
 କର ବୁଝିମାନେ ଏ ଅଧିକ ସୁଦେଶ୍ୟ ମାଗଣାରେ ଦୋଳ
 ଦାଠିର ଗାଈ ଓ ଗୋଳା ମାଗଣା ଦେବାକୁ ବଡ଼ ଦେଖିବ
 ଧାନରୁ ଗାଈର ଦୋଳ ବୁଝିମାନେ ଦେଖଣ
 ଦୋଳିଗାଈରେ ଏକ ପ୍ରବାସ ଅଧିକାଂଶ ଦୋଳ ଗାଈ
 ଅଧିକ । ଗାଈର ଗୋଷ ବଡ଼ ଅଧିକ ଦାଠିର ଗୋଷ
 ବାଠିର ଗୋଷ ବୁଝାବୁ ଅଧିକ ।

ଉଦ୍ଧେଷ ମାନିକର ମୋହରେ ମୋହାୟୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଏହି ଦୋଳୀ ଗୋଷ ମହାନଘାରେ ଉଦ୍ଧେଷ କର ବାଠ-
 ଦାଠିର ଗୋଳା ମାନିକର ଗୋଷ ଅଧିକ ସାଧେ ବଡ଼ ସୁଦ
 ଦେଖିବ ।

ମହାନଘା ବଦନର ଦୋଳି ଗୋଳାମାନ ଦେଖ ଦୋଳି
 ମୋହନା ମହାନଘାରେ ଗାଈକୁ ବୁଝିବୁ ବୁଝିବୁ
 ମୋହେଷକ ଦୋଳାରେ ଥାଏ । ଦେଲେ ମହାନଘା.

ମହାଶୟ !

ଅନୁମାନକର ଏଃ ପ୍ରଧାନ ମେନେଜର
 ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଚାନ୍ଦି ମହାଶୟ
 ମହାଶୟ ଗ୍ରହଣେ ବୃତ୍ତିଗତ ଦୋଳ ଚଳନପାତ୍ର
 ବିଗତ ତା ୧୭ ଡିସେମ୍ବର ବାଲ୍ୟପତ୍ର ସଃ ତଃ
 ଅଫିସ ପରଦର୍ଶନ ନିମନ୍ତେ ଏ ମହାଶୟ ଅଳ୍ପ ଦୃଷ୍ୟ
 ହେତୁ ଚାନ୍ଦିନୀ କଲର ମେନେଜର ଦର୍ମରେ
 ଏଃ ଲମ୍ବୁ ଦୋଳଅଞ୍ଜଳି, ଏ କଲର ପ୍ରଜା-
 ମାନେ ଯାହା ଜଣେ କଲର ଲେବ (ସ୍ୱାସ୍ଥ
 ସାହେବ) କୁ ମେନେଜର ଦେବାର୍ ବିଦେଶି
 ବିମର୍ଶ ଥିଲେ ସମ୍ପ୍ରତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସୁକରୁର
 ମତେ ପୁରୁଷ ଜଗନ୍ନାଥ ଚାନ୍ଦି ମେନେ-
 ଜର ପଦରେ କେଶି ଅଲକ ଦୋଳ ଅଞ୍ଜଳି ।
 ଉଚ୍ଚିତର ବାବୁ ମହୋଦୟ ବର୍ତ୍ତମାନ କୁରୁପ
 ନାନାବିଧ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକାନ୍ତ ଆଉ ସୁଦା ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ-
 ଦର୍ମରେ ଲେଖନୀତ୍ର ଚୁଟି କରୁ କ ଥିବାର ଅତୀତ
 ପ୍ରଶଂସାର ବିଷୟ ଅଛି ।

ଅସି ସବୁଠିକି ଚଳିଲେ ନୁହଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋ-
 ଲଧିବା ପତ୍ରା ବଦେଶ ଗତ ତା ୨୧ ଡିସେ
 ଗୁରୁପ୍ରଣା ବିଦ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଦୋଳ ପ୍ରଥମ
 ବଦେଶ ଅରମ୍ଭ ହେଲ; ପ୍ରଥମତଃ ଶାନ୍ତମତେ
 ଦୋମ, ବ୍ରାହ୍ମଣଭେଦିତ ଲଭ୍ୟାଦ ସମାପ୍ତ ପରେ
 ତହିଁରେ ମିସଲ ଲଭ୍ୟାଦ ସହିତ ଦେଲରୁ
 ଲରୁପିତ ଅନୁଭବେକାରେ ବିଲର ମେନେଜର
 ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଚାନ୍ଦି ପ୍ରାକାଶ୍ୟ ଅ
 ମେନେଜର ବାବୁ ପଦ୍ମନାଭ ସତପଥୀ ଅଲ
 ଓ ଅନିଧାନ୍ୟ ଅମାତ୍ୟବର୍ଗ ସମଭିବ୍ୟାହାରରେ
 ପ୍ରଥମ ପ୍ରବେଶ କର ସଂସ୍ଥାପନରେ ଉପଦେଶକ
 କଲେ । ବହୁ ପ୍ରକାରର ସମବେଦ ଓ କାବ୍ୟ-
 ସୁନହାସ ପ୍ରାକାଶ୍ୟ ଅତୀତ ମନୋରମ ଦୋଲଧିଲ
 ଅଭ୍ୟସର ସେହିଠାରେ କରସ୍ୟୁ ପ୍ରକାଶକ
 ଅତି ପ୍ରବଣ ଦୋଲ ବିସ୍ତୃତମଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଦେଶ
 ଦୋଲ ଉତ୍ତରୁ ଶ୍ରୀ ବାବୁ ପଦ୍ମନାଭ ସତପଥୀ
 ଅଃ ମେନେଜର ମହୋଦୟ ସମସ୍ତଙ୍କରେ
 ଦଗ୍ରାସ୍ୟାମ ଦୋଲ ପ୍ରଥମତଃ ଅନୁମାନକର
 ନାମାଲିକ ମହାଶୟଙ୍କ ମନକ ଉଦେଶ୍ୟରେ
 ପରମ ପିତା ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ବିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା
 ପୂଜକ ବହୁଲେ ଅନୁମାନକର ମହାଶୟା ଚର୍ଚ୍ଚି-
 କାନ୍ତ ଓ ଗୁଣବାଳ ଦୋଲ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଏହି
 ଶ୍ରଦ୍ଧା ସ୍ୱରୂପରେ ପାସକ କର ଦରଦରନ୍ତରେ
 ସଂଗୋଷ୍ଠୀ ବୃତ୍ତିଗତ କରନ୍ତୁ ଏବ ବାହାକର
 ଏହି ମଧୁ ସୁକନାଦ ସୁକରୁମରେ ପରମୁକତ

ଦୋଲ ପ୍ରକାଶ୍ୟାଧାରଣ ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱରେ ବାଲ୍ୟପତ୍ର
 କରନ୍ତୁ ଏହା ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଅତୀତ ଅଲକ
 ସଦ୍‌ବଚନେ ଶ୍ରୀ ବାବୁ "ଦରଦୋଲ" ସୁନହାସ
 ସମର୍ଥନ କଲେ ପୁନଶ୍ଚ ଦେହରେ ଅନୁମାନକର
 ନୁହଇ ମେନେଜର ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଚାନ୍ଦି
 ଉଚ୍ଚିତରେ ପ୍ରକାଶକକୁ ପାଳନ କର ସାଧାର-
 ଣରେ ପ୍ରଶଂସାଦ ହେଉନ୍ତୁ ଏବ ନିତେ ଚର୍ଚ୍ଚି-
 କାନ୍ତ ଦୋଲ ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଉନ୍ନତ ସାଧନ
 କରନ୍ତୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ସମର୍ଥନ ଦେବାରେ
 ଚୁଟି ହୋଇ ନ ଥିଲ । ଏଥିଉତ୍ତରୁ ସମସ୍ତେ
 ସ୍ୱ ସ ସ୍ୱାମଲୁ ପ୍ରସ୍ତାନ କଲେ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ଧର୍ମ
 ମତେ ହିନ୍ଦୁସୁତମାନ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ କ କର ପ୍ରବେଶ
 କରବା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ନୁହେ । ଅଧିକତ ଅଦ-
 ସ୍ତାରେ ସର୍ବାଣ୍ୟ ଦାର୍ତ୍ତ୍ୟାଲୟମାନ ପ୍ରାୟ ପ୍ରକାଶ୍ୟ
 ଦୋଲ ନ ଥାଏ । ମଧ୍ୟ ଅଧିକତ ବଦସମାଜରେ
 ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମରେ ଭେଦେ ଅଦର ନାହିଁ ଏବ ହିନ୍ଦୁ
 ନୟମଗୁଡ଼ିକ ନିତାନ୍ତ ଅନୁଚିତର ଦୋଲ
 ପତ୍ରଅଛି "ରାଜାନୁଗତୋ ଧର୍ମ" ଏହାର ଏଦ-
 ମାତ୍ର ଦେଲୁ ଅଟେ । ଲକ୍ଷ୍ୟ ବସନ୍ତଦ
 ଭେଦାତୀତ } ଶ ସଦାନନ୍ଦ ଉପ ଦେଲୁ
 ବାଲ୍ୟପତ୍ରା ସଂପାଦ } ସଂଗ୍ରହ ମହାଶୟ ପ୍ରାକାଶ୍ୟ
 ୨୩୧୧୧୫ } ସୁନ

ଲ୍ୟପତ୍ର ।

ମାସପତ୍ର ଚୌଧୁରୀ	କର୍ପୁର	୪୦
ଦୋଲବଦଳ ଦୋଳ		୩୦
ମଧ୍ୟପତ୍ର ମହାଶୟ		୩୯
ଦେବ୍ୟାସ ପତ୍ର		୩୦
ଦୋଲୀନ ଅଦ୍ୟାଶ୍ର	ଦୁର୍ଗାପତ୍ର	୩୯
ତରୁଧର ଦାସ	ପେଟିକାପତ୍ର	୩୯
ଦଦ୍ୟଧର ମହାପାତ୍ର		୩୯
ବାଦର ଦତ୍ତୋତ		୩୦
ଦୋପାଳଦତ୍ତ ଦାସ	ଦେଶପାଟ	୩୦
ମାନବୋଦକ ମହାଶୟ		୩୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭା ସଭାପତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରମେ-
 ଶ୍ୱରୁ ଦତ୍ତଙ୍କ ପ୍ରଣୀତ ଉନ୍ନତଶିକ୍ଷା ସର୍ବଜନ
 ପ୍ରଶଂସିତ ପୁସ୍ତକମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଓ ପବ୍ଲିଶିଂ
 ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ଓ
 ତାଙ୍କର ସମ୍ୟ ଦେବେଦ ପୁସ୍ତକ ଶୀଘ୍ର ଅସି
 ପ୍ରକାଶ୍ୟ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣ ବିଜ୍ଞାପନ ଉପନାୟକ	ଟ ୩୯
ସଂସାଧ	ଟ ୧୧
ସମାଜ	ଟ ୧୧

NOTICE.

Wanted four boys by the
 Cuttack District Board to train
 them in the Jobra Workshop as
 Artizans for 5 years. Preference
 will be given to those who would
 fulfil the conditions given be-
 low:—

- (1) The period of instruction
 t the Workshop should be for
 5 years.
- (2) Four boys should be se-
 lected for receiving the instruc-
 tions preference being given to
 those of the Artizon Class.
- (3) The value of Scholarship
 for each boy should be as below:—

1st & 2nd year	Rs. 4	a month
3rd year	Rs. 5	"
4th year	Rs. 6	"
5th year	Rs. 7	"

The condition of granting
 Sholarships is that the grantees
 should enter into an agreement
 in favor of the Board that if they
 neglect to attend regularly or fail
 to satisfy the Superinrendent of
 the Workshop, their Sholarships
 will be liable to be stopped
 by the Board.

Cuttack District Board } J. C. CHUNDER,
 office, }
 The 8th December 1895 } Vice Chairman.

ଉତ୍ତର ।

ଶାନ୍ତକର୍ମଶିଳ୍ପର ମାତ୍ୟବର ମଧୁ ସୁକରୁମର
 ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ପ୍ରକାଶିତ ସର୍ବଜନ
 ସର୍ବସାଧକ ଓ ୨୦ ଶ୍ରୀ ବିଭବ ଶ୍ରୀମନ୍ତେ ଅନୁ
 ବିକଟରୁ ପଠାଇ ଦେବାରୁ ବାହାକୁ ଅନିଧାନ୍ୟ
 ପ୍ରକାଶ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ସର୍ବଜନ ବିକ୍ରୟାର୍ଥମାନକୁ
 କଟକ ଦେଲୁଅଛି ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟର ସେ
 ଦେଲୁ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଓ ପବ୍ଲିଶିଂ ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟ
 ଦୋକାନରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ଉପରଲକ୍ଷିତ
 ସଂସା ହୁଟି ଦେବା ଚର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକକୁ
 ଏତଦ୍‌ପ୍ର ପାଇ ଶାନ୍ତେ ।

୧୮୯୫ ମସିହା ଶ୍ରୀ ଚୌଧୁରୀଙ୍କର ସମ୍ପ

କିଞ୍ଚିତ୍ ।
 ଓଡ଼ିଶାର କମିଶନର ମାନନୀୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
 ଉପସ୍ଥିତ ଦରଘ ପ୍ରଭୃତି ସହ ସମ୍ପ୍ରଦାନକ
 କରାଗାରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀ
 ପୁସ୍ତକ ବୋକାଳରେ ବନ୍ଦୁ ହେଉଅଛି ।
 ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦/୧

**KEY TO LETHBRIDGE'S
 EASY SELECTIONS**

(Minor course for 1896)

IS OUT

Price Re. 1.

To be had of the Secretary
 Printing Company Cuttack.

WANTED

A Head Clerk and Treasurer on
 salary Rs. 60 per mensem Security
 Rs. 500. Applications will be received
 by the undersigned up to the 15th
 proximo.

Kanika Manager's office }
 Ganja, } S. Hosain
 The 2nd Novmber 1895 } Manager.

NOTICE

It is hereby notified that the Ins-
 pection Bungalow of Patamundai
 under the Cuttack District Board will
 remain closed for the month of De-
 cember 1895 for repairs which will
 render it uninhabitable. Inspecting
 officers and travellers are informed
 accordingly.

Cuttack }
 The 27th November } J. O. Chunder
 1895 } Vice-Chairman

କିଞ୍ଚିତ୍ ।

ଏକଦା ସକାଶାଧାରଣକୁ ଜଣାଇ ଦିଅ
 ଯାଉଅଛନ୍ତି ଯେ କଟକ ଉଷ୍ଣି ବଟି ବୋର୍ଡର
 ଅଧିକାରୀ ଯାକପୁର ସ୍ବଚ୍ଛତା ଉଲ୍ଲବା 'ଗୁରା'
 ନିକଟାଟ ଅବାଳୀ ତପମ୍ବରମାସ କା ୧୨ ରଖ
 । ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ ଶୈଳମାସ ୧୦ କ ସୋମବାର
 ବେଳ ୧୧/୩ ସମୟେ ଅନ୍ତ ଉଷ୍ଣି ବଟି ବୋର୍ଡ
 କଠେସରେ ସାଜି ନିଲମ କରାଯିବ, ଯେଉଁ-
 ମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଘାଟ ଉଲ୍ଲବା କେବାକୁ
 ରଖା ବରୁଥିବେ ସେମାନେ ଉକ୍ତ ଚାରିଜେ
 ବାଜର ହୋଇ ନିଲମ ଜାବ ପାରିବେ ।
 ଯାହାର ଜାବ ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ଉଚ୍ଚ ହେବ ତା-
 ବାର ଜାବ ଅନ୍ୟ ବୌଣସି ଅପଡ଼ି ନ ଥିଲେ
 ଗ୍ରହଣ ଚରଣାଇ ଶାରେ । ଘାଟ ଉଲ୍ଲବା ସମ୍ପ-
 କାୟ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଷ୍ଣି ଉଷ୍ଣି ବଟି ବୋର୍ଡ

ଅପସରେ ରେ ସବେ ପାଇ ପାବ । ନିଲମ
 ପରେ ନିଲମି କରାଯିବ ଅର୍ଥାତ୍ ଅର୍ଥାତ୍
 ଓ ଅଂସ ଉପାକଟ, ଓ ଓ ଅଂସ ସଜଣା କାଞ୍ଚଲ
 କରାବୁ ହେବ ।

କଟକ ଉଷ୍ଣି ବଟି ବୋର୍ଡ }
 ଅଧିକାରୀ } J. O. Chunder
 Vice-Chairman
 କା ୧୨ ରଖ ନବେମ୍ବର
 ସତ ୧୮୯୫ ବାଲ ।

ସଙ୍ଗୀତସର୍ବସାର !

ନୂତନ ! ନୂତନ ! ନୂତନ !
 ଓଡ଼ିଶୀଗୀତରେ ଏକମାତ୍ର ଅଦ୍ଭୁତ
 ସଙ୍ଗୀତସ୍ତ୍ରୀ ।

ସଙ୍ଗୀତ ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରାୟ ଦେଖଣ ।
 ଏ ତ ସୁ ନ ବ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦/୧ ମାତ୍ର ।
 ଏଥିରେ ଦକ୍ଷିଣୀ, ଝୁଲ, ଖେମଟା, ଟପା,
 ଚମରପ୍ରଭୃତି ସମଧର-ସ୍ବରର ଅତରୁଣ ଓଡ଼ିଆ,
 ହିନ୍ଦି, ବଙ୍ଗଳା ଓ ସମ୍ବୁଦ୍ଧାତମାତ ସନିଦେଶିକ
 କୋଇଅଛି ଏପ୍ରକାର ସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଙ୍ଗୀ
 ଉପ୍ରାୟ ଲୋକ ନିକଟରେ ଅବରଣାୟ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ସହାୟତାରେ କମ୍ପା
 ବନ୍ଦୁବଳେଷ ତାକୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁଖ୍ୟତଃ ଉପ-
 ଟରେ ବନ୍ଦୁବାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

କିଞ୍ଚିତ୍ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

କିବାସିନୀ ।

(ଉପନ୍ୟାସ)

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ସହାୟତାରେ ବ-
 ନ୍ଦୁବାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକଟଙ୍କା ।
 ମୋହନକୁ ଜାକମାସୁଲ ଏକଅଣା ମାତ୍ର ।

କିଞ୍ଚିତ୍ ।

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ
 କି କି କି ରଚିତ

ସତ୍ୟନାଥପୁର କବିପାଳ ମୂଲ୍ୟ ୫୦/ ଏକଅଣା		
ପଦ୍ମଲେଖନ ପାଲ ମୂଲ୍ୟ	୫ ୦/	
ମର୍ଦ୍ଦିନୀଜା କବିପାଳ ମୂଲ୍ୟ	୫ ୦/୪	
ଦୁର୍ଲ୍ଲଭକୂଳ ପାଲ ମୂଲ୍ୟ	୫ ୦/୪	
ଉପ୍ରତାପ ପାଲ	୫ ୦/	
ଭ୍ରମରବର	୫ ୦/୨	
ମର୍ଦ୍ଦିନୀଜାକବିପାଳ ପାଲ	୫ ୦/୪	
ମନୋହର ପାପିଆସ ପାଲ	୫ ୦/୪	

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ସହାୟତାରେ
 ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ବନ୍ଦୁବାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନମାତ ସହସ୍ର ଅଛି

କିଞ୍ଚିତ୍ ।

ମାଲକର, ବର୍ଣ୍ଣାକ୍ରମର, ଅପରପ୍ରାକମେଣ୍ଡ
 ଓ ନିମ୍ନ ପ୍ରାକମେଣ୍ଡର ଇଂରାଜୀ, ଓଡ଼ିଆ
 ଶାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା, ଓ ଅଟଳସ,
 ଓଦାଲମେଣ୍ଡ ପ୍ରଭୃତି ସୁଲଭମୂଲ୍ୟରେ କଟକ
 କରାବାବଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ ବୋକା-
 ଲରେ ବନ୍ଦୁ ହେଉଅଛି ସୁଲଭ ଶୁଣ ଓ
 ଶିକ୍ଷକମାନେ ଅଦ୍ଭୁତରେ ପାଇପାରିବେ ।

କିଞ୍ଚିତ୍ ।

ନୂତନ ! ନୂତନ !! ନୂତନ !!!
 ଦାଣ୍ଡିତାଉଳି ରସାମୃତ ।
 ସର୍ବସ୍ୱ * ଅଧ୍ୟାୟ
 ବରଦାସଜୀର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକାଳ-
 ସ୍ତରେ ବନ୍ଦୁ ହେଉଅଛି ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧ ବା
 ମୋହନକୁ ଜାକମାସୁଲ ୫ ୦/

NOTICE

THE DWIBHASI.
 SECOND EDITION IS OUT
 AND AVAILABLE FOR SALE.
 To be had of the Prinung
 Company Cuttack.
 Price four annas.

କିଞ୍ଚିତ୍ ।

ଏସ୍ ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ଶିକ୍ଷାବୋଲ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର
 ପୁସ୍ତକ ବୋକାଳରେ ବନ୍ଦୁ ହେଉଅଛି ।
 ମୂଲ୍ୟ ଚାରିଅଣା ।

ଶୁଭସଂବା ।

ଅସୁବେଦକ ମେଡ଼ିସନ୍ ମ୍ୟାନିଫ୍ୟାକ୍ଚରର୍
 ବୋମ୍ବେ ଅବ ଇଣ୍ଡିଆ, ଲିମିଟେଡ୍ ।
 ବାଲକା, ବେଙ୍ଗାଲ ।
 ଉପସ୍ଥିତ ମୂଲ୍ୟ ଶତକର ୫ ୨୫ ବା ଉପ
 ହେଲ ।
 ବୋମ୍ବେର ପୁସ୍ତକ ଅସୁବେଦକ ଶିକ୍ଷକ ମୋର
 ବଦ ଉପସ୍ଥିତ ସେପରି ଉପସ୍ଥିତ ଏକ ବର୍ଣ୍ଣାକ୍ରମ ଓ
 ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ବନ୍ଦୁ ହେବ ଏସ୍ ଅବ ବୌଣସିଠାରେ
 ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ନାହିଁ । ଉପସ୍ଥିତ ବନ୍ଦୁବୋଲ ଚିମିକ ବୋମ୍ବେ
 ବାବ । ଏତ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ଯାହାର ବନ୍ଦୁ ଉପସ୍ଥିତ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ବୋମ୍ବେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ ଚେତାର ଉପ

ମାତ୍ର । ଦେବର ଅନୁପ୍ରାଣ ଉପରେ ଗଠାୟଣ ବ୍ୟକ୍ତି
ମଧ୍ୟ ଉପ ଛୁପ ।

ଊଷଧର ମୂଲ୍ୟ ଅର୍ଥମ ଦେଖି—

ସାହାର ଲେଉଟେଇରେ ଊଷଧ ନିକାର ପ୍ରସୋତର
ରାଗାକୁ ଅପ୍ରକାଶ ହେବାର ମୂଲ୍ୟ ଅର୍ଥମ ଗଠାୟଣକୁ
ଦେବ, ନଦୀ ଓ ଶରଣାନ୍ତରରେ ଊଷଧ ପ୍ରସୋତ ଦେବ
ଥାହି ।

ଦେବଦାନୀୟ କୃଷି—ନିୟମିତ ବ୍ୟବହାର କଲେ
ବ୍ୟସ୍ୟା ଗ୍ରହଣେ ଘେନ ମଧ୍ୟ ନିୟମିତ ଛୁପ । ଅନୁପାତ
କ୍ରମେଣରେ ବ୍ୟବହାର କଲେ ସୁଧ ଦାୟକୀ ସୁପ୍ରକାଶ
ସୁଧସ୍ତ୍ର ପ୍ରକାର ବ୍ୟବହାରରେ ଗ୍ରହଣିତ ଛୁପ । ସହାର
ସର ଅବ୍ୟାପ ।

୨ ବର୍ଷ ୧୫ ଟଙ୍କା ଦାବୀକାରୀ ୧୪ ଅଣା ।

ମକଲଧିକାର—ସମ୍ବନ୍ଧ ବୌଦ୍ଧ୍ୟରାଶର ଅବ୍ୟାପ
ମହୋଷଧ । ବିପ୍ରମାନନ୍ଦର ଦାବୀକାରୀ ଛୁପରେ ଏହା
ପ୍ରକାଶ । ଏହାର ସୁଧ ଅନୁପାତ, ଅନୁପାତ ଗ୍ରହଣରେ
ଏହା ସକ୍ଷମ କଲେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ଛୁପ ।

(୧ମ ଗ୍ରହଣୀ) ୨ ମାତ୍ର ବା ୨ ଗ୍ରହଣ ୫ ୫ ୫
(୨ୟ ଗ୍ରହଣୀ) ୫ ଅଣା

କୃଷକୃଷିକାରୀ କୃଷି—ବ୍ୟବହାର ସମସ୍ତକାରୀ ଗଠାୟଣ
କୃଷି, ବ୍ୟବହାର, ମାତ୍ରରେଣା କୃଷି ଗ୍ରହଣ ଅବ୍ୟାପ ବାତ
ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାରରେ ନିୟମିତ ଛୁପ । ଏହାରେ ଦାବୀ
ସକ୍ଷମ ଗ୍ରହଣେ ସମ୍ୟକ୍ ଗ୍ରହଣରେ ଦମନ ଏବଂ ଗ୍ରହଣ
ସୁଧ ନିୟମିତ ସୁଧ ଓ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଏକ ବ୍ୟବହାର ଗ୍ରହଣ
କଲେ ।

୧ ମାତ୍ର (୨୦ ବର୍ଷ) ୧ ଟଙ୍କା ଦାବୀକାରୀ ୧୪ ଅଣା

ଅପୋକାରୀ—ବ୍ୟବହାର ସମସ୍ତକାରୀ ସୁଧ
କଲେ ଗ୍ରହଣ କଲେ ଗ୍ରହଣ କଲେ ଗ୍ରହଣ କଲେ ସୁଧ ଦାବୀକାରୀ
ଏକ ବ୍ୟବହାର ଛୁପ ।

୧ ବେଳ ୧ ଟଙ୍କା ।

ଦୋଷାନ୍ତର ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ୨୦୦
ଅଂଶରେ କଲେ । ପ୍ରକାଶରେ ମୂଲ୍ୟ ୧୦୦ ଟଙ୍କା
ଅଂଶରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ୫ ୨୫ ଟଙ୍କା ଦେଖ । ଶୁଣୁ ୧୦୦୦୦
ଲିଟର ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ବାବୁ ଦୋଷ ୧୦୦୦୦ ଅଂଶରେ କଲେ
ଦେବ ଏବଂ ପ୍ରକାଶରେ ମୂଲ୍ୟ ୧୦ ଟଙ୍କା ଦେବ ଏବଂ
ଅଂଶରେ ୨୫ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ଦେବ । ଦୋଷାନ୍ତର ଟଙ୍କାର
ଅଂଶ କ୍ଷମ କଲେକାରୀ ଦେବ ସୁଧର ମାତ୍ର ଅଂଶ କଲେ
ଗଠାୟଣ ।

ସମ୍ବନ୍ଧ ଏକକରେଣା ପ୍ରକାଶକାରୀ—ଏକକ
କ୍ଷମ କଲେ ୨୦ ଟଙ୍କା ବ୍ୟବହାର ବାତ ମଧ୍ୟ ଅର୍ଥମ ଦେ-
ବାକୁ ଦେବ ।

ଅନୁପାତ ୧୧୫ ବ୍ୟବହାର ଛୁପ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକୃଷଣ କଲେନାପାଧ୍ୟାୟ ।
ସେକେଟର ଓ ଚକ୍ରାନ୍ତର ।

ଫଲ୍ଲୋପନ ।

ପଦ୍ୟ ଭାବସୂଚୀ ।

(କୃଷକର ମତାନ୍ତରର ସ୍ୱାଧୀନତା ଅନୁ-
ର୍ଗତର ପଦ୍ୟ) ମୁଦ୍ରଣ କଲେ ବ୍ୟବହାରରେ ଛୁପ ।
ମୂଲ୍ୟ ୧୫ ୦ ଦାବୀକାରୀ ୫ ୦ ୫

ଶୁଣନ୍ତୁ ଧର୍ମକାଷ୍ଠା ।

ନବଶ୍ରୀମେଘ କୁନ୍ଦଳ ବନେଇଲ ପଦ୍ୟ-
ଶୋଭାଶ୍ରୀ ଛୁପାୟ ପ୍ରାପ୍ତ ଭାବବେଦ୍ୟ

ଶ୍ରୀ କଳିକାଳି ବିଦ୍ୟାଳୟ କି-
ବିଭାଗର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
ଅନୁକୋଷର ବିଦ୍ୟାଳୟ
ଓ ଊଷଧାଳୟ
ନ ୩୮ ମୂଲ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରରେ ବୌଦ୍ଧ୍ୟର
କଲେକାରୀ ।

କେନ୍ଦ୍ରରେ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁପାତ ସହାୟତାରେ ମଧ୍ୟ
ଶ୍ରୀ ଚ କୁଳା ୧୦ ଅର୍ଥମ ସୁଧ ବ୍ୟବହାର, ଗ୍ରହଣ ଗ୍ରହଣ
ଏବଂ ଗ୍ରହଣର ବ୍ୟବହାର ଅନୁପାତ ମହୋଷଧ ଏବଂ ସୁଧର
ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଛୁପ ।

ଦେବ ସକଳ ବ୍ୟବହାର ଦେବା ଅନୁପାତରୁ ବାତ
ଶ୍ରୀ ଚ କୁଳା ମଧ୍ୟ କଲେ, ଦେବାରେ କଳ ଚକ୍ର ଦେ-
ବର ଅବ୍ୟାପ ସମସ୍ତକାରୀ କଲେ ଏକ ନିୟମିତ ଗ୍ରହଣ କଲେ
କେନ୍ଦ୍ରରେ ବ୍ୟବହାରରେ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ସୁଧର ମଧ୍ୟରେ ଊଷଧ
ଓ ଊଷଧ ସୁପ୍ରକାଶ ଗଠାୟଣ ଆର୍ତ୍ତ । ଦେବ-ପ୍ରକାଶ ସୁଧର
କ୍ଷମ ମାତ୍ର ଛୁପିତ ଗ୍ରହଣର ଅର୍ଥମଧ୍ୟରୁ ଛୁପିତ ମଧ୍ୟରେ
ଗଠାୟଣ ।

**ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର ନିୟମ
ମହୋଷଧ ।**

- ୧। **ବୈଶୁକ ସାଲ୍ୟା—**ଏହା ଗ୍ରହଣରେ ଗୋଷ୍ଠରେ
ଏବଂ ଗ୍ରହଣ ସୁଧ ଓ ବ୍ୟବହାର ଦେବାରେ ଅନୁପାତ
ଊଷଧ ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ ଗ୍ରହଣ ୧୫ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ୫୪
- ୨। **ମହାବାସୁକର ଓ ଶୁକ୍ଳମାସୁକା କୃଷି—**
ଏହା ଗ୍ରହଣ କଲେକାରୀ ବ୍ୟବହାର, ଧାରଣ ଗ୍ର-
ହଣ ଅନୁପାତ, ବ୍ୟବହାର ପ୍ରକାର ମେଘ, ବସୁଧର,
ନୁଦ୍ରକ୍ଷ, ବ୍ୟବହାର ଦେବର ଅବ୍ୟାପ ଊଷଧ ଏବଂ
କଲେକାରୀ ମୂଲ୍ୟ ୨୫ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ୫
- ୩। **ପ୍ରମେହ ଶରଣେଷୁ—**ଏହା ଊଷଧରେ ମେ-
ଘର (ବ୍ୟବହାରର) ମହୋଷଧ ୫ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ
ଅବ୍ୟାପ ଦେବ ।
- ୪। **ସାର୍ବଭୈଳ—**ଅଧାରରେ, ଗ୍ରହଣ, ମୁଦ୍ରଣରେ
ଅର୍ଥମ ଊଷଧ, ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ ୫ ୫ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ୧୪
- ୫। **ସର୍ବଭାଗୀୟ ଗ୍ରହଣ—**ଏହା ଗ୍ରହଣ ବା, ଗ୍ରହଣ
ବା, ଗ୍ରହଣ ବା, ସର୍ବଭାଗୀୟ ବ୍ୟବହାର ବା, ଗ୍ରହଣ
ବା, ଗ୍ରହଣ ସର୍ବଭାଗୀୟ ଗ୍ରହଣ ଅର୍ଥମ ଊଷଧ
୨ ୫୫ ମାତ୍ର ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅବ୍ୟାପ ଦେବ ।
- ୬। **ମୁଦ୍ରଣସୁପ୍ରକାଶ—**ଏହା ଦେବର ବ୍ୟବହାର
କଲେ, ମୁଦ୍ରଣ ସୁପ୍ରକାଶ, ବାତ, ବସୁ ମଧ୍ୟରେ,
ନୁଦ୍ରକ୍ଷ ଦେବା, ୫ ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟରେ ଅବ୍ୟାପ
କ୍ଷମ ମଧ୍ୟ ୨ ୫୫ ମାତ୍ର ୧୪

**ବିଜ୍ଞାପନ ।
ନୂତନପୁସ୍ତକ ।**

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ
ସହାୟତାରେ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଗ୍ରହଣ ।

କୁଳସାମୁଦ୍ରକ (କର୍ଣ୍ଣିତ ସମ୍ବଲଗ)	ଟ ୦ /
ପ୍ରକାଶମାଳିକା (୫ମ ସମ୍ବଲଗ)	ଟ ୦ /
ମାଳା (ସରଳ ସୁମଧ୍ୟର ବାବ୍ୟ)	ଟ ୦ /
ଉପୁଷ୍ପିକା ଉପୁଷ୍ପିକା ୨ୟ ସମ୍ବଲଗ	ଟ ୦ /
କଷ୍ଟକ୍ରମେଣ ଉପୁଷ୍ପିକା ୧ମ ସମ୍ବଲଗ	ଟ ୦ ୧୧
ଗୋ ଉପୁଷ୍ପିକା ୧ମ ସମ୍ବଲଗ	ଟ ୦ /
କଷ୍ଟକ୍ରମେଣ (ମଦ୍ୟକ୍ରମେଣ କଲେକାରୀ)	ଟ ୦ ୪
ଶ୍ରୀମତୀର ଅର୍ଥସୁଧକ (୨ୟ ମ)	ଟ ୦ ୨୯
ନାରସିଂହର ବର୍ଣ୍ଣିକା	ଟ ୦ /
ଦୁର୍ଗାକଳା (ବାବ୍ୟ)	ଟ ୦ /
ପଦ୍ମାବତୀ	ଟ ୦ । ପ୍ରକାଶ ୫ ୦ ୪
ଧାନମାଳା (ସମ୍ବଲଗ)	ଟ ୦ ୧୧

**CHEAP ! CHEAP ! CHEAP !
SCHOOL BOOKS.**

Prescribed for the Collegiate
school and H. E. schools.

JUST TO HAND.
To be had of the Printing
Company, Cuttack.

କଲେକାରୀ ସୁଧ ଓ ଧାରଣ ଦାବୀକାରୀ
ଗ୍ରହଣସୁପ୍ରକାଶ ନୂତନ ଅନୁପାତ ଦେବା
ଅବ୍ୟାପ ।

ସୁଧର ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ଦେବା
କଟକ ଦରଦାବୀକାରୀ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ
ଦୋଷାନ୍ତରରେ ପ୍ରାପ୍ତକ୍ୟ ।

ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରକାଶକାରୀ ଗ୍ରହଣ
କଲେକାରୀ ରୂପେ ଧାରଣ ଦୋଷାନ୍ତର, ଗ୍ରହଣ—
ପ୍ରଥମକାରୀ ସର୍ବଭାଗୀୟ

ଧାରଣସୁଧ	ଟ ୨ ୪
ଅଧ୍ୟାୟକ	ଟ ୫
ଶୁଣୁ ଏବଂ ପ୍ରମୁଦ	ଟ ୫

ମାତ୍ର ଦୋଷାନ୍ତର ବ୍ୟବହାର— ସେତେ ଧାରଣ ଦେବେ
କଲେକାରୀ ଟ ୦ ୫ କୁ ଗ୍ରହଣ ଦେବ କାତ୍ର ।

କୃଷକର ଓ ଶୁକ୍ଳମାସୁକା ଏହାରେ ଗ୍ରହଣ ପ୍ରଥମ
ଅବ୍ୟାପ ଦେବା ଓ କୁଳସୁପ୍ରକାଶ ଧାରଣରେ ଦେବ
ଅଧ୍ୟାପକର ସହାୟତାରେ ବ୍ୟବହାର କଲେକାରୀ
ଦୋଷାନ୍ତର ।

ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦରେ ଗଠାୟଣ
ବାବୁ ଦେବ ।

ଏହି ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର ବ୍ୟବହାରରେ ଗ୍ରହଣ
ଦୋଷାନ୍ତରରେ ବ୍ୟବହାରରେ ୧୦୦ ଓ ପ୍ରକାଶକାରୀ

ଉତ୍କଳ ପାଠକ

ସାହିତ୍ୟିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟାରେ ଉପସ୍ଥାନ ପତ୍ର ଫିଟା । ମୂଲ୍ୟ ୨ ଟଙ୍କା । ପତ୍ରଟିର ଉପସ୍ଥାନ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ର । ଅଗ୍ରମ ୬୩୯
 ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟାରେ ଉପସ୍ଥାନ ପତ୍ର ଫିଟା । ମୂଲ୍ୟ ୨ ଟଙ୍କା । ପତ୍ରଟିର ଉପସ୍ଥାନ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ର । ପଞ୍ଚମେଷୁ ୬୩୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପତ୍ର ୧୮୯୭୩୯୭ ମସିହାର
 ନୂତନ ପତ୍ରିକା

ଉତ୍କଳ ପ୍ରାକୃତିକ ଇତିହାସରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ
 କରାଯାଇ ପ୍ରାୟ ପଞ୍ଚାଶ କୋଟି ଲକ୍ଷକୁ ମୂଲ୍ୟ
 ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଅଛି ।

ବହୁମାତ୍ର ୫୦/୮
 ମାତ୍ରମାତ୍ର ୫୦/୯

ବହୁମାତ୍ରର ତାଲିକାରେ ୫୦/୮ ଓ ସାଧ
 ପାତ୍ରର ତାଲିକାରେ ୫୦/୯ ଦେଖାଯାଇ
 ସର୍ବଜନଙ୍କୁ ସମ୍ଭବ ପଦ୍ଧତିରେ ବିଜ୍ଞାପନ
 ପାଇଁ ଏହି ଘୋଷଣା ଏବଂ ଏକମାତ୍ର
 ଅନୁସନ୍ଧାନ ସମାଜରୁ ଅତି ଶୀଘ୍ର ନୂତନ
 ଉତ୍କଳ ପାଠକ ପତ୍ରର ପ୍ରକାଶନ ମୂଲ୍ୟରେ
 ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଅଛି । ଉତ୍କଳ ପ୍ରାକୃତିକ
 ଇତିହାସର ସମସ୍ତ ଅଂଶ ଏବଂ
 ମୂଲ୍ୟ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଧିକ ଅଥଚ ଉତ୍କଳ
 ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ନିଜ ନ୍ୟାୟରେ ନୁହେଁ । ଉତ୍କଳ
 ସମାଜରେ କେହି କିମ୍ପାରେ ବିଜ୍ଞାନର ପାତ୍ର
 କିମ୍ପାରେ ନାହିଁ । ବିଜ୍ଞାନର ପାତ୍ରର
 ପ୍ରକାଶନ ଉତ୍କଳର ବିଜ୍ଞାନ ଇତିହାସ ମତା-
 ମତୋପାଶ୍ୟ ସ୍ୱଳ୍ପ କ୍ରମରେ ସମାପନ
 ହେଉଛି । ପାତ୍ର ଉପରେ ତାହାର ନାମ
 ପାତ୍ର କିମ୍ପାରେ କ୍ରମରେ ପଡ଼ିବେ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ମାନ୍ୟତାକୁ କଲକତାକୁ
 ଅଧିକାରୀ ଶକ୍ତି ଦେବା ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ
 ମୁକ୍ତକରଣର ଅକାଶ ସୃଷ୍ଟି କରି ଏବଂ
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ କଳ ପାତ୍ରରେ । ସେଠାରେ ଭୋଗ,
 ବେଶ୍ୟା ଏବଂ ଅପସଂଗତ ଲୋକାଦି ଅତି
 ଧୂଆନ ସହଜ ହୋଇଥିଲା ।

କାଳେକର ମହିଷାସୁଚି ଏବଂ କଲକତ୍ତର
 ଦେ ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦିନାକ ଶ୍ରୀ ବିକାଶ ତାଙ୍କର
 ଶ୍ରୀମତୀ ଦାସପ୍ରାଣରେ ଉକ୍ତ ମାସ ତା ୨ ରଖ-
 ତର ସମ୍ପର୍କ ହୋଇ ଥିବାର ସମ୍ଭାବ ମିଳିଲା ।
 ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନାମ ପତ୍ରରୁ ପ୍ରକାଶ ହିଁ । ଏ ମତାସପ୍ତ
 କଲକତ ଯାଇ ଉତ୍କଳ ପାତ୍ର କର ଅଧି ଅଗ୍ରଣି ।
 ଏ ବିକାଶ ସମ୍ବନ୍ଧେ ୧୮୭୨ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ
 ମସିହାରେ ଲେଖାଯାଇ ଥିଲା ।

ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ମାନ୍ୟତାରେ ଥିବା
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସେଠା ଉତ୍କଳ ସମାଜ ତାଙ୍କୁ ସେହି
 ଅଭିମତକୁ ପତ୍ର ଦେଖିଥିଲେ ତହିଁ ଉତ୍କଳରେ
 ପ୍ରକାଶ କର ଅଗ୍ରଣି ହିଁ ସୁକଳ୍ୟାଦିରେ ରେ-
 ନାକାଠି ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଉକ୍ତିରେ ଦେଖି ଏବଂ ତାଙ୍କର
 ଏକାନ୍ତ ରଚନା ଅଛି ଯେ ସେ କାଳରେ
 ଥାନ୍ତ ମାନ୍ୟତାକୁ କଲକତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ-
 ଦାୟ ରେ-ବାସ ଗୋଟି ଦେବ । ଏ କେଳି
 କଟର କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷର ପୁରୁଷୋତ୍ତମରେ କଳ-

କାର ହେବା ପାଇଁ ଅତି ଉଚ୍ଚ କଲକତା
 କାଳୀକୁଳର ଦୟା ସମ୍ପର୍କ ଦେବା ଅପୂର୍ବର-
 ବସ୍ତୁ କୁହଲ ।

କତ୍ୟୁର ମେଳଣର ସାହେବ ଭଲ ମ-
 ନୁତ୍ୟ ମ ଲେଖିବାକୁ ସେଠା ମିଳିବିପାତ୍ର-
 ଠିର କମିଶନର ମାନେ ସମସ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ଦେ
 ଥିବାର ସମ୍ଭାବ ମିଳିଲା । ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଲ-
 ଲକ ଅଟଇ ଏବଂ ତଥା ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରୀମତୀର ଦୋଷ
 ଥିଲେ ଏକେ ସରକାରୀର ନ ଥାନ୍ତା । ଅନୁ-
 ମାନେ ରଚନା କରୁଁ ଗଦ୍ୟମେଣ୍ଡ ଧାରଣକେ
 ଏଥର କରୁର କଳିବେ । ତଥାପି ଅନୁମାନେ
 ଏକକ ଦେଖାକୁ ଅଭିମାନ ଦଶରୁ ପଦକ୍ଷେପ
 କ ଦର ମେଳଣର ମନୁତ୍ୟ ଅଧିକାର୍ଯ୍ୟ ଥି-
 କର ଦେଖାଦ ଦେଖିଥିଲେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଗୋ-
 ରକର ବସ୍ତୁ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ଅବସରପୁରାରେ ଲୋକର ଭୋଗ
 ସୁକ ଦେଖିଥିବାର ସମ୍ଭାବ ମିଳିଲା । ଲୋକମୁ-
 ସେନାପତି ଭୋଷେଲ ୧୨୦୦ ଦେଖାଯିବେନା
 ଏବଂ ୨୦ ଶ ଲୋକମୁ କର୍ମରୁ ମାଳକ
 ସହଜ ଅବସରପୁରା ସତା ମେଳେକକ ବିଷ
 ସକ୍ରମେଣାକହାର ପରଦେଶରେ ହୋଇଗଲେ ।
 ସେମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବା ନାହିଁ ଅଲ୍ୟ ସେ-
 ନାପତି ସେନା ସମରକ୍ୟାଦାରେ ସାଧ୍ୟରେ

ମାତ୍ର ମେ- ରୁବର ସମ୍ପର୍କ ସୂଚକେ ବାସ୍ତବ୍ୟ
 ପ୍ରତ୍ୟାଗତ ହେଲେ । ଦେବତା ତ ଶ ବର୍ଣ୍ଣ-
 ରୂପ ଓ ଲ ଶ ଶ ଶିଖା ଉଦ୍ଧାର ପାଇ
 ଅରୁଣ ମାତ୍ର ଅବଶ୍ୟକ ଲୋକେ ନିବୃତ୍ତ ହୋଇ
 ସୁଦୂର ନିସ୍ତର ହୁଏ ।

ଏବଂ ବଡ଼ଦଳ ଉପଲବ୍ଧ ହେଲେ ଦେବ-
 ପତ୍ନୀଠାରେ ସେଠା ସଂକଳ୍ପକର ଅସିଷ୍ଟ
 ମତସ୍ୟ ଏବଂ ବାସିଦମାସୁଷ୍ଟ ଚଳିତାବ ଚର୍ମ
 ସୁଦମାଳକ ହିନ୍ଦୋମରେ ନାନା ପ୍ରକାର ବେ-
 ନ୍ନର ଉଦ୍ୟୋଗ ଦେଖିଥିବାର ସମ୍ଭବ ମିତ-
 ଅଛି । ତତ୍ପରେ ସୁଦ ଶିଳାମାତୃମାନ ସେଠା-
 ସୁ ଲିପିଲିପା-କ ସଙ୍ଗେ କିତେଟି ବେନିବାର
 କଳୋକସ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଉଚ୍ଚମାତ୍ର ତା ୨୭
 ୨୮ ଓ ୨୯ ଉପମାନଙ୍କରେ କିତେଟି ଏବଂ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେକ । ଏବଂ ସେହିମାନେ
 ଉପଲବ୍ଧ ହେଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ସୁଦସ୍ତାର ବିକ-
 ଶୁଣ ମଧ୍ୟ ବନୋକସ୍ତ ହୋଇଅଛି । — ତତ୍ପ-
 ରେ ତ ଅ.ମାତ୍ର ଦେବ ତାଦା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଚିତ୍ତାପାର ନାହିଁ ।

ସୁଦାରେ ଏବଂ ସମ୍ଭାବ ସମ୍ପର୍କେ ପ୍ରତୀତିକ
 ହୋଇ ଅଛି ସେ ପ୍ରତୀତିକ ରମାବର ଚ ୧୨ ଶ
 ହୁନମସ୍ତନୀକ ଶ୍ରୀକ୍ଷୁୟାକ ଚର ଅଛି । ଏମା-
 ନେ ସମସ୍ତେ ସନ୍-ସମ୍ପାଦ ସୁଦା ଏବଂ ପ୍ରତୀତିକ
 ସାଧକା ସତର ତ ଯାଦା ଅମେରତା ବାସିମାନେ
 କଳାକୁ ଅରୁଣ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ବାସିକରୁ ସୁଦାର
 କଥୁତ ହୁଏ । ପ୍ରମୁଦା ସେତେବେଳେ ଏବେ
 ଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ତାତ ରୁତ ବ୍ୟାଗକର ଲବ ଧର୍ମ ଅ-
 ଶ୍ରୀ ବରପଞ୍ଚମ୍ବର ଚେତେବେଳେ ଅନ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀ
 ଲୋକଙ୍କୁ ସେ ସେ ଅନ୍ୟବାଟେ ଚଳାଇବେ
 ଏ ଅଗା ବଡ଼ମୁତା ମାତ୍ର ଏବଂ ଦେଉଁ ଶ୍ରୀ.ଲବ
 ମାନେ ଅପଣା ଏବଂ ଶୁକ୍ତି ଚାକର ସାଧକା ବ-
 ବରଣେ ଅସବୁ ବେନିସ୍ତରେ ସେମାନେ ସେ
 ଚର୍ଚ୍ଚାପି ସନ୍-ସ ସମୁଦା ରୁଚୁଣ୍ଡି ଏବା ଅନୁମାନ-
 କର ଚ୍ୟାପ । ସର ଚିକି ରୁମ୍ପାର ବେଲେ
 ଉଦାସୁ ନାହିଁ ।

ରୁବର ବର୍ଣ୍ଣରେ ଅବଧ ପାଣ୍ଡୁ ଚକ୍ରପତ
 ହୋଇ ନାହିଁ ବରଂ ସେଠାର ଅସୁସ୍ତବା ସମ୍ଭା-
 ବମାନ ସୁବରପତନର ଅଟଇ । ସେଠା ପ୍ରଧାନ
 ମନ୍ତ୍ରୀ ସମୁଦ ସାଗାକ ରୁବରୁଚ ବଚାମାତ୍ର-
 ରେ ଶୋଇବ.ନାଲ୍ଲ ଅବେଶ କରସୁଲେ ମାତ୍ର

ସେ ଜୀବନ ଅପଣା ଦର ଧର୍ମବଚକର ସରଣ
 ନେଲେ ଏବଂ ରୁଚୁଷ୍ଟ ସୁତ ସେତେ ବେଳା
 ବଲେଦେଁ ସେ ଯେଉଁଲେ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ସେ ଅପଣା ଏକଠାକୁ ଲେଉଟି ଅସିସ୍ତକାର
 ସମ୍ଭବ ମିଳଇ ଏବଂ ତସୁତ ହୁଏ ରୁଚୁଷ୍ଟବଳ
 ପୁଣି ତାକୁ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀର ଅପତରେ ବସା-
 ଲେବେ । ଦଳଖାଣିକୋପନଠାରେ ଅର୍ଚ୍ଚାକସ୍ତ
 ଏବଂ ଶ୍ରୀକ୍ଷୁୟାକ ନାରେ ରସୁନକ ହୁନ
 ଶାବ ହୋଇଅଛି । ଅର୍ଚ୍ଚାକସୁ ବନ୍ୟ ଧୁଂସ
 ବେଦା ଉପରେ ବସିଅଛି ଏବଂ ସକ୍ଷିପ୍ରାଲୋକେ
 ସଦାରେ ପଢ଼ି ଶୀତ ଏବଂ ଅନାବାଲରେ ପ୍ରା-
 ଚ୍ୟୋନ କରୁଅଛନ୍ତି । ସୁଦେଶୀୟ ସୁଦାମାନଙ୍କୁ
 ରୁବରୁଚ ଅଧିକା ଶାଦାର ବାବିକେଲସ
 ବାଟେ ଲେଦା ହାରଣ ଅନୁମତ ପ୍ରକାର ବ-
 ରସୁସ୍ତବାର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ ।

ଏଠା ଲେଦାଲକରେ ଲେଖେ ଓତମବାତ୍
 ଗଙ୍ଗାକର ପିଣ୍ଡ ଗୋରୁଧା ନିବୃତ୍ତରେ ଶ୍ରୀଏ ଚମି
 ଦେବୀମା ଅଚାଲରେ ଚଳମରେ ବରବଦର
 ବିଧମରେ ଅଚାଲରେ ବସଲ କେଲସୁଲେ ।
 ମାତ୍ର ବେଶକାରପଞ୍ଚାୟଲୋକମାନେ ଧାତ ବାଟ
 ନେବାଉ ଅବରକଦୋଇ ସେ ଏଠାରୁମାନ ଗର
 ରଚନାଉତର ଧାତକଟା ବସସୁ ବଦନ୍ତ ବରଦା
 ସମସ୍ତେ ଅବରପଞ୍ଚ ବଲକର ହୋଇ ଅସି ତାକୁ
 ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାର ବଲେ ସେ ତାନର ମୁଣ୍ଡ ପାଟ-
 ଯାମ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ସନ୍ଧ୍ୟାଗତ ଅଛନ୍ତି । ତାନର
 ବେଦେବମାନେ ମଧ୍ୟ ଚଠିକ ଆଗାତ ପ୍ରାୟ
 ହୋଇପଡ଼ି ଅଛନ୍ତି । ରୁଚୁଷ୍ଟରୁ ସୁଲସରେ
 ଦଳାଦଳାମାର ଲଲଲ ବଅଯାଇସୁଦାରୁ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଲସ ଏମୋଦମା ବଦନ୍ତ କରୁଥ-
 ବାର ଶୁଣାଯାଉଅଛି । ଅମ୍ବୋମାନେ ରୁଚିଆ
 କରୁଁ ସୁଲସ ଏସୁରେ ସଆସାଧ ପରଶମ କର
 ବୋଷା ବନ୍ଦିମାନଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡରେ ସହୁଆଇ ଅପ-
 ଶାଳ ଗୋଲକ ଲକ୍ଷା ବରବେ । ଇଂରୁଜକ
 ଅମଳଦାସରେ ଲେଦକର ଏବେତୁର ରୁଷା-
 ତର ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦା ସଗାବ ରୁଷର ବସସୁ ।

ତଦା ମାସର ବିରୁକରେ ମାହେଷ୍ଟବର
 ଅନୋକତ ସେଷ ହୋଇ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ସେଠାରୁ ପ୍ରଚଳିତ ହେଇଚ ହୋଇ କ୍ଷେଟ
 ବେକେଟସକ ନିବୃତ୍ତରେ ସୁଦାସ ହୋଇସୁଦାର
 ସମ୍ଭବ ମିଳଇ । ପ୍ରତିଧ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ଦେ-
 ବା ସମସ୍ତେ ସେ ପ୍ରକାର ବଲେ ସେ ବର୍ତ୍ତ-

ମାନ ରୁଚରୁ ଅର୍ଥର ଅବସ୍ଥା ହେବ ଲକ୍ଷ
 ହୋଇ ଅସିଅଛି ଏବଂ ଏ ମାସରୁଦାର ରୁଚର
 ଓ ବଲର ମଧ୍ୟରେ ଦଳକଚାତ ହୋଇସୁଦାରୁ
 ଏବା ସାମୁଦ୍ୟର ଏକତାର ନିତାନ୍ତ ବସେଶା
 ଏବଂ ଅର୍ଥର ଅବସ୍ଥା କମାଗତ ବଲ ହୋଇ
 ଅସୁସ୍ତକାରୁ ଏ ମାସର ଉଠି ଗାଈପାଲେ । ଉ-
 ଆପି ସେ ରୁଚାନ୍ତ ଅବେଶ ବହୁତ ବେଳ
 କହୁଲେ ସେ ତୋମାଲବଦିକ ମତ ତ ସେତ
 ସେ ବହୁ କରବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଉଦୟ ସେରୁ
 ବାଗ ଚଳପେଶ ରବେ ଉବେତତ ଦେଲ
 ଉତ୍ତରୁ ଶେଷ ଚର୍ଚ୍ଚି ଦେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉ-
 ରତ ମବର୍ତ୍ତମେଶବର ମତାମତ ସେତେ ଶୀଘ୍ର
 ହୁଏ ତାଦା ଅଗାଉବା ତାକୁ ରୁଷାଲ ବେଲେ
 ମାହେଷ୍ଟବର ବଶିକମାତେ ଅପଣା ଲବ ଅ-
 ତୁକୁ ବୌତବା ସାବଦତ ଅଟଇ ମାତ୍ର ରୁଚର-
 ବାସୀ ଶେ ଚର୍ଚ୍ଚିବାଏ ଲବନ ଶାଉଁ ଏତେ ବରୁ
 ବେର ଅସୁଅଛନ୍ତି ତାଦାକ କ୍ଷେଟ ସେକେଟସ
 ଚାଗନ୍ତି ନାହିଁ ? ଉଚ୍ଚରର ଅର୍ଥର ଅବସ୍ଥା
 ବର ବେଲେ ଅଗେ ଲବଣ ମାସୁର କଥା
 ରୁଦା ଗାଉ । ପରେ ଅନ୍ୟ ମାସଲ କଥା ରୁ-
 ଶିବ ।

ମହାମାନ ଗବର୍ତ୍ତର ଲେଖକର ଲକ୍ଷ ଏଲ-
 ଗିତ ତାଦାରୁ ଗରୁମାସରେ ହାଉବସୁ ଦାବ-
 ରେ ସୁଦାକାଲରେ ଚତାମର ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ
 ଅଗ୍ର ଏ ବାଚ.ଲେଖା ଓ ବସୋଟି ଗୁରୁର ଦେ-
 ଟସୁଲେ । ବାଚ.ଲେଖା ଶାଉଣ୍ୟର ଅଗରରେ
 ପ୍ରାୟ ଅଠଇଶ ଲକ୍ଷ ଓ ଗୁରୁର ଓଶାଳ ସ୍ଥାନରେ
 ଏମନ୍ତ ବୌଷଲରେ ଲେଖା ହୋଇସୁଲ
 ସେ ଗୋଟିଏ ମତ୍ର ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ବସିସୁଦା
 ଅଚେତ ପଶା ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ଲକ୍ଷ ଓ ବେକି
 ଏ ଲିଖିତକ ଟବଦତ ପ୍ରଦେଶୀ ଓଟ ବେନିପାୟ
 ଦସୁଥୁଲ । ଅପତ ଏସୁମଧ୍ୟରେ ସେଷ ସାବଦ
 ବିଲପତ ସୁଲପାଳ ତାମର ପାଉଷ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରର
 ଅସୁମ ଅଧାସୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାଗତ ସାଧାରଣ ଶୁଣା-
 ରେ ସୁ ୨୦ ଖୁା ଦେବ ଏବଂ ଅଧୁ ବେ.ଚେବ
 ବିଷୟ ଲେଖା ହୋଇସୁଲ ପୁଣି ଅବରମକର
 ଅନାର ଅବସ୍ତବ ଏମନ୍ତ ହୁଣ୍ଡ ସୁଲରେ ପୁଣ୍ଡ
 ଅସିରେ ସୁଦର ଦେଖା ହାଉଥୁଲ ଏବଂ ବଡ଼
 ଦସିକା ବାଚରେ ଦେଖିଲେ ମଧ୍ୟ ବେକି ଶେଷ
 ର ସେହି ଲବ ସେମନ୍ତ ହୁଣ୍ଡ ବା ମୋଶା
 ଦେବା ଅବସ୍ତବ ତାଦା ଚତୁରାର ରୁପେ ଲମା-
 ଦେଇ ଲେଖାଲ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଅହୁଣ୍ଡ ପ୍ରକାଶ

ଦେଉଥିଲେ । ଉତ୍କଳ ଯୋଡ଼ିଏ ମଧ୍ୟରୁ ଏକ
 ଗୋଟିକରେ ଗୁଡ଼ିପ୍ରତିନିଧି ବାହାଦୁରୀ ଏକ
 ଲେଫ୍ଟିନେଣ୍ଟାଣ୍ଟ ସନ ୧୮୯୫ ଶାଲ ନବମ୍ବର
 ମାସ ଚା ୧୩ ରଖିଲେ ମଦ୍ୟମାନଙ୍କ ନିଜାମଙ୍କ ଅମ-
 ସ୍ୱରାଜ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟକରେ କେତେମାନ ହୋ-
 ିଥିଲେ ଏହି କଥାମାନ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ ଏକ
 ଅନ୍ୟତର ଏକପାଖରେ ଉତ୍କଳରେ ଉତ୍କଳ
 ମନାସଖିକୁ ଉତ୍କଳରୁ ଏହି କଥାମାନ ଉତ୍କ-
 ଳରେ ଏକ ଅଗ୍ରପାଖରେ ଲେଖକର ଜାମ
 ଚାରିପ ମସ ଓ ସର ଉତ୍କଳରେ ଲେଖା ଥିଲ ।
 ଲେଖକର ଜାମ ମୁଦ୍ରାସମ୍ପଦ ଯାକର ଥିଲ ।
 ଏହି ଆହୁର୍ଯ୍ୟ ଲିପିହୋସଲ ଦେଖି ମଦ୍ୟମାନଙ୍କ
 ସକ ପ୍ରତିନିଧି ଏକ ଲେଫ୍ଟିନେଣ୍ଟାଣ୍ଟ ଏକମୁ ପ୍ରୀତି
 ହୋଇଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଲେ-
 ଖକକୁ ଜିଲାର ସାକ୍ଷାତରେ ଚାହାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ
 ଦେଇଥିଲେ । ପ୍ରକୃତରେ ଏପ୍ରକାର ଅସାଧାରଣ
 ଶିଳ୍ପ କୌଶଳ ଅଧିକ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟେ ।
 ଓଡ଼ିଶାରେ ଏପରି ଲିପିକୌଶଳର ଦୁଇ ଏକ
 ଉଦାହରଣ ଆମ୍ଭେମାନେ ଦେଖୁଅଛୁ । ମାତ୍ର
 ଓଡ଼ିଶା ବ୍ୟତୀତ ଏଡ଼େ ବୌଦ୍ଧିକ ଉତ୍କଳ
 ହୋଇ ନାହିଁ ।

ମାନେ କହୁ ଚ ଶାନ୍ତି ମାତ୍ର ନିବାସର ବର୍ତ୍ତ-
 ମୂଳ ସୁଯୋଗ୍ୟ ଦିଲ୍ ସାହେବ ଅଧିକା ବଲେ-
 ଦୁର ସାହେବ କି ଅବା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧେୟ
 ଜଳ ସାହେବକୁ ସମ୍ମାନର ଅସମଗ୍ରବଣ
 କରବାକୁ ନ କହିବା ବଲେକର କର୍ତ୍ତୃପତ୍ନ
 ପ୍ରତି ନଦାପି ଭଲ ହୋଇ ନାହିଁ । ଦାଦାରର
 ଲେଖ ସମ୍ପ୍ରତି ଦେଲେ ଯେପରି କାଳକ୍ରମର
 ଉତ୍କଳ ଦୁଏ ସେହିପରି ବାହାରଲେଖକର
 ମଧ୍ୟ ସମ୍ମାନକୁ ଅବଶିଷ୍ଟ କୁଅଇ । ପୁଣି
 ଅମ୍ଭେମାନେ ବରଦର ବାହାରଲେଖକୁ ଏକ
 ସମୟରେ ସମ୍ମାନର ଅସମଗ୍ରବଣ କରବାର
 ଦେଖି ଅସମ୍ଭବ ମାତ୍ର କଲବାକୁ ସାହେବ
 ଅଧିକରୁ କହିଲେ କପାଳର ଉତ୍କଳ
 ଚାହା ଅମ୍ଭେମାନେ କହିପାରୁ ନାହିଁ । ଦଲବାକୁ
 ସାହେବଙ୍କ ଅମରରେ କଲେକର ପ୍ରଧାନ
 ପଦ୍ମାକର ଫଳ କଲ ହୋଇ କି ଧୂଆକରେ ସେ
 ଜଣେ ପଣ୍ଡିତ ହୋଇ ଖ୍ୟାତ ଅଟିଅଛନ୍ତି ।
 କରେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ ଏରୂପେ ପାର ଦେବା
 ଦେମନ୍ତ ଦେବତାର କାର୍ଯ୍ୟ ଚାହା ଚାନ୍ତି
 ଅବଶ୍ୟ ବଦଳ ଥିବ ଏବ ସେ ଲେଖମାନଙ୍କ
 ମତରୁ ସମେତ ଦୁଇ କରବାକୁ ଅବଶ୍ୟ
 ସମର୍ଥ ଦେବେ ।

ଗଣ ଶକ୍ତିର ଉତ୍କଳରେ ତ ଯା ଉତ୍କଳର
 ଅଭିମତରୁ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ନାଟକର ସୁଲଭ
 ଅଭିନୟ ଦେଖାଇ ଦର୍ଶକ ରୁଚିତର ମନୋ-
 ରଞ୍ଜନ କରୁଥିଲେ ।

କହୁ କହୁ ପ୍ରଗତି ହେଉ ସଦାକା-ର ଏକ
 ନିମ୍ନାର୍ଥକରେ ଅଭିଭୂତ ଏକକ୍ରମେ ସମସ୍ତ
 କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ କରବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ
 ଶୌଭାଗ୍ୟ ହୋଇଲେ ଅଭିଭୂତ ହେବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଥମ ଦେଇ ବାରିପାଟଣା ନାଟକର ଉତ୍କଳ
 ଦେଖିବା ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ସାଧାରଣଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସ୍ୱ-
 କଥା ଭଳକ ନୁହେଁ କ୍ଷପର ଲିଖିତ କହୁଦର୍ଶୀ
 ଓ ଉତ୍କଳ ଅଭିନୟ ମନୋହରମାନେ ଏ
 ଅଭିଭୂତ ଉତ୍କଳର ଶାନ୍ତି ଦୁଗା ହୋଇଥିବାରୁ
 ସେମାନଙ୍କୁ ଅଭିଭୂତ ସମ୍ମାନ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ
 ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ଯେ କରୁଥିବେ ଜଗନ୍ନା-
 ଠର ସେମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତିର ଓ ମନସିକ ପ୍ରତିର-
 ଦଳ ଦେଇ ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ କର୍ମ କରାଗ
 କରନ୍ତୁ ।

ଅଭିନେତାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୁଣ୍ଡ, ବଦ୍ଧ ଓ
 ସକଳିତର ଅଭିନୟ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ହୋଇଥିଲ ।

ଗଙ୍ଗାର ଦୃଶ୍ୟ ଓ ସୁବଳ ମୁକ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣନା ଉତ୍କଳ
 ଦର୍ଶକମାନେ କୁଣ୍ଡ ପ୍ରସଂସା କରୁଥିଲେ ।
 ପ୍ରଥମୋକ୍ତ ଦୃଶ୍ୟରେ ସାଧାରଣରେ ପ୍ରକୃତର
 ଅନୁଭବର କରପାଇଥିଲା । ଦେବଲ ପ୍ରଶଂସା-
 ର କଥା ଉତ୍କଳ କର ନିରବ ରହିବା ହିତା-
 ଚାର୍ଯ୍ୟ ମାନଙ୍କର ଉଚିତ କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ସୁତରାଂ
 କୁଣ୍ଡ ସମୟେ ପକେ ଅଧେ କହିବା କରୁଥିଲ ।
 କୁଣ୍ଡ ଉତ୍କଳ ଥିବା ସମୟରେ ଅର୍ଜୁନ ଓ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋ-
 ଧନ ଚାକ ଶୟନ ସେପରେ ଦଲକ କରବା-
 ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ । ଦୋଧକୁ ଏ ଶାନ୍ତିବାଲର କିନ୍ତା
 ପ୍ରଗତି ହୋଇ ଲାଗି ଯିବାକୁ ହୁଏ ନ ଥିଲା ।
 ବୋଧହୁଏ ଏବା ନାଟକ ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କର
 ବୋଧ କୁଣ୍ଡର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିବନ୍ଧରେ ଏକମତ୍ର
 ଅସଲ ରଖାଯାଇ ଥିଲା । ଅର୍ଜୁନ ପ୍ରବେଶ
 ଦେବା ସମୟେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ କହିଲେ ଉତ୍କଳ
 ହୋଇଥିଲେ । ସୁତରାଂ ଅର୍ଜୁନ ଆଜୁ ଅସଲ
 କ ପାଇ ନାହିଁ ହୋଇ କୁଣ୍ଡର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ
 ଦିଲ୍ଲୀପର ବୋଧହୋଇ । ଗଙ୍ଗାର ଦୃଶ୍ୟରେ
 ପ୍ରକୃତର ଅନୁଭବ ଯେପରି କରକାର୍ଯ୍ୟ
 ହୋଇଥିଲା ରଥ ବର୍ତ୍ତା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟା ଅଧିକ
 ପ୍ରମାଣରେ ଅପ୍ରାକୃତକ ହୋଇଥିଲା । କହୁ
 ଏ କୁଣ୍ଡ ଅପରକାର୍ଯ୍ୟ ।

ଦର୍ଶକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ସୁଲଭ ଶିଳ୍ପ
 ଦେଲେ ଦେ ଅଭେଦ ସମ୍ଭାନ୍ତ ଦଳ୍ପି ଉତ୍କଳ
 ଥିଲେ । ଏଥିରୁ ବୋଧହେଉଅଛି ଅଭିନୟ
 ସକ୍ଷମତାରେ ଉତ୍କଳ ଆବର୍ଷଣ କରୁଅଛି ।

ଉତ୍କଳମାନଙ୍କର

ଉତ୍କଳ ଗଣେଶରେ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କର ସମ-
 କରେ ଲିଖିତ ବକଶ୍ରୀମେଖର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦି-
 ଶ୍ଟ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରକଳିତ ଉତ୍କଳମ-
 ଶିଳ୍ପ ସନ ୧୮୮୭ ଶାଲ ଅପ୍ରେଲମାସ ଚା-
 ରଖରୁ ଜାଣ ଦେଲ । ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍
 ସନ ୧୮୮୮-୮୯ ଶାଲରେ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳଦର୍ଶ-
 କରେ ୪ ୧, ୩୨, ୧୧, ୮୦୦୧ ଲା ଉତ୍କଳ ହୋଇ
 ସନ ୧୮୯୩-୯୪ ଶାଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜମଖଣ୍ଡ ରୁକ୍ତି-
 ଦାସ ୪ ୧, ୨୦, ୧୩, ୨୦୦୧ ଲାକୁ ଉଠିଅଛି ।
 ଅର୍ଥାତ୍ ଅଠବର୍ଷରେ ପ୍ରକଳିତ ୨୪୦୮୪ ଅଧିକ
 ବାର୍ଷିକ ଉତ୍କଳର ୩ ଟଙ୍କାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ କରୁ ଅଛି ।
 ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳର ସେତେ ଅଧିକ ଉତ୍କଳ ପରୁ-
 ଠାଣ କଲିକତା, ବମ୍ବେ, ଓ ମାଦ୍ରାସ ଏହି
 ଭିତ୍ତି ସହରର ଅଧିକ ଅଟେ । ଉତ୍କଳର ଅଧିକ
 ସଦାପେଶା ଅଧିକ । ବମ୍ବେର ପ୍ରବେଶର ଅଧିକ

ପ୍ରଥମ ମହିଳା ସମାଜ କାରଣ ସେଠା ଲୋକତଃ
 ଶକ୍ତ ବଜ୍ରାଳାୟ ଲୁଣା ଦେଲେହେଁ ଧନୀ ଲୋ-
 କର ସଖ୍ୟା ଅଧିକ । ତହିଁତଳେ ଉତ୍କଳ
 ସହିମ ଓ ଚହିଁତଳେ ମାନ୍ଦାଳ ଅଟେ । ବମେଇ
 ଓ ବଜ୍ରାଳାୟ ବୁଦ୍ଧି ସମାନ ଭାବରେ ଗୁଲୁଅଛ ।
 ମାନ୍ଦାଳର ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରଥମେ ସାମାନ୍ୟ ଥିଲା ମାତ୍ର
 ଗତ ପାଞ୍ଚବର୍ଷରୁ ତହଲ ହୋଇଅଛି । ମଦାମାନ୍ୟ
 ସବର୍ଣ୍ଣର ଲେଖକର ଭବେତନା କରନ୍ତି ଏ
 ଏକପକ୍ଷରେ ଲୋକଲେ ଧନ ବୁଦ୍ଧି ଏକ ଅପର
 ପକ୍ଷରେ ଡିକମ୍ ଏଲୀଦା ବର୍ମରୁଣ ବସଧୁକ
 ବଦୁବର୍ଣ୍ଣିବା ଡିକମ୍ ବୁଦ୍ଧିର କାରଣ ଅଟେ ।
 ମାତ୍ର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଜାଣିବାରେ ଏକତ ଜାଣିଣ
 ସପେକ୍ଷ ନୁହେ । ଡିକମ୍ ଏଲୀଦା ବର୍ମରୁଣ-
 ମାନେ ବର୍ଷକୁବର୍ଷ ସଦରୁ ଚାକ୍ରାକାପାଇ
 ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ଡିକମ୍ ଦେବାର
 ଯୋଗ୍ୟ ନୁହନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ସକ୍ଷି ଗୁଡ଼ି ଚାକ୍ରାକ୍ର
 ଏକ ଅପରକ୍ଷର ଯଲ ଚକାକ୍ର ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏକ
 ଚହିଁର ବଖୁ ଓ ଉତ୍କଳ ଡିକମ୍ ସମାନ ବା-
 ଗୋଧକ ଦେବାରୁଲୋକେ ଦେବଦତ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତ ଚାକ୍ରା
 ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏଥି କାରଣରୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକୃତର୍ଣ
 ଅପ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ହେଉଅଛି । ଏଥିର ଉଦାହରଣ
 ଓଡ଼ିଶାର ଗର ବାଣିଜ କେରଣୀ ବଦ୍ୟମାନ
 ଉତ୍କଳ । ସେ ବର୍ଷ ଅନୁକମ୍ପ ହେଉ ଅନକାକ୍ର
 ପ୍ରକୃତ ସୌଭାଗ୍ୟ ହେଉ ଅପ୍ତ ଉଦା ଦେବା
 ପ୍ରକୃତରେ ଲନକମ୍ ଡିକମ୍ ଅପ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ଦେଲ
 ଅଥଚ ଅପରକ୍ଷି ବରଣାପ୍ରୁର ସଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଉଣା
 ହେଲ । ପ୍ରକୃତରେ ଲନକମ୍ପଡିକମ୍ ଲୋକେ
 ଚନ୍ଦ୍ର ସ୍ତରୁପ ଜ୍ଞାନ କରି ବାଧ୍ୟ ଦୋଇ ଦେଇ
 ଅଛନ୍ତି । ଅଧିକ ଦୁଃଖର ବସୟ ଏହିକ ବଜାୟ
 ଶେଷକଟ ଲନକମ୍ପଡିକମ୍ ଅସନ୍ତୋଷ ଲନକ
 ଥୁକାରି ସୀକାର କରି ବାଣିଜ ଏକଦଳାରଟ-
 କାର ଲୁକ ଅପ୍ତ ଶକ୍ତ ଦେବାର ପୁରୁଷ ପ୍ର-
 ପ୍ରାପ୍ତ କଲେ ସୁଦା ଲଗ୍ନ ଅ ବଦର୍ଣ୍ଣିମେଠ ଅନଧ
 ଚହିଁର ସୁବର୍ଣ୍ଣର କରଣା ଦେଶିକ ଥାଇ
 ବର୍ଣ୍ଣମାନ ସମାଲୋଚନାରେ ଚହିଁର ଉତ୍କଳ
 ସୁଦା ବସ ଚାକ୍ରାକ୍ର ।

ପଶୁପତ୍ୟାଳୟ ।

ବରଦତା ସଦର ଦେଲଗୁଡ଼ିଅରେ
 ଗୋଟିଏ ସୁବରାକ୍ଷ ପଶୁ ପତ୍ୟା ବଦ୍ୟାଳୟ
 ପ୍ରାପିତ ହୋଇଅଛି । ଉତ୍କଳ ଲକ୍ଷ୍ମିମେଠ ଗର
 ସେପ୍ଟମ୍ବର ମାସରେ ପଶୁପତ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ

ଯେଉଁ ଲକ୍ଷ୍ମିରଣ ପ୍ରକାଶ କରଅଛନ୍ତି ଉହିଁରେ
 ଲେଖାଅଛି ଏ ଏହି ବଦ୍ୟାଳୟର ଉତ୍କଳ ଶ-
 କ୍ରମାନେ ପ୍ରଥମେ ମାସେ ଟ ୧୫୯ କା ଦେବକ
 ପାଇବେ ଏବ ବ ୧୫ ଶ ଶୁକଳ ଉତ୍କଳ
 ଟ ୪୦୯ ବାକୁ ଅଧିକ ଦେବକ ଦେବ ନାହିଁ ।
 ଏମାନେ ନମ୍ମୁଣୋଃର ବର୍ମରୁଣ ଦେବେ । ସ-
 ରକାକ୍ଷ ଏଲୀଦାରେ ବସୁକୁ ଦେଲେ ଉତ
 ଶେଣୀକୁ ଉଠି ପାଇବେ ନାହିଁ, ଯେଉଁସକ
 ପାଇବେ ନାହିଁ । ଏକ ବାହାର ଉତ୍କଳ
 କର ପାଇବେ ନାହିଁ ମାତ୍ର ବମେଇ ଓ
 ଲହୋରର ପଶୁପତ୍ୟା ବଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରମା-
 ନେ ଉତ ଶେଣୀର ବର୍ମରୁଣ ଦୋର ମସକ
 ଦୁଇପଦ ଟକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବକ ପାଇ ପାରେ ।
 ଅଦୌ ପଶୁପତ୍ୟା ବଦ୍ୟାଳୟ ଶେଷକାକ୍ର
 ବଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରେ ପରାଗଣିତ । ତଥାଚ
 ଯେବେ ଉତ୍କଳେଶିବ ପିଲମାନେ ପେଟ ପାଉବା
 ଅଗାରେ ସେ ବଦ୍ୟାଳୟ ଶିକା ନମନ୍ତେ ବ-
 ଦ୍ୟାଳୟରେ ବରୁର ଦେଲେ ଏକ ଦଠନ ପ-
 ଶକ୍ଷାରେ ଉତ୍କଳ ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରକ
 ଉପରଲକ୍ଷିତ ନୟମମାନ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୋର
 ଦୋଇଅଛି ସଦେହ ନାହିଁ । ସେ ସୁଲର ଶ୍ର-
 ମାନେ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରକାର ଅଦେପରେ ହେଲୁ
 ଦରାଣ ଦୋଇ ମାଲ୍ୟବର ବଜାୟ ଶେଷକାକ୍ର
 ନକଟରୁ ଏକ ଅଦେବପତ୍ର ପତାଉଅଛନ୍ତି
 ଏବ ପହିଁରେ ନମ୍ମୁଣୋଃର ପ୍ରାର୍ଥନା ହେଉ
 ଉଚ୍ଛି ସଥା;—

- ୧ ।—ବଜ୍ରାଳାୟ ପଶୁପତ୍ୟା ବଦ୍ୟାଳୟରୁ
 ଉତ୍କଳ ଦେବା ଶ୍ରମାନଙ୍କ ନମନ୍ତେ ଯେଉଁସକ
 ସୋରା ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଶକ୍ତା ଦେବ ।
- ୨ ।—ସେମାନଙ୍କୁ ଘୋଡ଼ା ଶରଣା ବସ-
 ଯାକ ଏକ ଲନକେଶକ୍ର ପଦରେ ବରୁର ହେ-
 ବାର ସୁଦଧା ବସିପାଉ ।
- ୩ ।—ଲହୋରର ବଦ୍ୟାଳୟର ଅଧିକ
 ଏକ ଲନକେଶକ୍ର ଏହି ଉତ୍କଳ ପଦର ଯୋଗ୍ୟ
 ବର୍ମରୁଣ ପ୍ରମୁଦ ବରଣା ନମନ୍ତେ ବଜ୍ର ବଦ୍ୟା-
 ଲୟରେ ଗୋଟିଏ ଶପ୍ତ ବାଣିଜ ଶେଣୀ ଯୋଗ
 ଦେବ । ଲକ୍ଷ୍ମିମେଠକର ଅଭିଉକ୍ତ ବଦ୍ୟ
 ନା ଏଦା ଦୋଇ ପାଇବ ।
- ଉତ୍କଳଲକ୍ଷିତ ପ୍ରାର୍ଥନାମାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଦ୍ୟା-
 ସକର ଅଟେ ଏବ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଗାବରୁ
 ଲକ୍ଷ୍ମିମେଠ ଏଥିର ସୁବର୍ଣ୍ଣର କରବେ । ଏଦା
 ନ ହେଲେ ବଜ୍ରାଳାୟ ପଶୁପତ୍ୟା ବଦ୍ୟାଳୟ

ପ୍ରକ ଅଧିକର ଦେବ ଏକ ଚହିଁରେ ଲୋକେ
 ପ୍ରକୃତକୁ ସାଦୃଶ ଦେବେ ନାହିଁ । ବଦ୍ୟାଳୟ
 ଗୋଟିଏ ପ୍ରାପନ କର ଚାକ୍ରାକ୍ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୁସେ
 ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର ଉପଯୋଗୀ ନ କରବ । ବଦ୍ୟାଳୟ
 ସାର୍ଥକତା ବୋଲିପାଇ ନ ପାରେ ।

ଉତ୍କଳ ଗର ବାଣିଜ ବଦ୍ୟାଳୟ ।
 ଓଡ଼ିଆମାନେ ସାମ୍ବରକ ବା ପ୍ରା ସମ୍ବରକରେ
 ବସୁକୁ ବୁଦ୍ଧିପାଦକ ନନ୍ଦକ୍ୟ ସାଠକମାନଙ୍କ
 ଜଗାଇଅଛି । ବର୍ଣ୍ଣମାନ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ
 ଏବ ସୁବର୍ଣ୍ଣାପ୍ତ ଚହିଁ ବସୟରେ ପାଦେବ ମ-
 ଦୋଦୟ ଯାବା ବହିଷକ୍ରଣ ଚାହା ସମ୍ବେପରେ
 ଜଗାଇଅଛି ଶଥା ।

ଗଜପତି ବାଣିଜ ବଦ୍ୟାଳୟରେ ଯେ ସମସ୍ତ
 ସକ୍ଷି ସମିତିର ଉତ୍କଳ ଦୋଇଶକ୍ର ଚ-
 ହିଁମଧ୍ୟରୁ ଦେବକ ଉତ୍କଳସକ୍ର ଓ ସୁକମରୁ
 ସପ୍ତାକ ସମିତି ଅସ୍ତିତ୍ୱର ଚକ୍ର ଦେଶାଦିଥିଲେ ସ
 ସରକାକ୍ଷ ଚକ୍ରର ଉତ୍କଳାକ୍ର ଏକ ସକ୍ର
 ଉତ୍କଳ ବସୟର ଅଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରକାଶ ହେ-
 ପ୍ରକିତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ଉତ୍କଳସକ୍ର ଅଧିକ
 ବେପନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ବନୋବସୁର
 ଗବନାରେ ଓଡ଼ିଆମାନେ ବଦ୍ୟାଳୟ ଦେବାର ଅ-
 ସର୍ଣ୍ଣର ବସୟ ନଦେ । ମତ୍ର ଅଦେଇ ବର୍ଣ୍ଣରୁ
 ବର୍ଣ୍ଣିଲେ ଅମ୍ଭେ ଏଠାରେ ଉତ୍କଳ ଏବ ବ-
 ଦୋବସୁ ବାଣିଜ ବଦ୍ୟାଳୟ ଚକ୍ର ଉତ୍କଳ ଅ-
 ଥର ଚକ୍ରଦାର ସକାରି ନାମ ଉଚ୍ଛି ଅଧିକ ଚହିଁ
 ଗୁଣିନାହିଁ । ସକାଚକ ବର୍ଣ୍ଣିକଣୀ ସକ୍ର ଓ
 ଗୋଃକଣୀ ସକ୍ର ବଦ୍ୟାଳୟ ଲୋକଙ୍କ ଉତ୍କଳ
 ଜନାରେ ବସିପତ୍ୟା ମାତ୍ର ସେଥିରେ ମାତ୍ର
 ଏକପ୍ରକାର ଅନନ୍ୟରେ ବିଳ ଚାହିଦା ଦେଖି
 ଲୋକେ ଶାନ୍ତ ଦେଲେ । ତରୁର ଓଡ଼ିଆମାନେ
 ମୋରସଣୀ ବଦ୍ୟାଳୟର ଧର୍ମ ଓଡ଼ିଶାର ସୁବର୍ଣ୍ଣା
 ଉତ୍କଳ ସୁବର୍ଣ୍ଣାକୁ ଲୋକ ଦେଖିପାର ଅଧିକ ସଖ୍ୟା
 ବଦ୍ୟାଳୟ ଲୋକଙ୍କ ସନ୍ତୋଷ ନମନ୍ତେ ମୁକ୍ତ
 ଲମାନମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବସିପତ୍ୟା ବସିପତ୍ୟା ଲୋକ
 ନୁହନ୍ତି । ଉତ୍କଳ ଓ ନୃପକରାଜ ଚୁକ୍ରାକ୍ର ବୃଣା
 ପୁଣା ମୋଦରମ ଲୋକାଦ ପଦରେ ଏକ ଗୋ-
 ଗରେ ଅମୋକ ପ୍ରମୋଦ ବରୁଅଛନ୍ତି । ନାଗାପ୍ତ
 ମଦାସମିତିର ବଣା ଅଧି ଗୁଣାପାଇ ନାହିଁ ।
 ଏହିସବୁ କାରଣରୁ ସକ୍ର ପ୍ରକାଶ ସେ ଓଡ଼ିଶାର
 ସକ୍ରସମିତିମାନ ଅଧିକ ପ୍ରକାଶ ସଠିକ ଦୋଇ
 ନ ଥିଲେ । ପ୍ରକୃତରେ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର ଉତ୍କଳ

ସାଧୁ ବ୍ୟାପାରୀଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମ୍ଭାଷଣ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯାଇ ପ୍ରକୃତି ନାହିଁ ।

କର୍ତ୍ତବ୍ୟତାରେ ଚାହିଁ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାୟ ଉପ-
ସ୍ଥିତି କାମନା ଯଥା । ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ବାଲେଶ୍ଵର
ସମ୍ପାଦକାଳୀ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ଓ ନବସମାଜ
ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରାଳୟରୁ ବାହାର ସୁନ୍ଦା ଏମାନଙ୍କର
ରାଜ୍ୟ ଓ ବସ୍ତୁରେ କିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟି ନାହିଁ
ଏବଂ ଏମାନେ ସର୍ବଦା ସଜାଗ । ସମ୍ଭାଷଣର
ଓଡ଼ିଆ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟର
କଳା କରବାବେଳେ ମଧ୍ୟ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଅଧିକ
ସୁରୁତ ଏବଂ ଧୀରାଗର ପରିଚୟ ଦେଇଥିଲା ।

ସମ୍ଭାଷଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସାବେତ ମହୋଦୟ-
ଙ୍କର ଉପଲବ୍ଧିତ ମନୁଷ୍ୟ କୌଣସିମତେ
ଅସମ୍ଭବ ବୋଲିପାଇ ନିଶ୍ଚିତରେ । ଓଡ଼ିଆମାନେ
ଯେ ଅପଣା ଭଲ ମନ ଦୁଇ ପରନ୍ତୁ ନାହିଁ
ଏମନ୍ତ ନୁହେ । ମାତ୍ର ସେମାନେ ଗଣ୍ୟ ଓ
ଦୁର୍ବଳ ଓ ବଜ୍ରହସ୍ତ ଏବଂ ଶିକ୍ଷିତ ଲେଖକ
ସଂଖ୍ୟା ଅଧ୍ୟାୟ ଉଣା । ଏହି ସବୁ କାରଣରୁ
ସେମାନେ ଅପଣା ସେହି ଶାଳବାଳ ଧନୀ
ଛାଡ଼ି ସଜାଗ୍ୟ ବା ସାମାଜିକ ବସ୍ତୁର ଚିନ୍ତା
କରବାକୁ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ମାତ୍ର ସାବେତ
ମହୋଦୟ ଛାଡ଼ି ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଓ ଗୋରକ୍ଷଣୀ
ସମ୍ଭାର ପ୍ରକୃତି ବଦେଶୀୟ ଲେଖ ଅଟନ୍ତି
ଏବଂ ଓଡ଼ିଆରେ ଏଥିରେ ସଦାନୁରୁତ ନାହିଁ
ଓ ଏମାନଙ୍କ ମୂଳରେ ସଜାଗ୍ୟ ଅଧିକ ଏଥିରେ
ଅପ୍ରେମାନେ ବିଦ୍ୟ ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ ।
ଗୋଦାଘ୍ୟ ଉଦାରଣ ବସ୍ତୁରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ହିନ୍ଦୁରୁ ଉତ୍କଳର ହିନ୍ଦୁମାନେ କୌଣସି
ଅଂଶରେ ଉଣା ନୁହନ୍ତି ମାତ୍ର ଅପଣା ଶାନ୍ତ
ପ୍ରକୃତ ବାସ୍ୟ ସୁବର୍ଣ୍ଣ କୌଣସି ପ୍ରକ୍ରିୟାକି ନି
ଦେଖି କରବ ରହିଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳ ।

କର୍ତ୍ତମାନ ଛାନ୍ଦର ବର୍ଣ୍ଣରେ ସେହି ସମ୍ଭାର
କଳର ପ୍ରାଦୁର୍ଭବ ହୋଇଅଛି ସେମାନଙ୍କର
ସମ୍ଭାର କେଣ୍ଡା ମଧ୍ୟରେ କଥବା ଉଦାର
ଗୋଟିଏ ଅଟେ । ଏଥିର ଚାପୁର୍ଣ୍ୟ ଦୈର୍ଘ୍ୟ
ପ୍ରତି ସାଳବାହାର ପାର୍ଶ୍ଵକ ଶୁଭଲକ୍ଷର ଅ-
ରାହୁଣ ପରିଚୟାନ ଉହି ଉତ୍କଳୀକେ ସୁଖ
ଲେଖ କରବା । ଅର୍ଥ ଗୋଟିଏ ସମ୍ଭାର ବାଳ
କୋଡ଼ କରାଗଣ । ଏଥିର ଚାପୁର୍ଣ୍ୟ ବାଳ
କୋଡ଼ରୁପ ସମ୍ଭାର ପରିଚର୍ଣ୍ଣେ ବସ୍ତୁଧର

କୋଡ଼ବାସ ଲେଖ ସୁଖ ଦୃଷ୍ଟି କରବା । ଅର୍ଥ
ଗୋଟିଏ ସମ୍ଭାର ଚାତୁରେକ ଉଲ୍ଲେବ । ଏଥିର
ଚାପୁର୍ଣ୍ୟ ହିନ୍ଦୁ ସମାଜରେ ଉନ୍ନ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଅବ-
ଲମ୍ବ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧ ଯେଉଁ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ହୋଇ ଅସ୍ତ-
ଅଛି ତାହା ପରିହାର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଧନର ଗୋଲ୍ଲବ
ଦୃଷ୍ଟି କର ଲେଖମାନଙ୍କୁ ଅର୍ଥୋପାର୍ଜନର ହିନ୍ଦୁ
ଅଧିକ ପ୍ରକଣ କରବା । ଏହିପରି ଯେତେ ସୁ-
କ୍ତିଏ ସମ୍ଭାର କାର୍ଯ୍ୟ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ଅଛି ସେ
ସମସ୍ତର ମୂଳ ଅରମ୍ଭାୟ ଶୁଭକତା ଅଥକ,
ଲେଖ ସୁଖଦୃଷ୍ଟି କେଣ୍ଡା । ଏଥିରୁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ
ହୋଇଥାରେ ଓ ଲେଖସମ୍ଭାର ଦୃଷ୍ଟି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ-
ରେ ଯେ ସକଳକାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଅଇ ସେ
ସମସ୍ତ କୁସମ୍ଭାର ହୋଇ ଯିବ କି ନା ? ସମ୍ଭାର
ଅର୍ଥରେ ବିଶୋଧନ, ପଦ୍ମତା କରଣ ଦୁର୍ଭାବ
ଉପର ଲକ୍ଷିତ ସମ୍ଭାର ଶୁକ୍ତିକର ଅର୍ଥ ସେପରି
କି ?—ଏକ୍ଷେପସନ ମନେଟି ।

ସାଧ୍ୟାଦିକ ସମ୍ପାଦ ।

କଲିକତା-ମନେଟି ।

ମି: ଏବଂ, ଓ, ସେକେଲେକ ଲାଲେସର ଫୋରସର
ରେ ପ୍ରଦ୍ୟ କରନ୍ତୁ ମି: ଉଦ୍ଧର, ଉତ୍କଳ, ସନଲ ଶ୍ରୀସମ-
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଚଳିତ ଦେବେ ।
ସର୍ବ ଉପାଧି ବଲେଦୁର ବାବୁ ବଲେଦୁର ମହାନ୍ତି ଓ
ବାବୁ ଅନୁପମ ଦାସ ଦୁର୍ଗାମ୍ ସେକ୍ଟରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିତ ସନ ବର-
ଅଛନ୍ତି ।
ଗାଗ୍ରକ ସି ବାଲ ସୁବ ଉତ୍କାର ଉଦ୍ଧ ଅତିବୃଦ୍ଧ ସନେ
ସୁରେନ୍ଦ୍ର କାନ୍ତରାଜୁ ଉଦ୍ଧ ନବସର ମାତ୍ର ଓ ୧୨ ଉପରେ
ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ମି: ଏ, ଡି, ସନେକ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ତାଙ୍କ
ପରିକରରେ ବାବୁ ଦ୍ରବସୁଦର ମର୍ଦ୍ଦକ ବେଦ୍ରାପତୀ ମିର.
ନବି ଗାନ୍ଧୀର ସରାପତରେ ସେହି ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଏକ୍ଷେପସନ ଶାନ୍ତ କେଶେ ପଦ୍ମ ଅଛି । ମେଘପତର
ହୋଇ ଉଦ୍ଧ ମନେକାର ଓ ଦୁଧକାର ଶାନ୍ତ ଉଦ୍ଧାସିବ ।
ମାତ୍ର ଉଦ୍ଧ ସୁଦ୍ଧାବାର୍ଦ୍ଧକ ଗାନ୍ତ ପଦକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୋଇ ଶାନ୍ତ
ସୁଦ୍ଧାବାର କରନ୍ତି ଉଦ୍ଧ । ଶବ୍ଦ ଓ ଦୁଧ ବେଗର ପ୍ରକାଶ
ଦୃଷ୍ଟିକାତ ଦେଖାଯାଏ ।

ଈ ଏ ସନେକ ଉଦ୍ଧାପାମାର ଉଦ୍ଧ ଲୋକମାନ ବସ୍ତୁ
ଉଦ୍ଧ ବଦନା ନର୍ମକେ ବାବୁ ଅଧିକ ସମାଜ ଗୋଟିଏ ଅଠିକର
ଉପସ୍ଥ ହୋଇଅଛି । ଶାସ୍ତ୍ର ଦେବ କର୍ଣ୍ଣ କାବ ସେ
କାର୍ଯ୍ୟ ଗୋଟିଏ ବସ୍ତୁଅଛି । ସୁଦ୍ଧାବ ସେ ଗ୍ରାସ୍ତ ଗୋଟିଏକାର
ଲୋକ ଗୋଲମତ ଅଧି ଉଦ୍ଧ ଅଛି ।

ଅନୁମାନର ମାତ୍ରକେଶ ଗାନ୍ତେକ ଉଦ୍ଧାସିବସୁଦ
ଓ କର୍ଣ୍ଣେର ଶାନ୍ତ ଉଦ୍ଧାବେ ସେ ବସ୍ତୁ ଉଦ୍ଧ ବାଲ
ପ୍ରକାଶନ କରଅଛନ୍ତି ।

ବାବୁ ଦେବେନେକ ଗାନ୍ତ ଦେବୁଶା ମାତ୍ରକେଶ ଏ ଉଦ୍ଧ
ଉଦ୍ଧ ଗାନ୍ତ ମାଲି କଲେକେଶ କର୍ଣ୍ଣରେ ଉପସ୍ଥ ହୋଇ
ଅଛି ।

ଦିନେଶୀ ଗାନ୍ଧୀର ଉଦ୍ଧ ଦେବୁଦନାସିକ ଉଦ୍ଧରେ
କାଠିଗୋଡ଼ା ଉଦ୍ଧ ବାବୁଦନାସିକ ବର୍ଣ୍ଣପତ୍ରମାନେ
ମନବ ପାନି ମତ୍ତ ଦେବୁଶା ବସ୍ତୁଧରକଲ ବୁଝା
ହୋଇଅଛି । ଉଦ୍ଧାସିବ କୋଳରେ ବସ୍ତୁଦେବ ?

ସୁଦ୍ଧାରେ ଅନାମୀ ଗାନ୍ଧୀ ମହାସମ୍ଭାରେ ଅଧିକେ-
କରେ ଦେବୁଦନାସିକ ପ୍ରକାଶ ଉଦ୍ଧାସିବ ଦେବାର ଅନୁଦିତ
ହୁଅଇ ।

ଓଡ଼ିଆରେ ଉଦ୍ଧାସିବ ବସ୍ତୁଧରକଲ ଦେବୁଶା ଏ
କର୍ଣ୍ଣରେ ବାବୁ ଅଧିକେ କରଅଛି ସେମାନେ ଅବଶ୍ୟକ
ଦୋଷ ବାହାର ପଦକ ମାନବୋଟ ବୈଦି ଅବାଲକ୍ଷ୍ମ
ଦୟା ଉଦ୍ଧା କରଅଛି । ବଗୁରପତ୍ର ସେମାନଙ୍କୁ କି କି
ହୁଦାକ କଟିତ ପରମମ ସହୁତ ବାବୁଦେବ ଅବେଦ ଦେଇ
ଅଛନ୍ତି ।

କଳିକତା ଦତ୍ତା ଉଦ୍ଧାସିବରେ ଉଦ୍ଧାସିବ ଉଦ୍ଧାସିବ
ଦୈବ ସୁପର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଅଧିକେ ଦୈବ ଉଦ୍ଧାସିବରୁ କାନ୍ତି
କରେ ମୁକ୍ତି ଗାନ୍ତେଲେ । ମେକେଶେକ ଅବାଲକ୍ଷ୍ମରେ
ମୋକେଶା ବଗୁର ଦେବୀ ସନମ୍ଭାରେ ଲୋକମ ସକଳର
କାମକ କରେ ଗୋକାଳ ସେମାନଙ୍କ ଚାଷରେ ସାଧ୍ୟ
ଦେଇଥିଲା । ଗାନ୍ଧୀରେ ମୁକ୍ତିକର କର ଉଦ୍ଧାସିବମାନେ
ଦାତା ଦୋକାରେ ଦାତାକୁ ଅନୁମତ କର ଗାନ୍ଧୀର ଉଦ୍ଧ-
ଶୁ ବାବୁ କାନ୍ତେକ ଅଛି । ଦୋକାଳ ବଗୁର ଉଦ୍ଧାସିବ
କରେ ପଦ୍ମଅଛି । ଦୁର୍ଗାମେକ କରେ ନ ଗାବୁ ।

ଅନୁଦିତ ଉଦ୍ଧେ ଅଧିକେ ଦୈବ ଦୋକାଳକୁ ଗୋଟିଏ
ଦୁର୍ଦ୍ଦଶର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଦୈବ ଲୋକକଳା ଅଧିକେ । ବାବୁଦେବ
ଅନାମୀ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ କରେ ଅପଣାକ ଉଦ୍ଧାସିବ ମନବୋଦା
ଓଡ଼ିଆରେ ଉଦ୍ଧେ ପଦ୍ମରେକ ଦାତାଏ ଅନାକଦାଳ
ଦେବ ଗାନ୍ଧୀସିବ । ଦୋକାଳ ବଗୁର ଅଧିକେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ
ସରକାର ଉଦ୍ଧାସିବ ଅନାମୀ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶରେ ସେଦେବ ପ୍ରମାଣ
ନ ସୁକାର କର ଦେବକଳା ଉଦ୍ଧାସିବ ଦେବୀକୁ ଅନୁଦେ
ପାର୍ଶ୍ଵକ କଲେ । ସୁଦ୍ଧା ଅନାମୀ ମୁକ୍ତିକର କର ।—ଅଧି
ଏ ଦେଶରେ ସରକାର ଓକର ବେଦେଲୋକକଳା ଉଦ୍ଧାସିବ
ଲୋକାଳ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ ।

ଉଦ୍ଧାସିବ ଉଦ୍ଧାସିବରେ ଗୋଟିଏ କରଅଛି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ
କ.ଶ୍ର ସୁଦ୍ଧାସିବ ଦାତା ଦେବ ଏକାନ୍ତ ଫଳେ । ବଗୁର
କରୁ ନାମକ କରଏ ଉଦ୍ଧାସିବ ଦାତା ଅପଣାକ କ.ଶ୍ର
ବସ୍ତୁଶା ଶ୍ରୀ ସେନେ ଉଦ୍ଧାସିବ ଦେବ କର ବସ୍ତୁଧର ।
ଉଦ୍ଧରେ ଗୋକାଳେ ଉ ମଧ୍ୟ କର ଅଧିକ ଦେବ ।
ଦୋକାଳରେ ସାମୀ ଶ୍ରୀ ଉଦ୍ଧାସିବ କରୁ ଦେବ ଉଦ୍ଧାସିବ
ଅଦାତ ବଲି ଏବଂ ଶାନ୍ତ ଅଦାତରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ଅନୁଦିତ
ହୋଇ ଉଦ୍ଧାସିବ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ । କର୍ଣ୍ଣ ଅନୁଦିତ ଉଦ୍ଧାସିବ ଦେବ
ମାନେ ଏମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀ ଉଦ୍ଧାସିବ କରାକରକର ଦେଲେ ମାତ୍ର
ଉଦ୍ଧାସିବ ଏବଂ ସୁଦ୍ଧା ଗାନ୍ତ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାକର ପଦାଳ
ଦୋକାଳୁ ସେଠାରେ ଅଧିକେ ଉଦ୍ଧାସିବ ବାଲି ବାଲି ଦେବ ।
ଶ୍ରୀର ଅଦାତ କର ଗୋକାଳାସିବ ଶ୍ରୀକର ଉଦ୍ଧାସିବଦା ଉଦ୍ଧ
ଶାନ୍ତ ଅଛି ମାତ୍ର ସେ ଅଧିକ କରୁନ ସେ କରେ ଅପଣାକ
ଦେବ ସନେ ପଶି ଦାତାକ ସୁଦ୍ଧାସିବ ଅଦାତ କର ଏବଂ
ଅନୁଦିତେ କରୁନ ଦେ ଦାତାକ ସାମୀ ବେଦେକ କାମକ
ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ଦେ ଅଦାତ ଗାନ୍ତ ।—ଅଧିକେକେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀ ମୁକ୍ତି
ସରକଳା ବାହାସିବ ନାହିଁ । ଏମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାସିବ ଉଦ୍ଧାସିବ
ଅପଣା ସମ୍ଭାରରେ ଉଦ୍ଧାସିବ ଦେବ ଦାତା ଶ୍ରୀ କର
ଘାନ୍ତ ନାହିଁ ।

NOTICE.

Wanted four boys by the Cuttack District Board to train them in the Jobra Workshop as Artizons for 5 years. Preference will be given to those who would fulfil the conditions given below:—

(1) The period of instruction at the Workshop should be for 5 years.

(2) Four boys should be selected for receiving the instructions preference being given to those of the Artizon Class.

(3) The value of Scholarship for each boy should be as below:—

- 1st & 2nd year Rs. 4 a month
- 3rd year Rs. 5 "
- 4th year Rs. 6 "
- 5th year Rs. 7 "

The condition of granting Scholarships is that the grantees should enter into an agreement in favor of the Board that if they neglect to attend regularly or fail to satisfy the Superintendent of the Workshop, their Scholarships will be liable to be stopped by the Board.

Cuttack District Board } J. C. CHUNDER,
office, }
The 6th December 1895 } Vice Chairman.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଯେଉଁ ଶିଳ୍ପୀମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଚିତ୍ତାନ୍ୱିତ କରାଯାଇଛି ସେମାନଙ୍କୁ ଏହି ଶିଳ୍ପାଳୟରେ ପ୍ରବେଶ ଦେବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଉଛି । ଏହି ଶିଳ୍ପାଳୟରେ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଏହି ଶିଳ୍ପାଳୟରେ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଏହି ଶିଳ୍ପାଳୟରେ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରହ

WANTED.

A Head Clerk and Treasurer on salary Rs. 60 per mensem. Security Rs. 500. Applications will be received by the undersigned up to the 15th proximo.

Kanika Manager's office } S. Hossain
Ganja, }
The 28th November 1895. } Manager.

ସମ୍ମାନପତ୍ର !

ନୂତନ ! ନୂତନ ! ନୂତନ !
ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରହ
ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ।

ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ପ୍ରାୟ ଦେଖାଯାଉଛି ।
ଏହି ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୮ ମାତ୍ର ।
ଏଥିରେ ବର୍ଷିକା, ଶୁକ୍ଳ, ଶେମଶା, ଟପା,
ଓମରପ୍ରସାଦ ପ୍ରମଥ-ସ୍ୱରୂପର ଅନୁବାଦିତ ଓଡ଼ିଆ,
ହୁଇ, ବଙ୍ଗଳା ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ
ବୋଧପ୍ରାପ୍ତ ଏପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଦାନ କରି ସମ୍ପାଦକ
ଓଡ଼ିଆ ଲୋକଙ୍କୁ ଉପକାର କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

ଏହି ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୮ ମାତ୍ର ।
ଏଥିରେ ବର୍ଷିକା, ଶୁକ୍ଳ, ଶେମଶା, ଟପା,
ଓମରପ୍ରସାଦ ପ୍ରମଥ-ସ୍ୱରୂପର ଅନୁବାଦିତ ଓଡ଼ିଆ,
ହୁଇ, ବଙ୍ଗଳା ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ
ବୋଧପ୍ରାପ୍ତ ଏପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଦାନ କରି ସମ୍ପାଦକ
ଓଡ଼ିଆ ଲୋକଙ୍କୁ ଉପକାର କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

ବିକାଶିନୀ ।

(ଉପନ୍ୟାସ)

ଏହି ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୮ ମାତ୍ର ।
ଏଥିରେ ବର୍ଷିକା, ଶୁକ୍ଳ, ଶେମଶା, ଟପା,
ଓମରପ୍ରସାଦ ପ୍ରମଥ-ସ୍ୱରୂପର ଅନୁବାଦିତ ଓଡ଼ିଆ,
ହୁଇ, ବଙ୍ଗଳା ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ
ବୋଧପ୍ରାପ୍ତ ଏପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଦାନ କରି ସମ୍ପାଦକ
ଓଡ଼ିଆ ଲୋକଙ୍କୁ ଉପକାର କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ

କବି କବି କବି

ସତ୍ୟନାଥଙ୍କୁ ଜନ୍ମପାଳ	ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୦/୮
ପଦ୍ମଲୋଚନ ପାଳ	ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୦/୮
ନରୀନାଥଙ୍କୁ ଜନ୍ମପାଳ	ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୦/୮
ଦୁର୍ଲଭଙ୍କୁ ପାଳ	ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୦/୮
ଉପକାନ୍ତ ପାଳ	"	ଟ ୦/୮
ବ୍ରଜବନ୍ଧୁ "	"	ଟ ୦/୮
ନରୀନାଥଙ୍କୁ ପାଳ	"	ଟ ୦/୮
ନନ୍ଦକାନ୍ତଙ୍କୁ ପାଳ	"	ଟ ୦/୮

ଏହି ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୮ ମାତ୍ର ।
ଏଥିରେ ବର୍ଷିକା, ଶୁକ୍ଳ, ଶେମଶା, ଟପା,
ଓମରପ୍ରସାଦ ପ୍ରମଥ-ସ୍ୱରୂପର ଅନୁବାଦିତ ଓଡ଼ିଆ,
ହୁଇ, ବଙ୍ଗଳା ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ
ବୋଧପ୍ରାପ୍ତ ଏପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଦାନ କରି ସମ୍ପାଦକ
ଓଡ଼ିଆ ଲୋକଙ୍କୁ ଉପକାର କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମାଲକର, ବଞ୍ଚିବ୍ୟାଜର, ଅପରପ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କ
ଓ ନିମ୍ନ ପ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କର ଲୋକମାନଙ୍କୁ, ଓଡ଼ିଆ
ଶାଂସୁସ୍ତକ ଓ ଉଚ୍ଚତର ବ୍ୟାଖ୍ୟା, ଓ ଅନୁବାଦ,
ଓପାଳମାନଙ୍କ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।
ଏହି ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୮ ମାତ୍ର ।
ଏଥିରେ ବର୍ଷିକା, ଶୁକ୍ଳ, ଶେମଶା, ଟପା,
ଓମରପ୍ରସାଦ ପ୍ରମଥ-ସ୍ୱରୂପର ଅନୁବାଦିତ ଓଡ଼ିଆ,
ହୁଇ, ବଙ୍ଗଳା ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ
ବୋଧପ୍ରାପ୍ତ ଏପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଦାନ କରି ସମ୍ପାଦକ
ଓଡ଼ିଆ ଲୋକଙ୍କୁ ଉପକାର କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ! ନୂତନ !! ନୂତନ !!!
ଦାଣ୍ଡିଆରୁ ରସାମୃତ ।
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ୨୨ ଅଧ୍ୟାୟ
ଏହି ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୮ ମାତ୍ର ।
ଏଥିରେ ବର୍ଷିକା, ଶୁକ୍ଳ, ଶେମଶା, ଟପା,
ଓମରପ୍ରସାଦ ପ୍ରମଥ-ସ୍ୱରୂପର ଅନୁବାଦିତ ଓଡ଼ିଆ,
ହୁଇ, ବଙ୍ଗଳା ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ
ବୋଧପ୍ରାପ୍ତ ଏପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଦାନ କରି ସମ୍ପାଦକ
ଓଡ଼ିଆ ଲୋକଙ୍କୁ ଉପକାର କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

NOTICE THE DWIBHASI.

SECOND EDITION IS OUT AND AVAILABLE FOR SALE. To be had of the Printing Company Cuttack. Price four annas.

ଦତ୍ତାତ୍ରି ।

ଏହି ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୮ ମାତ୍ର ।
ଏଥିରେ ବର୍ଷିକା, ଶୁକ୍ଳ, ଶେମଶା, ଟପା,
ଓମରପ୍ରସାଦ ପ୍ରମଥ-ସ୍ୱରୂପର ଅନୁବାଦିତ ଓଡ଼ିଆ,
ହୁଇ, ବଙ୍ଗଳା ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ
ବୋଧପ୍ରାପ୍ତ ଏପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଦାନ କରି ସମ୍ପାଦକ
ଓଡ଼ିଆ ଲୋକଙ୍କୁ ଉପକାର କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

ଶୁଭସଂବାଦ ।

ଅପୂର୍ବଦେବ ମେଘବନ୍ଦ ମହାନନ୍ଦନ
ବୋଧପ୍ରାପ୍ତ ଅବ ଇନ୍ଦ୍ରୀୟ, ଇମେଟେଟ ।
କାଳିକା, ବେଙ୍ଗଲ ।
ଏହି ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୮ ମାତ୍ର ।
ଏଥିରେ ବର୍ଷିକା, ଶୁକ୍ଳ, ଶେମଶା, ଟପା,
ଓମରପ୍ରସାଦ ପ୍ରମଥ-ସ୍ୱରୂପର ଅନୁବାଦିତ ଓଡ଼ିଆ,
ହୁଇ, ବଙ୍ଗଳା ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ
ବୋଧପ୍ରାପ୍ତ ଏପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଦାନ କରି ସମ୍ପାଦକ
ଓଡ଼ିଆ ଲୋକଙ୍କୁ ଉପକାର କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

ଏହି ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୮ ମାତ୍ର ।
ଏଥିରେ ବର୍ଷିକା, ଶୁକ୍ଳ, ଶେମଶା, ଟପା,
ଓମରପ୍ରସାଦ ପ୍ରମଥ-ସ୍ୱରୂପର ଅନୁବାଦିତ ଓଡ଼ିଆ,
ହୁଇ, ବଙ୍ଗଳା ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ
ବୋଧପ୍ରାପ୍ତ ଏପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଦାନ କରି ସମ୍ପାଦକ
ଓଡ଼ିଆ ଲୋକଙ୍କୁ ଉପକାର କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

